

Kaupunginhallitus

06.06.2022

Kokoustiedot

Aika 06.06.2022 klo 13:05 - 15:46

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone, Virastopiha 2 C 1. krs.

Läsnä	Elo Tiina	puheenjohtaja	
	Aaltonen Juri	jäsen	
	Ampuja Ari	jäsen	
	Elo Simon	jäsen	
	Gestrin Christina	jäsen	
	Guzenina Maria	jäsen	
	Kajava Henna	varajäsen	
	Katainen Mervi	jäsen	
	Kauma Pia	jäsen	poistui klo 14.16 § 199 käsittelyn jälkeen
	Palomäki Ulla	varajäsen	saapui klo 14.16 § 199 käsittelyn jälkeen
	Kauste Mika	jäsen	
	Laakso Mikko	jäsen	
	Laiho Mia	jäsen	
	Laukkanen Antero	jäsen	
	Mykkänen Kai	varajäsen	poistui klo 13.35 § 190 käsittelyn jälkeen
	Seppälä Peppi	jäsen	
	Partanen Henna	valtuuston puheenjohtaja	Teamsin välityksellä
	Sistonen Markku	valtuuston II varapuheenjohtaja	Teamsin välityksellä
	Grönroos Simo	valtuuston III varapuheenjohtaja	Teamsin välityksellä
	Mäkelä Jukka	kaupunginjohtaja	
	Hoffström Minna	vanhusten palvelujen johtaja	
	Rinta-aho Harri	kasvun ja oppimisen toimialajohtaja	Teamsin välityksellä
	Isotalo Olli	kaupunkiympäristön toimialajohtaja	
	Heinaro Mervi	elinvoimajohtaja	
	Syrjänen Markus	hallinto- ja kehittämisjohtaja	Teamsin välityksellä
	Kuismen Timo	lakiasiainjohtaja	Teamsin välityksellä
	Konttas Ari	rahoitusjohtaja	
	Pajakoski Johanna	viestintäjohtaja	
	Immonen Mari	kaupunginsihteerin	Teamsin välityksellä
	Majuri Jouni	kaupunginsihteerin	Teamsin välityksellä, poistui klo 14.51
	Takala Jutta	henkilöstöjohtaja	Teamsin välityksellä
	Virolainen Juho	nuorisovaltuuston edustaja	Teamsin välityksellä

Ferm Niko	kehittämispäällikkö	Teamsin välityksellä, poistui klo 13.45
Haapalehto Teemu	maahanmuuttoasioiden päällikkö	Teamsin välityksellä, poistui klo 14.18
Kunnas Jere	henkilöstösuunnittelupäällikkö	Teamsin välityksellä, poistui klo 13.55
Leino Essi	yleiskaavapäällikkö	Teamsin välityksellä
Ojavuo Pia	taloussuunnittelujohtaja	Teamsin välityksellä, saapui klo 13.15, poistui klo 13.45
Rosenberg Heidi	hallintosihteeri	Teamsin välityksellä
Kammonen Riitta-Liisa	kaupunginsihteeri, sihteeri	

Allekirjoitukset

Tiina Elo
puheenjohtaja

Riitta-Liisa Kammonen
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Maria Guzenina
pöytäkirjantarkastaja

Mikko Laakso
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 10.06.2022

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 188		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 189		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 190	1 - 5	Päivitetyn Taloudellisesti kestävä Espoo – tuottavuus ja sopeutusohjelman hyväksyminen (pöydälle 23.5.2022) (Kv-asia)	7
§ 191	6 - 9	Vuoden 2022 ensimmäinen osavuosikatsaus (pöydälle 23.5.2022) (osittain Kv-asia)	15
§ 192		Kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen jaostojen jäsenten ja varajäsenten eronpyynnöt ja täydennysvaali (Kv asia)	27
§ 193		Kaupunginhallituksen edustajien nimeäminen kaupunkisuunnittelulautakuntaan ja tekniseen lautakuntaan	32
§ 194		Kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenen ja varajäsenen eronpyyntö sekä täydennysvaali sekä varapuheenjohtajan vaali (Kv-asia)	34
§ 195		Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden lautamiehen vaali (KV-asia)	37
§ 196	10 - 18	Täydentävä selvitys Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista	42
§ 197	19 - 23	Uudet virat ja toimet sekä virkoja ja toimia koskevat muutokset ja lakkautukset	50
§ 198		Elinkaarihankkeena toteutettavien Laajalahden koulun ja Tuomarilan koulun hankekustannuksen muuttaminen (Kv-asia)	53
§ 199	24, 25	Lausunnon antaminen luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi	55
§ 200		Tapiolan Harjoitusareena Oy:n lainan lyhennysvapaa (kv-asia)	59
§ 201		Ämmässuon tuulivoimala, asemakaavan muutoksen hyväksyminen, alue 640102, 91. kaupunginosa Ämmässuo (Kv-asia)	62
§ 202		Maarinsolmu, asemakaavan ja asemakaavan muutoksen hyväksyminen, alue 221400, 10. kaupunginosa Otaniemi, 12. kaupunginosa Tapiola ja 16. kaupunginosa Pohjois-Tapiola (Kv-asia)	75
§ 203	26	Espoon yleiskaavojen ajantasaisuuden tarkistaminen (Pöydälle 11.4.2022 ja 2.5.2022)	108
§ 204	27, 28	Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan, alue 722300, hyväksymistä koskevista valituksista	119
§ 205		Valtuustoaloite kerrostalorakentamisen laadun parantamiseksi (Kv-asia) (Palautettu 11.4.2022)	171
§ 206		Valtuustoaloite erillisen esteettömyysohjelman laatimiseksi (Kv-asia) (Palautettu 25.4.2022)	174
§ 207		Valtuustokysymys energiakaivojen sijoittamisesta yleisille alueille Espoossa	178
§ 208		Päätökset ja kirjelmät sekä kokouksessa kuultavat selostukset	182
§ 209		Lautakuntien ja jaostojen sekä viranhaltijoiden päätökset	184

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

5/189

Kaupunginhallitus

§ 188

06.06.2022

§ 188

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Kaupunginhallitus oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 2.6.2022 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

6/189

Kaupunginhallitus

§ 189

06.06.2022

§ 189

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Mikko Laakso ja Maria Guzenina.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

7/189

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 167
§ 190

23.05.2022
06.06.2022

2827/02.00.00/2022

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 190

§ 190

Päivitetyn Taloudellisesti kestävä Espoo – tuottavuus ja sopeutusohjelman hyväksyminen (pöydälle 23.5.2022) (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Ojavuo Pia

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus

1
ehdottaa, että valtuusto hyväksyy sote- ja pelastustoimen muutoksilla päivitetyn Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus- ja sopeutusohjelman kokonaisuuden. Ohjelman toimenpiteillä ja linjauksilla tavoitellaan 116 milj. euron sopeutusta käyttötalouteen valtuustokauden 2021–2025 loppuun mennessä sekä investointitason laskemista kymmenellä prosentilla vuosina 2021–2030

2
toteaa, että ohjelmasta päätetään valtuustossa 13.6.2022. Ohjelman tavoitetasot ja toimenpiteet sisällytetään kehykseen ja taloussuunnitelmaan 2023–2025.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Puheenjohtaja Laukkasen ym. kannattamana teki liitteen mukaisen muutosehdotuksen.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 11 äänellä 4 ääntä vastaan hylänneen puheenjohtajan ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	8/189
Kaupunginhallitus	§ 167	23.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 190	06.06.2022

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Espoo – tarinassa todetaan, että valtuustokauden aikana toimeenpanemme TakE-ohjelma. Ohjelman tavoitteena on menojen ja tulojen tasapainoon saaminen, investointitason laskeminen lähemmäksi tulo-rahoituskykyä ja kunta-valtio -kustannusjakosuhteen oikeudenmukaistaminen Espoon osalta. Kaupungin resurssien käytön optimoimiseksi arvioidaan kaupunkikonserniin kuuluvat toiminnot. Kaupungin investointikyky ja -tarpeet on arvioitava ja on varauduttava sote-uudistuksen seurauksena investointikaton laskemiseen. Espoon kunnallisvero ei nosteta sote-uudistuksen yhteydessä.

TakE-ohjelman tavoitetasot ja toimenpiteet päivitetään sote- ja pelastustoimen uudistuksen vaikutusten osalta kevään 2022 aikana siten, että ohjelma parantaa Espoon kykyä sopeutua uudistuksen aiheuttamiin taloudellisiin muutoksiin. Samassa yhteydessä arvioidaan TakE-ohjelman kipukohtat. Ohjelman tavoitteet kaupungin talouden tasapainottamisesta ja velkaantumisen kääntämisestä laskuun pidetään ennallaan.

Vuoden 2021 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunnan suosituksena on, että talouden tasapainotuksen ja tuottavuuden sopeuttamisohjelman toteuttaminen on välttämätöntä kaupungin ja konsernin talouden kestäväen tasapainon saavuttamiseksi ja sote-uudistuksen tuomiin muutoksiin sopeutumiseksi. Talouden tasapainottamis- ja tuottavuustoimenpiteiden toteuttamista on määrätietoisesti jatkettava ja tehostettava, jotta Espoon kaupunkikonsernin talous saadaan kestäväen tasapainoon asukkaiden peruspalvelut turvaten.

Valtuuston 19.10.2020 päättämän Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman linjauksia ja toimenpiteitä on päivitetty kevään 2022 aikana tehdyn työpajatyöskentelyn perusteella. Alkuperäisestä ohjelmasta on poistettu hyvinvoinnin ja terveyden toimialaa ja pelastustoimea koskeneet tuottavuustavoitteet vuosilta 2023–2025, päivitetty vuodelle 2022 kohdistettujen tavoitteiden toteumaennusteet, sekä valmisteltu uusia tuottavuutta tai tulokertymää parantavia tavoitteita. Ohjelmasta käydään poliittiset neuvottelut touko-kesäkuun 2022 vaihteessa. Ohjelman tavoitetasot ja sisältö päivitetään neuvottelu-tuloksen mukaiseksi.

Talouden tilannekuva on muuttunut

Espoo ja koko kuntatalous selvisivät Koronavirusepidemiasta taloudellisesti hyvin valtion koronakorvauksien ansiosta. Suomen talouskasvu oli -2,9 prosenttia vuonna 2020 koronasta johtuen, mutta elvytyksen avulla palautui nopeasti 3,5 prosentin tasolle vuonna 2021.

Vuonna 2022 talouskasvun odotettiin jatkuvan, mutta Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuun 24. päivänä on muuttanut olennaisesti kuvaa maailman, Euro-alueen ja Suomen talouskehityksestä.

Valtiovarainministeriö arvioi kevään 2022 taloudellisessa katsauksessa, että Suomen kokonaistuotanto kasvaa keskimäärin 1,5 prosenttia ja kuluttaja-hintainflaatio kiihtyy 4 prosenttiin vuonna 2022. BKT kasvu arvio vuonna 2023 on 1,7 prosenttia ja 1,5 prosenttia vuonna 2024. Valtiovarainministeriön ennuste perustuu oletukseen, että sota ei laajene Ukrainan ulkopuolelle vaan jäätyy Ukrainaan ja pakotteet, joita länsimaat ovat asettaneet Venäjälle ja Venäjä länsimaille, pysyvät voimassa nykyisellään pitkään. Jos sota tai pakotteet laajenevat, häiriöt Euroopan taloudessa ulottuvat syvemmälle ja vaikuttavat pidempään. Talouskasvun arvioidaan heikommassa skenaariossa putoavan 0,5 prosentin tasolle ja inflaation noussevan 6,5 prosenttiin. Tilastokeskuksen laskema kuluttajahintaindeksin vuosimuutos oli maaliskuussa 5,8 prosenttia mm. polttoaineiden hinnankorotuksesta johtuen. Talouden tulevan kehityksen tarkempi arviointi on kuitenkin mahdotonta, kun ei ole tietoa sodan kestosta ja etenemisestä, eikä Venäjälle asetettujen pakotteiden ja vastapakotteiden kehittymisestä.

Sote- ja pelastustoimen uudistus astuu voimaan 2023. Espoon tulee sopeutua uuteen rahoitusmalliin, jossa verorahoitusta leikataan voimakkaasti ja korvataan valtionosuu-della. Viimeisen 10 vuoden aikana lähes 5 miljardin euron tasolle noussut konsernin lainakanta jää kaupungin vastuulle.

Ohjelman rakenne

Taloudellisesti kestävä Espoo – ohjelma- asiakirja sisältää talouden tilannekuvan ja kuvauksen Espoon kasvun haasteista. Venäjän hyökkäysota, koronavirusepidemian aaltoilu ja jälkiseuraukset, sekä sote- ja pelastustoimen uudistuksen jälkeinen rahoitusmalli aiheuttavat suurta epävarmuutta Espoon talouden kehitykseen.

Taloudellisesti kestävä Espoo linjaukset ja tuottavuustavoitteet on valmisteltu ja päivitetty teemoittain. Asiakirjan alussa on kuvaus linjauksien ja toimenpiteiden teema-alueiden sisällöstä. Ohjelma-asiakirjan lopussa on lueteltu 37 linjausta, ja Ohjelman liitteenä (Excel) on päivitetty tuottavuutta lisäävät toimenpiteet tuottavuustavoitteineen, jotka konkretisoivat linjausten toimeenpanoa seuraavina vuosina.

Päivitetyt Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman tavoitteet
Taloudellisesti kestävä Espoo – ohjelmaa on toteutettu vuodesta 2021 alkaen. Vuoden 2021 aikana tulosityksiköt toteuttivat hyvin toimenpiteitä ja asetetusta 22,8 milj. euron tuottavuustavoitteesta saavutettiin 16,6 milj. euroa. Tosiasiassa ohjelman tavoitteita toteutui 23,8 milj. euroa, mutta

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

10/189

Kaupunginhallitus

§ 167

23.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 190

06.06.2022

työllisyyspalvelujen toimenpiteen mittariksi asetettu työ-markkinatuen kuntaosuus, joka kasvoi pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta johtuen, vähensi tuottavuustoteumaa 7 milj. eurolla.

Päivitetystä ohjelmassa työllisyyspalvelujen toimenpiteiden mittareista on poistettu työmarkkinatuen kuntaosuus, jonka kehitykseen vaikuttavat monet työllisyyspalvelujen vaikutuksesta ulkopuoliset tekijät. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitystä seurataan erillisellä, kaupunkitasoisella tavoitteella.

Valtuuston 19.10.2020 hyväksymää ohjelmaa on päivitetty poistamalla hyvinvoinnin ja terveyden toimialle ja pelastustoimelle kohdistetut tavoitteet vuosilta 2023–2025, sekä päivittämällä vuodelle 2022 kohdistettujen tavoitteiden toteumaennusteet. Poistaminen vähensi tuottavuustavoitteita vuosille 2023–2025 yhteensä 47,7 milj. euroa. Lisäksi vuosilta 2021–2022 jää toteutumatta arviolta 7,2 milj. euroa hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla asetettuja tuottavuustavoitteita.

Keväällä 2022 pidetyissä työpajoissa tulosityksiköt päivittivät alkuperäisiä toimenpiteitä sekä määrittivät uusia tuottavuutta ja tulokertymää parantavia toimenpiteitä. Ohjelman päivityksen jälkeen toimenpiteillä tavoitellaan tulojen lisäystä yhteensä 16,3 milj. eurolla ja toimintamenojen kasvun hidastamista 93,8 milj. eurolla. Toimintakatteen kasvu hidastuu 110 milj. eurolla perusuraan verrattuna, tavoite sisältää jo vuonna 2021 toteutuneet tavoitteet.

Lisäksi päivityksen yhteydessä vähennettiin kiinteistöveroselvityksen tavoitteista 5 milj. euroa laskentaperusteen tarkentamisesta johtuen ja digitalisaatiohankkeiden tuottavuustavoitteita pienennettiin mm. hankkeiden siirtymisestä ja HVA siirtojen toteutumisesta johtuen 3,1 milj. euroa. Ohjelmaan lisättiin kertaluontoisia omaisuuden myyntiin liittyviä tulotavoitteita. Ohjelma ei sisällä verojen korotusta vuosille 2023–2025. Ohjelman tavoitteena vuosina 2021–2025 on:

1

hidastaa suunnitelmallisesti käyttötalouden kasvua 120 milj. eurolla perusuraan nähden vuoden 2025 loppuun mennessä ohjelman linjauksia ja toimenpiteitä toteuttaen. Tämä tarkoittaa toimintakatteen kasvun hillitsemistä 110 miljoonalla vuoteen 2025 mennessä, kiinteistöverotuottojen kasvattamista 10 miljoonalla eurolla nostamalla kiinteistöveroprosentteja vuodesta 2021 alkaen sekä varmistamalla, että kaikki kiinteistöt ovat verottajan verokannassa.

2

laskea kaupungin investointitasoa 10 prosentilla hankkeiden toteutustapaa, laajuutta ja kustannuksia tarkastamalla. Kaupungin 10 vuoden investointiohjelman kokonaistaso, investointikatto, lasketaan keskimäärin

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

11/189

Kaupunginhallitus

§ 167

23.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 190

06.06.2022

250 miljoonaan euroon /vuosi. Tavoitteella hidastetaan sekä konsernin lainakannan että toimialojen vuokrakustannusten kasvua.

3

kehittää palvelujen ja prosessien kustannusvaikuttavuutta suunnitelmallisesti ja viranhaltijat ja luottamushenkilöt sitoutuvat talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamiseen.

4

Konsernin velkaisuuden vähentämiseksi kaupungin omalle toiminnalle tarpeettomista tiloista luovutaan ja pääoman vapauttamiseksi myydään strukturoiduilla kilpailutuksilla useita rakennuksia, toimitiloja tai salkkuja ja muuta omaisuutta yhteensä 300–500 milj. euroa myyntiarvolla vuosina 2023–2025.

Linjauksilla ja toimenpiteillä kohti taloudellisesti kestävää Espoota 2025

Ohjelmassa asetetut 37 linjausta ohjaavat kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelua, johtamista, resurssointia ja päätöksenteon valmistelua aina vuoteen 2025 saakka.

Ohjelman toteutuksen ensimmäiseksi tarkastuspisteeksi oli päätetty 31.7.2022, tarkastus korvataan ohjelman päivityksellä 2022 muuttunutta toimintaympäristö vastaavaksi.

Ohjelman vaikutusta tarkastellaan vuosittain kehysvalmistelun yhteydessä, myös tulopuolta. Vuosina 2023–2025 sote- ja maakuntauudistus aiheuttaa suuria muutoksia kaupungin talouteen. Mikäli talouden sopeutusohjelma ei ole kääntänyt Espoo konsernin tulojen ja menojen epätasapainoa syksyyn 2025 mennessä kestävämmälle uralle, tarkastellaan silloin sopeutuksen lisäämistä ja verojen korotusta. Ohjelmakauden aika-na tarkastellaan myös rahastojen käyttöä.

Ohjelman julkaisu ja esittely

Ohjelman linjaukset ja tuottavuutta kehittävät toimenpiteet julkaistaan ja esitellään kaupunginhallituksen kokouksessa 23.5.2022

Kaupunginhallitus pyytää ohjelmasta valtuuston neuvottelutoimikunnan lausunnon siten, että asia voidaan käsitellä kaupunginhallituksen kokouksessa 6.6.2022. Valtuusto-ryhmät voivat lähettää kysymyksiä ohjelman toimenpiteisiin liittyen 27.5.2022 mennessä. Vastaukset toimitetaan 30.5.2022 aikana.

Valtuuston neuvottelutoimikunta neuvottelee ohjelmasta 30.5, 31.5 ja 2.6.2022. Kaupunginhallitus käsittelee ohjelmaa uudestaan 6.6.2022.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

12/189

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 167
§ 190

23.05.2022
06.06.2022

Päivitetystä ohjelmasta päätetään lopullisesti valtuuston 13.6.2022 kokouksessa.

Ohjelman neuvottelutuloksen mukaiset tavoitetasot ja toimenpiteet sisällytetään kehykseen ja taloussuunnitelmaan 2023–2025 sekä tulostavoitteisiin.

Taloudellisesti kestävä Espoo tuottavuus- ja sopeutusohjelman käsittely

Kaupunginhallitus jätti asian pöydälle 23.5.2022 ja pyysi siitä valtuuston neuvottelutoimikunnan lausunnon siten, että asia voidaan käsitellä kaupunginhallituksen kokouksessa 16.6.2022.

Pöydällä olon aikana valtuuston neuvottelutoimikunta on käsitellyt päivitettyä Taloudellisesti kestävä Espoo -tuottavuus ja sopeutusohjelman tavoitetasoja, linjauksia ja toimenpiteitä kolmessa kokouksessa ja päätynt liitteenä olevaan sopimukseen ja neuvottelutulokseen, jonka sopimuksen allekirjoittaneet valtuustoryhmien neuvottelijat hyväksyivät.

Neuvottelutuloksen mukaisesti päivitetyn Taloudellisesti kestävä Espoo – tuottavuus ja sopeutusohjelman tavoitteena on käyttötalouden kasvun hidastaminen ohjelman linjauksia ja toimenpiteitä toteuttaen 116 milj. eurolla vuoden 2025 loppuun mennessä sekä investointitason lasku 10 prosentilla hankkeiden toteutustapaa, laajuutta, kustannuksia sekä rahoituskonsepteja tarkastamalla. Palvelujen ja prosessien kustannusvaikuttavuutta kehitetään suunnitelmallisesti ja viranhaltijat ja luottamushenkilöt sitoutuvat talouden tasapainottamistavoitteiden toteuttamiseen.

Sopimuksessa hyväksyttiin neuvottelutuloksen mukaiset ohjelman linjaukset ja toimenpiteiden tavoitetasot. Linjaukset ja toimenpiteet ovat sopimuksen liitteenä. Ohjelman tavoitetasot ja toimenpiteet sisällytetään kehykseen ja taloussuunnitelmaan 2023–2025.

Ohjelman toteutuksen tarkastuspiste on 31.7.2024 osavuosisikatsauksen yhteydessä, jolloin arvioidaan ohjelman linjausten ja toimenpiteiden vaikutusta käyttömenojen ja investointien kehitykseen, tulo-rahoituksen kehitystä ja tarvittavia toimenpiteitä.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.05.2022 § 167

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	13/189
Kaupunginhallitus	§ 167	23.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 190	06.06.2022

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus

1

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy sote- ja pelastustoimen muutoksilla päivitetyn Taloudellisesti kestävä Espoo -tuottavuus- ja sopeutusohjelman kokonaisuuden. Ohjelman toimenpiteillä ja linjauksilla tavoitellaan XXX milj. euron sopeutusta käyttötalouteen valtuustokauden 2021–2025 loppuun mennessä sekä investointitason laskemista kymmenellä prosentilla vuosina 2021–2030

2

toteaa, että ohjelmasta päätetään valtuustossa 13.6.2022. Ohjelman tavoitetasot ja toimenpiteet sisällytetään kehykseen ja taloussuunnitelmaan 2023–2025.

Käsittely

Puheenjohtaja Tiina Elon kannattamana ehdotti, että kaupunginhallitus jättää asian pöydälle valtuuston neuvottelutoimikunnan lausuntoa varten.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus jätti asian pöydälle valtuuston neuvottelutoimikunnan lausuntoa varten.

Päätöshistoria

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

14/189

Kaupunginhallitus

§ 167

23.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 190

06.06.2022

Liitteet

- 1 Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus- ja sopeutusohjelma (tarkistettu neuvottelusopimuksen 2.6.2022 mukaiseksi)
- 2 Take toimenpiteet ja tuottavuustavoitteet sekä valmistelua ohjaavat kuvaukset (tarkistettu neuvottelusopimuksen 2.6.2022 mukaiseksi)
- 3 Taloudellisesti kestävä Espoo 2022 - pöytäkirjamerkinnot
- 4 Vihreiden muutosesitys Take KH 6.6.2022
- 5 Äänestyslista § 190

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	15/189
Kaupunginhallitus	§ 168	23.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 191	06.06.2022

276/02.02.02/2022

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 191

§ 191

Vuoden 2022 ensimmäinen osavuosikatsaus (pöydälle 23.5.2022) (osittain Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Ojavuo Pia

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus hyväksyy seuraavat määrärahojen ja tuloarvioiden lisäykset ja siirrot

94 Kiinteät rakenteen ja laitteet HA Kunnallistekniikan sopimusrakentaminen investointimäärärahan lisäys sekä 41 Tekninen lautakunta tuloarvion korotus 5 milj. euroa.

Tilapalvelujen investointihankkeelta 3821 Tähystäjän päiväkotia siirretään:
1 800 000 euroa hankkeelle 4336 Kungsgårdsskolan och daghem
800 000 euroa hankkeelle 5004 Luukin leirikeskukseen peruskorjaus
270 000 euroa hankkeelle 3180 Metsolan päiväkotia
250 000 euroa hankkeelle 4355 Keinumäen koulun tekniikka

Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1
merkitsee liitteenä olevan vuoden 2022 ensimmäisen osavuosikatsauksen tiedoksi,

2
merkitsee liitteenä olevan Espoon kaupungin konserniraportin tammi-maaliskuu 2022 tiedoksi,

3
hyväksyy kaupungin tulostavoitteet 2022 liitteen mukaisesti,

4
merkitsee tiedoksi liitteen mukaisen Espoo-tarinan indikaattoreiden

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

16/189

Kaupunginhallitus

§ 168

23.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 191

06.06.2022

valmistelun tilanteen,

5

hyväksyy seuraavat määrärahojen, tuloarvioiden sekä tulostavoitteiden muutokset

käyttötalous

29 Hyvinvoinnin ja terveyden esikunta

tuloarvion ja määrärahan lisäys seuraaville hankkeille:

Tulevaisuuden kotona asuminen -kehityshanke: tulot/menot 570 000 euroa

Ruotsinkielisten palvelujen tuki -hanke: tulot/menot 150 000 euroa

Suomen kestävän kasvun ohjelma: tulot/menot 1 500 000 euroa

29 Hyvinvoinnin ja terveyden esikunta

tuloarvion lisäys 5 988 000 euroa

määrärahan lisäys 7 263 000 euroa

31 Kasvun ja oppimisen lautakunta, Suomenkielinen perusopetus

tuloarvion lisäys 3 300 000 euroa

määrärahan lisäys 3 300 000 euroa

49 Muut tekniset ja ympäristöpalvelut, esikunta

tuloarvion vähennys 6 817 000 euroa

määrärahan vähennys 8 933 000 euroa

Tilapalvelut liikelaitos

Sitovan tulostavoitteen alentaminen 841 000 euroa

(tuloarvion lisäys 829 000 euroa)

(määrärahan lisäys 1 670 000 euroa)

Sitovan tulostavoitteen alentaminen 7 200 000 euroa

(määrärahan lisäys 7 200 000 euroa)

investoinnit

Aineettomat hyödykkeet

911 Yleishallinto, Tietotekniikka

määrärahan lisäys 2 800 000 euroa

Tilapalvelut liikelaitos

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	17/189
Kaupunginhallitus	§ 168	23.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 191	06.06.2022

Osakkeet ja osuudet

määrärahan vähennys 7 200 000 euroa.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

1. Vuoden 2022 ensimmäinen osavuosikatsaus

Asukasmäärän arvioidaan ylittävän 300 000 kesällä

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Espoon väestö kasvoi kuluvan vuoden maaliskuun loppuun mennessä 1 302 hengellä, joka on 233 henkeä enemmän kuin vuoden 2021 saman ajanjakson väestönlisäys. Espoon väestömäärä oli ennakkotietojen mukaan maaliskuun 2022 lopussa 298 434 henkeä.

Työttömiä edelleen koronavirus -epidemiaa edeltävää aikaa enemmän

Maaliskuun 2022 lopulla työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa 8,4 prosenttia eli 3,3 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin vuotta aiemmin. Koko maan työttömyysaste oli maaliskuussa 9,5 prosenttia. Kolme vuotta aiemmin, jolloin koronapandemia ei vaikuttanut työllisyystilanteeseen, työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa 7,5 prosenttia. Työttömiä oli maaliskuun 2022 lopulla Espoossa 12 612 eli 28 prosenttia (4 889 henkeä) vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kuitenkin määrä oli suurempi kuin kolme vuotta aiemmin, jolloin työttömiä oli 10 736. Lomautettuja oli maaliskuun lopulla 787 eli 6 prosenttia työttömistä.

Koronavirusepidemian ja Venäjän hyökkäyksen vaikutukset toimintaan ja talouteen 2022

Valtuusto päätti vuoden 2022 talousarviopäätöksen yhteydessä, että koronan etenemiseen ja -avustuksiin, työmarkkinaratkaisuun, henkilöstön saatavuuteen sekä sote- ja pelastustoimen uudistuksen rahoitukseen liittyvästä epävarmuudesta johtuen hyvinvoinnin ja terveyden- sekä kasvun ja oppimisen toimialan käyttösuunnitelman tilanne tarkastetaan vuoden 2022 ensimmäisen ja toisen osavuosikatsauksen yhteydessä.

Osavuositarkastuksessa selvitetään koronavirusepidemian vaikutuksia toimintaan ja talouteen toimialoittain. Valtio jatkaa koronavirusepidemian suorien kustannusten korvausta kunnille myös 2022. Valtio on sitoutunut korvaamaan myös ukrainalaisten turvapaikan ja tilapäistämisen hakevien palvelukustannukset kunnille.

Kasvun ja oppimisen toimialalle vuoden 2021 syksyllä myönnettyjä koronavastustuksia siirtyi käytettäväksi vuosille 2022–2023 yhteensä 3,2 milj. euroa, näistä 1,5 milj. euroa sisältyy käyttösuunnitelmaan. Espoo on saanut käyttösuunnitelmaan kuulumattomia valtionavustuspäätöksiä vuodelle 2022–2023 yhteensä yli 10 milj. euroa ja hakemusvaiheessa on vielä 2,5 milj. euron avustukset. Suomenkieliseen perusopetukseen esitetään opetuksen laadun kehittämisavustuksen mukaisesti 1,8 milj. euron määrärahalisäystä tuloihin ja menoihin vuodelle 2022 osavuositarkastuksen 1 yhteydessä. Muiden avustusten käyttöä tarkennetaan kevään aikana ja esitys määrärahojen lisäyksestä tuodaan vuoden toisen osavuositarkastuksen yhteydessä.

Ukrainasta on sodan alkamisen jälkeen tullut suomenkielisiin peruskouluihin noin 50 oppilasta tähän mennessä ja Espoon lukioihin on hakeutunut muutamia ukrainalaisia opiskelijoita. Muita perusopetuksen ylittäneitä alle 18-vuotiaita ukrainalaisia on pyritty ohjaamaan soveltuviin koulutuksiin, vaikka he eivät ole ilman kotikuntaa olevina oppivelvollisia. Ukrainasta sotaa paenneiden lasten perusopetuksen järjestäminen lisää menoja arviolta noin 0,5 milj. euroa. Osavuositarkastuksen yhteydessä tähän haetaan määrärahan korotus, valtion korvausperiaatteet ja korvauksen taso selviävät myöhemmin.

Varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen on toukokuun puoleenväliin mennessä otettu 15 lasta, joista puolet on ukrainankielisiä ja puolet venäjänkielisiä. Sijoittamattomia lapsia sekä hakijoita syksyksi lisäksi kymmenkunta tällä hetkellä.

Parantunut yhteisöveron tuotto ja Koy Espoon Sairaalan myyntivoitto parantavat tulosennustetta.

Toimintakatteiden alijäämän ennustetaan toteutuvan 21 milj. euroa talousarvota heikompana. Huhtikuun lopun tilanteessa ulkoisten toimintatuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 58,4 milj. eurolla. Valtion koronakorvauksia arvioidaan kertyvän noin 44 milj. euroa. Lisäksi tulot ylittyvät mm. sopimusrakentamisessa, laskutettavasta HVA-valmistelusta ja valtionavusta johtuen. Ukrainalaisille turvapaikan ja tilapäistä suojelua hakeneille tarjottujen palvelujen tuloarvio ei sisälly ennusteeseen.

Ulkoisten toimintakulujen arvioidaan ylittävän 78 milj. eurolla, tästä koronakustannuksien osuus on noin 44 milj. euroa, työmarkkinatuen

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

19/189

Kaupunginhallitus

§ 168

23.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 191

06.06.2022

kuntaosuuden ylitys 4,6 milj. euroa, perhe- ja sosiaalipalvelujen ostopalvelujen ylitys noin 7 milj. euroa, vanhustenpalvelujen ylitys 6,8 milj. euroa. Toimintamenoennusteeseen sisältyy 0,5 milj. euron arvio ukrainalaisten turvapaikan- ja tilapäistäsuojelua hakevien lasten opetuksesta, jonka valtio on sitoutunut korvaamaan täysimääräisesti.

Verorahoitusta (verot ja valtionosuudet) on tammi-huhtikuussa kertynyt 708 milj. euroa, 8 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Valtiovarainministeriö on nostanut vuoden 2022 yhteisöveroennustetta 630 milj. eurolla, ennusteesta 480 milj. euroa johtuu vuoden 2021 ennakontäydennysmaksuista ja 140 milj. euroa vuoden 2022 parantuneesta kehitysarviosta. Yhteisövero arvioidaan kertyvän 170 milj. euroa, 40 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Kunnallisverotuloa arvioidaan kertyvän vuonna 2022 noin 1 445 milj. euroa, 7 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 1 751 milj. euroa ja valtionosuuksia 161,7 milj. euroa. Kokonaisuudessaan verorahoituksen arvioidaan ylittävän talousarviossa oletetun noin 53 milj. eurolla

Espoon rahastojen markkina-arvo laski alkuvuoden aikana (tammi-maaliskuu) n. 32,8 milj. euroa. Suurin osa johtui riskitasoltaan muita rahastoja suuremmalla Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahastolla, jonka markkina-arvon muutos alkuvuoden aikana oli noin -4,2 prosenttia. Kolmen muun rahaston tuotot vaihtelivat -1,4 prosentin ja +0,1 prosentin välillä.

Poistojen arvioidaan toteutuvan 198 milj. euron tasolla.

Satunnaisiin tuottoihin on kirjattu Koy Espoon Sairaalan myyntivoitto 74 milj. euroa.

Tuloksen ennustetaan huhtikuun tilanteessa toteutuvan 115 milj. euron tasolla. Tulosennusteesta puuttuu palkkaratkaisun vaikutus, sekä arvio sodan aiheuttamasta kustannustason noususta. Tulos ilman myyntivoittoa olisi noin 40 milj. euroa.

Investointien kokonaismääräksi ennustetaan 289 milj. euroa. Tilapalveluiden investointiohjelman toteutus etenee, mutta uudisrakentamisen määrärahojen ennustetaan alittuvan noin 26 milj. euroa siirtyvien ja viivästyneiden hankkeiden vuoksi. Rakennusalan tilanne ja materiaalien, erityisesti puun ja teräksen hinnan nousut ovat vähentäneet tarjousintoa ja nostaneet tarjottujen urakoiden hintaa. Euroopan sotatilanne vaikuttaa materiaalien saatavuuden kautta urakkahintoihin ja hankkeita saattaa siirtyä tai jäädä toteutumatta.

Vuoden 2022 talousarviossa uutta **lainannostovaltuutta** on budjetoitu 220,0 milj. euroa. Talousarviolainaa ei ole nostettu alkuvuonna, johtuen kaupungin kassan hyvästä likviditeettiilanteesta. On mahdollista, että vuoden 2022 lainannostovaltuutta ei tarvitse käyttää.

Vuoden 2022 talouden arvioidaan toteutuvan talousarviota parempana, erityisesti valtiovarainministeriön yhteisöveroennusteen noususta ja sairaalan myyntivoitosta johtuen. Venäjän hyökkäyksestä johtuva kustannustason nousu näkyy huhtikuun tilanteessa vasta investointikustannusennusteessa, eikä palkkaratkaisusta ole vielä tietoa. Tulosennustetta päivitetään kuukausittain tietojen täydentyessä.

2. Espoon kaupungin konserniraportti

Espoon kaupungin konserniraportilla tarkastellaan Espoon valtuuston konserniyhteisöille asettamien tulostavoitteiden toteutumista. Tammi-maaliskuun 2022 raportti sisältää tavoitteiden ja talouden toteumatiedot vuoden 2022 ensimmäiseltä vuosineljännekseltä sekä ennusteen vuositason toteumasta. Valtuuston konserniyhteisöille asettamista tavoitteista arvioidaan vuositasolla toteutuvan täysin 26/40 tavoitetta. Yhdeksän tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain. Seuraavan viiden tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta: Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian ”Talouden tasapainon varmistaminen”, Enter Espoon ”Rakentaa Espoon kestävästä kasvua houkuttelemalla yöpyviä vierailijoita ja matkailijoita Espooseen”, Espoon Kaupunginteatterin ”Kulttuurisen ja sosiaalisen vaikuttavuuden lisääminen”, Espoon Kaupunginteatterin ”Toiminnan omarahoitusosuuden kasvattaminen” sekä HUS-kuntayhtymän ”Tuottavuuden nousu vähintään 1 prosentti”. Pääasiallinen syy tavoitteiden arvioitua toteutumatta jäämiseen on yhä erityisesti alkuvuodesta yhteisöjen toimintaan vaikuttanut koronapandemia. Myös Ukrainan sodan välilliset vaikutukset näkyvät ylöspäin korjatuissa kustannusennusteissa.

3. Kaupungin tulostavoitteet 2022

Espoo-tarinasta päätettiin valtuustossa 25.10.2021. Espoo-tarinasta päättäminen viivästyi valtuustovaalien siirtymisestä johtuen. Tästä syystä kaupungin talousarvion yhteydessä esitetyt tulostavoitteet eivät olleet vielä lopullisessa muodossa.

Talousarviossa todettiin kaupungin tulostavoitteista seuraavaa:

...kursivoituna talousarvioneuvotteluissa esiin nostetut uudet tulostavoitteet ja mittarit, joita on tarkoitus tarkentaa osana vuoden 2022 ensimmäistä osavuosikatsausta. Samassa yhteydessä tarkennetaan myös muiden tulostavoitteiden mittareita.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

21/189

Kaupunginhallitus

§ 168

23.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 191

06.06.2022

Tulostavoitteiden teknistä laadukkuutta ja niiden mittareita on parannettu. Prosessin ja ajankohtaisen toimintaympäristömuutoksen myötä, on vielä esitetty kahta uutta tulostavoitetta. Toinen uusista tulostavoitteista liittyy kaupungin rooliin Ukrainaista saapuvien pakolaisten osalta ja toinen tavoitteista kaupungin vaikuttamistavoitteisiin sen taloudellisen toimintaedellytysten parantamiseksi.

4. Espoo-tarinan indikaattorit

Espoo-tarinasta päätettiin valtuuston kokouksessa 25.10.2022. Päätöksentekoprosessin yhteydessä kaupunginhallitus ohjeisti kaupunginjohtajaa seuraavasti:

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa kaupunginjohtajaa valmistelemaan valtuustokauden tavoitteiden mittarit ja indikaattorit ja seurannan päätettäväksi valtuuston talousarvio- ja taloussuunnitelmapäätöksen yhteydessä.

Asia oli esillä talousarvion yhteydessä 8.12., jolloin valtuustolle kerrottiin seuraavasti:

Espoo kehittää vaikuttavuuden johtamista. Valtuustokauden tavoitteiden toteutumisen arviointia varten tullaan alkuvuoden aikana kehittämään ja valitsemaan indikaattorit. Työ perustuu VTT:n kanssa tehtyyn yhteistyöhön. Espoo-tarinan ja sen valtuustokauden tavoitteiden toteutumisen tilaa tullaan seuraamaan ja arvioimaan vuosittain. Valtuustolle tästä raportoidaan osavuosikatsaus 1:n yhteydessä.

Espoo-tarinan toteutumista kuvaavien indikaattoreiden työtä on jatkettu aktiivisesti. Lopullinen indikaattoristo on vielä kesken, mutta työn suuntaa hahmottamaan on rakennettu ensimmäinen versio. Työn tulokset pohjautuvat vaikuttavuustyöpajoihin, joita on pidetty useampia yhdessä Espoon asiantuntijoiden kanssa. Pohjana vaikuttavuusanalyysille on VTT:n kanssa tehty yhteistyö. Työn seuraavana etappina on tarkoitus järjestää valtuuston kanssa yhteinen vaikuttavuusteemainen tilaisuus.

5. Talousarviomuutokset

Kasvun ja oppimisen lautakunta

Suomenkielisessä perusopetuksessa tulojen arvioidaan ylittyvän 3,3 milj. euroa. Tästä 1,8 milj. euroa aiheutuu valtionavustusten ennakoitua suuremmasta määrästä, lähinnä uudesta tasa-arvoavustuksesta. 1,5 milj. euroa aiheutuu iltapäivätoiminnan järjestämisen muutoksista asiakasmaksutulojen siirtyessä kokonaan kaupungille. Vastaavasti menojen arvioidaan ylittyvän 3,3 milj. euroa. Tästä 1,8 milj. euroa aiheutuu

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

22/189

Kaupunginhallitus

§ 168

23.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 191

06.06.2022

uudesta tasa-arvoavustuksesta, 1,0 milj. euroa iltapäivätoiminnan järjestämistavan muutoksista ja 0,5 milj. euroa Ukrainasta sotaa paenneiden lasten perusopetuksen järjestämisestä.

Välivuokraus

Kaupunkiympäristön toimialan esikuntaan kuuluvassa asuntoyksikössä on välivuokrattu tuki- ja palveluasuntoja hyvinvoinnin ja terveyden toimialan asiakkaille sekä palvelusuhdeasuntoja Espoon kaupungin työntekijöille. Tuki- ja palveluasunnot omistaa Espoon kaupunki, Espoon Asunnot Oy ja Y-säätiö. Palvelusuhdeasunnot ovat Espoon kaupungin omistuksessa. Vuoden 2023 alussa tuki- ja palveluasuntojen vuokraus siirtyy hyvinvointialueelle.

Valtuusto hyväksyi 28.02.2022 tuki- ja palveluasuntojen välivuokrausta koskevat hallintosäännön III osan 5. luvun (Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala) ja 7. luvun (Kaupunkiympäristön toimiala) tarkistukset välivuokrauksen hyvinvointialueelle siirtoa valmistelevana toimenpiteenä 1.5.2022. Tarkistukset tulivat voimaan 1.5.2022 lähtien.

Asuntojen välivuokraus siirtyi hyvinvoinnin ja terveyden toimialan esikuntaan. Samalla palvelusuhdeasuntojen vuokraus siirtyi Tilapalveluliikelaitokselle.

Siirron vaikutukset vuoden 2022 talousarvioon esitetään päätettäväksi tämän osavuosikatsauksen yhteydessä. Määrärahamuutokset ovat seuraavat:

eur 1 000	KYT esikunta	Hytet esikunta	Tilapalvelut liikelaitos
Toimintatulot	-6 817	5 988	829
Toimintamenot	-8 933	7 263	1 670

Investoinnit

91 Aineettomat hyödykkeet

ICT-investointimäärärahoissa on ylityspainetta ja ennustetaan ylittyvän tällä hetkellä noin 2,8 milj. eurolla. Joto-projektin investointien ennustetaan ylittyvän noin 2,5 milj. euroa. Ylitys selittyy Joto-projektin myöhästymisestä johtuvista syistä, kun vuoden 2021 maksuposteja siirtyi vuodelle 2022 sekä Joto-projektin lisähankinnoista (testauksen tuki, muutospyyntö, loppukäyttäjien ohjeistusratkaisu, lisätukikonsultointi). Lisäksi muuttuneeseen kyberturvallisuustilanteeseen varaudutaan toteuttamalla lisätoimenpiteitä teknisen tietoturvan ratkaisuihin 0,3 milj. eurolla.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

23/189

Kaupunginhallitus

§ 168

23.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 191

06.06.2022

94 Kiinteät rakenteet ja laitteet

Talousarvion sitovuusmääräysten mukaan kaupunginhallitus voi lisätä tehtäväalueen 948 HA Kunnallistekniikan sopimusrakentaminen määrärahaa, mikäli tuloarviota korotetaan vastaavasti. Tekninen lautakunta esittää käyttötalouden sopimusrakentamisen tuloarvion korotusta 5 milj. euroa sekä vastaavaa määrärahan korotusta investointien sopimusrakentamiseen.

Tilapalvelut-liikelaitos

Espoon sairaala myytiin 10.3.2022. Kaupungin omistuksessa rahoitusvastikkeista kirjattiin taseeseen lainanlyhennyksen osuus, jota talousarviossa 2022 on 7,2 milj. euroa. Myynnin jälkeen vastaava kustannus kirjataan tilikauden kuluksi uuden omistajan veloittamina vuokrina.

Määrärahamuutosesityksenä Tilapalvelut-liikelaitoksen tulostavoitetta alennetaan 7,2 milj. euroa ja osakeinvestointeja vähennetään 7,2 milj. euroa.

Tänä vuonna rakennushankkeille kohdistettavia ja käyttämättä jääviä määrärahoja siirretään 3,12 milj. euroa seuraaville hankkeille:

Kungsgårdsskolan och daghem -hankkeelle 1,8 milj. euroa
Luukin leirikeskuksen peruskorjaushankkeelle 0,8 milj. euroa
Metsolan päiväkotihankkeelle 0,27 milj. euroa
Keinumäen koulun tekniikan eriytyshankkeelle 0,25 milj. euroa.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.05.2022 § 168

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus hyväksyy seuraavat määrärahojen ja tuloarvioiden lisäykset ja siirrot

94 Kiinteät rakenteet ja laitteet HA Kunnallistekniikan sopimusrakentaminen investointimäärärahan lisäys sekä 41 Tekninen lautakunta tuloarvion korotus 5 milj. euroa.

Tilapalvelujen investointihankkeelta 3821 Tähystäjän päiväkotia siirretään:
1 800 000 euroa hankkeelle 4336 Kungsgårdsskolan och daghem
800 000 euroa hankkeelle 5004 Luukin leirikeskuksen peruskorjaus

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

24/189

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 168
§ 191

23.05.2022
06.06.2022

270 000 euroa hankkeelle 3180 Metsolan päiväkot
250 000 euroa hankkeelle 4355 Keinumäen koulun tekniikka

Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1
merkitsee liitteenä olevan vuoden 2022 ensimmäisen osavuositarkastuksen tiedoksi,

2
merkitsee liitteenä olevan Espoon kaupungin konserniraportin tammi-
maaliskuu 2022 tiedoksi,

3
hyväksyy kaupungin tulostavoitteet 2022 liitteen mukaisesti,

4
merkitsee tiedoksi liitteen mukaisen Espoo-tarinan indikaattoreiden
valmistelun tilanteen,

5
hyväksyy seuraavat määrärahojen, tuloarvioiden sekä tulostavoitteiden
muutokset

käyttötalous

29 Hyvinvoinnin ja terveyden esikunta

tuloarvion ja määrärahan lisäys seuraaville hankkeille:
Tulevaisuuden kotona asuminen -kehityshanke: tulot/menot 570 000 euroa
Ruotsinkielisten palvelujen tuki -hanke: tulot/menot 150 000 euroa
Suomen kestävän kasvun ohjelma: tulot/menot 1 500 000 euroa

29 Hyvinvoinnin ja terveyden esikunta

tuloarvion lisäys 5 988 000 euroa
määrärahan lisäys 7 263 000 euroa

31 Kasvun ja oppimisen lautakunta, Suomenkielinen perusopetus

tuloarvion lisäys 3 300 000 euroa
määrärahan lisäys 3 300 000 euroa

49 Muut tekniset ja ympäristöpalvelut, esikunta

tuloarvion vähennys 6 817 000 euroa
määrärahan vähennys 8 933 000 euroa

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

25/189

Kaupunginhallitus

§ 168

23.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 191

06.06.2022

Tilapalvelut liikelaitos

Sitovan tulostavoitteen alentaminen 841 000 euroa
(tuloarvion lisäys 829 000 euroa)
(määrärahan lisäys 1 670 000 euroa)

Sitovan tulostavoitteen alentaminen 7 200 000 euroa
(määrärahan lisäys 7 200 000 euroa)

investoinnit

Aineettomat hyödykkeet
911 Yleishallinto, Tietotekniikka

määrärahan lisäys 2 800 000 euroa

Tilapalvelut liikelaitos

Osakkeet ja osuudet

määrärahan vähennys 7 200 000 euroa.

Käsittely

Puheenjohtaja Tiina Elon kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Päätöshistoria

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

26/189

Kaupunginhallitus

§ 168

23.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 191

06.06.2022

Liitteet

- 1 Osavuosisikatsaus 1_2022
- 2 Konserniraportti tammi-maaliskuu 2022
- 3 Espoon kaupungin tulostavoitteet_06062022
- 4 Espoo-tarinan vaikuttavuusindikaattorit

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 192

27/189
06.06.2022

8947/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 192

§ 192

Kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen jaostojen jäsenten ja varajäsenten eronpyynnöt ja täydennysvaali (Kv asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee

1
kaupunginhallituksen jäseneksi Peppi Seppälän (Vihr.) tilalle Henna Partasen (Vihr.)

2
kaupunginhallituksen jäsenen Tiina Elon (Vihr.) henkilökohtaiseksi varajäseneksi Anu Rasinsalon (Vihr.) tilalle Peppi Seppälän (Vihr.)

3
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtajaksi Tiina Elon (Vihr.) tilalle Henna Partasen (Vihr.)

4
kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaoston jäseneksi Tiina Elon (Vihr.) tilalle Henna Partasen (Vihr.)

5
kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaoston puheenjohtajaksi Tiina Elon (Vihr.) tilalle Henna Partasen (Vihr.)

6
kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston jäsenen Anu Rasinsalon (Vihr.) tilalle Tiina Elon (Vihr.)

7
kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston jäsenen Tiina Elon

(Vihr.) henkilökohtaiseksi varajäseneksi Peppi Seppälän (Vihr) tilalle Anu Rasinsalon (Vihr).

8

kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen Teemu Lahtisen (PerusS) henkilökohtaiseksi varajäseneksi Hannu Järvisen (PerusS) tilalle Mikko Wikstedt (PerusS).

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Anu Rasinsalo (Virh.) on 23.5.2022 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa Espoon kaupunginhallituksen varajäsenyydestä ja kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston jäsenyydestä perusteenaan puolueen kuntavaalin jälkeen sopima paikkajako.

Tiina Elo (Vihr.) on 23.5.2022 ja täydennyksin 27.5.2022 saapuneilla sähköposteilla pyytänyt eroa kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtajan tehtävästä sekä kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaoston jäsenyydestä ja puheenjohtajan tehtävästä perusteenaan puolueen kuntavaalin jälkeen sopima paikkajako

Peppi Seppälä on 23.5.2022 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa Espoon kaupunginhallituksen jäsenyydestä sekä kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston varajäsenyydestä perusteenaan puolueen kuntavaalin jälkeen sopima paikkajako.

Hannu Järvinen (PerusS) on 23.5.2022 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa Espoon kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäsenyydestä perusteenaan ajankäytölliset syyt.

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 2. luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksessa on viisitoista jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jäsenistä vähintään puolet ja puheenjohtajiston tulee olla valtuutettuja. Valtuusto valitsee jäsenistä puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Kuntalain 33 §:n mukaan puheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa. Kuntalain 32 §:n 1 momentin mukaan kaupunginhallituksen jäsenet valitaan valtuuston toimikaudeksi, jollei

valtuusto ole päättänyt lyhyemmästä toimikaudesta. Paikkajakotoimikunta on suosittanut kahden vuoden mittaista toimikautta.

Vaalikelpoisuus

Kuntalain 73 §:n mukaan vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan

1
välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö

2
henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3
kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;

4
henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta ao. kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei ole myöskään henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Kuntalain 72 §:n mukaan vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

1
valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä,

2
kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä,

3

kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön, eikä

4

kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa on konsernijaosto, elinkeino- ja kilpailukykyjaosto sekä tila- ja asuntojaosto. Konsernijaostossa, elinkeino- ja kilpailukykyjaostossa ja tila- ja asuntojaostossa on kussakin yhdeksän jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee jaostojen jäsenet ja varajäsenet sekä jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajiston tulee olla joko konsernijaoston, elinkeino- ja kilpailukykyjaoston tai tila- ja asuntojaoston jäseniä.

Jaostojen puheenjohtajana toimii kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Jaostojen muiden jäsenten tulee olla kaupunginhallituksen jäseniä tai varajäseniä.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Kaupunginhallituksessa tulee siten olla naisia ja miehiä vähintään kuusi. Kaupunginhallitukseen voidaan valita varsinaisiksi jäseniksi eronneiden tilalle miehiä tai naisia ja varajäseniksi eronneiden tilalle miehiä tai naisia.

Konsernijaostossa, elinkeino- ja kilpailukykyjaostossa sekä tila- ja asuntojaostossa naisia ja miehiä tulee olla vähintään neljä.

Elinkeino- ja kilpailukykyjaostoon tulee valita eronneen jäsenen tilalle nainen ja eronneen varajäsenen tilalle nainen.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

31/189

Kaupunginhallitus

§ 192

06.06.2022

Tila- ja asuntojaostoon voidaan valita eronneen jäsenen tilalle mies tai nainen ja varajäsenen tilalle mies tai nainen.

Konsernijaostoon tulee valita eronneen varajäsenen tilalle mies.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 193

32/189
06.06.2022

8947/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 193

§ 193

Kaupunginhallituksen edustajien nimeäminen kaupunkisuunnittelulautakuntaan ja tekniseen lautakuntaan

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihe 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus määrää kaupunginhallituksen jäsenet edustajikseen kaupunkisuunnittelulautakuntaan ja tekniseen lautakuntaan toimikaudeksi 6.6.2022 - 31.5.2023 seuraavasti:

1
kaupunkisuunnittelulautakuntaan Tiina Elon (Vihr.) tilalle Henna Partasen (Vihr.)

2
tekniseen lautakuntaan kaupunginhallituksen varaedustajaksi Tiina Elon tilalle (Vihr.) Henna Partasen (Vihr.).

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Tiina Elo on 24.5.2022 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa kaupunginhallituksen edustajan ja varaedustajan tehtävistä kaupunkisuunnittelulautakunnassa sekä teknisessä lautakunnassa perusteenaan luopuminen kaupunginhallituksen varapuheenjohtajan tehtävästä.

Hallintosäännön II osan 10 §:n mukaan kaupunginhallituksen määräämällä edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakuntien ja niiden jaostojen sekä johtokunnan kokouksissa.

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 193

33/189
06.06.2022

Päätösehdotuksessa esitetään määrättäväksi kaupunginhallituksen edustaja kaupunkisuunnittelulautakuntaan ja varaedustaja tekniseen lautakuntaan.

Kaupunginhallitus on määrännyt kaupunginhallituksen jäsenet edustajikseen kaupunkisuunnittelulautakuntaan ja tekniseen lautakuntaan, toimikaudeksi 6.9.2021-31.5.2023 seuraavasti:

Toimielin	Kaupunginhallituksen edustaja	Varaedustaja
Kaupunkisuunnittelu- lautakunta	Tiina Elo	Mika Kauste
Tekninen lautakunta	Mikko Laakso	Tiina Elo

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 194

34/189
06.06.2022

8947/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 194

§ 194

Kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenen ja varajäsenen eronpyyntö sekä täydennysvaali sekä varapuheenjohtajan vaali (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee

1

kasvun ja oppimisen lautakunnan jäseneksi Inka Hopsun (Vihr.) tilalle Jaana Ailuksen (Vihr.)

2

kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenen Jenni Kosken (Vihr.) henkilökohtaiseksi varajäseneksi Jaana Ailuksen (Vihr.) tilalle Iina Mannisen (Vihr.)

3

kasvun ja oppimisen lautakunnan varapuheenjohtajaksi Inka Hopsun (Vihr.) tilalle Jenni Kosken (Vihr.)

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Jaana Ailus (Vihr.) on 24.5.2022 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa kasvun ja oppimisen lautakunnan varajäsenyydestä perusteenaan puolueen kuntavaalin jälkeen sopima paikkajako.

Inka Hopsu (Vihr.) on 25.5.2022 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa kasvun ja oppimisen lautakunnan varapuheenjohtajuudesta perusteenaan puolueen kuntavaalin jälkeen sopima paikkajako sekä alkava valtuuston varapuheenjohtajan tehtävä.

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 4. luvun 6 §:n mukaan kasvun ja oppimisen lautakunnassa on kolmetoista (13) jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 4. luvun 2 §:n mukaan kulttuurilautakunnassa on kolmetoista (13) jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Kuntalain 74 §:n 1 mom. mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä

Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Tasa-arvolaista poikkeamiseen on oltava erityinen syy.

Kasvun ja oppimisen lautakunnassa, nuorisoasiainjaostossa ja kulttuurilautakunnassa tulee siten olla toista sukupuolta vähintään kuusi (6).

Kasvun ja oppimisen lautakunnan varajäsenistä 7 on miehiä ja 6 naisia. Lautakunnan varajäseneksi tulee valita nainen.

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 194

36/189
06.06.2022

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 195

37/189
06.06.2022

8947/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 195

§ 195

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden lautamiehen vaali (KV-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden lautamieheksi Juha Kuusisen tilalle Antti Kirkkalan.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Juha Kuusinen on hakenut eroa Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä perusteenaan muutto tuomiopiirin ulkopuolelle. Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus on 14.2.2022 saapuneella sähköpostilla pyytänyt Espoon kaupunginhallitusta ryhtymään asianmukaisiin toimenpiteisiin uuden lautamiehen valitsemiseksi jäljellä olevaksi valtuuston toimikaudeksi.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (Lautamieslaki) 10 § mukaan "jos lautamies menettää kelpoisuutensa tai muuten tulee sopimattomaksi lautamiehen tehtävään, käräjäoikeuden on oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetussa kokoonpanossa vapautettava hänet tehtävästään tai määrättävä, ettei lautamies määräaikana saa hoitaa lautamiehen tehtävää. Ennen tehtävästä vapauttamista lautamiehelle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi." Käräjäoikeuden tuomiopiiristä muuton seurauksena lautamies menettää kelpoisuutensa lautamiehen tehtävään.

Lautamieslain 1 § 2 mom mukaan käräjäoikeiden lautamiehen vaaliin, valituksi tulleen lautamiehen oikeuteen kieltäytyä tehtävästä sekä lautamiehen tehtävän hoitamiseen valituksen käsittelyn ja vaalin aikana

sovelletaan kuntalain (410/2015) 10 luvun kunnan luottamushenkilöä koskevia säännöksiä. Kuntalain (410/2015) 79 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu ja senkin jälkeen siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen.

Lautamiesten kelpoisuusvaatimukset ja valintaperusteet

Lautamieslain 2 §:n mukaan lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä.

Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajaja harjoittava henkilö. Mainitun lain 3 § (22.2.2019/211) mukaan käräjäoikeuden lautamiesten lukumäärän vahvistaa Tuomioistuinvirasto. Jos käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluu useampia kuntia, Tuomioistuinvirasto vahvistaa kunkin kunnan alueelta valittavien lautamiesten määrän ensisijaisesti kuntien henkikirjoitettujen asukkaiden lukumäärän suhteessa. Jokaisesta kunnasta on kuitenkin valittava vähintään yksi lautamies. Lautamieslain 4 § mukaan kunnanvaltuusto valitsee lautamiehet valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Kunnasta valittavien lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakaumaa.

Sidonnaisuuksien ilmoittaminen

Lautamiehen on ennen tehtävään ryhtymistä sekä tehtävän kestäessä annettava käräjäoikeudelle tuomioistuinlain 11 luvun 12 §:ssä tarkoitettu sidonnaisuusilmoitus.

Lautamiesten asemaan liittyviä Tuomioistuinviraston kannanottoja:

Tuomioistuinvirasto kiinnittää päätöksessään 16.6.2021 valtuustoryhmien ja lautamiesehdokkaiden huomiota eräisiin kannanottoihin ja seikkoihin, jotka ovat aika ajoin nousseet esiin lautamiesjärjestelmän toimivuutta ja uskottavuutta arvioitaessa. Eduskunnan perustuslakivaliokunta on käsitellessään valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomusta oikeudenkanslerin virkatoimista ja lain noudattamista koskevista havainnoista vuodelta 1994 käsitellyt myös lautamiesjärjestelmää. Perustuslakivaliokunta on 5.6.1996 antamassaan mietinnössä (PeVM 3/96) ottanut kantaa useisiin lautamiesjärjestelmää koskeviin seikkoihin, mitkä kannanotot ovat edelleenkin ajankohtaisia ja syytä saattaa valtuustojen ja valtuustoryhmien sekä lautamiesehdokkaiden tietoon.

1) Lautamiehen riippumattomuus

Perustuslakivaliokunta toteaa muun muassa seuraavaa:

"Lautamiestenvälinnässä tulee korostaa lautamiehen tuomarintehtävää. Lautamies ei ole poliittisella valtakirjalla toimiva kunnallinen luottamushenkilö, vaan hänen tulee olla riippumaton. Valtuustoryhmillä on tämän suhteen erityinen vastuu. Sama koskee sitä, että lautamieheksi valittavat ovat valmiita toimimaan tehtävässään koko kauden. Ottaen huomioon lautamiehen tehtävän ja aseman tuomioistuimen jäsenenä puolueiden ei pidä vaatia lautamieheksi valittavilta sitoumuksia ns. puolueveron maksamisesta istuntopalkkiostaan."

2) Lautamiestehtävän luonne

Lautamiehen tehtävää ei voida pitää kunnallisena luottamustehtävänä, vaikka valtuusto valitsee lautamiehet. Perustuslain mukaan tuomiovaltaa käyttävät itsenäiset ja riippumattomat tuomioistuimet. Lautamiehet, joilla on yksilöllinen äänioikeus, ovat tuomioistuimen jäseniä ja toimivat tuomarin vastuulla. Näin ollen tehtävä on pikemminkin valtiollinen luottamustehtävä, jonka hoitamisesta maksettavat kustannukset (istuntopalkkio, ansionmenetykskorvaus ja matkakustannukset) suoritetaan valtion varoista. Lautamiehen tehtäväeroa kunnallisista lautakunnan jäsenyyksistä ja eräistä muista kunnallisista luottamustehtävistä siinäkin suhteessa, että tuomioistuimen istunnot alkavat yleensä aamulla kello 9.00 ja istuntoja jatketaan niin pitkään, että kaikki istuntopäivälle haastetut jutut saadaan käsitellyksi. Lautamiehen tehtävä edellyttää siis varautumista koko päivän kestäväan istuntoon. Erityisesti laajoissa rikosasioissa lautamiesten tulee varautua olemaan läsnä useampana päivänä peräkkäin.

3) Esteellisyyskysymyksistä

Tuomioistuinten jäsenten esteellisyyskysymyksiin kiinnitetään nykyään huomattavan paljon huomiota. Esteellisyyttä koskevat säännökset on uudistettu syyskuussa 2001 voimaan tulleella lailla. Mainittu lain muutos ja Euroopan Ihmisoikeustuomioistuimen kannanotot ovat merkinneet sitä, että esteellisten piiri on laajentunut. Vakiintunut periaate on, että tuomioistuimen on paitsi oltava puolueeton myös näytettävä puolueettomalta. Käytännön kokemukset ovat osoittaneet, että esteellisyyskysymykset ovat usein ajankohtaisia erityisesti silloin, kun lautamiehinä on esimerkiksi kunnanhallituksen tai kuntayhtymän hallituksen jäseniä. Tuomioistuinviraston näkemyksen mukaan merkittävässä asemassa olevien kunnallisten luottamushenkilöiden tai kansanedustajien valitsemiseen lautamieheksi tulisi suhtautua pidättyväisesti.

4) Yleinen kelpoisuus

Lautamiesten valinnan osalta Tuomioistuinvirasto kiinnittää huomiota lain käräjäoikeuksien lautamiehistä 2 §:ään kokonaisuudessaan. Sen ensimmäinen momentti kuuluu seuraavasti: "Lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä.". Siten lautamieheksi ei voida valita henkilöä, jota ei ole pidettävä sopivana tehtävään. Sopivaisuuden arviointi saattaa olla hankalaa, mutta säännöksellä on ajateltu suljettavan lautamiestehtävän ulkopuolelle henkilöt, joilla on esimerkiksi rikosrekisterimerkintöjä tai jotka ovat syyllistyneet toistuvasti vähäisempiin rikoksiin. Sopivaisuuden arviointi edellyttää yleensä ehdokkaankokonaisvaltaista arviointia, jonka lopputuloksena tulisi olla johtopäätös siitä, että asianomaisen henkilönvalinnalla ei horjuteta tuomioistuinta kohtaan tunnettua luottamusta. Valtuustoryhmällä tai valtuustoilla ei kuitenkaan yleensä ole mahdollisuutta selvittää tällaisia tietoja ja sen vuoksi lautamiesehdokkaiden tietoon tulisi saattaa edellä mainittu kelpoisuusvaatimus. Näin erityisesti sen vuoksi, että käräjäoikeudet yleensä selvittävät lautamiehiksi valittujen rikosrekisteritiedot.

5) Väestö- ja kieliryhmät

Lautamieslain 4 §:n 3 momentin mukaan kunnasta valittavien lautamiesten tulee tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, kielijakaumaa. Lautamiesjärjestelmän uskottavuutta ja kansalaisten luottamusta järjestelmään saattaisi lisätä, mikäli lautamiesten joukossa olisi myös eri etnisiä ryhmiä edustavia henkilöitä. 6) Kielitaitovaatimukset Lautamiehille ei ole asetettu erityisiä kielitaitoa koskevia kelpoisuusvaatimuksia, toisin kuin tuomareille. Valtuustojen tehtävänä on huolehtia siitä, että lautamiehiksi valittavilla henkilöillä on tehtävän suorittamiseksi vaadittava riittävä kielitaito ja käräjäoikeuden tehtävänä on huolehtia lautamiesten istuntokokoonpanosta. Käytännössä kielitaito vaatimukset korostuvat sellaisissa käräjäoikeuksissa, jotka ovat kaksikielisiä. Tuomioistuinviraston näkemyksen mukaan valittavien lautamiesten kielitaitoon tulee kiinnittää aiempaa enemmän huomiota.

Päätöshistoria

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

41/189

Kaupunginhallitus

§ 195

06.06.2022

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	42/189
Kaupunginhallitus	§ 50	14.02.2022
Valtuusto	§ 24	28.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 196	06.06.2022

680/00.01.02/2022

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 196

§ 196

Täydentävä selvitys Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista

Valmistelijat / lisätiedot:
 Immonen Mari E
 Ihamäki Veli-Pekka
 Luukko Olli-Pekka
 Hynynen Pihla
 Konttas Ari
 Isotalo Olli
 etunimi.sukunimi@espoo.fi
 Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

1

päätää antaa selvityksenä liitteiden mukaiset täydennetyt tiedot sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista.

2

toteaa, että selvityksen tietoja täydennetään tarvittaessa vielä lokakuussa 2022.

Käsittely

Guzenina, Laiho ja Aaltonen poistuivat esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. (Hyvinvointialueen aluevaltuuston varapuheenjohtajuus, aluehallituksen jäsenyys, HallL 28 § 1 mom. 5-kohta.)

Päätös

Kaupunginhallitus:
 Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	43/189
Kaupunginhallitus	§ 50	14.02.2022
Valtuusto	§ 24	28.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 196	06.06.2022

Selostus

Tilanne

Espoon kaupunki on antanut päätöksellään selvityksen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista sekä arvio siirtyvästä henkilöstöstä (valtuusto 28.2.2022).

Selvitystyö on valtavan suuri ja jatkuu edelleen. Yhteistyö lisäselvityksien ja asiakirjojen toimittamisen osalta on sujunut hyvässä yhteistyössä Espoon ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kesken. Nyt tuodaan päätöksentekoon valmiit asiat.

Esimerkiksi jaettavien sopimusten osalta työ on kesken ja sen takia selvityksen kolmas osio tuodaan kaupunginhallitukseen päätettäväksi lokakuun 2022 loppuun mennessä. Samassa yhteydessä päätetään siirtyvistä Espoon hyvinvoinnin- ja terveyden toimialalle testamentatuista varoista, siltä osin kuin niitä ei ole käytetty vuoden 2022 loppuun mennessä. Edellä mainittu aikataulu koskee myös henkilöstön liikkeenluovutus päätöstä.

Lainsäädäntö

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta (616/2021) todetaan:

Hyvinvointialue voi pyytää kunnalta käyttöönsä tarpeellisiksi katsomiaan lisäselvityksiä ja asiakirjoja. Jos hyvinvointialue katsoo, että selvityksen mukaan hyvinvointialueen hallintaan siirtyvät toimitilat, irtaimisto ja sopimukset eivät turvaa sosiaali- ja terveystoimen tai pelastustoimen järjestämistä alueella, hyvinvointialueen on neuvoteltava kunnan kanssa. (26§.)

Kunnan on täydennettävä selvitystä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022, jos toimitiloissa, siirtyvässä irtaimessa omaisuudessa tai sopimuksissa on tapahtunut olennaisia muutoksia 1 momentissa tarkoitetun selvityksen antamisen jälkeen ja jos hyvinvointialue katsoo selvityksen täydentämisen tarpeelliseksi. (26§.)

Kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat toimitilat siirtyvät hyvinvointialueen hallintaan 1 päivänä tammikuuta 2023. (22 § Kunnan järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilat.) Hyvinvointialue ja kunta tekevät toimitilojen hallinnasta vuokrasopimuksen

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	44/189
Kaupunginhallitus	§ 50	14.02.2022
Valtuusto	§ 24	28.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 196	06.06.2022

siten, että se on voimassa ainakin 31 päivään joulukuuta 2025 asti. Hyvinvointialueella on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloaikaa yhdellä vuodella ilmoittamalla siitä kunnalle viimeistään 12 kuukautta ennen vuokrasopimuksen voimassaoloajan päättymistä.

Laki kokonaisuudessaan: <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210616>

Liitteissä olevien selvitysten sisällöt

Liite 1: Siirtyvät toimitilat ja siitä koskevat sopimukset

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelta tuli 22.5.2022 lisäselvityspyyntö vuokrasopimuksien ja tilojen siirtoon liittyen. Tietopyynnössä pyydetään mm. laskemaan vuokria noin 150 huoneistolle uuden vuokra-asetuksen mukaan ja tätä varten ei vielä ole Espoon vuokranhallintaohjelmistoa voitu päivittää. Liitteessä annetaan tähän vastaus.

Liite 2 ja 3: Siirtyvät välivuokrauksen asunnot ja niitä koskevat sopimukset

Kaupungin suoraomisteisissa tiloissa, osaketiloissa ja vuokratiloissa sijaitsevien, HYTET-asiakkaiden käytössä olevien asuntojen määrä on pysynyt ennallaan: 11 kohdetta, 512 asuntoa, 20 006 m², vuokrat 3 836 000 euroa. Nämä kohteet on ilmoitettu 28.2.2022 valtuuston kokouksessa.

Liitteessä 2 on eritelty Y-Säätiöltä vuokratut HYTET-asiakkaiden käytössä olevat asunnot ja vuokraveloitukset yhteensä 223 asuntoa, 8040,5 m², vuokrat 1 301 915 euroa sekä Espoon Asuntojen yksittäisasunnot, 2 asuntoa, 72 m², vuokrat 65 238 euroa. Helmikuun valtuustossa olleesta listasta poiketen Y-Säätiön hyvinvointialueelle siirtyvien asuntojen määrä on pienentynyt 205 asunnolla, koska viidestä asunnosta on jo luovuttu ja lisäksi 200 asuntoa siirtyvät takaisin Y-Säätiön hallintaan. Espoon Asuntojen yksittäisasuntojen osalta määrä on pienentynyt kahdeksalla asunnolla, koska asukkaiden määräaikaiset vuokrasopimukset päättyvät v. 2022 puolella. Siirron yhteydessä huomioidaan asukkaiden mahdollisuus tehdä uusi vuokrasopimus suoraan omistajan kanssa ilman kaupungin välivuokrausta.

Liitteessä 3 on eritelty Y-Säätiön puitesopimus sekä Kiinteistö Oy Väinöläkodin vuokrasopimus, jotka siirtyvät hyvinvointialueelle. Kyseisillä sopimuksilla kaupunki on ottanut huoneistot välivuokraukseen. Puitesopimus mahdollistaa yksittäisten huoneistojen liittämisen sopimukseen tai poistamisen sopimuksesta. Huoneistokohtaiset ottovuokraussopimukset kootaan syksyn käsittelyyn.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	45/189
Kaupunginhallitus	§ 50	14.02.2022
Valtuusto	§ 24	28.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 196	06.06.2022

Liite 4: Siirtyvät osakkuudet ja osuudet sekä niitä koskevat sopimukset

Liitteeseen on kirjattu siirrettäväksi Ab Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området (FSKC) -nimisen osakeyhtiön kaikki Espoon kaupungin omistamat 20 osaketta. Kyseinen FSKC on yleishyödyllinen yhtiö, joka edistää, kehittää ja toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus- ja kehitystyötä. FSKC on yksi lailla määritellyistä sosiaalialan osaamiskeskuksista, jotka vastaavat sosiaalialan kehittämistyöstä ja siihen liittyvästä alueellisesta yhteistyöstä. FSKC:n toiminta ei liity kuntien perustehtävään uudistuksen jälkeen.

Liite 5: Siirtyvät rahoitus- ja leasing-sopimukset

Liite sisältää kaupungin ja Danske Capitalin väliset rahoitusleasing-sopimukset koskien Matinkylän paloaseman (6 500 000,00 euroa) sekä Espoonlahden paloaseman (7 000 000,00 euroa) rahoittamista leasing-rahoituksella. Sopimuksissa kaupungilla on oikeus lunastaa kohteet sopimuksissa määritellyllä jäännösarvolla tai vaihtoehtoisesti velvoite osoittaa kohteille ostaja. Tästä veloitteesta johtuen kyseiset sopimukset eivät siirtyisi lain mukaan hyvinvointialueelle automaattisesti. Kaupungin ja hyvinvointialueen kesken käytyjen neuvottelujen sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen 11.02.2022 tekemän päätöksen ”Toimitiloihin liittyvien leasing sopimusten siirtyminen Länsi Uudenmaan hyvinvointialueelle” mukaisesti kyseiset sopimukset siirtyvät hyvinvointialueelle.

Liite 6: Siirtyvät hankintasopimukset

Liitteeseen on listattu muutokset, jotka ovat tapahtuneet valtuuston päätöksen 28.2.2022 jälkeen. Listalla on yhteensä 109 kappaletta sellaisia kaupungin hankintasopimuksia, joita hyödyntävät käytännössä vain ne hyvinvoinnin ja terveyden toimialan ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen toiminnot, jotka ovat siirtymässä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuun piiriin. Hankintasopimuksista 66 on uusia, yksi on siirretty liitteelle 5 liitteeltä 6, 36 sopimusta on päättynyt, irtisanottu tai poistettu, ja seitsemässä sopimuksessa sopimustiedot ovat muuttuneet.

Liitteelle tuoduissa uusissa hankintasopimuksissa (yhteensä 66 kappaletta) ei ole sellaisia hankintasopimuksia, joita kaupunki itse tarvitsisi sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymisen jälkeen, joten kyseisten sopimusten siirtämisen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle ei ole arvioitu vaikuttavan kaupungin toimintakykyyn. Tyypillisesti liitteen sisältämät hankintasopimukset ovat erilaisia sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelu- ja tavarahankintasopimuksia. Kaupunki esittää Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle, että liitteelle nyt tuodut uudet hankintasopimukset

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	46/189
Kaupunginhallitus	§ 50	14.02.2022
Valtuusto	§ 24	28.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 196	06.06.2022

(yhteensä 66 kappaletta) tullaan siirtämään sellaisinaan voimaanpanolain 25 §:n mukaisen yleisseuraannon nojalla Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Lisäksi kaupunki saattaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tiedoksi, että valtuuston päätöksen 28.2.2022 jälkeen on liitteen 6 osalta seitsemässä hankintasopimuksessa tapahtunut sopimustietojen muutoksia ja 36 hankintasopimusta on erilaisista syistä tarpeen poistaa liitteeltä.

Liite 7: Potentiaalisesti jaettavat hankintasopimukset

Liitteeseen on listattu muutokset, jotka ovat tapahtuneet valtuuston päätöksen 28.2.2022 jälkeen. Listalla on 102 kappaletta sellaisia kaupungin hankintasopimuksia, joita hyödyntävät myös muut kaupungin toiminnot kuin ne hyvinvoinnin ja terveyden toimialan ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen toiminnot, jotka ovat siirtymässä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuun piiriin. Tyypillisesti liitteen mukaiset hankintasopimukset ovat erilaisia tukipalvelusopimuksia, kuten esimerkiksi ICT-palvelusopimuksia, tavarahankintasopimuksia ja kiinteistöhoitosopimuksia. Sopimusten kirjo on erittäin laaja-alainen. Liite sisältää näin ollen hankintasopimuksia, joita kaupunki itse tarvitsee sosiaali- ja terveystieteiden sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymisen jälkeen. Hankintasopimuksista 86 on uusia ja 16 on päättyneet tai irtisanottu. Kaupunki esittää näin ollen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ilmoittaa kaupungille, mistä liitteen mukaisista uusista hankintasopimuksista (yhteensä 86 kpl) se on kiinnostunut. Lisäksi kaupunki saattaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tiedoksi, että valtuuston päätöksen 28.2.2022 jälkeen on ilmennyt tarve poistaa 16 hankintasopimusta.

Liitteen sisältämät uudet hankintasopimukset ovat sellaisia sopimuksia, joita kaupunki potentiaalisesti kunkin yksittäisen hankintasopimuksen sopimusehtojen sen salliessa saattaa kyetä jakaa eli siirtää osittain Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Tämä koskee sellaisia hankintasopimuksia, joita kohtaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue osoittaa tai on jo osoittanut erikseen kiinnostuksensa. On syytä huomioida, että liitteen sisältämien hankintasopimusten jakaminen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle voi kuitenkin vaikuttaa kaupungin toimintakykyyn. Näin ollen kaikkien Länsi-Uudenmaan hyvinvointialuetta kiinnostavien hankintasopimusten todellinen siirrettävyys tulee arvioida erikseen sopimuskohtaisesti paitsi sopimus- ja hankintajuridiikan lähtökohtiin peilaten, myös kaupungin oman toimintakyvyn varmistamisen tulokulmasta. Toimivalta yksittäisen sopimuksen jakamista koskevan linjauksen tekemiseen on kaupungin hallintosäännön ja sen nojalla annettujen toimintaohjeiden mukaisesti kyseisestä hankinnasta päätösvaltaisella viranhaltijalla.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	47/189
Kaupunginhallitus	§ 50	14.02.2022
Valtuusto	§ 24	28.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 196	06.06.2022

Jos Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ilmoittaa kiinnostuksensa sellaisen sopimuksen jakamiseksi, jonka osalta kaupunki arvioi, että jakaminen ei ole esimerkiksi hankinnan luonteen tai kaupungin toimintakyvyn turvaamiseksi mahdollista, kaupunki tulee tarvittaessa tekemään voimaanpanolain 25 §:ssä mainitun tavoin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle esityksen sopimukseen liittyvän vastuun jakautumisesta.

Liite 8: Siirtyvät hyvinvoinnin ja terveyden toimialan muut sopimukset ja sitoumukset

Liitteessä on luettelo sopimuksista, jotka ilmoitettiin 28.2.2022 hyvinvointialueelle siirtyviksi, mutta valmistelussa on käynyt ilmi, että sopimukset ovat päättyneet, eivätkä siten siirry hyvinvointialueelle. Suurin osa päättyneistä sopimuksista on vanhentuneita oppilaitosyhteistyösopimuksia. Arcadan, Laurean ja Diakonia ammattikorkeakoulun sopimukset ovat voimassa vuoden 2022 loppuun saakka, joten ne eivät siirry hyvinvointialueelle sellaisenaan. Hyvinvointialue tulee neuvottelemaan kyseisten oppilaitosten kanssa uusista oppilaitosyhteistyösopimuksista. Lisäksi listan lopussa on joitakin muita päättyneitä sopimuksia, esimerkiksi järjestöyhteistyösopimuksia.

Liite 9: Siirtyvät pelastustoimen muut sopimukset ja sitoumukset

Siirtyvään irtaimistoon ja niitä koskeviin sopimuksiin ei muutoksia (LUP).

Neljä sopimusta on lisätty. Kaksi käyttöoikeussopimusta ja yksi yhteistyösopimus sekä yksi yhteistoimintamuistio.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen osalta on lisätty yksi uusi käyttöoikeussopimus liitteeseen 6.

Päätöshistoria

Valtuusto 28.02.2022 § 24

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Valtuusto

1

päätää antaa selvityksenä liitteiden (1-9) mukaiset tiedot sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista,

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	48/189
Kaupunginhallitus	§ 50	14.02.2022
Valtuusto	§ 24	28.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 196	06.06.2022

siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista.

2

päätää antaa liitteen (10) mukaisen arvion hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta.

3

valtuuttaa kaupunginhallituksen päättämään selvitykseen vaadittavista täydennyksistä ja vähäisistä muutoksista.

Käsittely

Kaupunginsihteeri Majuri, hallinto- ja kehittämisjohtaja Syrjänen ja perusturvajohtaja Svahn poistuivat esteellisinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (Länsi-Uudenmaan väliaikaisen toimielimen jäsen / varajäsen, HallL 28 § 1 mom. 5-kohta).

Perusturvajohtajan sijaisena kokouksessa tämän §:n käsittelyn ajan talous- ja hallintojohtaja Olli-Pekka Luukko.

Kaupunginsihteeri Immonen toimi kokouksen sihteerinä tämä §:n ajan.

Päätös

Valtuusto:

Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.02.2022 § 50

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1

päätää antaa selvityksenä liitteiden (1-9) mukaiset tiedot sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista.

2

päätää antaa liitteen (10) mukaisen arvion hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta.

3

valtuuttaa kaupunginhallituksen päättämään selvitykseen vaadittavista täydennyksistä ja vähäisistä muutoksista.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	49/189
Kaupunginhallitus	§ 50	14.02.2022
Valtuusto	§ 24	28.02.2022
Kaupunginhallitus	§ 196	06.06.2022

Käsittely

Svahn, Syrjänen, Kuisimin poistuivat esteellisinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (Länsi-Uudenmaan väliaikaisen toimielimen jäsen, HallL 28 § 1 mom. 5-kohta).

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

- 1 Siirtyvät toimitilat ja siitä koskevat sopimukset
- 2 (ei julkaista) Siirtyvät välivuokrauksen asunnot ja niitä koskevat sopimukset
- 3 Siirtyvät välivuokrauksen asunnot ja niitä koskevat sopimukset
- 4 Siirtyvät osakkuudet ja osuudet sekä niitä koskevat sopimukset
- 5 Siirtyvät rahoitus- ja leasing-sopimukset
- 6 Siirtyvät hankintasopimukset
- 7 Jaettavat hankintasopimukset
- 8 Siirtyvät hyvinvoinnin ja terveyden toimialan muut sopimukset ja sitoumukset
- 9 Siirtyvät pelastustoimen muut sopimukset ja sitoumukset

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 197

50/189
06.06.2022

2886/01.01.00/2022

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 197

§ 197

Uudet virat ja toimet sekä virkoja ja toimia koskevat muutokset ja lakkautukset

Valmistelijat / lisätiedot:
Kunnas Jere

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus perustaa uudet virat ja hyväksyy uudet toimet sekä virkoja ja toimia koskevat muutokset ja lakkautukset liitteiden mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kaupunginhallitus päätti vuoden 2022 talousarvioon sisältyvistä uusista viroista ja toimista sekä virkoja ja toimia koskevista muutoksista ja lakkautuksista kokouksessaan 20.12.2021. Talousarvioesityksissä huomioitiin Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman tavoitteet.

Toimintaympäristön jatkuvasti muuttuessa on tarpeen tarkistaa viime vuoden lopulla tehtyjä palvelujen resursointisuunnitelmia sekä tehdä tarkistuksia henkilöstön tehtävärakenteeseen. Tähän liittyen tuodaan nyt päätettäväksi yhteensä 114 uuden viran ja toimen perustaminen, 70 virkaa ja toimea koskevaa muutosta sekä 11 avoimen viran ja toimen lakkauttaminen toimialoittain seuraavasti.

Suuri osa uusista viroista ja toimista (91 kpl) esitetään toimintoihin, jotka siirtyvät vuoden 2023 alusta alkaen Espoon kaupungilta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Kasvun ja oppimisen toimiala

Kasvun ja oppimisen toimialan Svenska Bildningstjänsteriin esitetään kymmentä uutta varhaiskasvatuksen opettajan ja sosionomin toimea liittyen varhaiskasvatuksen henkilöstörakennemuutokseen. Vastaavat toimet on perustettu suomenkieliseen varhaiskasvatukseen jo aiemmin.

Kasvun ja oppimisen toimialalla esitetään myös 35 virkaa ja toimea koskevaa muutosta, joista 32 suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa tehtävärakennetta muutettaessa. Kolme yksittäistä muutosta esitetään toimialan esikunnassa.

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialalle esitetään 43 uuden viran ja toimen perustamista ensi syksystä alkaen. Uusista viroista ja toimista 14 sijoittuu perhe- ja sosiaalipalveluihin, 14 vanhusten palveluihin, 12 terveystaloihin ja kolme toimialan esikuntaan.

Lisäksi terveyden ja hyvinvoinnin toimialalla esitetään 18 virkaa ja toimea koskevaa muutosta. Toimialan esikunnassa esitetään yhtä muutosta, perhe- ja sosiaalipalveluissa kuutta muutosta, vanhusten palveluissa viittä muutosta ja terveystaloihin kuutta muutosta.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialalle esitetään yhteensä 13 uutta virkaa ja toimea. Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen rakennusvalvontaan esitetään kahta uutta virkaa lupakäsittelyn nopeuttamiseen. Lisäksi esitetään yhdeksän toimea tuntipalkkaisista kuukausipalkkaisiksi siirtyneille työntekijöille. Tonttipalveluihin ja ympäristöterveyteen esitetään yhtä uutta virkaa/toimea kumpaankin.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialalla esitetään yhdeksän virkaa ja toimea koskevaa muutosta. Kuusi muutosta tehdään Tilapalvelut-liikelaitoksessa liittyen pääsääntöisesti esihenkilötyön vahvistamiseen. Kaksi muutosta tehdään kaupunkitekniikan keskuksessa ja yksi kaupunkisuunnittelukeskuksessa.

Lisäksi Tilapalvelut-liikelaitoksessa lakkautetaan 11 avoimeksi jäänyttä virkaa ja toimea.

Konsernihallinto ja elinvoiman tulosalue

Konsernihallinnossa esitetään viittä tehtävänimikemuutosta, joista kolme rahoitus- ja talousyksikössä, yksi tietohallinnossa ja yksi sisäisessä tarkastuksessa.

Elinvoiman tulosalueella esitetään kolme nimikemuutosta, joista yksi tehdään liikunnan ja urheilun tulosityksikössä ja kaksi kulttuurin tulosityksikössä.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokselle esitetään yhteensä 48 uutta virkaa ja toimea, joille palkattavalla vakituisella henkilöstöllä pyritään vähentämään pelastuslaitoksen jatkuvasti kasvaneita sijais- ja ylityökustannuksia. Lisäksi vakituisia työtehtäviä tarjoamalla pyritään parantamaan riittävän työvoiman saatavuutta kilpailtaessa osaavasta työvoimasta muiden pelastuslaitosten kanssa.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Hytet_ uudet virat ja toimet
- 2 Hytet_ virkoja ja toimia koskevat muutokset
- 3 Koha_koto_kyt_uudet virat ja toimet
- 4 Koha_koto_kyt_virkoja ja toimia koskevat muutokset
- 5 Lakkautettavat virat ja toimet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 198

53/189
06.06.2022

2972/10.03.02/2022

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 198

§ 198

Elinkaarihankkeena toteutettavien Laajalahden koulun ja Tuomarilan koulun hankekustannuksen muuttaminen (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Yrjölä Reijo

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy elinkaarihankkeina toteutettavien Tuomarilan koulun ja Laajalahden koulun hankekustannuksen noston 2,5 milj. eurolla. Uusi hankekustannus on yhteensä 48,5 milj. euroa (alv 0 %, hintataso 112,0 / 1.2022).

Käsittely

Isotalo ja Konttas poistuivat esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (Kiinteistö Oy Espoon Koulu- ja päiväkotitilat hallituksen jäsenyys, HallL 28 § 1 mom. 5-kohta).

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuusto on kokouksessaan 28.4.2008 päättänyt koulujen peruskorjausten ja laajennusten toteuttamisesta elinkaarimallilla.

Kaupungin kokonaan omistama Kiinteistö Oy Espoon Koulu- ja päiväkotitilat toteuttaa elinkaarimallin neljännen vaiheen toisessa erässä Tuomarilan koulun ja Laajalahden koulun peruskorjauksen. Valmistumisajankohdat ovat 12/2021. Tuomarilan koulu valmistui 12/2021 ja Laajalahden koulu valmistuu rakennuslupavalituksesta aiheutuneen viiveen takia 6/2023.

Talousarviossa vuoden 2022 investointiosassa hankkeille budjetoitu määräraha on yhteensä 46 milj. euroa (alv 0 %, indeksi 100 / 1.2019).

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 198

54/189
06.06.2022

Määräraha esitetään nostettavaksi yhteensä 48,5 milj. euroon (alv 0 %, hintataso 112,0 / 1.2022).

Syynä budjetoidun määrärahan ylittymiseen on Laajalahden kouluhankkeen rakennuslupavalituksen takia aiheutuneen viivästymisen kustannukset sekä peruskorjausosan ennakoitua suurempi muutostyömäärä. Tuomarilan koulun kustannukset pysyivät määrärahojen puitteissa.

Laajalahden vanhan koulun rakenteet olivat lähtötietoihin verrattuna ennakoitua huonommassa kunnossa erityisesti välipohjien kantavien rakenteiden, alapohjan täytön ja tontin maaperän osalta. Lisäksi muutostöiden hinnoitteluun on osaltaan nostavasti vaikuttanut haastavan markkinatilanteen aiheuttama rakentamisen kustannusten nousu. Kustannusten nousua on syntynyt kuluneen 3 vuoden aikana 12 %.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Päätös Valtuusto 25.02.2019 §26
- Päätös Valtuusto 11.09.2017 §62
- Päätös Valtuusto 11.09.2017 §63

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 199

55/189
06.06.2022

2445/03.00.00/2022

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 199

§ 199

Lausunnon antaminen luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Valmistelijat / lisätiedot:
Haapalehto Teemu

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Espoon kaupunginhallitus antaa työ- ja elinkeinoministeriölle liitteen mukaisen lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi.

Käsittely

Kajava Ampujan kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen:

"Järkevä maahanmuuttopolitiikka on edellytys onnistuneelle kotoutumiselle. Samalla paluumuuttoa on edistettävä keinona torjua epäonnistuneen integraation ongelmia. On kehitettävä myös lainsäädännöllisiä ja muita keinoja vähentää maahanmuuttajien liiallista keskittymistä pääkaupunkiseudun suuriin kaupunkeihin."

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 12 äänellä 2 ääntä vastaan yhden ollessa poissa hylänneen Kajavan ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Työ- ja elinkeinoministeriö on 2.5.2022 pyytänyt Espoon kaupungilta lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta, jonka tarkoituksena on muuttaa kotoutumisen edistämisestä annettua lakia ja siihen liittyviä lakeja.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki kotoutumisen edistämistä ja samalla kumottaisiin voimassa oleva saman niminen laki. Kotoutumista edistäviä palveluita järjestettäisiin osana uutta kunnan kotoutumisohjelmaa sekä muina kotoutumista edistävinä yleisen palvelujärjestelmän mukaisina palveluina. Kunnan kotoutumisohjelma olisi maahanmuuttajien alkuvaiheen kotoutumispalveluiden kokonaisuus, jonka vähimmäisisällöstä säädettäisiin lailla.

Lakiuudistuksen keskeiset tavoitteet (kotoutumisen ja työllistymisen nopeuttaminen, palveluihin pääsyn nopeuttaminen, maahanmuuttajien kattava tavoittaminen maahanmuuton alkuvaiheessa, alkuvaiheen kotoutumisen palveluiden kokonaisvaltainen kehittäminen) ovat oikeansuuntaisia ja kunnianhimoisia.

Hallituksen esitys lisäisi kunnan vastuuta kotoutumisen edistämisestä. Kotoutumisen tukemisen rahoitus koostuu hyvin monenlaisista elementeistä, joista moniin vaikuttaa hallituskauden aikana tehtävät tai suunnitteilla olevat rakenteelliset uudistukset.

Lakiesitykseen kirjatut ajatukset tulevien vuosien rahoituksesta eivät täysimääräisesti vastaa työllistymisen ja palveluihin pääsyn nopeuttamisen ja alkuvaiheen kotoutumista tukevien palveluiden kokonaisvaltaisen kehittämisen tavoitteisiin.

Tavoiteltu nykytilan koheneminen ei tapahdu itsestään tai ilmaiseksi. Hallituksen tulisi osoittaa kunnille, joille ollaan kirjaamassa lakiin kokonaisvastuuta kotoutumisen edistämisestä, riittävät resurssit lain toimeenpanoon. Kysymyksen vakavuutta korostaa se, että sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuun siirtämiseen hyvinvointialueille liittyvät julkisten palveluiden rahoitusjärjestelmän muutokset kaventavat merkittävästi suurten, kasvavien kaupunkien taloudellista liikkumavaraa. Kuten lakiesityksessä todetaan, valtaosa kotoutumisen edistämisen palveluiden piirissä olevista maahanmuuttajista asuu näissä kaupungeissa. Suomen maahanmuuttajista 13 prosenttia on espoolaisia.

Työvoiman ulkopuolella olevien aikuisten maahanmuuttajien aiempaa laajempi tavoittaminen ja saaminen mukaan kotoutumista edistäviin palveluihin on kaivattu edistysaskel Suomen kotoutumispolitiikkaan. Siitä hyötyvät erityisesti kotona lapsiaan hoitavat pienten lasten vanhemmat, useimmiten äidit. Ajatus sopii hyvin yhteen Espoo-tarinaa kirjatus, maahanmuuttajanaisten työllisyyden nostamista kohti pohjoismaista tasoa koskevan tavoitteen kanssa.

Kotoutumispolitiikan katveiden paikkaamisen rahoitusta ei voi jättää hallitusohjelman vastaisesti niiden kuntien vastuulle, jotka kantavat jatkossa suurimman vastuun lakiesityksessä kaavaillusta ”kuntien kokonaisvastuusta” kotoutumiseen liittyen. Esimerkiksi pykälän 11 perusteluissa (s. 168) sivutetaan kustannuksiltaan merkittävä ja

kohderyhmän elämäntilanteen kannalta keskeinen ”lastenhoidolla tuettu koulutustarjonta” kovin kevyesti toteamalla, että kunnassa tulisi olla sitä tarjolla. Näiden palveluiden rahoitukseen tulee löytää kotoutumislain kokonaisuudistuksen yhteydessä hallitusohjelman mukainen, kuntia rasittamaton ratkaisu. Kysymys ei ole mittakaavaltaan vähäpätöinen: Espoossa kotihoidon tukea saavia maahanmuuttajia on viime vuosina ollut vuosittain noin 690–800 henkilöä.

Keskeisin maahanmuuton julkistaloudelle aiheutuvien taloudellisten vaikutusten tekijä on lakiesitykseen sisältyvien korvausten sijaan maahan muuttaneiden työllisyysaste. Valtiolla ja kunnilla on vahva yhteinen intressi huolehtia maahanmuuttajien työllisyystilanteen kohenemisesta. Nousevan työllisyysasteen myötä muuta väestöä nuorempien maahanmuuttajien määrän kasvu kohentaa yhä selvemmin väestöllisen huoltosuhteen lisäksi myös Suomen taloudellisen kestävyuden kannalta keskeistä taloudellista huoltosuhdetta. Kuntien järjestämistä vastuulle siirtyvien työllisyyspalveluiden rahoitusallokaation perusteet tai työttömyysturvaan kaavailut muutokset eivät kuitenkaan palvele valtion ja kuntien tuloksellista kumppanuutta maahanmuuttajien työllisyysasteen nostamisessa.

Lakiesityksessä todetaan (s.63), että vuoden 2023 alusta hyvinvointialueella on vastuu kaikista kunnalle nykyisin kuuluvista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista. Kunnan kuntapaikalle ohjattavan vastaanottoa koskevassa lakiesityksen pykälässä 42 ja sen perusteluissa tätä periaatetta ei noudateta johdonmukaisesti. Toteutuessaan pykälä jättäisi sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen toteutumisen jälkeen kunnalle tosiasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuoltoon kuuluvaa palveluvelvoitetta. Tämän kohderyhmän palveluiden säätelyssä ja järjestämisessä tulisi lähtökohdaksi olla kunnan ja hyvinvointialueen tiivis ja toimiva yhteistyö. Lakiesitys perusteluineen pyrkii säätämään kunnan roolista asiassa liian yksityiskohtaisesti.

Lakiesityksen eri kohdissa ei kuntia koskevia kirjauksia määrittele riittävässä määrin perustuslakiin kirjattu kunnallinen itsehallinto. Esimerkkinä tällaisesta voi mainita lakiesityksen pykälän 43 koskien kotoutumisen edistämisen suunnittelua, kehittämistä ja seuranta kunnissa. Sen mukaan kunnan tulisi raportoida vähintään kahden vuoden välein kotoutumisen edistämisen tavoitteiden toteutumisesta alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ei ole itsehallinnollista kuntaa ohjaava viranomainen. Luontevampaa olisi, että kaupunki valmistele määrääjain raportin kunnan päättävälle elimelle niiden lainsäädännön pohjalta asettamien kotoutumisen edistämisen tavoitteiden toteutumisesta. Julkisena asiakirjana tällainen raportti olisi myös valtion viranomaisten käytössä.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

58/189

Kaupunginhallitus

§ 199

06.06.2022

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Espoon lausunto lainluonnoksesta kotoutumisen edistämiseksi
- 2 Äänestyslista § 199

Oheismateriaali

- Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö Hallituksen esitys eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 200

59/189
06.06.2022

3028/02.05.04/2022

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 200

§ 200

Tapiolan Harjoitusareena Oy:n lainan lyhennysvapaa (kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Arolainen Eveliina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1

antaa lainan takaajana suostumuksensa Tapiolan Harjoitusareena Oy:n lainan kahden kuukauden lyhennysvapaalle. Kyseiset kaksi lyhennyserää jyvitetään jäljellä olevalle laina-ajalle.

2

valtuuttaa kaupunginjohtajan sopimaan sellaisista vähäisistä päävelan ehtojen muutoksista, joihin vaaditaan takaajan suostumus. Tällaisia vähäisiä muutoksia voivat olla esimerkiksi:

- lainan lyhennys- ja korkoerien maksujakson muuttaminen siten, ettei alkuperäinen takaisinmaksuaika muutu,
- viitekoron muuttaminen,
- marginaalin muuttaminen

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Tapiolan Harjoitusareena Oy on Tapiolan Monitoimiareena Oy:n (55%) ja Espoon kaupungin (45 %) omistama yhtiö. Valtuusto päätti 13.12.2010 myöntää omavelkaisen takauksen kaupungin ja Tapiolan Monitoimiareena

Oy:n perustaman harjoitushalliyhtiön lainalle. Lainamäärä sai olla enintään 4 miljoonan euroa ja laina-aika enintään 15 vuotta. Lainassa sai olla enintään kaksi lyhennysvapaata vuotta. Yhtiö on perustettu 17.2.2011.

Tarjouskilpailun perusteella hallin kokonaiskustannukset nousivat arvioidusta 5 miljoonasta eurosta 8 miljoonaan euroon, minkä vuoksi valtuusto tarkisti 27.2.2012 kyseistä päätöstä niin, että lainamäärä on enintään 7 miljoonaa euroa ja laina-aika enintään 20 vuotta.

Rakentamisen viivästyksistä johtuen vuonna 2013 Tapiolan Harjoitusareenan lainan ehtoihin ja maksusuunnitelmaan tehtiin muutoksia ja ensimmäisen lyhennyksen maksupäivää siirrettiin vuodella eteenpäin.

Tapiolan Harjoitusareena valmistui syksyllä 2015 ja varsinainen toimita aloitettiin 1.9.2015. Urakoitsijana toimi NCC Rakennus Oy. Syksyllä 2017 ja kesällä 2018 lainan takaisinmaksuohjelmaan tehtiin vähäisiä muutoksia, jotta lainan takaisinmaksu oli yhtiön kassavirran kannalta helpompi toteuttaa. Esimerkiksi lainan lyhennykset muutettiin puolivuositaisista kuukausittain lyhennettäviksi.

Harjoitusareenalla on ollut sateella toistuva tulvimisongelma. Tapiolan Harjoitusareena Oy:n ja NCC Rakennus Oy:n välillä olevat keskustelut kiinteistön rakennusvirheen korjaamisesta eivät tällä hetkellä etene yhtiön toivomalla aikataululla. Tämän johdosta yhtiön hallitus on päättänyt aloittaa kiinteistön vaatimien muutos- ja korjaustoimet heti, kun ilmat ulkona tämän sallivat. Yhtiö on aloittanut urakoitsijan etsimisen, jotta korjaustyöt saadaan suoritettua kesän aikana. Yhtiö tulee vaatimaan korjauksesta muodostuvia kustannuksia NCC Rakennus Oy:n maksettavaksi.

Korjaustöiden rahoittamiseksi yhtiö on pyytänyt Danske Bankilta lainaansa kahden kuukauden lyhennysvapaata. Kyseiset kaksi lyhennyserää jyvitetään jäljellä olevalle laina-ajalle. Pankki pyytää takaajalta suostumusta kyseiseen muutokseen.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	61/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 164	27.10.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	10.11.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 71	11.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 201	06.06.2022

6009/10.02.03/2020

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 201

§ 201

Ämmässuon tuulivoimala, asemakaavan muutoksen hyväksyminen, alue 640102, 91. kaupunginosa Ämmässuo (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Nuotio Johanna

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy 27.10.2021 päivätyn ja 11.5.2022 muutetun Ämmässuon tuulivoimala - Käringmossens vindkraftverk asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 7403, 91. kaupunginosassa (Ämmässuo), alue 640102.

Käsittely

Puheenjohtaja Guzeninan kannattamana teki seuraavan lisäsehdotuksen:

”Kaupunginhallitus päättää, että tuulivoimalan rakentamisen jälkeen toteutetaan linnustonseuranta, jotta mahdollisesti ilmeneviin ongelmiin kuten törmäyksien aiheuttamiin lintukuolemiin voidaan puuttua.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan lisäsehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska lisäsehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus

1

ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy 27.10.2021 päivätyn ja 11.5.2022 muutetun Ämmässuon tuulivoimala - Käringmossens vindkraftverk asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 7403, 91. kaupunginosassa (Ämmässuo), alue 640102.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

62/189

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 164

27.10.2021

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 170

10.11.2021

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 71

11.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 201

06.06.2022

2

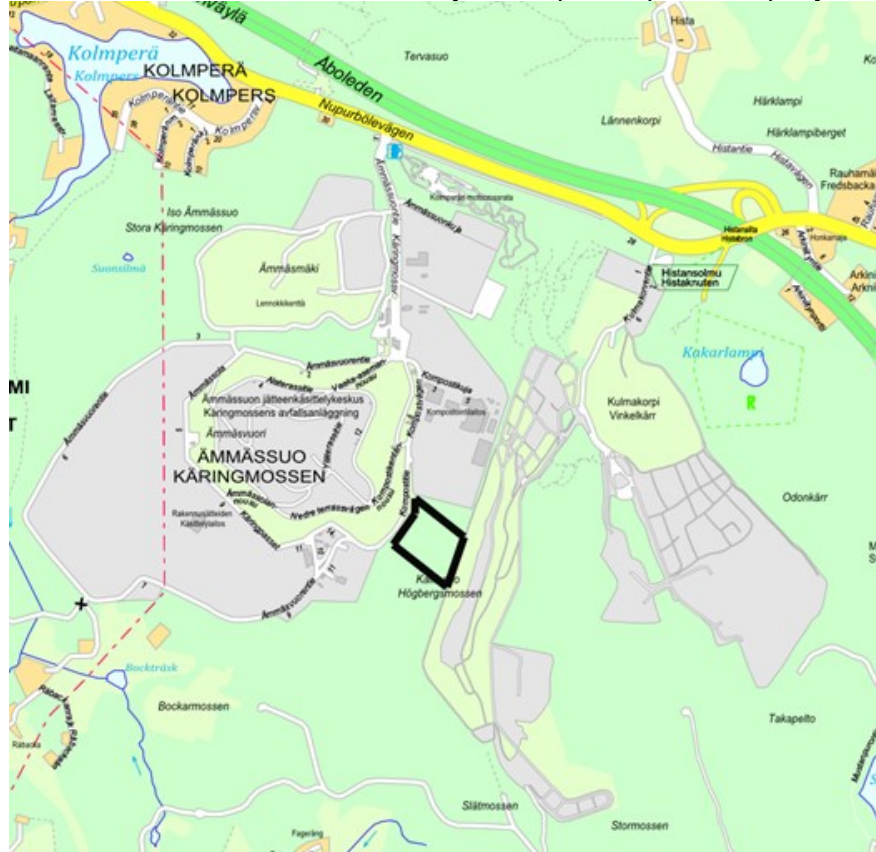
päätettiin, että tuulivoimalan rakentamisen jälkeen toteutetaan linnustonseuranta, jotta mahdollisesti ilmeneviin ongelmiin kuten törmäyksien aiheuttamiin lintukuolemiin voidaan puuttua.

Selostus

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa yhden tuulivoimalan rakentaminen Ämmässuon alueelle. Tuulivoimalan avulla tuotetaan kestävä kehitys mukaista energiaa pääasiassa Ämmässuon alueen toimintoille sekä valtakunnan verkkoon. Tuulivoimalalla tuotettava energia tukee myös Espoon kaupungin ilmasto- ja kestävyystavoitteita lisäämällä uusiutuvan energian hyödyntämistä ja käyttöä.

Rakennusoikeuden määrään ei tule muutosta kaavamutoksen myötä.

Suunnittelualueen likimääräinen sijainti Espoon opaskarttapohjalla:

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 164	27.10.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	10.11.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 71	11.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 201	06.06.2022

Ämmässuon tuulivoimala - Käringsmossens vindkraftverk, asemakaavan muutosehdotus, piirustusnumero 7403, käsittää osan korttelia 91001, 91. kaupunginosassa (Ämmässuo), alue 640102.

Aloite ja vireilletulo

Aloite asemakaavan laatimiseksi on tullut alueen maanomistajalta, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä (HSY). Kaavan vireilletulosta on tiedotettu 3.2.2021.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Asemakaavan muutokseen liittyen on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka on päivätty 25.1.2021.

Alueen nykytila

Ämmässuon ja Kulmakorven alue on vahvasti ihmisen toiminnan muokkaama ympäristö, johon keskittyy suuri osa Helsingin seudun jäte-, kierrätys- ja maa-ainestoinnista. Ämmässuon alue kattaa reilun neljän neliökilometrin laajuisen aluekokonaisuuden, jolle eri toiminnot sijoittuvat. Alueella on muun muassa maanläjitystä, jätteenkäsittelyä, louhintaa ja murskausta, kompostointilaitos, Sortti-asema, kaasuvoimala, erilaisia sijoitusalueita sekä vanhoja kaatopaikka-alueita.

Suunnittelualueena on Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen hyötykäyttökenttä, jossa on puhtaan puun, risujen ja kantojen vastaanotto- ja käsittelykenttä. Suunnittelualue käsittää tontin 6 korttelissa 91001.

Suunnittelualueesta etelään ja lounaaseen sijaitsee haja-asutusta, ja lähin taajama-asutus sijaitsee suunnitellusta tuulivoimalan sijainnista noin kahden kilometrin etäisyydellä luoteessa (Laitamaa ja Kolmperä) ja noin kolmen kilometrin etäisyydellä idässä (Nupuri). Suuremmat asutuskeskittymät (Muurala ja Kauklahti) sijaitsevat noin viiden kilometrin etäisyydellä kaakossa. Kirkkonummen Veikkolaan suunnittelualueelta on matkaa noin kuusi kilometriä.

Suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse tunnettuja arvokkaita maisema-alueita, merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita tai muinaisjäännöksiä johtuen Ämmässuon alueen ympäristön ja toimintojen laadusta. Suunnitellun tuulivoimalan lähiympäristössä ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Lähimmät valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet sijaitsevat noin kolmen kilometrin etäisyydellä suunnitellusta tuulivoimalasta (Espoonkartano ja Oitbackan kartano).

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 164	27.10.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	10.11.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 71	11.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 201	06.06.2022

Voimassa oleva maakuntakaava-, yleiskaava- ja asemakaavatilanne

Maakuntakaava

Voimassa olevat:

Uudenmaan maakuntavaltuusto hyväksyi 25.8.2020 kolmella eri päätöksellä Uusimaa-kaavan 2050. Helsingin hallinto-oikeus kielsi välipäätöksellään 22.1.2021 valtuuston hyväksymispäätösten täytäntöönpanon kaavoista jätettyjen valitusten perusteella.

Uusimaa-kaava 2050 tuli pääosin voimaan 24.9.2021 eli niiltä osin kuin valitukset hylättiin hallinto-oikeudessa. Aiemmistä maakuntakaavoista jäi voimaan Natura 2000 -alueisiin ja luonnonsuojelualueisiin liittyviä merkintöjä. Lisäksi hallinto-oikeus kumosi Uusimaa-kaavan kaavamääräyksestä osan, joka koski vähittäiskaupan suuryksiköiden koon alarajoja muualla kuin pääkaupunkiseudulla sijaitsevilla taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeillä. 4. vaihemaakuntakaavasta jäi voimaan kaavan tuulivoimaratkaisu.

Suunnittelualue on Uusimaa 2050 -kaavassa osoitettu kiertotalouden ja jätehuollon alueeksi. Alueen läheisyyteen on osoitettu 110 kV:n voimajohto sekä 110 kV:n voimajohdon ohjeellinen linjaus. Suunnittelualueen koillispuolelle on osoitettu lisäksi tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalue ja eteläpuolelle viheryhteystarve.

Ote Uusimaa 2050 -kaavasta, johon suunnittelualueen likimääräinen sijainti on merkitty punaisella ympyrällä:

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

65/189

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 164

27.10.2021

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 170

10.11.2021

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 71

11.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 201

06.06.2022

Yleiskaava

Voimassa olevat:

Espoon pohjoisosien yleiskaava, osa I
Kaava-alue käsittää pääosan kahdesta pohjoisimmasta suuralueesta.
Kaava sai lainvoiman vuonna 1997.

Suunnittelualue on voimassa olevassa yleiskaavassa osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET). Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloja ja laitteita varten. Merkintä ei salli jätteenpolttolaitoksen sijoitusta. Aluevaraus sisältää tarvittavat suoja-alueet.

Ote epävirallisesta Espoon yleiskaavayhdistelmästä, johon suunnittelualueen sijainti on merkitty punaisella ympyrällä:

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 164

27.10.2021

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 170

10.11.2021

Kaupunkisuunnittelulautakunta

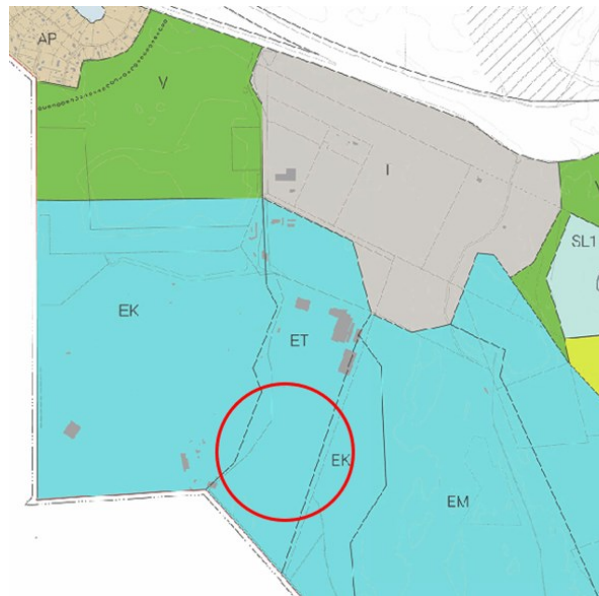
§ 71

11.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 201

06.06.2022

Vireillä olevat:

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava

Valtuusto hyväksyi Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan 7.6.2021.

Uudenmaan ELY-keskus haki oikaisua yleiskaavan hyväksymispäätökseen. Valtuusto teki oikaisukehotuksen johdosta uuden päätöksen ja hyväksyi yleiskaavan osittain 15.11.2021.

Kesäkuussa tehdystä yleiskaavan hyväksymispäätöksestä tehdyt valitukset pysyvät voimassa valtuuston uuden päätöksen jälkeen, ja valituksia sai myös täydentää tai muuttaa valtuuston uuden päätöksen perusteella. Valitukset ovat parhaillaan Helsingin hallinto-oikeuden käsittelyssä. Alueella voimassa olevat toimenpiderajoitukset jatkuvat, kunnes yleiskaavan hyväksymispäätös saa lainvoiman.

Valtuuston hyväksymässä yleiskaavassa suunnittelualue on yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET). Alueen toimintojen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristöhaittojen torjuntaan, ja toiminnan kehittämisessä tulee ottaa huomioon kaavassa osoitettu ympäröivä maankäyttö. Ämmässuon alue on tarkoitettu ensisijaisesti jätteenkäsittelyn, kiertotalouden ja energiatuotannon alueeksi.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

67/189

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 164

27.10.2021

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 170

10.11.2021

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 71

11.05.2022

Kaupunginhallitus

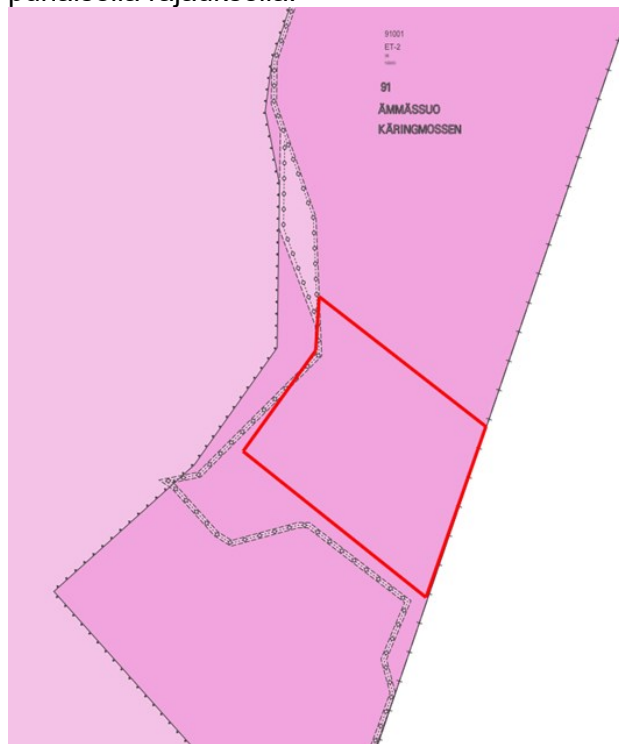
§ 201

06.06.2022

Asemakaava

Alueella on voimassa Ämmässuo 640100 -asemakaava (lainvoimainen 18.6.2008). Voimassa olevassa asemakaavassa suunnittelualue on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET-2). Alueelle rakennettavissa jätehuoltoa palvelevissa rakennuksissa ja laitoksissa on käytettävä parasta käytävissä olevaa tekniikkaa. Suunnittelualueella sijaitsee ohjeellinen johto varten varattu alueen osa. Suurin sallittu kerrosluku on kolme.

Ote voimassa olevasta asemakaavasta, johon suunnittelualue on merkitty punaisella rajauksella:

Viranomaisneuvottelu

Kaavasta on käyty MRL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu 20.11.2020.

Kaavaehdotuksen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 29.11.–30.12.2021. Nähtävilläolon yhteydessä jätettiin kolme muistutusta ja saatiin kymmenen lausuntoa ja kaksi kannanottoa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 164	27.10.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	10.11.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 71	11.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 201	06.06.2022

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti asemakaavan muutoksen hyväksymistä kaupunginhallitukselle kokouksessaan 11.5.2022.

Ehdotus asemakaavan muutokseksi

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan yhden tuulivoimalan rakentaminen Ämmässuolle. Kaava-alueen pinta-ala on noin 4,97 hehtaaria. Kokonaisrakennusoikeus on 5 000 k-m², eli aluetehokkuus on noin $e_a = 0,10$. Rakennusoikeuteen ei tule muutoksia kaavamuutoksen myötä.

Koko suunnittelualue on osoitettu energiahuollon korttelialueeksi tuulivoimalaa varten (EN-1). Tuulivoimalan tulee sijoittua kokonaisuudessaan alueen sisäpuolelle. Alueelle saa lisäksi sijoittaa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia rakennuksia ja rakennelmia. Korkein sallittu kerrosluku on kolme. Kerroslukumääräys ei koske tuulivoimalaa. Alueelle saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi tuulivoimalan vaatimat muuntamotilat.

Korttelialueelle on osoitettu alueen osa, jolle saa sijoittaa yhden tuulivoimalan (tv). Tuulivoimalan tornin tulee sijoittua tälle alueelle kokonaisuudessaan. Voimalan kokonaiskorkeus saa olla enintään 267 m merenpinnasta (eli 203 m maanpinnasta). Korkeusmääräyksessä käytetään korkeutta merenpinnasta, sillä se on yksiselitteinen; maanpinnan korkeutta voi muokata ja voimala rakentua korkeammalle kuin nyt on arvioitu.

Tuulivoimalan alue on osoitettu suunnittelualueen läntiselle puolelle, jotta voimalan etäisyys Carunan tulevasta 110 kV:n ilmajohdosta on 100 metriä, joka on Carunan kanssa neuvoteltu suojaetäisyys. Korttelialueelle on osoitettu lisäksi voimajohdon alue tulevaa 110 kV:n voimajohtoa varten. Korttelin luoteisreunaan on osoitettu johtoalueet oleville maanalaisille johdoille.

Asemakaavan muissa määräyksissä käsitellään lentoestelupaa, ulko- ja sisämelua, muuta rakentamista koskevia rajoitteita sekä voimalan käytön jälkeistä purkamista. Kaavassa määrätään lisäksi hulevesien käsittelystä. Kaavassa ei määrätä erikseen tuulivoimalan ulkonäöstä, sillä siitä määrätään lentoesteluvassa.

Ympäristöselvitys ja yhteisvaikutusten arviointi

Asemakaavamuutoksen kaava-alue on suhteellisen pieni, mutta muutoksen vaikutukset ulottuvat laajalle alueelle. Tuulivoimalan

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	69/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 164	27.10.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	10.11.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 71	11.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 201	06.06.2022

vaikutuksista on laadittu ympäristöselvitys (Ramboll, 2020), jonka tuloksia vielä tarkennettiin, täydennettiin ja päivitettiin tuulivoimalan yhteisvaikutusten arvioinnissa (Ramboll, 2021). Yhteisvaikutusten arvioinnissa arvioitiin tuulivoimalan vaikutuksia yhdessä alueen muiden toimintojen vaikutusten kanssa. Arvioinnissa käytiin läpi siis sekä tuulivoimalasta aiheutuvia vaikutuksia sekä sitä, miten ne yhdistyvät muihin

Ämmässuon alueen toiminnoista johtuviin vaikutuksiin. Yhteisvaikutusten arvioinnin eräs keskeinen osa-alue on hankkeen sosiaaliset ja terveydelliset vaikutukset ihmisiin. Muita keskeisiä arvioituja vaikutuksia ovat maisema- ja kulttuuriympäristövaikutukset, maankäyttöön kohdistuvat vaikutukset sekä vaikutukset luonnonympäristöön. Arviointityössä huomioitiin myös tuulivoimalan mahdolliset riskit ja poikkeustilanteet. Tuulivoimalasta aiheutuvat vaikutukset kaikkiin osa-alueisiin arvioitiin vähäisiksi.

Perittävät maksut

Hakija on maksanut 18.5.2022 MRL 59 §:n mukaisen asemakaavan laatimiskulujen loppuosan.

Hyväksyminen

Maankäyttö- ja rakennuslain 52 §:n mukaan asemakaavan muutoksen hyväksyy valtuusto.

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.05.2022 § 71

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot, kannanotot ja muistutukset on annettu Ämmässuon tuulivoimalan asemakaavan muutosehdotuksesta, alue 640102,

2

hyväksyy esitettäväksi kaupunginhallitukselle 27.10.2021 päivätyn ja 11.5.2022 muutetun Ämmässuon tuulivoimala - Käringsmossens vindkraftverk asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 7403, 91. kaupunginosassa Ämmässuo, alue 640102,

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	70/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 164	27.10.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	10.11.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 71	11.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 201	06.06.2022

3
ilmoittaa asemakaavan muutoksen hakijalle, että kaupunki tulee MRL 59 §:n mukaisesti perimään asemakaavan laatimiskulujen loppuosan, 5 200 euroa sekä 1/3 kuulutuskustannuksista, 1 100 euroa, eli yhteensä 6 300 euroa tämän päätöksen yhteydessä.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.11.2021 § 170

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1
yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Mielenpito on annettu Ämmässuon tuulivoimalan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavan valmisteluaineistosta, alue 640102,

2
hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 27.10.2021 päivätyn Ämmässuon tuulivoimala -Käringmossens vindkraftverk asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 7403, 91. kaupunginosassa Ämmässuo, alue 640102,

3
pyytää asemakaavan muutosehdotuksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot.

Käsittely

Keskustelun aikana Nevanlinna Portinin kannattamana teki seuraavan lisäehdotuksen: "Lisätään uusi päätöskohta 4: Lautakunta ehdottaa kaupunginhallitukselle, että tuulivoimalan rakentamisen jälkeen toteutetaan linnustonseuranta, jotta mahdollisesti ilmeneviin ongelmiin kuten törmäyksien aiheuttamiin lintukuolemiin voidaan puuttua."

Kemppi-Virtanen Havun kannattamana teki seuraavan hylkäysehdotuksen: "Esitän, että tuulivoimalakaava hylätään paikalle sopimattomana. Lisäperusteena sen aiheuttamat haitat lähiympäristön asukkaille ja linnustolle."

Kemppi-Virtanen puheenjohtajan kannattamana teki lisäehdotuksen tiedotus- ja keskustelutilaisuuden järjestämisestä.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

71/189

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunginhallitus

§ 164
§ 170
§ 71
§ 201

27.10.2021
10.11.2021
11.05.2022
06.06.2022

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että asiassa oli tehty kaksi kannatettua lisäysehdotusta uudeksi päätöskohdaksi sekä kannatettu asian hylkäysehdotus. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen käsittelyjärjestyksestä siten, että ensimmäisenä käsitellään Nevanlinnan lisäysehdotus, toisena Kemppi-Virtasen lisäysehdotus, kolmantena Kemppi-Virtasen hylkäysehdotus sekä lopuksi valitaan tiedotustilaisuuden puheenjohtaja. Äänestyksiin lautakunta hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen, että ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat lisäys- tai hylkäysehdotuksia äänestävät EI.

Ensimmäisessä äänestyksessä ne, jotka kannattivat esittelijän ehdotusta, äänestivät JAA ja ne, jotka kannattivat Nevanlinnan lisäysehdotusta, äänestivät EI. Äänestyksessä JAA ääniä tuli 4 ja EI ääniä 9. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan yhdeksällä (9) äänellä neljää (4) vastaan, hyväksyneen Nevanlinnan lisäysehdotuksen.

Ensimmäisen äänestyksen jälkeen puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko ehdotus tiedotus- ja keskustelutilaisuudesta yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Toisessa äänestyksessä ne, jotka kannattivat esittelijän ehdotusta, äänestivät JAA ja ne, jotka kannattivat Kemppi-Virtasen hylkäysehdotusta, äänestivät EI. Äänestyksessä JAA ääniä tuli 10 ja EI ääniä 3. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan kymmenellä (10) äänellä kolmea (3) vastaan, hylänneen Kemppi-Virtasen ehdotuksen.

Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Lisäksi lautakunta valitsi yksimielisesti tiedotus- ja keskustelutilaisuuden puheenjohtajaksi Tere Sammallahden.

Päätös

Esittelijän ehdotus lautakunnan kokouksessa tekemillä lisäyksillä hyväksyttiin äänestyksen jälkeen seuraavasti:

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Mielenpito on annettu Ämmäsuon tuulivoimalan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavan valmisteluaineistosta, alue 640102,

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	72/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 164	27.10.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	10.11.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 71	11.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 201	06.06.2022

2
hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 27.10.2021 päivätyn
Ämmässuon tuulivoimala - Kåringmossens vindkraftverk asemakaavan
muutosehdotuksen, piirustusnumero 7403, 91. kaupunginosassa
Ämmässuo, alue 640102,

3
pyytää asemakaavan muutosehdotuksesta tarvittavat lausunnot sekä
toimialojen kannanotot,

4
ehdottaa kaupunginhallitukselle, että tuulivoimalan rakentamisen jälkeen
toteutetaan linnustonseuranta, jotta mahdollisesti ilmeneviin ongelmiin
kuten törmäyksien aiheuttamiin lintukuolemiin voidaan puuttua.

5
järjestää asemakaavan muutosehdotuksesta tiedotus- ja
keskustelutilaisuuden ja valitsi tilaisuuden puheenjohtajaksi Tere
Sammallahden.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 27.10.2021 § 164

Päätösehdotus Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1
yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Mielenpito on annettu
Ämmässuon tuulivoimalan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja
kaavan valmisteluaineistosta, alue 640102,

2
hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 27.10.2021 päivätyn
Ämmässuon tuulivoimala -Kåringmossens vindkraftverk asemakaavan
muutosehdotuksen, piirustusnumero 7403, 91. kaupunginosassa
Ämmässuo, alue 640102,

3
pyytää asemakaavan muutosehdotuksesta tarvittavat lausunnot sekä
toimialojen kannanotot.

Käsittely Keskustelun aikana Nevanlinna Kemppi-Virtasen kannattamana ehdotti
asian jättämistä pöydälle lautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	73/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 164	27.10.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	10.11.2021
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 71	11.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 201	06.06.2022

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko pöytäsehdotus hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle lautakunnan seuraavaan 10.11.2021 pidettävään kokoukseen.

Liitteet

Oheismateriaali

- 640102b Ämmäsuon tuulivoimala asemakaava
- 640102 Ämmäsuon tuulivoimala havainnekuvat
- 640102 Ämmäsuon tuulivoimala kaavaselostus
- 640102 Ämmäsuon tuulivoimala kaavaselostuksen liitteet

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	74/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

1684/10.02.03/2022

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 202

§ 202

Maarinsolmu, asemakaavan ja asemakaavan muutoksen hyväksyminen, alue 221400, 10. kaupunginosa Otaniemi, 12. kaupunginosa Tapiola ja 16. kaupunginosa Pohjois-Tapiola (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
 Kiema Hanna
 Koivula Olli
 Westerlund Ina
 etunimi.sukunimi@espoo.fi
 Vaihe 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy 8.2.2005 päivätyn ja 24.5.2022 muutetun Maarinsolmu - Marknuten asemakaavan ja siihen liittyvän asemakaavan muutoksen, piirustusnumero 6062, 10. kaupunginosassa (Otaniemi), 12. kaupunginosassa (Tapiola) ja 16. kaupunginosassa (Pohjois-Tapiola), alue 221400.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Puheenjohtaja Kausteen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:
 Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Selostus

Maarinsolmun asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa eritasoliittymän rakentaminen Kehä I:n, Kalevalantien ja Maarintien risteykseen sekä maankäytön tehostaminen eritasoliittymän

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunginhallitus

§ 70
§ 79
§ 202

11.05.2022
24.05.2022
06.06.2022

lähiympäristössä. Maarinsolmun eritasoliittymä parantaa Kehä I:n liikenteen sujuvuutta sekä turvallisuutta. Lisäksi kaava-alueeseen kuuluu osa Kalevalantien katualueesta sekä lähiympäristön kortteli- ja puistoalueista. Asemakaavan muutoksen myötä Maarinniityn puistoalueelle, Kalevalantien ja Kehä I:n kulmukseen saa rakentaa 8-kerroksisen puurakenteisen asuinkerrostalon opiskelija-asuntoja varten. Osa Maarinniityn puistoalueesta säilytetään puistoalueena, Hopealehdon puistona, johon varataan tilaa hulevesien viivytystä varten. Kalevalantien pohjoispuolella sijaitsevan huoltoaseman korttelialueen (LH-1) eteläosa varataan raideyhteyttä varten. Energianhuollon korttelialue sähköasemaa varten (EN-1) pienenee noin puoleen nykyisestä aluevarauksesta. Kehä I:n länsipuolelle varataan suojavihervyöhykkeet.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen myötä alueen rakennusoikeus kasvaa 7 600 kerrosneliömetriä.

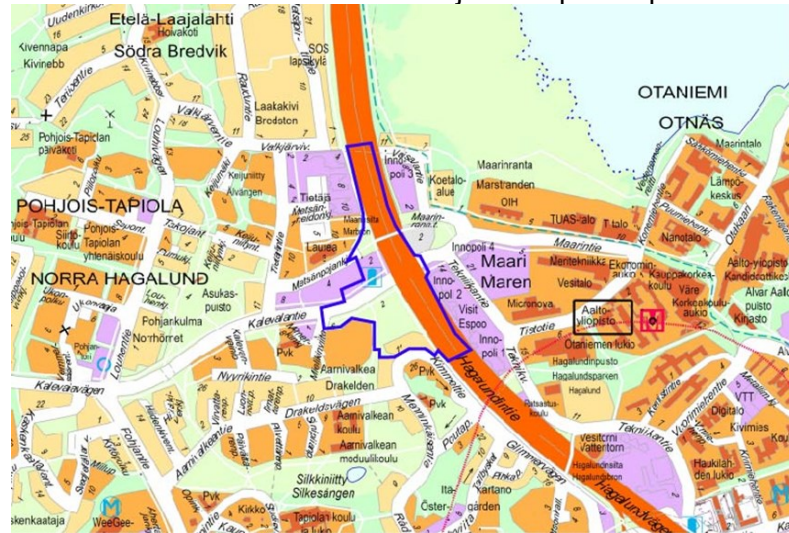
Kaupunkisuunnittelulautakunta palautti Maarinsolmun kaavaehdotuksen uudelleen valmisteltavaksi 29.5.2018. Kaupunkisuunnittelulautakunta näki välttämättömänä yhdistää Maarinsolmun ja Hagalundinkallion liikenteelliset tarkastelut tarvittavien riittävien aluevarausten ja linjausten tekemiseksi. Kaupunkisuunnittelu lautakunta päätti, että Maarinsolmun ja Hagalundinkallio tuodaan lautakunnan päätettäväksi joko yhtenä yhdistettynä kaava-asiana tai muutoin kattavana selvityksenä ja ajallisesti yhdistettynä siten, että päätökset kaavoista voidaan tehdä kattavien tietojen pohjalta.

Elinkeino ja kilpailukykyjaosto kehotti 28.2.2022 kaupunkisuunnittelulautakuntaa ja kaupunkisuunnittelukeskusta kiirehtimään Maarinsolmun valmistelua ja käsittelyä. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi asemakaavan ja asemakaavan muutoksen 24.5.2022. Kaavaehdotukseen on tehty tämän jälkeen seuraavat tekniset muutokset ja täydennykset:

Kaavamääräysten saa-merkintä ja pp-merkintä on korjattu vastaamaan kaavakarttaa. Maanalaisia johtoja koskevasta kaavamääräyksestä on poistettu maininta pensaista. Muuntamotiloja koskeva pykälä 10§ on muutettu korttelisuunnitelmaa vastaavaksi ja se sallii muuntamotilojen sijoittamisen jäteaitauksen yhteyteen.

Kaavaselostukseen on lisätty listatuista selvityksistä puuttunut vuoden 2006 Maarinsolmun Natura-arvio. Kaavaselostuksen ympäristön häiriötekijöitä koskevaa kappaletta 2.15. on päivitetty puuttuvan meluvyöhykekartan osalta. Melua koskevaan kappaleeseen 4.8.1. on lisätty kuva meluvyöhykkeistä meluesteen ja eritasoliittymän rakentamisen jälkeisestä tilanteesta selityksineen.

Suunnittelualueen likimääräinen sijainti Espoon opaskartalla:

Maarinsolmu - Marknuten, asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus, piirustusnumero 6062, käsittää osan korttelia 16068, erityis-, katu-, liikenne- ja virkistysalueet 10. kaupunginosassa Otaniemi, korttelin 12092, liikenne- ja virkistysalueet 12. kaupunginosassa, Tapiola, osan korttelia 16068, erityis-, katu-, liikenne- ja virkistysalueet 16. kaupunginosassa, Pohjois-Tapiola, alue 221400.

Aloite ja vireilletulo

Aloite asemakaavan laatimiseksi on tullut kaupungilta. Kaavan vireilletulosta on tiedotettu 17.11.2004.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Asemakaavaan ja asemakaavan muutokseen liittyen on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka on päivätty 4.11.2004 ja tarkistettu 27.4.2009.

Alueen nykytila

Kaava-alue sijoittuu Kehä I:n, Maarintien ja Kalevalantien risteykseen. Kehä I:n lounaispuolella sijaitseva, suurien oijen jakama Maarinniity on alueen lähimetsä. Maarinniityn läpi kulkee kapea jalankulun ja pyöräilyn reitti.

Kalevalantien pohjoispuolella huoltoaseman korttelialueella sijaitsee pysäköintialuetta ja polttoaineenjakelelun automaattiasema sekä Caruna Espoon Oy:n sähköasema.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	77/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

Korttelissa 12092, Maarinniityn eteläpuolella, on kaksi 1950-luvulla rakennettua rivitaloa sekä autotallirakennus.

Kaava-alue sijoittuu olemassa olevaan kaupunkiympäristöön, johon liittyy erityisiä kulttuuriympäristöarvoja. Kaava-alue painottuu Kehä I:n liikennealueeseen ja Kalevalantien katualueeseen sekä niiden välittömään ympäristöön.

Korttelin 16068 tontin 1 omistaa Kiinteistö Oy Metsänpojankuja 4. Sähköaseman alueen, tila 1:1582, omistaa Caruna Espoo Oy. Korttelin 12092 omistaa As Oy Kimmeltie. Maarinniitty, nimeämättömät pienet puistokaistaleet sekä Kehä I ja kadut ovat Espoon kaupungin omistuksessa. Senaatti-kiinteistöt ja Väylävirasto omistavat osan Kehä I:n alueesta.

Voimassa oleva maakuntakaava-, yleiskaava- ja asemakaavatilanne

Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä. Suunnittelualue on Tapiolan kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta. Alueen läpi on linjattu Kehä I ja sinne päättyy voimajohto.

Suunnittelualue sijoittuu Espoon eteläosien yleiskaavan alueelle. Alue on osin työpaikka-alueita ja osin asuntoaluetta. Asuntoalue on merkitty kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi. Maarinsolmun eritasoliittymä on osoitettu uuden eritasoliittymän merkinnällä. Alueen läpi kulkee etelä-pohjoissuuntainen virkistysyhteys.

Kaava-alueella on voimassa yksitoista eri asemakaavaa: 210200 Aarnivalkea-Maarinniitty II (hyväksytty 24.1.1983), 210204 Aarnivalkea-Maarinniitty II (hyväksytty 1.9.1992), 211500 Itäkartano (hyväksytty 18.12.2006), 212702 Aarnivalkea-Maarinniitty II (hyväksytty 18.9.1985), 213200 Maarinniitty III (hyväksytty 26.10.1989), 213205 Maarinniitty III muutos (hyväksytty 22.10.1996), 213400 Maarinniitty I (hyväksytty 24.4.1979), 220605 Maari II (hyväksytty 17.5.1988), 220615 Maari II (hyväksytty 17.12.2003), T1 Hagalund (rakennuskaava, vahvistettu 4.4.1947, muuttunut asemakaavaksi 1.1.2000) sekä T14 Tapiola, Tapiolan ja Hagalundin rakennuskaavojen muutos (lainvoimainen 26.1.1961, muuttunut asemakaavaksi 1.1.2000).

Ajantasa-asemakaavassa suunnittelualue on osoitettu pääosin liikenne- ja katualueeksi. Kalevalantien katualueen pohjoispuolella on huoltoaseman korttelialue (AM) ja muuntaja-alue (VM) sekä näiden pohjoispuolella suojaviheralue (EV) ja jalankulun sekä pyöräilyn reitti. Kalevalantien eteläpuolella on puistoaluetta (P). Puiston eteläpuolella on rivitalojen korttelialue (AR). Pieni osa Kehä I:n alueesta on asemakaavoittamatonta.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	78/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

Huoltoaseman korttelialueelle on osoitettu 750 k-m² rakennusoikeutta 1-kerroksisille rakennuksille. Rivitaloille on osoitettu yhteensä 3 860 k-m² rakennusoikeutta ja ne on suojeltu sr-2-merkinnällä.

Viranomaisneuvottelu

Kaavasta on käyty MRL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu 16.9.2010. Neuvottelu koski Keilaniemen, Hagalundinkallion ja Maarinsolmun asemakaavoja. Kehä I:n tunnelointia koskeva viranomaisneuvottelu käytiin 20.8.2003.

Kaavaehdotuksen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 2.5.1.6.2017. Nähtävilläoloaikana jätettiin 5 muistutusta ja saatiin 5 lausuntoa ja 2 kannanottoa.

Muistutuksissa haluttiin mm. melusuojuuksia Kalevalantien varrelle, uusia pysäköintipaikkoja polttoainejakeluaseman tontilta menetettävien autopaikkojen tilalle sekä kevyen liikenteen reittien huomioimista. Asumisviihtyvyyttä ja RKY-alueen huomioimista pidettiin tärkeänä. Hopealehdon puiston puut haluttiin suojella.

Muistuttajille vastattiin, että liikenne on hyvä johtaa pääkadulta alemmalle verkolle ja siitä edelleen tontille. Kalevalantien yleissuunnitelma tulee tarkentamaan kadun suunnitteluratkaisuja mm. tarvittavan melusuojuuksen sekä jalankulun ja pyöräilyn reittien osalta. Kehä I:n suunnitelmat ovat olleet tiedossa jo polttoainejakeluaseman ja liiketilan rakennuslupaprosessin aikaan vuonna 2009.

Uudisrakennuksen arkkitehtuurissa on pyritty ottamaan huomioon Tapiolan RKY-alueen kaupunkikuva ja nykyisten asukkaiden viihtyminen. Sijainti meluisan Kehä I:n vieressä asettaa kuitenkin rajoitteita suunnittelulle. Kaava-aineistossa on mukana Maarinsolmun laajempi maankäytön tarkastelu, jossa esitetään lähiympäristön kehitystä. Uudet rakennukset jäsentävät Kehä I:n liikennealuetta ja sen ympäristöä.

Hopealehdon metsäinen luonne säilyy niin, että puustoa tarpeen mukaan uudistetaan ja sitä hoidetaan maisemanhoidollisten periaatteiden mukaisesti. Puistoalue on laajentunut pohjoisemmaksi ja asuinkerrostalojen korttelialue opiskelija-asuntoja varten on pienentynyt.

Ehdotus asemakaavaksi ja asemakaavan muutokseksi

Liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden parantamiseksi Maarinsolmuun esitetään tiesuunnitelmassa eritasoliittymää. Muita perusteita ja tavoitteita on kaupunkirakenteen tiivistäminen, ympäristöhaittojen lieventäminen sekä jalankulku- ja pyöräilyolosuhteiden parantaminen.

Nykyinen tasoliittymä muodostaa Kehä I:lle merkittävän pullonkaulan, joka heikentää liikennejärjestelmän toimintavarmuutta mm. Länsisataman kuljetusten osalta. Länsisataman matkustaja- ja tavaraliikenteen kehittämisestä Tallinnan ja Helsingin välillä on tehty periaatepäätös ja uusi satamatunneli on suunniteltu avattavan liikenteelle vuoden 2028 alussa. Raskaan liikenteen ennustetaan kasvavan vuodesta 2019 vuoteen 2030 mennessä 39 prosenttia ja vuoteen 2040 mennessä noin 66 prosenttia. Helsingin kantakaupungin raskaanliikenteen ajokiellosta johtuen Länsisataman raskasliikenne kulkee Länsiväylän ja pääosin Kehä I:n länsiosan kautta. Merkittävä osa Länsisataman henkilöajoneuvoliikenteestä käyttää Kehä I:stä kulkureittinään.

Liikenteellisten häiriöiden lisäksi nykyinen liittymä on altis meritulvalle. Liittymäalue on vähitellen painunut useita kymmeniä senttejä ja painuminen todennäköisesti jatkuu edelleen. Nykyisellä korkeustasolla keskimäärin viiden vuoden välein toistuva meritulva ylittää Tekniikantielle ja Kehä I:n itäiselle ajoradalle, jolloin pidempiaikaiset liikennekatkokset ovat mahdollisia.

Maarinsolmun eritasoliittymä on liikenneturvallisuuden sekä seudullisen ja valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimintavarmuuden näkökulmasta kiireellinen ja tarpeellinen hanke.

Asemakaava ja asemakaavan muutosalue käsittää Kehä I:n ehdotetun linjauksen liittymineen sekä ne korttelit, katu- ja puistoalueet, joihin väylien uudelleenjärjestelyt välittömästi vaikuttavat. Liittymäjärjestelyjen ja tien aluevaraukset pienentävät Carunan omistamaa sähköaseman korttelialuetta, huoltamon tonttia, Kimmeltien varren asuinkorttelia sekä osaltaan myös Maarinniityä.

Kalevalantien eteläpuolelle Maarinniityn pohjoisosaan esitetään puurakenteista 8-kerroksista asuinkerrostaloa opiskelijoita varten. Uudisrakentaminen ja eritasoliittymä muodostavat Kehä I:n puoleisen maamerkin ja portin sekä Tapiolaan että Otaniemeen. Rakennuksen julkisivujen tulee olla vaaleita ja rakennuksen massoittelun, julkisivujen jäsentelyn ja materiaalien tulee luontua Tapiolan valtakunnallisesti merkittävään ympäristöön.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	80/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

Maarinniityn eteläosa jää puistoksi, joka palvelee jatkossa hulevesien viivytysalueena. Puiston läpi on osoitettu sekä pohjois-eteläsuuntainen että itä-länsisuuntainen jalankulun ja pyöräilyn reitti. Puiston eteläosassa puiston metsäinen luonne tulee säilyttää ja puustoa tarpeen mukaan uudistaa.

Kaavassa on varauduttu myös Espoon liikenneverkkovision mukaisesti pikaraitiotien rakentamiseen.

Maarinsolmun eritasoliittymän mahdollisia toteutusvaihtoehtoja on tutkittu suunnittelun kuluessa vuosien varrella. Kaavaehdotuksen pohjana olevan tiesuunnitelman mukaan Kehä I kulkee kaukalossa eritason kohdalla. Silta nousee tasoon +6, vain 3-4 metriä ympäröivän maanpinnan tasosta. Siirtyminen Tapiolasta ja Otaniemeen myös jalan ja polkupyörällä tapahtuu miellyttävästi ja turvallisesti. Rakennusmassat sijoittuvat niin, että liikenteen melu- ja pölyhaitat eivät ulotu oleskelupihoille.

Eritasoliittymän mitoituksessa on myös huomioitu mahdollisesti myöhemmin toteutettava Hagalundinkallion tunneli ja ramppiratkaisut sen päälle tulevaan katuun. Liittymässä on mahdollista korostaa Tapiolan puutarhakaupungin ja Otaniemen innovaatio- ja yrityskaupungin välistä saranaa korkeatasoisesti muotoilluilla siltarakenteilla ja jalankululle sekä pyöräilylle rakennettavalla futuristisella katoksella.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 95 800 m². Kokonaiskerrosala on 11 460 k-m². Aluetehokkuus on $ea = 0,12$. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen myötä alueen rakennusoikeus kasvaa 7 600 k-m². Kaava-alueen laskennallinen asukasluku kasvaa noin 230 asukkaalla (1 opiskelija / 30 k-m²). Kaava-alueen työpaikkojen laskennallinen määrä säilyy samana.

Selvitykset ja suunnitelmat

Alueelle on laadittu seuraavat selvitykset ja suunnitelmat: tiesuunnitelma, Kehä I:n länsiosan liikenneselvitys, hulevesimallinnus, laajempi maankäytön tarkastelu sekä alustava puistosuunnitelma.

Asuinkerrostalojen korttelialuetta varten on laadittu pihasuunnitelma, hulevesisuunnitelma ja -raportti, meluselvitys sekä liito-oravaselvitys ja luontolausunto.

Ympäristövaikutusselvitys

Alueelle on laadittu vuonna 2011 ympäristövaikutusselvitys, joka koskee Keilaniemen, Hagalundinkallion ja Maarinsolmun kehitystä.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	81/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

Kaavataloudelliset vaikutukset

Eritasoliittymän kustannukseksi arvioidaan noin 48 miljoonaa euroa, ja hankkeen hyöty-kustannussuhde on 2,1. Eritasoliittymä on näin yhteiskuntataloudellisesti selkeästi kannattava hanke, joka synnyttää jo lähitulevaisuudessa 2-3 miljoonan euron vuosittaiset liikennehyödyt.

Kaupunki saa maanvuokraustuloja asuinkerrostalojen korttelialueen kaavoittamisesta.

Lähiympäristö- ja korttelisuunnitelma

Asuinkerrostalojen korttelialueelle on laadittu korttelisuunnitelma.

Perittävät maksut

Kaavahankkeesta ei peritä kaavoitus- ja kuulutuskustannuksia. Kyseessä on kaupungin oma hanke. Asuinkerrostalojen korttelialue opiskelija-asunnoille kaavoitetaan kaupungin maalle.

Hyväksyminen

Maankäyttö- ja rakennuslain 52 §:n mukaan asemakaavan ja asemakaavanmuutoksen hyväksyy valtuusto.

Maarinsolmun toteuttaminen on osa kaupungin ja valtion solmittavan maankäytön- asumisen- ja liikenteen sopimuksen hankekokonaisuutta. Neuvottelut hankkeen toteuttamisesta ja sen investoinnin kustannusjaosta valtion kanssa aloitetaan heti valtuuston päätöksen jälkeen ja samalla käynnistetään myös tiesuunnitelman hallinnollinen hyväksymiskäsittely. Hankkeen liittyminen kaavailtuun Hagalundinkallion tunneliin voidaan toteuttaa myöhemminkin, vaikkakin se edellyttää muutostöitä nyt toteutettavaan tekniseen ratkaisuun.

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.05.2022 § 79

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot, kannanotot ja muistutukset on annettu Maarinsolmun asemakaavaehdotuksesta ja siihen liittyvästä asemakaavan muutosehdotuksesta, alue 221400,

2

hyväksyy esitettäväksi kaupunginhallitukselle 8.2.2005 päivätyn ja 11.5.2022 muutetun Maarinsolmu - Marknuten asemakaavaehdotuksen ja siihen liittyvän asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 6062, 10. kaupunginosassa (Otaniemi), 12. kaupunginosassa (Tapiola) ja 16. kaupunginosassa Pohjois-Tapiola, alue 221400.

Käsittely

Vuornos poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Keskustelun aikana Hanhela Lindholmin kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen: "Muutetaan kaavamääräyksistä opiskelija-asuntorakentamisen pysäköintinormi vastaamaan Otaniemen pysäköintiohjetta: 1ap / 250k-m². Perustelu: Tapiolan Kilta on aiheellisesti nostanut esiin, että pysäköintialue vie tarpeettoman paljon puistoaluetta. Yhtenäistämällä ratkaisun Otaniemen pysäköintiohjeen kanssa, voitaisiin puistotilaa säästää."

Järvinen teki seuraavan muutosehdotuksen: "Muutetaan kaavamääräysten §1 pysäköintipaikkojen minimimääräksi asuntojen osalta: 1 ap/95 k-m², kuitenkin vähintään 1 ap/asunto."

Lisäksi Finström teki seuraavan palautusehdotuksen: "Palautusesitys: Maarinsolmun asemakaavaehdotus ja siihen liittyvä asemakaavan muutosehdotus palautetaan valmisteluun niin, että eritasoliittymä toteutetaan kevyemmin, edullisemmin, vähemmän tilaa vaativana ja luontoa ja ympäristöä alueella enemmän säilyttävänä. Lisäksi valmistelussa kiinnitetään erityistä huomiota jalankulun ja pyöräilyn kehittämiseksi niin, että niihin panostetaan selvästi nykyistä suunnitelmaa enemmän. Perustelu: Maarinsolmun eritasoliittymä on kallis ja massiivinen hanke, joka ei ratkaise Tapiolan alueen ruuhkaongelmia. Hanke ei tällaisenaan sovi alueelle ja on turhan raskas. Lisäksi suunnitelmassa jalankulkuun ja pyöräilyyn on varattu huomattavan vähän rahaa suhteessa hankkeen kokonaiskustannukseen."

Keskustelun asiasta päätyttyä puheenjohtaja totesi, että Järvisen muutosehdotus sekä Finströmin palautusehdotus raukeavat kannattamattomina.

Edelleen puheenjohtaja totesi, että Hanhela oli tehnyt kannatetun muutosehdotuksen ja asiasta on äänestettävä. Lautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestusehdotuksen, että ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat muutosehdotusta äänestävät EI.

Äänestyksessä JAA ääniä tuli 8 ja EI ääniä 4. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan kahdeksalla (8)

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	83/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

äänellä neljää (4) vastaan päättäneen hylätä muutosehdotuksen ja hyväksyä asian esittelijän päätösehdotuksen mukaisena.

Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin äänestyksen jälkeen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.05.2022 § 70

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot, kannanotot ja muistutukset on annettu Maarinsolmun asemakaavaehdotuksesta ja siihen liittyvästä asemakaavan muutosehdotuksesta, alue 221400,

2

hyväksyy esitettäväksi kaupunginhallitukselle 8.2.2005 päivätyn ja 11.5.2022 muutetun Maarinsolmu - Marknuten asemakaavaehdotuksen ja siihen liittyvän asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 6062, 10. kaupunginosassa (Otaniemi), 12. kaupunginosassa (Tapiola) ja 16. kaupunginosassa Pohjois-Tapiola, alue 221400.

Käsittely

Keskustelun aikana puheenjohtaja Lindholmin kannattamana ehdotti asian jättämistä pöydälle lautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko pöytäsehdotus hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta
päättyi yksimielisesti jättää asian pöydälle lautakunnan 24.5.2022 pidettävään kokoukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.2.2005 § 9

Ehdotus

Asemakaavapäällikkö:

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1

hyväksyy MRA 30 §:n mukaisesti nähtäville mielipiteen esittämistä varten Maarinsolmun, alue 221400, 8.2.2005 päivätyn asemakaavaluonnoksen ja siihen liittyvät asemakaavan muutosluonnokset, piirustusnumero 6062,

2

pyytää asemakaavaluonnoksesta ja siihen liittyvistä asemakaavan muutosluonnoksista osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisilta ulkopuolisilta lausunnonantajilta lausunnot sekä toimialojen kannanotot kahden kuukauden kuluessa lausuntopyyntökirjeen päiväyksestä,

3

ilmoittaa korttelin 16067 muutoksen hakijoille, että kaupunki tulee MRL 59 §:n mukaisesti perimään asemakaavan muutoksen laatimiskuluja IV maksuluokan mukaisen palkkion 7 000 euroa ja kustannukset kuulutusten julkaisemisesta sanomalehdissä 2 100 euroa eli yhteensä 9 100 euroa. Laatimiskuluista 60 % ja kuulutuskustannuksista 2/3 laskutetaan heti ja loput kustannukset asemakaavan ja siihen liittyvien asemakaavan muutosten hyväksymisen jälkeen,

4

edellyttää, että sopimusneuvottelutyöryhmä selvittää ennen asemakaavan ja siihen liittyvien asemakaavan muutosten hyväksymistä maankäytösopimuksen tarpeellisuuden ja neuvottelee maanomistajan kanssa maankäytösopimuksen siten, että se on allekirjoitettu tai kaupunginhallitus on sen hyväksynyt, ennen kuin asemakaava ja siihen liittyvät asemakaavan muutokset hyväksytään,

5

järjestää Maarinsolmun asemakaavaluonnoksesta ja siihen liittyvistä asemakaavan muutosluonnoksista tiedotus- ja keskustelutilaisuuden ja valitsee sen puheenjohtajaksi:n. (Tiedotus- ja keskustelutilaisuus on tarkoitus pitää yhdessä Hagalundinkallion kaavanmuutoksen kanssa).

Käsittely

Asia käsiteltiin asia 11 jälkeen yhdessä asian 10 kanssa. Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Markkula ehdotti jäsen Leppäkorven kannattaman, että asia jätetään pöydälle seuraavaan 3.3.2005 pidettävään kokoukseen.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko hänen tekemänsä pöydällepanoehdotus hyväksyä. Koska kukaan ei vastustanut ehdotusta, totesi puheenjohtaja sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle seuraavaan 3.3.2005 pidettävään kokoukseen.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

85/189

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 70

11.05.2022

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 79

24.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 202

06.06.2022

Kaupunkisuunnittelulautakunta 3.3.2005 § 13

Ehdotus

Asemakaavapäällikkö:

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1

hyväksyy MRA 30 §:n mukaisesti nähtäville mielipiteen esittämistä varten Maarinsolmun, alue 221400, 8.2.2005 päivätyn asemakaavaluonnoksen ja siihen liittyvät asemakaavan muutosluonnokset, piirustusnumero 6062,

2

pyytää asemakaavaluonnoksesta ja siihen liittyvistä asemakaavan muutosluonnoksista osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisilta ulkopuolisilta lausunnonantajilta lausunnot sekä toimialojen kannanotot kahden kuukauden kuluessa lausuntopyyntökirjeen päiväyksestä,

3

ilmoittaa korttelin 16067 muutoksen hakijoille, että kaupunki tulee MRL 59 §:n mukaisesti perimään asemakaavan muutoksen laatimiskuluja IV maksuluokan mukaisen palkkion 7 000 euroa ja kustannukset kuulutusten julkaisemisesta sanomalehdissä 2 100 euroa eli yhteensä 9 100 euroa. Laatimiskuluista 60 % ja kuulutuskustannuksista 2/3 laskutetaan heti ja loput kustannukset asemakaavan ja siihen liittyvien asemakaavan muutosten hyväksymisen jälkeen,

4

edellyttää, että sopimusneuvottelutyöryhmä selvittää ennen asemakaavan ja siihen liittyvien asemakaavan muutosten hyväksymistä maankäytösopimuksen tarpeellisuuden ja neuvottelee maanomistajan kanssa maankäytösopimuksen siten, että se on allekirjoitettu tai kaupunginhallitus on sen hyväksynyt, ennen kuin asemakaava ja siihen liittyvät asemakaavan muutokset hyväksytään,

5

järjestää Maarinsolmun asemakaavaluonnoksesta ja siihen liittyvistä asemakaavan muutosluonnoksista tiedotus- ja keskustelutilaisuuden ja valitsee sen puheenjohtajaksi:n. (Tiedotus- ja keskustelutilaisuus on tarkoitus pitää yhdessä Hagalundinkallion kaavanmuutoksen kanssa).

Käsittely

Keskustelun alussa puheenjohtaja Markkula tiedusteli, voidaanko asiat 13 ja 14 käsitellä yhdessä. Koska kukaan ei vastustanut ehdotusta, totesi puheenjohtaja sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Markkula ehdotti jäsen Leppäkorven kannattamana seuraavaa:

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunginhallitus

§ 70
§ 79
§ 202

11.05.2022
24.05.2022
06.06.2022

1. alueen osalta tehdään pikaisesti selvitys mahdollisuuksista lisätä merkittävästi asuntorakennusoikeutta
2. liikenteen osalta tehdään lisäselvitykset tunneloinnin turvallisuudesta sekä tunneloinnin toteutuksesta ja liikenteen sujuvuudesta myös kaava alueiden läheisyydessä Tapiola - Otaniemi - Keilalahti alueella. Lisäksi selvitetään, miten Maarinsolmun toteutuksella varmistetaan, ettei se lisää Otaniemen kampusalueen läpikulkuliikennettä ja miten Laajalahden vedenpinnan vaihteluista aiheutuvat ongelmat kuten Kehä I:n osittainen kaukalointi ja Otaniementien korkeustason nosto tai veden nousua estävät tukimuurit hoidetaan.
3. selvitetään kevyen liikenteen yhteydet Otaniemestä Tapiolan ja Keilalahden suuntiin siten, että korostetaan kampusalueen korkeatasoista rakenteellista kehittämistä viherrakentamisineen.
4. nämä selvitykset ja yhteenvedot eri tahoilta saadusta palautteesta tuodaan lautakunnan käsittelyyn ennen asemakaavoituksen seuraavaa vaihetta.

Perusteluna puheenjohtaja Markkula esitti seuraavaa:

"Otaniemi on Espoon strategisessa suunnittelussa nostettu erittäin keskeiseen rooliin. Espoon imagon, uusien työpaikkojen synnyn sekä verojen ja kaupungin muidenkin tulojen kannalta Otaniemi vaikuttaa paitsi alueen omaan toimintaan, niin koko kaupunkiin ja pääkaupunkiseutuun. Otaniemen ja sen lähialueiden tiede- ja teknologiatoimintaa harjoittavat ja tätä tukevia palveluja tuottavat julkishallinnolliset yhteisöt sekä pienet ja suuret yritykset ovat maailmanlaajuisestikin tarkasteltuna ainutlaatuinen kokonaisuus.

Otaniemi - Keilalahti - Keilaniemi aluekokonaisuus on Espoon merkittävin ja edelleen kasvava työpaikkakeskittymä, jonka suuret ja yhä suuremmaksi tulevat ongelmat ovat liikenteen sujuvuus ja asuntojen puute. Otaniemen opiskelijamäärät mukaan lukien Laurea ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan opiskelijamäärät ovat viime vuosina tuntuvasti kasvaneet. Niin opiskelijoiden kuin alueella töissä käyvien kannalta olisi suuri etu mahdollistaa heistä yhä suuremmalle osalle asuminen työ- tai opiskelupaikan läheisyydessä. Myös tuleva raideliikennetarkistus, huomioon ottaen asuntorakentaminen, alueella pitäisi maksimoida korkeatasoista toteutusta kuitenkin korostaen. Tällainen kehitys toisi myös Tapiolan alueen kaupallisille palveluille lisää asiakkaita sekä kouluille ja päiväkodeille yms. käyttäjiä. Nyt käsittelyssä olevat asemakaavat luovat ratkaisuja näihin ongelmiin.

Tunneloinnin ja koko alueen infrastruktuurin ja ympäristön rakentamisen kustannukset ovat suuret, jonka seurauksena alueelle kaavoitettavalla uudella rakennusoikeudella on kyettävä kattamaan osa näistä kustannuksista. Näistä kaikista tekijöistä johtuen on kaavoituksen tässä

vaiheessa selvittävä myös nyt nähtäville laitettavia kaavoja suuremmanrakennusoikeuden määriä."

Jäsen Leppäkorpi ehdotti jäsen Karimäen kannattamana, että ulkopuolisiin lausunnonantajiin lisätään Espoon ympäristöyhdistys ry sekä Bird Life ry. Edelleen jäsen Leppäkorpi ehdotti, että tiedotus- ja keskustelutilaisuuden puheenjohtajaksi valitaan puheenjohtaja Markkula.

Jäsen Karimäki ehdotti puheenjohtaja Markkulan kannattamana, että puheenjohtajan ehdotuksen kohtaan 1 lisätään loppuun lause: "Lisäksi selvitetään mahdollisuus opiskelija-asuntoihin."

Jäsen Kemppi-Virtanen ehdotti, että Kehä I:n tunneloinnin osalta selvitetään kaavoituksen edellyttämällä tarkkuudella:

1. tunnelin turvallisuuskysymykset (savunpoisto, poistumistiet, jalkakäytävän tarve)
2. tunnelin välityskyky tulevaisuuden kasvavien liikennemäärien mukaiseksi; laajentamismahdollisuus
3. tunnelin rakentamisen ja käytön aikaiset haitat Otaniemen herkille laboratorioille (Mikes, Digitalo, KCL yms.) tärinä
4. pohjavesipainumat
5. Tapiolan liikenteen kokonais selvitys
6. rakennusoikeuden huomattava lisääminen kustannusten kattamiseksi.

Jäsen Wegelius ehdotti, että kaavan nähtävilläoloaikana tutkitaan laboratorioskorttelin KTY-1 10015 ja AK-korttelin välille leveämpää vapaa-aluetta rakennuksia massoittelemalla tai kevyen liikenteen reitin muutoksella.

Puheenjohtaja tiedusteli jäseniltä Kemppi-Virtanen ja Wegelius sopiiko heille, että heidän tekemänsä ehdotukset, jotka ovat yksityiskohtia puheenjohtajan tekemän lisäsesityksen sisällä, merkitään pöytäkirjamerkinnöiksi ja saatetaan näin keskuksen käsiteltäväksi. Molemmat hyväksyivät tämän menettelyn.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko edellä esitetyt ehdotukset hyväksyä esittelijän ehdotuksen lisäksi. Koska kukaan ei vastustanut ehdotusta, totesi puheenjohtaja sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Lisäksi puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko hänet yksimielisesti valita tiedotus- ja keskustelutilaisuuden puheenjohtajaksi. Koska kukaan ei vastustanut ehdotusta, totesi puheenjohtaja sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

Asia käsiteltiin yhdessä asian 14 kanssa.

1

hyväksyy MRA 30 §:n mukaisesti nähtäville mielipiteen esittämistä varten Maarinsolmun, alue 221400, 8.2.2005 päivätyn asemakaavaluonnoksen ja siihen liittyvät asemakaavan muutosluonnokset, piirustusnumero 6062,

2

pyytää asemakaavaluonnoksesta ja siihen liittyvistä asemakaavan muutosluonnoksista osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisilta ulkopuolisilta lausunnonantajilta lausunnot sekä toimialojen kannanotot kahden kuukauden kuluessa lausuntopyyntökirjeen päiväyksestä,

3

ilmoittaa korttelin 16067 muutoksen hakijoille, että kaupunki tulee MRL 59 §:n mukaisesti perimään asemakaavan muutoksen laatimiskuluja IV maksuluokan mukaisen palkkion 7 000 euroa ja kustannukset kuulutusten julkaisemisesta sanomalehdissä 2 100 euroa eli yhteensä 9 100 euroa. Laatimiskuluista 60 % ja kuulutuskustannuksista 2/3 laskutetaan heti ja loput kustannukset asemakaavan ja siihen liittyvien asemakaavan muutosten hyväksymisen jälkeen,

4

edellyttää, että sopimusneuvottelutyöryhmä selvittää ennen asemakaavan ja siihen liittyvien asemakaavan muutosten hyväksymistä maankäytösopimuksen tarpeellisuuden ja neuvottelee maanomistajan kanssa maankäytösopimuksen siten, että se on allekirjoitettu tai kaupunginhallitus on sen hyväksynyt, ennen kuin asemakaava ja siihen liittyvät asemakaavan muutokset hyväksytään,

5

järjestää Maarinsolmun asemakaavaluonnoksesta ja siihen liittyvistä asemakaavan muutosluonnoksista tiedotus- ja keskustelutilaisuuden ja valitsee sen puheenjohtajaksi Markku Markkulan. (Tiedotus- ja keskustelutilaisuus on tarkoitus pitää yhdessä Hagalundinkallion kaavanmuutoksen kanssa).

Lisäksi kaupunkisuunnittelulautakunta päätti, että nähtävilläoloaikana - alueen osalta tehdään pikaisesti selvitys mahdollisuuksista lisätä merkittävästi asuntorakennusoikeutta. Lisäksi selvitetään mahdollisuus opiskelija-asuntoihin.

- liikenteen osalta tehdään lisäselvitykset tunneloinnin turvallisuudesta sekä tunneloinnin toteutuksesta ja liikenteen sujuvuudesta myös kaava alueiden läheisyydessä Tapiola - Otaniemi - Keilalahti alueella.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	89/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

Lisäksi selvitetään, miten Maarinsolmun toteutuksella varmistetaan, ettei se lisää Otaniemen kampusalueen läpikulkuliikennettä ja miten Laajalahden vedenpinnan vaihteluista aiheutuvat ongelmat kuten Kehä I:n osittainen kaukalointi ja Otaniementien korkeustason nosto tai veden nousua estävät tukimuurit hoidetaan.

- selvitetään kevyen liikenteen yhteydet Otaniemestä Tapiolan ja Keilalahden suuntiin siten, että korostetaan kampusalueen korkeatasoista rakenteellista kehittämistä viherrakentamisineen.

- nämä selvitykset ja yhteenvedot eri tahoilta saadusta palautteesta tuodaan lautakunnan käsittelyyn ennen asemakaavoituksen seuraavaa vaihetta.

Lautakunta päätti, että ulkopuolisiin lausunnonantajiin lisätään Espoon ympäristöyhdistys ry sekä Bird Life ry.

Jäsenten Kemppi-Virtanen ja Wegelius edellä käsittelyä koskevassa selostuksessa olevat pöytäkirjamerkinnot merkittiin ja lähetettiin keskuksen käsiteltäväksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 6.5.2009 § 6

Ehdotus

Kaupunkisuunnittelupäällikkö:

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot ja mielipiteet on annettu Maarinsolmun asemakaavaluonnoksesta sekä siihen liittyvistä asemakaavojen muutosluonnoksista, alue 221400,

2

hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 8.2.2005 päivätyn ja 30.3.2009 muutetun Maarinsolmun - Marknuten asemakaavaehdotuksen ja siihen liittyvät asemakaavojen muutosehdotukset, piirustusnumero 6062, joka käsittää korttelin 16067, korttelin 16068 tontit 1, 2, 3 ja 1:1582, korttelin 10039 tontin 3 sekä osan puistoaluetta 10. kaupunginosassa (Otaniemi) ja 12. kaupunginosassa (Tapiola), alue 221400. (Muodostuu uusi kortteli 12185),

3

pyytää asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot kuukauden kuluessa lausuntopyyntökirjeen päiväyksestä.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	90/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

Käsittely Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Markkula ehdotti varapuheenjohtaja Elon kannattamana, että asia jätetään tutustumista varten pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Julistettuaan keskustelun pöydällepanosta päättyneeksi puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko hänen tekemänsä ehdotus hyväksyä. Koska kukaan ei vastustanut sitä, totesi puheenjohtaja pöydällepanoehdotuksensa tulleen hyväksytyksi.

Päätös Kaupunkisuunnittelulautakunta:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle seuraavaan 13.5.2009 pidettävään kokoukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.5.2009 § 6

Ehdotus Kaupunkisuunnittelupäällikkö:
Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1
yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot ja mielipiteet on annettu Maarinsolmun asemakaavaluonnoksesta sekä siihen liittyvistä asemakaavojen muutosluonnoksista, alue 221400,

2
hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 8.2.2005 päivätyn ja 30.3.2009 muutetun Maarinsolmun - Marknuten asemakaavaehdotuksen ja siihen liittyvät asemakaavojen muutosehdotukset, piirustusnumero 6062, joka käsittää korttelin 16067, korttelin 16068 tontit 1, 2, 3 ja 1:1582, korttelin 10039 tontin 3 sekä osan puistoaluetta 10. kaupunginosassa (Otaniemi) ja 12. kaupunginosassa (Tapiola), alue 221400. (Muodostuu uusi kortteli 12185),

3
pyytää asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot kuukauden kuluessa lausuntopyyntökirjeen päiväyksestä.

Käsittely Käsittelyn alussa esittelijä teki seuraavat korjaukset kaavamääräyksiin:
§ 15 muutetaan kuulumaan: Rakennuksen ilmanottoaukkoja ei saa sijoittaa alle 10 m korkeudelle maanpinnan tasosta.
Kaavamääräyksestä 32 dB poistetaan sen loppuosa, joka kuuluu: KTO-2 alueella rakennuksen ilmanottoaukkoja ei saa sijoittaa merkinnän osoittamalle rakennusalan puolelle alle +10.0 m korkeudelle maanpinnan tasosta. Kaavamääräyksiin K, K-1 ja KTO-2 lisätään § 15.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	91/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Markkula ehdotti varapuheenjohtaja Elon kannattamana, että asia jätetään pöydälle.

Julistettuaan keskustelun pöydällepanosta päättyneeksi puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko hänen tekemänsä ehdotus hyväksyä. Koska kukaan ei vastustanut sitä, totesi puheenjohtaja pöydällepanoehdotuksensa tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle seuraavaan 27.5.2009 pidettävään kokoukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 27.5.2009 § 3

Ehdotus

Kaupunkisuunnittelupäällikkö:

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1
yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot ja mielipiteet on annettu Maarinsolmun asemakaavaluonnoksesta sekä siihen liittyvistä asemakaavojen muutosluonnoksista, alue 221400,'

2
hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 8.2.2005 päivätyn ja 30.3.2009 muutetun Maarinsolmun - Marknuten asemakaavaehdotuksen ja siihen liittyvät asemakaavojen muutosehdotukset, piirustusnumero 6062, joka käsittää korttelin 16067, korttelin 16068 tontit 1, 2, 3 ja 1:1582, korttelin 10039 tontin 3 sekä osan puistoaluetta 10. kaupunginosassa (Otaniemi) ja 12. kaupunginosassa (Tapiola), alue 221400. (Muodostuu uusi kortteli 12185),

3
pyytää asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot kuukauden kuluessa lausuntopyyntökirjeen päiväyksestä.

Käsittely

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Markkula ehdotti jäsen Lahden kannattamana, että Maarinsolmun asemakaavaehdotus palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että tämän kaava-alueen ja sen lähialueiden asemakaavoitusta tulee uudelleen arvioida osana Tapiola-projektia lähtien T3-alueen tavoitteenasettelusta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunginhallitus

§ 70
§ 79
§ 202

11.05.2022
24.05.2022
06.06.2022

Hagalundinkallion arkkitehtikilpailun tulos ja lautakunnan hyväksymä Maarinaukion asemakaava asettavat tälle hyvät lähtökohdat. Tällöin erityisesti:

1. Koko alueesta mukaan lukien Spektrin, Laurean ja Innopolin ympäristöt tulee laatia kokonaissuunnitelma, joka täyttää Otaniemi-Tapiola alueen pohjoisen sisäänkäynnin korkeat arkkitehtoniset ja toiminnalliset laatuvaatimukset. Alueen rooli Aalto-yliopiston ja T3-alueen suunnitelmien täsmennettyä on huomattavasti merkityksellisempi kuin arveltiin 1990-lopussa ja 2000-luvun alussa, jolloin Maarinsolmun kaava-alueen nyt esillä oleva perusratkaisu laadittiin.
2. Maarinsolmun asemakaava-alueen ratkaisuja, erityisesti Kalevalantien pohjoispuolisen alueen luonnetta, on tarpeen muuttaa merkittävästi siten, että Kehä I:n molemmat puolet ovat kaupunkikuvallisesti tasapainoisia. Kalevalantien eteläpuolelle voidaan sijoittaa suhteellisen korkea rakennusmassa siten, että sen ja Kimmeltien rivitalojen väliin jää riittävä, istutuksin täydennettävä viheralue. Tämä rakennusmassa voi olla esimerkiksi Laurean opetustiloja, palveluyritystiloja ja opiskelija-asuntoja. Autopaikoitus olisi järjestettävä Hagalundinkallion pysäköintiluolaan tai tähän ja lähikortteleihin maan tai kannen alle.
3. Kehä I:n silta- ja risteysratkaisulle on tarpeen asettaa korkeat laatu- ja toimivuusvaatimukset. Tehdyt suunnitelmat ja myös liikenneratkaisut niin länteen (Kalevalantie ja erityisesti Tietäjätien ja Pohjantorin risteykset) kuin itään (Tekniikantien risteys ja Otaniementien länsipää) tulee arvioida ottaen huomioon niiden ympäristön uudet rakennushankkeet. Ns. rombisen liittymämallin ohella on arvioita kiertoliittymämallia.
4. Maarinsolmun liittymän ja liikenneväylien ratkaisujen tulee olla läpäisykyvyltään riittävät myös sinä tapauksessa, että liikennemäärät kasvavat ennustettua suuremmiksi. Kehä I:n liikenteen sujuvuus ja ruuhkautumattomuus vähentävät paikallisesti huomattavasti liikenteen päästöjä. Kevyen liikenteen toimivuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.
5. Otaniemi Visiossa on tavoitteeksi asetettu joukkoliikennettä suosiva ja alueen maisemallisia ydinkohtia pysäköinniltä vapauttava liikennereformi. Tämä pitää konkretisoida osana T3-alueen suunnittelua alueen kaikkien toimijoiden kanssa. Maantasopysäköintiä Innopolin alueella ei lisätä.
6. Tämän palautuspäätöksen tuloksena tehtäviä hahmotelmia esitellään lautakunnalle syksyllä 2009 ennen asemakaavaehdotuksen ja muiden yksityiskohtaisten ehdotusten laatimista.

Julistettuaan keskustelun palautuksesta päättyneeksi puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko hänen tekemänsä ehdotus hyväksyä. Koska kukaan ei vastustanut sitä, totesi puheenjohtaja sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta:
Maarinsolmun asemakaavaehdotus palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että tämän kaava-alueen ja sen lähialueiden asemakaavoitusta tulee

uudelleen arvioida osana Tapiola-projektia lähtien T3-alueen tavoitteenasettelusta. Hagalundinkallion arkkitehtikilpailun tulos ja lautakunnan hyväksymä Maarinaukion asemakaava asettavat tälle hyvät lähtökohdat.

Tällöin erityisesti:

1. Koko alueesta mukaan lukien Spektrin, Laurean ja Innopolin ympäristöt tulee laatia kokonaissuunnitelma, joka täyttää Otaniemi-Tapiola alueen pohjoisen sisäänkäynnin korkeat arkkitehtoniset ja toiminnalliset laatuvaatimukset. Alueen rooli Aalto-yliopiston ja T3-alueen suunnitelmien täsmennettyä on huomattavasti merkityksellisempi kuin arveltiin 1990-lopussa ja 2000-luvun alussa, jolloin Maarinsolmun kaava-alueen nyt esillä oleva perusratkaisu laadittiin.

2. Maarinsolmun asemakaava-alueen ratkaisuja, erityisesti Kalevalantien pohjoispuolisen alueen luonnetta, on tarpeen muuttaa merkittävästi siten, että Kehä I:n molemmat puolet ovat kaupunkikuvallisesti tasapainoisia. Kalevalantien eteläpuolelle voidaan sijoittaa suhteellisen korkea rakennusmassa siten, että sen ja Kimmeltien rivitalojen väliin jää riittävä, istutuksin täydennettävä viheralue. Tämä rakennusmassa voi olla esimerkiksi Laurean opetustiloja, palveluyritystiloja ja opiskelija-asuntoja. Autopaikoitus olisi järjestettävä Hagalundinkallion pysäköintiluolaan tai tähän ja lähikortteleihin maan tai kannen alle.

3. Kehä I:n silta- ja risteysratkaisulle on tarpeen asettaa korkeat laatu- ja toimivuusvaatimukset. Tehdyt suunnitelmat ja myös liikenneratkaisut niin länteen (Kalevalantie ja erityisesti Tietäjätien ja Pohjantorin risteykset) kuin itään (Tekniikantien risteys ja Otaniementien länsipää) tulee arvioida ottaen huomioon niiden ympäristön uudet rakennushankkeet. Ns. rombisien liittymämallin ohella on arvioita kiertoliittymämallia.

4. Maarinsolmun liittymän ja liikenneväylien ratkaisujen tulee olla läpäisykyvyltään riittävät myös sinä tapauksessa, että liikennemäärät kasvavat ennustettua suuremmiksi. Kehä I:n liikenteen sujuvuus ja ruuhkautumattomuus vähentävät paikallisesti huomattavasti liikenteen päästöjä. Kevyen liikenteen toimivuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

5. Otaniemi Visiossa on tavoitteeksi asetettu joukkoliikennettä suosiva ja alueen maisemallisia ydinkohtia pysäköinniltä vapauttava liikennereformi. Tämä pitää konkretisoida osana T3-alueen suunnittelua alueen kaikkien toimijoiden kanssa. Maantasopysäköintiä Innopolin alueella ei lisätä.

6. Tämän palautuspäätöksen tuloksena tehtäviä hahmotelmia esitellään lautakunnalle syksyllä 2009 ennen asemakaavaehdotuksen ja muiden yksityiskohtaisten ehdotusten laatimista.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 26.4.2016 § 70

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelujohtaja Torsti Hokkanen

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	94/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

1
yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot ja mielipiteet on annettu Maarinsolmun kaavaluonnoksesta, alue 221400,

2
hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 8.2.2005 päivätyn ja 26.4.2016 muutetun Maarinsolmu - Marknuten asemakaavaehdotuksen ja asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 6062, 10. kaupunginosassa (Otaniemi), 12. kaupunginosassa (Tapiola) sekä 16. kaupunginosassa (Pohjois-Tapiola), alue 221400,

3
pyytää asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot.

Käsittely

Puheenjohtaja Kirsi Louhelainen ehdotti jäsen Jukka Lahden kannattamana, että asia jätetään pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja Louhelainen tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan pöydällepanoehdotus yksimielisesti hyväksyä.

Koska ehdotusta ei vastustettu, totesi puheenjohtaja Louhelainen kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta:
päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle seuraavaan 11.5. pidettävään kaupunkisuunnittelulautakunnan kokoukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.5.2016 § 77

Päätösehdotus

Asemakaavapäällikkö Ossi Keränen

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1
yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot ja mielipiteet on annettu Maarinsolmun kaavaluonnoksesta, alue 221400,

2
hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 8.2.2005 päivätyn ja 26.4.2016 muutetun Maarinsolmu - Marknuten asemakaavaehdotuksen ja asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 6062, 10. kaupunginosassa (Otaniemi), 12. kaupunginosassa (Tapiola) sekä 16. kaupunginosassa (Pohjois-Tapiola), alue 221400,

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	95/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

3

pyytää asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot.

Käsittely

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Markkula ehdotti varapuheenjohtaja Louhelaisen kannattamana, että asia jätetään pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja Markkula tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan pöydällepanoehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, totesi puheenjohtaja Markkula kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta:
päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle seuraavaan 25.5.2016 pidettävään kaupunkisuunnittelulautakunnan kokoukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.5.2016 § 92

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelujohtaja Torsti Hokkanen

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot ja mielipiteet on annettu Maarinsolmun kaavaluonnoksesta, alue 221400,

2

hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 8.2.2005 päivätyn ja 26.4.2016 muutetun Maarinsolmu - Marknuten asemakaavaehdotuksen ja asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 6062, 10. kaupunginosassa (Otaniemi), 12. kaupunginosassa (Tapiola) sekä 16. kaupunginosassa (Pohjois-Tapiola), alue 221400,

3

pyytää asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot.

Käsittely

Puheenjohtaja Markku Markkula ehdotti jäsen Harriet Klar-Kristolan kannattamana, että päätöksemmit muutetaan kuulumaan seuraavasti:

1

kaupunkisuunnittelulautakunta päättää hyväksyä Maarinsolmun ja sen lähialueiden jatkosuunnittelua ohjaamaan alla olevat teesit ja

2

kaupunkisuunnittelulautakunta päättää palauttaa asian valmisteltavaksi siten, että Maarinsolmun alueesta laaditaan teesien mukainen kokonaissuunnitelma kaavaehdotusten perustaksi.

Teesit seuraavasti muokattuina:

Teesi 1

Kehä I on tärkeä seudullinen poikittaisväylä, jossa liikenteen tulee olla sujuvaa ja turvallista ja josta liittyminen kaupunkimaiseen katuverkkoon Maarinsolmun eritasoliittymässä tulee tapahtua joustavasti ja turvallisesti. Maarinsolmun suunnittelussa varaudutaan myös pikaraitiotien jatkokon Espoon liikenneverkko-vision mukaisesti välille Otaniemi-Suurpelto-Kera.

Teesi 2

Maarinsolmun kaupunkimaisen kokonaisuomaisen hallintaa tulee korostaa. Tätä varten jatkosuunnittelussa tarkastellaan eritasoliittymän mahdollisia toteutusvaihtoja, joilla liittymä vie mahdollisimman vähän arvokasta rakennusmaata ja mahdollisesti rakennettavaan Kehä I:n Hagalundinkallion tunneliin johtava taso voidaan madaltaa nykytilaan verrattuna. Eritasoliittymän tulee yhdistää Tapiola ja Otaniemi kaupunkimaisesti niin, että siirtyminen alueelta toiselle myös jalan ja polkupyörällä voi tapahtua miellyttävästi ja turvallisesti. Liikenteen melun ja pölyntorjuntaan kiinnitetään erityistä huomiota hyödyntämällä rakennusmassoja ja viherrakentamista.

Teesi 3

Joukkoliikenteen asemien läheisyys ja suurimittakaavainen väyläalue perustelevat Maarinsolmun ympäristöön tehokasta ja korkeaa rakentamista kuitenkin niin, että alueelle syntyy kaupunkimaista viihtyisää lähiympäristöä ja että suuretkin rakennusmassat muodostavat yhtenäisiä harmonisia kokonaisuuksia, ei irrallisia torneja. HOAS:lle varatun korttelin massoittelee tulee toteuttaa esitettyä matalampana.

Teesi 4

Maarinsolmuun luodaan persoonallinen ja tunnistettava karaktääri, joka viestii Otaniemen kampuskaupunginosasta ja Tapiolan puutarhakaupungista.

Teesi 5

Maarinsolmuun liittyvät kadut (Kalevalantie, Tekniikantie) suunnitellaan persoonallisiksi kaupunkibulevardeiksi, joiden varrella on asuntoja, liiketiloja ja palveluita. Myös Maarin alueelle tulevan Raide-Jokerin ympäristö tulee suunnitella kaupunkimaiseksi. Laajalahden Natura-alue ja sitä koskevien määräysten huomioon ottaminen on olennainen osa Maarin alueen kehittämisessä.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

97/189

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 70

11.05.2022

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 79

24.05.2022

Kaupunginhallitus

§ 202

06.06.2022

Teesi 6

Maarinsolmun alueelle toteutetaan sekä työpaikkoja että asuntoja, myös opiskelija-asuntoja sekä monipuolisia lähipalveluja. Alueelle soveltuvat erityisen hyvin ns. hybridikohteet, joissa on palveluja, työpaikkoja ja asuntoja.

Teesi 7

Maarinsolmun liittäminen mahdollisesti toteutettavaan Hagalundinkallion tunneliin ja sen päälle tulevaan kaupunkibulevardiin suunnitellaan maisemallisesti erityisen huolellisesti siten, että kaupunkimaisuus korostuu ja bulevardi muodostuu saranaksi Tapiolan puutarhakaupungin ja Otaniemen innovaatio- ja yrityskaupungin välille.

Teesi 8:

Maarinsolmun alueen asemakaavoitus ja Kehä I:n tiesuunnittelu sekä Hagalundinkallion asemakaavoituksen linjaukset tulee aikataulullisesti toteuttaa yhtenäisenä kokonaisuutena.

Teesien järjestys muutetaan siten, että alkuun tulevat teesit 6, 4, 5, 3.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja Markkula tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotukset yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, totesi puheenjohtaja Markkula kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksyneen ne yksimielisesti. Muutokset on huomioitu pöytäkirjassa ja sen liitteissä.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1

päätti hyväksyä Maarinsolmun ja sen lähialueiden jatkosuunnittelua ohjaamaan seuraavat teesit:

Teesi 1

Maarinsolmun alueelle toteutetaan sekä työpaikkoja että asuntoja, myös opiskelija-asuntoja sekä monipuolisia lähipalveluja. Alueelle soveltuvat erityisen hyvin ns. hybridikohteet, joissa on palveluja, työpaikkoja ja asuntoja.

Teesi 2

Maarinsolmuun luodaan persoonallinen ja tunnistettava karaktääri, joka viestii Otaniemen kampuskaupunginosasta ja Tapiolan puutarhakaupungista.

Teesi 3

Maarinsolmuun liittyvät kadut (Kalevalantie, Tekniikantie) suunnitellaan persoonallisiksi kaupunkibulevardeiksi, joiden varrella on asuntoja,

liiketiloija ja palveluita. Myös Maarin alueelle tulevan Raide-Jokerin ympäristö tulee suunnitella kaupunkimaiseksi. Laajalahden Natura-alue ja sitä koskevien määräysten huomioon ottaminen on olennainen osa Maarin alueen kehittämisessä.

Teesi 4

Joukkoliikenteen asemien läheisyys ja suurimittakaavainen väyläalue perustelevat Maarinsolmun ympäristöön tehokasta ja korkeaa rakentamista kuitenkin niin, että alueelle syntyy kaupunkimaista viihtyisää lähiympäristöä ja että suuretkin rakennusmassat muodostavat yhtenäisiä harmonisia kokonaisuuksia, ei irrallisia torneja. HOAS:lle varatun korttelin massoittelu tulee toteuttaa esitettyä matalampana.

Teesi 5

Kehä I on tärkeä seudullinen poikittaisväylä, jossa liikenteen tulee olla sujuvaa ja turvallista ja josta liittyminen kaupunkimaiseen katuverkkoon Maarinsolmun eritasoliittymässä tulee tapahtua joustavasti ja turvallisesti. Maarinsolmun suunnittelussa varaudutaan myös pikaraitiotien jatkokon Espoon liikenneverkko- ja vision mukaisesti välille Otaniemi-Suurpelto-Kera.

Teesi 6

Maarinsolmun kaupunkimaisen kokonaisuuden hallintaa tulee korostaa. Tätä varten jatkosuunnittelussa tarkastellaan eritasoliittymän mahdollisia toteutusvaihtoja, joilla liittymä vie mahdollisimman vähän arvokasta rakennusmaata ja mahdollisesti rakennettavaan Kehä I:n Hagalundinkallion tunneliin johtava taso voidaan madaltaa nykytilaan verrattuna. Eritasoliittymän tulee yhdistää Tapiola ja Otaniemi kaupunkimaisesti niin, että siirtyminen alueelta toiselle myös jalan ja polkupyörällä voi tapahtua miellyttävästi ja turvallisesti. Liikenteen melun ja pölyntorjuntaan kiinnitetään erityistä huomiota hyödyntämällä rakennusmassoja ja viherrakentamista.

Teesi 7

Maarinsolmun liittäminen mahdollisesti toteutettavaan Hagalundinkallion tunneliin ja sen päälle tulevaan kaupunkibulevardiin suunnitellaan maisemallisesti erityisen huolellisesti siten, että kaupunkimaisuus korostuu ja bulevardit muodostuu saranaksi Tapiolan puutarhakaupungin ja Otaniemen innovaatio- ja yrityskaupungin välille.

Teesi 8:

Maarinsolmun alueen asemakaavoitus ja Kehä I:n tiesuunnittelu sekä Hagalundinkallion asemakaavoituksen linjaukset tulee aikataulullisesti toteuttaa yhtenäisenä kokonaisuutena.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	99/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

2
päätti palauttaa asian valmisteltavaksi siten, että Maarinsolmun alueesta laaditaan teesien mukainen kokonaissuunnitelma kaavaehdotusten perustaksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.3.2017 § 63

Päätösehdotus Kaupunkisuunnittelujohtaja Torsti Hokkanen

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot ja mielipiteet on annettu Maarinsolmun kaavaluonnoksesta, alue 221400, ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta Aarnivalkea - Maarinniitty II, 210209,

2

hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 8.2.2005 päivätyn ja 16.3.2017 muutetun Maarinsolmu - Marknuten asemakaavaehdotuksen ja asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 6062, 10. kaupunginosassa (Otaniemi), 12. kaupunginosassa (Tapiola) sekä 16. kaupunginosassa (Pohjois-Tapiola), alue 221400,

3

pyytää asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot.

Käsittely

Varapuheenjohtaja Kirsi Louhelainen poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (Hallintolaki, 28 §, 3-kohta).

Puheenjohtaja Markku Markkula ehdotti jäsen Jukka Lahden kannattama, että asia jätetään pöydälle seuraavaan 28.3.2017 pidettävään kaupunkisuunnittelulautakunnan kokoukseen.

Julistettuaan keskustelun pöydällepanosta päättyneeksi, puheenjohtaja Markkula tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, totesi puheenjohtaja kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

Asia päätettiin jättää pöydälle seuraavaan 28.3.2017 pidettävään kaupunkisuunnittelulautakunnan kokoukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.3.2017 § 70

Päätösehdotus Kaupunkisuunnittelujohtaja Torsti Hokkanen

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	100/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot ja mielipiteet on annettu Maarinsolmun kaavaluonnoksesta, alue 221400, ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta Aarnivalkea - Maarinniitty II, 210209,

2

hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 8.2.2005 päivätyn ja 16.3.2017 muutetun Maarinsolmu - Marknuten asemakaavaehdotuksen ja asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 6062, 10. kaupunginosassa (Otaniemi), 12. kaupunginosassa (Tapiola) sekä 16. kaupunginosassa (Pohjois-Tapiola), alue 221400,

3

pyytää asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot.

Käsittely

Varapuheenjohtaja Kirsi Louhelainen poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (Hallintolaki 28 §, 3-kohta).

Puheenjohtaja Markku Markkula ehdotti jäsen Jukka Lahden kannattamana, että päätösehdotukseen lisätään seuraavat uudet kohdat: ”Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää, että kaavakarttaan ja muuhun materiaaliin tehdään seuraavat korjaukset ennen ehdotuksen asettamista nähtäville:

- Hopealehtoa suurennetaan pohjoiseen ja sinne sijoitetun hulevesiallas sijoitetaan ja suunnitellaan siten, että suuret saarni- ja kuusipuut säilyvät ja metsäaluetta täydennysistutetaan melu- ja näkösuojaksi ja lähimetsäksi. - Hopealehdon läpi merkitty kevyen liikenteen ohjeellinen yhteys ja tulvapenger poistetaan kaavakartasta.
- HOAS:n korttelin 12185 rakennusalan rajoja siirretään lähemmäksi Kalevalantietä ja laajennetaan länteen sekä samalla korttelia sen eteläosalta pienennetään. Näin mahdollistetaan Hopealehdon metsän parempi säilyminen ja voidaan massoitella rakennuskokonaisuutta paremmin kaupunkikuvaan sopivaksi.

Lisäksi kaupunkisuunnittelulautakunta päättää, että ennen

kaupunkisuunnittelulautakunnan seuraavaa käsittelyvaihetta tehdään:

- Tehdään tarkemmat suunnitelmat asemakaava-alueelle tarvittavista järeistä hulevesi- meritulvajärjestelyistä, jotka täyttävät nykyiset laatuvaatimukset sekä myös Hopealehdon puistosta. Tutkitaan tarvitaanko ja jos niin millainen tulvapenger, jotta Kimmeltien kortteli turvataan myös

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	101/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

tulvaolosuhteissa. Kaava-alueen ulkopuolella olevia mahdollisia hulevesiratkaisuja selvitetään.

- Tehdään tarkemmat suunnitelmat HOAS:n opiskelija-asuntorakennuksen kaupunkikuvallista massoitelusta kaavaehdotusta tarvittaessa muuttaen siten, että rakennus sopii hyvin sen vaatimaan sijaintiin suhteessa Tapiolan asuntoalueeseen.
- Tarkastelu, miten Kalevalantien ja Kehä I:n ratkaisuja voidaan keventää ja niiden katu- ja tiealueita pienentää siten, että tavoitteena olevat kaupunkimaisuus sekä Otaniemen ja Tapiolan yhdistyminen kaupunkitilana toteutuu.”

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja Markkula tiedusteli puheenjohtajan lisäysehdotukset yksimielisesti hyväksyä. Koska kukaan ei vastustanut niitä, totesi puheenjohtaja niiden tuleen yksimielisesti hyväksytyiksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1

päätöksi, että kaavakarttaan ja muuhun materiaaliin tehdään seuraavat korjaukset ennen ehdotuksen asettamista nähtäville:

- Hopealehtoa suurennetaan pohjoiseen ja sinne sijoitetun hulevesiallas sijoitetaan ja suunnitellaan siten, että suuret saarni- ja kuusipuut säilyvät ja metsäaluetta täydennysistutetaan melu- ja näkösuojaksi ja lähimetsäksi. - Hopealehdon läpi merkitty kevyen liikenteen ohjeellinen yhteys ja tulvapenger poistetaan kaavakartasta.
- HOAS:n korttelin 12185 rakennusalan rajoja siirretään lähemmäksi Kalevalantietä ja laajennetaan länteen sekä samalla korttelia sen eteläosalta pienennetään. Näin mahdollistetaan Hopealehdon metsän parempi säilyminen ja voidaan massoitella rakennuskokonaisuutta paremmin kaupunkikuvaan sopivaksi.

2

päätöksi, että ennen kaupunkisuunnittelulautakunnan seuraavaa käsittelyvaihetta tehdään:

- Tehdään tarkemmat suunnitelmat asemakaava-alueelle tarvittavista järeistä hulevesi- meritulvajärjestelyistä, jotka täyttävät nykyiset laatuvaatimukset sekä myös Hopealehdon puistosta. Tutkitaan tarvitaanko ja jos niin millainen tulvapenger, jotta Kimmeltien kortteli turvataan myös tulvaolosuhteissa. Kaava-alueen ulkopuolella olevia mahdollisia hulevesiratkaisuja selvitetään.
- Tehdään tarkemmat suunnitelmat HOAS:n opiskelija-asuntorakennuksen kaupunkikuvallista massoitelusta kaavaehdotusta tarvittaessa muuttaen siten, että rakennus sopii hyvin sen vaatimaan sijaintiin suhteessa Tapiolan asuntoalueeseen.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	102/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

- Tarkastelu, miten Kalevalantien ja Kehä I:n ratkaisuja voidaan keventää ja niiden katu- ja tiealueita pienentää siten, että tavoitteena olevat kaupunkimaisuus sekä Otaniemen ja Tapiolan yhdistyminen kaupunkitilana toteutuu.

2
yhtyi vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot ja mielipiteet on annettu Maarinsolmun kaavaluonnoksesta, alue 221400, ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta Aarnivalkea - Maarinniitty II, 210209,

3
hyväksyi MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 8.2.2005 päivätyn ja 16.3.2017 muutetun Maarinsolmu - Marknuten asemakaavaehdotuksen ja asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 6062, 10. kaupunginosassa (Otaniemi), 12. kaupunginosassa (Tapiola) sekä 16. kaupunginosassa (Pohjois-Tapiola), alue 221400,

4
pyytää asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 8.11.2017 § 66

Päätösehdotus Kaupunkisuunnittelujohtaja Torsti Hokkanen

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1
yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot, kannanotot ja muistutukset on annettu Maarinsolmun asemakaavan ja siihen liitettyjen kaavamutosten ehdotuksesta, alue 221400,

2
hyväksyy esitettäväksi kaupunginhallitukselle 8.2.2005 päivätyn ja 8.11.2017 muutetun Maarinsolmu - Marknuten asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 6062, 10. kaupunginosassa (Otaniemi), 12. kaupunginosassa (Tapiola) sekä 16. kaupunginosassa (Pohjois-Tapiola), alue 221400,

3
ilmoittaa asemakaavan muutoksen hakijoille, että kaupunki tulee MRL 59 §:n mukaisesti perimään asemakaavan muutoksen laatimiskulujen loppuosan yhteensä 7 200 euroa sekä 1/3 kuulutusmaksuksista, yhteensä 1 500 euroa, molemmat yhteensä 8 700 euroa Tapiolan Lämpö Oy:n osalta asemakaavan muutoksen hyväksymisen jälkeen ja muiden

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	103/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

osalta, kun kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt asemakaavan muutosehdotuksen esitettäväksi kaupunginhallitukselle.

Käsittely

Kiijärvi poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Keskustelun kuluessa Kemppi-Virtanen ehdotti Partasen kannattamana asian jättämistä pöydälle.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu pöydällepanoehdotus. Koska kukaan ei vastustanut ehdotusta, totesi puheenjohtaja sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta:
Lautakunta päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 22.11.2017 § 77

Päätösehdotus

Asemakaavapäällikkö Ossi Keränen

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot, kannanotot ja muistutukset on annettu Maarinsolmun asemakaavan ja siihen liitettyjen kaavamuuotosten ehdotuksesta, alue 221400,

2

hyväksyy esitettäväksi kaupunginhallitukselle 8.2.2005 päivätyn ja 8.11.2017 muutetun Maarinsolmu - Marknuten asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 6062, 10. kaupunginosassa (Otaniemi), 12. kaupunginosassa (Tapiola) sekä 16. kaupunginosassa (Pohjois-Tapiola), alue 221400,

3

ilmoittaa asemakaavan muutoksen hakijoille, että kaupunki tulee MRL 59 §:n mukaisesti perimään asemakaavan muutoksen laatimiskulujen loppuosan yhteensä 7 200 euroa sekä 1/3 kuulutuskustannuksista, yhteensä 1 500 euroa, molemmat yhteensä 8 700 euroa Tapiolan Lämpö Oy:n osalta asemakaavan muutoksen hyväksymisen jälkeen ja muiden osalta, kun kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt asemakaavan muutosehdotuksen esitettäväksi kaupunginhallitukselle.

Käsittely

Kiijärvi ja Louhelainen poistuivat esteellisinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	104/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

Keskustelun kuluessa Nevanlinna ehdotti puheenjohtajan kannattamana, että asia pöydätään ja tuodaan lautakunnan päätettäväksi sitten, kun Maarinsolmun ja Hagalundinkallion alueiden liikenteellinen selvitys on valmistunut. Selvityksessä tutkitaan useita eri vaihtoehtoja, myös mahdollisuus käyttää Tekniikantietä olevana kokoojakatuna niin, että mahdollisen Hagalundinkallion tunnelin päälle ei toteuteta erillistä katua. Selvityksessä esitetään vaihtoehtoisia ratkaisuja siihen, miten liikkuminen Keilaniemestä Otaniemeen ja Tapiolantielle on toteutettavissa.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu pöydällepanoehdotus. Koska kukaan ei vastustanut ehdotusta, totesi puheenjohtaja sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta:
Lautakunta päätti yksimielisesti, että asia jätetään pöydälle ja tuodaan lautakunnan päätettäväksi sitten, kun Maarinsolmun ja Hagalundinkallion alueiden liikenteellinen selvitys on valmistunut. Selvityksessä tutkitaan useita eri vaihtoehtoja, myös mahdollisuus käyttää Tekniikantietä olevana kokoojakatuna niin, että mahdollisen Hagalundinkallion tunnelin päälle ei toteuteta erillistä katua. Selvityksessä esitetään vaihtoehtoisia ratkaisuja siihen, miten liikkuminen Keilaniemestä Otaniemeen ja Tapiolantielle on toteutettavissa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.4.2018 § 84

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelujohtaja Torsti Hokkanen

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1
yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot, kannanotot ja muistutukset on annettu Maarinsolmun asemakaavan ja siihen liitettyjen kaavamuutosten ehdotuksesta, alue 221400,

2
hyväksyy esitettäväksi kaupunginhallitukselle 8.2.2005 päivätyn ja 8.11.2017 muutetun Maarinsolmu - Marknuten asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 6062, 10. kaupunginosassa (Otaniemi), 12. kaupunginosassa (Tapiola) sekä 16. kaupunginosassa (Pohjois-Tapiola), alue 221400,

3
ilmoittaa asemakaavan muutoksen hakijoille, että kaupunki tulee MRL 59 §:n mukaisesti perimään asemakaavan muutoksen laatimiskulujen loppuosan yhteensä 7 200 euroa sekä 1/3 kuulutusmaksuista, yhteensä 1 500 euroa, molemmat yhteensä 8 700 euroa Tapiolan Lämpö

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	105/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

Oy:n osalta asemakaavan muutoksen hyväksymisen jälkeen ja muiden osalta, kun kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt asemakaavan muutosehdotuksen esitettäväksi kaupunginhallitukselle.

Käsittely Puheenjohtaja Partasen kannattamana ehdotti asian jättämistä pöydälle lautakunnan 29.5. pidettävään kokoukseen.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko pöydällepanoehdotus ja hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös Kaupunkisuunnittelulautakunta:
päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle 29.5.2018 pidettävään kaupunkisuunnittelulautakunnan kokoukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 29.05.2018 § 113

Päätösehdotus Kaupunkisuunnittelujohtaja Torsti Hokkanen

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot, kannanotot ja muistutukset on annettu Maarinsolmun asemakaavan ja siihen liitettyjen kaavamuutosten ehdotuksesta, alue 221400,

2

hyväksyy esitettäväksi kaupunginhallitukselle 8.2.2005 päivätyn ja 8.11.2017 muutetun Maarinsolmu - Marknuten asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 6062, 10. kaupunginosassa (Otaniemi), 12. kaupunginosassa (Tapiola) sekä 16. kaupunginosassa (Pohjois-Tapiola), alue 221400,

3

ilmoittaa asemakaavan muutoksen hakijoille, että kaupunki tulee MRL 59 §:n mukaisesti perimään asemakaavan muutoksen laatimiskulujen loppuosan yhteensä 7 200 euroa sekä 1/3 kuulutusmaksuista, yhteensä 1 500 euroa, molemmat yhteensä 8 700 euroa Tapiolan Lämpö Oy:n osalta asemakaavan muutoksen hyväksymisen jälkeen ja muiden osalta, kun kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt asemakaavan muutosehdotuksen esitettäväksi kaupunginhallitukselle.

Käsittely Louhelainen poistui kokouksesta ja paikalle saapui hänen varajäsen Sorri. Kijärvi poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi ja paikalle saapui hänen varajäsen Palomäki.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	106/189
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 70	11.05.2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 79	24.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 202	06.06.2022

Kemppi-Virtanen Partasen kannattamana teki seuraavan palautusehdotuksen:

”Kaupunkisuunnittelulautakunta näkee välttämättömäksi yhdistää Maarinsolmun ja Hagalundinkallion liikenteelliset tarkastelut tarvittavien riittävien aluevarausten ja linjausten tekemiseksi ja palauttaa kaavaehdotuksen valmisteluun siten, että nämä tuodaan lautakunnan päätettäväksi joko yhtenä yhdistettynä kaava-asiana tai muutoin kattavana selvityksenä ja ajallisesti yhdistettynä siten, että päätökset kaavoista voidaan tehdä kattavien tietojen pohjalta. Tämän kaava-alueen ja Hagalundinkallion muu rakentaminen ja rakennusten sijoittelu päätetään tässä samassa yhteydessä ja tuodaan lautakunnalle kokonaiskaavatalousselvitys. Hagalundinkallion kaavalliset tavoitteet tuodaan kaupunkisuunnittelulautakunnan linjattavaksi. Hagalundinkallion suunnitelmista ja tielinjauksista kuullaan asukkaita normaalin kaavoituskäytännön mukaisesti sekä järjestetään asukastilaisuuksia, kun suunnitelmat ovat tarpeeksi pitkällä.”

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu ehdotus asian palauttamisesta valmisteluun ja tiedusteli, voidaanko ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska kukaan ei vastustanut ehdotusta, totesi puheenjohtaja sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös Kaupunkisuunnittelulautakunta:
päätöksi yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Liitteet

Oheismateriaali

- 221400f Maarinsolmu asemakaava
- 221400f Maarinsolmu ajantasakaava
- 221400f Maarinsolmu määräykset
- 221400f Maarinsolmu havainnekuva
- 221400 Maarinsolmu kaavaselostus
- 221400 Maarinsolmu kaavaselostuksen liitteet

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	107/189
Kaupunginhallitus	§ 120	11.04.2022
Kaupunginhallitus	§ 138	02.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 161	16.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 203	06.06.2022

1853/10.02.02/2022

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 203

§ 203

Espoon yleiskaavojen ajantasaisuuden tarkistaminen (Pöydälle 11.4.2022 ja 2.5.2022)

Valmistelijat / lisätiedot:
 Leino Essi
 Palomäki Johanna
 etunimi.sukunimi@espoo.fi
 Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus

1
 kehottaa kaupunkisuunnittelukeskusta aloittamaan Espoon yleiskaavojen ajantasaisuuden tarkistamisen ja valmistelemaan kaupunkisuunnittelulautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle tavoitteet eri ikäisten yleiskaavojen yhdistämiseksi kokonaisyleiskaavaksi,

2
 työssä tulee hyödyntää tuoreita hyväksytyjä osayleiskaavoja, jolloin kokonaisyleiskaavan koonti voidaan tehdä ripeällä aikataululla,

3
 Espoo-tarinaa kirjatut tavoitteet kestävästä kasvusta ja siinä kuvatut kaupungin kehittämisen periaatteet taloudellisesta, ekologisesta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta kestävydestä tulee näkyä kokonaisyleiskaavalle valmisteltavissa tavoitteissa.

4
 Tavoitteita laaditaan lähtökohdista, että laadittava kokonaisyleiskaava ei korvaa uusimpia ajantasaisia voimassa olevia tai sitä ennen voimaan tulevia osayleiskaavoja, ja näiden osalta asemakaavatyötä viedään samanaikaisesti eteenpäin. kaupunginhallituksen on mahdollista tehdä päätös yleiskaavan tavoitteista vuoden vaihteessa 2022 - 2023.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	108/189
Kaupunginhallitus	§ 120	11.04.2022
Kaupunginhallitus	§ 138	02.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 161	16.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 203	06.06.2022

Käsittely

Kajava teki seuraavan hylkäysesityksen:

”Ei laadita uutta kokonaisyleiskaavaa Espoolle ja hylätä vanhoja kaavoja. Pitäydytään osayleiskaavojen laatimisessa. Voidaan uusia alueiden asukkaiden mielestä selkeästi muutostarpeessa olevat osayleiskaavat. Kerralla laadittavassa, koko Espoon laajuisessa yleiskaavassa on suuri riski, että siinä jää huomioimatta monia asioita. Lisäksi kaavoittajat saavat siinä liikaa valtaa, kun kerralla pääsevät laatimaan koko Espoon laajuisen yleiskaavan. Kokonaan uuden yleiskaavan laatiminen Espooseen vaarantaa voimassaolevilla yleiskaava-alueilla asuvien ja toimivien oikeusturvaa. Syynä koko Espoolle laadittavalle uudelle yleiskaavalle esitetään Espoon kasvuun varautuminen - eli sen mahdollistaminen entistä paremmin. Espoolla on jo nyt suuria haasteita kiivaan kasvun kanssa, joka ei tue kestävä kehitystä.”

Katainen Laakson ym. kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydälle panosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Selostus

Kaupunginhallituksen selvityspyyntö

Kaupunginhallitus kehotti 16.5.2022 161 § kaupunkisuunnittelukeskusta tekemään liitteenä olevan selvityksen kokonaisyleiskaavatyön käynnistämispäätöksen taustaksi.

Yleiskaavatason päivitystarpeet

Joukkoliikenteen ratkaisut ovat tuoneet huomattavia muutospaineita mm. maankäytön painopisteiden sijaintiin sekä maankäytön tehostamiseen joukkoliikennekäytävien vaikutusalueilla. Esimerkkeinä Raide-Jokerin linjaaminen yleiskaavasta poikkeavalla tavalla ja metroaseman sijainnin muutos Niittykummussa. Yleiskaavoissa on lisäksi tarpeen tarkistaa vanhentuneita aluevarauksia, käyttötarkoituksia ja merkintöjä. Yleiskaavojen ratkaisuissa ei ole otettu huomioon toimintaympäristön muutoksen tuomia tarpeita riittävässä määrin, kuten ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista.

Työpaikka-, teollisuus- ja varastotonttien nykytila ja kaavavaranto

Liike- ja toimitilarakennusten varannon painopiste on suurten liikenneväylien läheisyydessä. Varantoa on 1,8 miljoonaa k-m², josta tyhjillä tai lähes tyhjillä kaavayksiköillä 1,3 miljoonaa k-m². Uutta liike- ja toimitilaa on kaavoitettu mm. kaupunkikeskuksiin, Keilaniemeen ja Lommilaan. Samaan aikaan työpaikka-alueita on muutettu asumiseen asemakaavan muutoksilla. Viimeisen viiden vuoden aikana varanto on vähentynyt noin 9 %.

Teollisuus- ja varastorakennusten varantoa on erityisesti Juvanmalmilla ja Kulmakorvessa. Varantoa on 0,8 miljoonaa k-m², josta tyhjillä tai lähes tyhjillä kaavayksiköillä 0,3 miljoonaa k-m². Kaupungin uudistumisen myötä esimerkiksi Kerassa teollisuus- ja logistiikkatoimintoja on poistumassa uuden keskustamaisen tiiviin asuin- ja työpaikka-alueen tieltä. Muutosten myötä kaupungin teollisuusvarannon määrä pienenee.

Viheralueverkoston vahvistaminen

Yleiskaavassa viheralueverkosta tarkastellaan kokonaisuutena rinnan muiden näkökulmien kanssa. Väestömitoitus ja kasvupaineen kohdentaminen ovat keskeisiä lähtökohtia virkistysalueiden riittävyuden ja saavutettavuuden arvioinnille. Viheralueverkostolla on keskeinen rooli pitkällä aikavälillä ilmastonmuutokseen varautumisessa ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa. Olennaista on verkoston kokonaisuuden hahmottaminen suhteessa rakennetun alueen kehitykseen. Keskuspuistoa tarkastellaan osana viheralueverkoston kokonaisuutta. Vireillä olevien osayleiskaavojen loppuunsaattaminen

Vireillä olevat osayleiskaavat suunnitellaan osana kokonaiskaavaa, jonka yhteydessä tarkistetaan ja määritellään tarvittaessa periaatteita jatkosuunnittelulle. Yleis- ja asemakaavoituksen välitarkkuuden suunnittelu hoidetaan kaavarungoilla, jotka sisällytetään yleispiirteistettyinä kokonaisyleiskaavaan, ja joiden pohjalta asemakaavoitus voi jouhevasti edetä. Yleiskaavatilanteen ajantasaistamisen jälkeen yleiskaavan päivittäminen on ketterää. Tällöin yleiskaavoituksessa voidaan käsitellä kulloinkin ajankohtaisia kysymyksiä.

POKE:n valtuuston hyväksymispäätöksestä ulkopuolelle jääneet osat

Myntinmäki ja Histan keskustaa ympäröivät alueet otetaan osaksi oikeusvaikutteista kokonaiskaavaa. Rinnalla valmistellaan alueille kaavarunkoja tai muita maankäyttösuunnitelmia, joista nostetaan kokonaiskaavaan ratkaisuja. Asemakaavoitusta voidaan edistää

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	110/189
Kaupunginhallitus	§ 120	11.04.2022
Kaupunginhallitus	§ 138	02.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 161	16.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 203	06.06.2022

yleiskaavatyön yhteydessä tehtäviin kaavarunkoihin ja selvityksiin perustuen siten, että vastaava prosessin vaihe käsitellään ensin yleiskaavassa, sitten asemakaavassa.

Myös Espoon keskuksen jatkosuunnittelua voidaan tehdä rinnakkain kokonaiskaavan kanssa.

Yleiskaavaprosessi jaksottuu kahdelle valtuustokaudelle. Aikataulu tarkennetaan kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen.

Tehdyt selvitykset ovat päätösasian liitteenä.

Espoon yleiskaavatilanteesta viranomaiskeskusteluissa esiin nousseita seikkoja

Kaupunkisuunnittelukeskus käy säännöllisesti keskusteluja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa lakisääteisten kaavojen viranomaisneuvottelujen lisäksi. Seuraavassa on kuvattu esiin nousseita seikkoja Espoon yleiskaavatilanteesta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 36 § velvoittaa kaupunkia pitämään yleiskaavan ajan tasalla. Toimintaympäristö on muuttunut Espoon eteläosien yleiskaavan laadinnan jälkeen. Yleiskaava vaikuttaa myös siihen, miten Espoo vastaa MAL-sopimuksen tavoitteisiin ja asemoi itsensä suhteessa seudun muihin kaupunkeihin ja kuntiin.

Helsingissä ja Vantaalla on tuoreet yleiskaavat, joissa on paljon tavoitteita Espoon rajoille. Espoon eteläosien yleiskaava ei vastaa esimerkiksi siihen, mitä Länsiväylän varrelle on suunniteltu Espoon rajoille saakka. Myös tuore Uusimaa 2050 -maakuntakaava on lähtökohdiltaan muuttunut, esimerkkinä ilmastonmuutoksen teema.

Espoossa joudutaan usein perustelemaan asemakaavahankkeiden poikkeamista yleiskaavasta. Pienin erin tehtävät poikkeamiset yleiskaavasta tai pienialaiset osayleiskaavat eivät mahdollista kokonaiskuvan hahmottamista. Kun perustellaan yksittäisiä yleiskaavasta poikkeavia asemakaavahankkeita, vaikutuksia suhteessa kokonaisuuteen on vaikea tunnistaa.

Espoossa paljon käytetty kaavarunko on hyvä työkalu yleiskaavasta poikkeamiseen silloin, kun yleiskaava on ajan tasalla. Kaavarungoilta puuttuu juridinen voima, jos taustalla ei ole ajantasaista yleiskaavaa.

Asemakaavahankkeiden edistämiseen yleiskaavan vireilletulo ei vaikuta. Jos yleiskaava on vanhentunut eikä yleiskaavatasoisia selvityksiä ole,

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	111/189
Kaupunginhallitus	§ 120	11.04.2022
Kaupunginhallitus	§ 138	02.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 161	16.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 203	06.06.2022

yleiskaavasta poikkeavia asemakaavoja on joka tapauksessa vaikea perustella, oli yleiskaavaprosessi vireillä tai ei.

MRL 39 § mukaisten sisältövaatimusten täyttymisen ja yleiskaavan vaikutusten arvioimiseksi tulee olla tiedossa, millaiseen väestönkasvuun yleiskaavalla varaudutaan. Väestön määrä vaikuttaa esimerkiksi toimivan joukkoliikenteen järjestämismahdollisuuksiin. Tämän vuoksi yleiskaavassa tulee asettaa väestötavoite, jolle kaava mitoitetaan. Tavoitevaiheessa väestötavoite on kaupunkitasoinen ja se tarkentuu alueellisesti suunnittelun edetessä.

Yleiskaavojen ajantasaisuuden tarkistamisen tarve

Maankäyttö- ja rakennuslain 36 §:n mukaan kunnan tulee huolehtia tarpeellisesta yleiskaavan laatimisesta ja sen pitämisestä ajan tasalla. Espoon yleiskaavojen kokonaisuus ei kaikilta osin täytä tätä vaatimusta. Asemakaavoituksessa on usein tarve poiketa voimassa olevasta yleiskaavasta sekä tarve laatia osayleiskaavoja ja maankäyttötarkasteluita erityisesti alueilla, joilla on muutospaineita tai ns. kasvun vara on käytetty loppuun. Yleiskaavan vastaisuus on riski asemakaavapäätösten pysyvyydelle muutoksenhaussa ja ajantasainen yleiskaava puolestaan sujuvoittaa asemakaavoitusta ja säästää pitkällä aikavälillä kaupunkisuunnittelun resursseja.

Espoon yleiskaavat ovat hyvin eri ikäisiä ja laajuudeltaan, sisällöltään ja tavoitteiltaan hyvin erilaisia. Espoosta puuttuu tuore ja yhtenäinen koko kaupungin maankäytön tulevaisuuskuva (yleiskaava), jossa olisi arvioitu, millä tavalla Espoo kasvaa kestävästi seuraavina vuosikymmeninä, mihin kasvu suunnataan ja kuinka paljon kasvun varaa on ottaen huomioon Espoo-tarinan tavoitteet. Myös Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavasta annetuissa lausunnoissa (mm. ELY-keskus) nostettiin esiin, että Espoolta puuttuu maankäytön kokonaiskuva, ja tästä johtuen kyseenalaistettiin joitakin kaavassa esitettyjä uusia alueita ja joidenkin alueiden tiivistämistä.

Tuoreet hyväksytyt yleiskaavat mahdollistavat noin 80 000 uutta asukasta ja nykyinen asemakaavavaranto mahdollistaa noin 50 000 uutta asukasta. Yli puolet asemakaavavarannosta on pientaloissa, jonka toteutuminen on hidasta ja aikataulu epävarma. Suuri osa yleiskaavavarannosta on sidottu ESA-radon toteutuspäätökseen ja ajoittuu siis pitkälle tulevaisuuteen.

Espoon eteläosien yleiskaavan (lainvoimainen 2010) väestömitoitus 300 000 asukasta täyttyy vuoden 2022 aikana. Espoossa ennustetaan olevan 180 000 uutta asukasta vuonna 2060, mikäli väestönkasvu jatkuu samanlaisena kuin viimeisinä vuosikymmeninä. Siksi yleiskaavayhdistelmän tulisi mahdollistaa vielä noin 50 000 uutta asukasta

tuoreiden osayleiskaavojen ja kaavavarannon potentiaalien (130 000 asukasta) lisäksi, jotta väestönkasvun tarpeisiin voidaan vastata. Kaavoituspotentiaalissa tulee olla riittävästi väljyyttä, koska alueiden toteutumisen ja aikataulut ovat epävarmoja. Mitoituksessa tulee myös varautua asumisväljyyden kasvuun pitkällä aikavälillä.

Kaupungin elinvoiman ja työpaikkojen määrän turvaamiseksi on tarpeen laatia kestävää kasvua tukeva kokonaissuunnitelma yleiskaavojen ajantasaistamiseksi. Useilla voimassa olevien yleiskaavojen mukaisilla työpaikka-alueilla ilmenee jatkuvasti painetta kehittää vajaakäyttöisiä kiinteistöjä johonkin muuhun käyttöön, pääasiassa asumiseen. Lukuisten pienten asemakaavamuutosten myötä kokonaiskuva maankäytöstä hämärtyy, ja kaupungin työpaikkaomavaraisuus ja kilpailukyky ovat vaarassa heikentyä. Käyttötarkoituksen muutoksia tulisikin asemakaavoittaa tuoreen yleiskaavan pohjalta, jotta voidaan turvata työpaikkojen riittävä määrä koko Espoon tasolla ja myös osoittaa uusia työpaikkavarauksia houkutteleviin sijainteihin.

Yleiskaavojen ajantasaisuuden myötä käsiteltäviä teemoja

Espoo-tarina hyväksyttiin syksyllä 2021 ja yleiskaavatyö perustuu vahvasti sen teemoihin. Erityisesti Espoon kestävä kasvu on yleiskaavallinen kysymys. Espoolaiset asukkaat ovat ymmärrettävästi huolissaan kaupungin voimakkaan kasvun vaikutuksista elinympäristöönsä ja kaupunkiluontoon. Kaavoitus näyttäytyy heille usein erillisten hankkeiden edistämisenä ja niiden haittojen minimoimisena. Yleiskaavoituksen tarkistamisen myötä onkin mahdollista avata laajaa keskustelua kaupungin tulevaisuudesta, espoolaisia kiinnostavista näkökulmista, esimerkiksi:

- Minkälaista kaupunkiympäristön laatua kasvun myötä luomme?
- Miten Espoon kestävä kasvun avulla turvataan hyvät edellytykset sujuvalle arjelle ja lähipalveluille maankäytön suunnittelun keinoin?
- Miten joitain alueita voimakkaammin tiivistämällä turvaamme toisaalla riittävän laajat viheralueet ja -verkoston sekä lähiluonnon. Miten Keskuspuiston rajat ja säilyminen turvataan?
- Minne rakennetaan kerrostaloja ja minne pientaloja tai kaupunkipientaloja? Minkälaisena oman asuinalueeni ilme tulee säilymään tai muuttumaan?
- Miten turvataan kaikille espoolaisille elämäntilanteen mukainen liikkuminen? Miten kehitämme liikennejärjestelmää kokonaisuutena mahdollistaen joukkoliikenteen kehittämisen, henkilöautoilun sujuvuuden, kävelyn ja pyöräilyn vaivattomuuden sekä tulevaisuuden uusien liikennemuotojen hyödyntämisen?
- Miten turvataan kestävä kasvun näkökulmasta Espoon hiilineutraalius vuonna 2030 ja jopa hiilinegatiivisuus sen jälkeisinä vuosikymmeninä?

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	113/189
Kaupunginhallitus	§ 120	11.04.2022
Kaupunginhallitus	§ 138	02.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 161	16.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 203	06.06.2022

Yleiskaavojen ajantasaisuuden tarkistamisen prosessi ja aikataulu
Työ tehdään vuosina 2022–2027 noudattaen maankäyttö- ja rakennuslain vaatimia menettelyjä ja sisältövaatimuksia. Suuren osan Espoon pinta-alasta kattavat tuoreet osayleiskaavat, kuten POKE sekä metrokäytävän osayleiskaavat. Näin ollen työ painottuu niille alueille, joilla nykyinen Espoon eteläosien yleiskaava (EEYK) ei ole enää ajantasainen. Tuoreita lainvoimaisia osayleiskaavoja ei ole tarpeen avata. Eri ikäiset osayleiskaavat kootaan yhdeksi yhtenäiseksi ja päivitetyn kokonaisyleiskaavaksi.

Suunnittelun tarkkuustaso asetetaan siten, että työ on mahdollista viedä läpi viiden vuoden aikana. Valtuustokauden vaihtuminen ajoitetaan luonnosvaiheeseen siten, että nykyiset päättäjät asettavat yleiskaavaluonnoksen nähtäville vuonna 2024. Vuonna 2025 aloittavan uuden valtuuston hyväksytyä uuden Espoo-tarinan varmistetaan, että yleiskaavalle vuonna 2022 asetetut tavoitteet ovat edelleen strategian mukaiset, ja että yleiskaavaluonnos vastaa niitä. Luonnokseen tehdään tarvittavat tarkistukset ennen ehdotusvaiheeseen siirtymistä. Uusi valtuusto asettaa yleiskaavaehdotuksen nähtäville vuonna 2026 ja päättää sen hyväksymisestä 2027. Vuosina 2028–29 yleiskaavalle laaditaan toteutusohjelma sekä valmistellaan seuranta ja arviointi.

Keväällä on järjestetty kaikille espoolaisille avoin Meidän Espoo 20X0 - puhetta tulevaisuuden kaupungista -tapahtumasarja. Sen tuloksia voidaan hyödyntää yleiskaavatyön tavoitteiden valmistelussa. Tavoitteet asetetaan ja niistä päätetään vuoden 2022 syyskaudella. Yleiskaavaluonnos laaditaan vuonna 2023 ja tuoreet osayleiskaavat sekä Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava sovitetaan kokonaisuuteen.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.05.2022 § 161

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus kehottaa, että

1

kaupunkisuunnittelukeskus aloittaa Espoon yleiskaavojen ajantasaisuuden tarkistamisen ja valmistelee kaupunkisuunnittelulautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle tavoitteet eri ikäisten yleiskaavojen yhdistämiseksi kokonaisyleiskaavaksi,

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	114/189
Kaupunginhallitus	§ 120	11.04.2022
Kaupunginhallitus	§ 138	02.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 161	16.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 203	06.06.2022

2

työssä tulee hyödyntää tuoreita hyväksytyjä osayleiskaavoja, jolloin kokonaisyleiskaavan koonti voidaan tehdä ripeällä aikataululla,

3

Espoo-tarinaa kirjatut tavoitteet kestävästä kasvusta ja siinä kuvatut kaupungin kehittämisen periaatteet taloudellisesta, ekologisesta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta kestävydestä tulee näkyä kokonaisyleiskaavalle valmisteltavissa tavoitteissa.

4

Tavoitteita laaditaan lähtökohdista, että

- laadittava kokonaisyleiskaava ei korvaa uusimpia ajantasaisia voimassa olevia tai sitä ennen voimaan tulevia osayleiskaavoja, ja näiden osalta asemakaavatyötä viedään samanaikaisesti eteenpäin.
- kaupunginhallituksen on mahdollista tehdä päätös tavoitteista vuoden 2022 loppuun mennessä.

Käsittely

Puheenjohtaja Tiina Elon kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen:

Kaupunginhallitus päättää

1

kehottaa kaupunkisuunnittelukeskusta selvittämään ripeällä aikataululla mahdollisen kokonaisyleiskaavan käynnistämispäätöksen taustaksi seuraavat asiat:

- Nykyisten osayleiskaavojen merkittävimmät vanhentuneet kohdat ja tärkeimmät muut kohdat, joissa on yleiskaavatason päivitystarve. Selvityksen yhteydessä tulee arvioida erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja ongelmien ratkaisemiseksi.
- Aluekohtaiset työpaikkojen määrät, työpaikkatonttien aluekohtaiset kaavavaraukset sekä alueiden hintakehyksen
- Teollisuus- ja varastotonttien alueellisen nykytilanteen, kaavavarannon sekä alueiden hintakehyksen
- Espoon viheralueverkoston vahvistamisen suuntaviivat mukaan lukien Espoon keskuspuiston laajentamisen tarkastelu valtuuston 7.12.2020 hyväksymän toivomuksen mukaisesti

2

kehottaa kaupunkisuunnittelukeskusta tekemään selvitykset vireillä olevien osayleiskaavojen loppuun saattamisen prosesseista sekä POKE-yleiskaavasta poisrajattujen alueiden yleiskaavallisesta käsittelystä.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	115/189
Kaupunginhallitus	§ 120	11.04.2022
Kaupunginhallitus	§ 138	02.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 161	16.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 203	06.06.2022

3
kehottaa kaupunkiympäristön toimialaa jatkamaan asemakaavoituksen edistämistä uusimpien ajantasaisien voimassa olevien tai lähivuosina voimaan tulevien osayleiskaavojen alueella. Espoo-tarinassa priorisoituja kaupunkikeskusten kehitystoimia ja pientaloalueiden toteuttamistoimia jatketaan tehtyjen linjausten ja päätösten mukaisesti.

4
että kohtien 1 ja 2 selvitykset tuodaan kaupunginhallitukseen ja tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakuntaan viimeistään elokuun loppuun mennessä

5
että päätös kokonaisyleiskaavatyön mahdollisesta käynnistämisestä tehdään selvitysten käsittelyn jälkeen.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

1
kehottaa kaupunkisuunnittelukeskusta selvittämään ripeällä aikataululla mahdollisen kokonaisyleiskaavan käynnistämispäätöksen taustaksi seuraavat asiat:

- Nykyisten osayleiskaavojen merkittävimmät vanhentuneet kohdat ja tärkeimmät muut kohdat, joissa on yleiskaavatason päivitystarve. Selvityksen yhteydessä tulee arvioida erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja ongelmien ratkaisemiseksi.
- Aluekohtaiset työpaikkojen määrät, työpaikkatonttien aluekohtaiset kaavavaraukset sekä alueiden hintakehyksen
- Teollisuus- ja varastotonttien alueellisen nykytilanteen, kaavavarannon sekä alueiden hintakehyksen
- Espoon viheralueverkoston vahvistamisen suuntaviivat mukaan lukien Espoon keskuspuiston laajentamisen tarkastelu valtuuston 7.12.2020 hyväksymän toivomuksen mukaisesti

2
kehottaa kaupunkisuunnittelukeskusta tekemään selvitykset vireillä olevien osayleiskaavojen loppuun saattamisen prosesseista sekä POKE-yleiskaavasta poisrajattujen alueiden yleiskaavallisesta käsittelystä.

3
kehottaa kaupunkiympäristön toimialaa jatkamaan asemakaavoituksen

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	116/189
Kaupunginhallitus	§ 120	11.04.2022
Kaupunginhallitus	§ 138	02.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 161	16.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 203	06.06.2022

edistämistä uusimpien ajantasaisien voimassa olevien tai lähivuosina voimaan tulevien osayleiskaavojen alueella. Espoo-tarinassa priorisoituja kaupunkikeskusten kehitystoimia ja pientaloalueiden toteuttamistoimia jatketaan tehtyjen linjausten ja päätösten mukaisesti.

4
että kohtien 1 ja 2 selvitykset tuodaan kaupunginhallitukseen ja tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakuntaan viimeistään elokuun loppuun mennessä

5
että päätös kokonaisyleiskaavatyön mahdollisesta käynnistämisestä tehdään selvitysten käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 138

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus kehottaa, että

1
kaupunkisuunnittelukeskus aloittaa Espoon yleiskaavojen ajantasaisuuden tarkistamisen ja valmistelee kaupunkisuunnittelulautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle tavoitteet eri ikäisten yleiskaavojen yhdistämiseksi kokonaisyleiskaavaksi,

2
työssä tulee hyödyntää tuoreita hyväksytyjä osayleiskaavoja, jolloin kokonaisyleiskaavan koonti voidaan tehdä ripeällä aikataululla,

3
Espoo-tarinaa kirjatut tavoitteet kestävästä kasvusta ja siinä kuvatut kaupungin kehittämisen periaatteet taloudellisesta, ekologisesta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta kestävydestä tulee näkyä kokonaisyleiskaavalle valmisteltavissa tavoitteissa.

Käsittely

Puheenjohtaja Guzeninan kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	117/189
Kaupunginhallitus	§ 120	11.04.2022
Kaupunginhallitus	§ 138	02.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 161	16.05.2022
Kaupunginhallitus	§ 203	06.06.2022

Kaupunginhallitus 11.04.2022 § 120

Päätösehdotus	<p>Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli</p> <p>Kaupunginhallitus kehottaa, että</p> <p>1 kaupunkisuunnittelukeskus aloittaa Espoon yleiskaavojen ajantasaisuuden tarkistamisen ja valmistelee kaupunkisuunnittelulautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle tavoitteet eri ikäisten yleiskaavojen yhdistämiseksi kokonaisyleiskaavaksi,</p> <p>2 työssä tulee hyödyntää tuoreita hyväksytyjä osayleiskaavoja, jolloin kokonaisyleiskaavan koonti voidaan tehdä ripeällä aikataululla,</p> <p>3 Espoo-tarinaa kirjatut tavoitteet kestävästä kasvusta ja siinä kuvatut kaupungin kehittämisen periaatteet taloudellisesta, ekologisesta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta kestävydestä tulee näkyä kokonaisyleiskaavalle valmisteltavissa tavoitteissa.</p>
Käsittely	<p>Puheenjohtaja Tiina Elon kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.</p> <p>Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.</p>
Päätös	<p>Kaupunginhallitus: Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.</p>
Liitteet	<p>1 Yleiskaava taustaselvitykset</p>
Oheismateriaali	

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 204

118/189
06.06.2022

5181/10.02.02/2020

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 204

§ 204

Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan, alue 722300, hyväksymistä koskevista valituksista

Valmistelijat / lisätiedot:

Kare Aleks
Palola Aulis
Kuusisto-Hjort Paula
Jääskeläinen Paula
Leino Essi
Partanen Jussi
Hämäläinen Tanja Helena YTET
Palomäki Johanna
Ahlgren Heidi
Hietanen-Ovaska Minna

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan hyväksymistä koskevista valituksista.

Kaupunginhallitus kiistää vaatimukset valtuuston päätösten kumoamisesta tai palauttamisesta ja pyytää kunnioittavasti, että hallinto-oikeus hylkää valitukset. Yleiskaavan hyväksymistä koskevat päätökset eivät ole syntyneet virheellisessä järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eivätkä päätökset muiltakaan osin ole lainvastaiset.

Valituksenalainen päätös

Espoon valtuusto hyväksyi 7.6.2021 § 77 päätöksellään Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan, alue 722300. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) oikaisukehotuksen johdosta valtuusto teki yleiskaavan hyväksymisestä uuden päätöksen 15.11.2021 § 153. Oikaisukehotuksen johdosta tehdyt muutokset kaavamääräyksiin ja kaavaselostukseen on kuvattu kaavaselostuksen alussa lisälehdellä 1/15. Kaavakarttaan tai kaavakartan liitekarttoihin ei tehty muutoksia.

Toimivalta

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 2. luvun, kaupunginhallituksen tehtävät ja ratkaisuvallta, 3 §:n 30 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen valtuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

Lausunnon liite

Lausuntoon on liitetty hallinto-oikeuden lausuntopyynnön mukaisesti yleiskaavakartan karttaotteita sisältävä esitys, joka havainnollistaa valituksenalaisten alueiden sijaintia kaavakartalla. Kaikkia valituskohteita ei ole mahdollista esittää karttaotteilla, koska esimerkiksi osaa valituksenalaisista kaavan yleismääräyksistä ei ole esitetty kaavakartalla.

Valitusten pääasiallinen sisältö

Valtuuston päätöksestä 7.6.2021 § 77 jätettiin hallinto-oikeuteen yhdeksän valitusta. Kaupunginvaltuuston päätöksestä 15.11.2021 § 153 jätettiin kaksi valitusta. Valittajat ilmenevät tarkemmin hallinto-oikeuden lausuntopyynnöstä. Valituksissa on vaadittu yleiskaavan hyväksymistä koskevan valtuuston päätöksen kumoamista lainvastaisena kokonaan tai valituksissa tarkemmin esitetyiltä osin sekä yleiskaavan palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Lisäksi osassa valituksia on vaadittu päätöksen asettamista täytäntöönpanokieltoon valituksen käsittelyn ajaksi sekä kaupungin velvoittamista korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut. Alla on referoitu valitusten keskeisiä teemoja. Valitusten tarkempi sisältö ja perustelut ilmenevät valituksista.

1. MTK-Uusimaa ry ja SLC-Nyland vaativat valituksessaan (valitus 1), että hallinto-oikeus kumoaa valtuuston päätöksen 7.6.2021 kaavan hyväksymisestä ja palauttaa kaavan uuteen valmisteluun. Valittajat perustelevat valitustaan pääasiassa kaavakartan esitystavan ja kaavamääräysten lainvastaisuudella sekä selvitysten riittämättömyydellä. Valitus koskee erityisesti ranta-alueiden suunnittelua koskevaa kaavamääräystä, siniviherrakenne-termin käyttöä kaavamääräyksessä, puiden kaatamista koskevan toimenpiderajoituksen ulottuvuutta, kaavamerkintöjä avoimen maisematilan elinkeinoalue (AME), suojaviheralue (EV) ja arvokas kulttuuriympäristö (ma) sekä suojelualueiden osoittamista.

2. Suomen metsäkeskus vaatii valituksessaan (valitus 2), että hallinto-oikeus kumoaa valtuuston päätöksen 7.6.2021 kaavan hyväksymisestä niiltä osin, kuin arvokas kulttuuriympäristö (ma) merkinnällä edellytetään maisematyölupaa puunkaatoon maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla (M) ja avoimen maisematilan elinkeinoalueella (AME). Lisäksi valittaja vaatii, että hallinto-oikeus kumoaa AME-aluevarausmerkinnän ja palauttaa sen

uudelleen valmisteluun.

3. Espoon ympäristöyhdistys ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry vaativat valituksessaan (valitus 3), että hallinto-oikeus kumoaa kokonaisuudessaan valtuuston päätöksen 7.6.2021 yleiskaavan hyväksymisestä. Valittajat perustelevat valitustaan pääasiassa siten, että kaavan vaikutuksia ei ole selvitetty riittävästi, kaava on muun ohella maankäyttö- ja rakennuslain, luonnonsuojelulain, maakuntakaavan, valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, Nuuksion järviylänköä koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen ja kaupungin ilmastotavoitteiden vastainen eikä kaavaa asetettu uudelleen nähtäville, vaikka siitä rajattiin hyväksymiskäsittelyssä pois merkittäviä osia. Toissijaisesti valittajat vaativat, että hallinto-oikeus kumoaa valtuuston päätöksen yleiskaavan hyväksymisestä kolmentoista erillisen, valituksen liitteessä yksilöidyn kohteen tai kohdejoukon osalta.

4. Kaksikymmentäyksi yksityishenkilöä vaativat valituksessaan (valitus 4), että valtuuston päätös 7.6.2021 kumotaan siltä osin, kuin se koskee kaupunkisuunnittelulautakunnan 14.4.2020 Nuuksion Brobackan kylässä tekemää A3-merkinnän laajentamista alueella, joka rajautuu lännessä Siltaniitynlaitaan - Nuuksiontiehen ja idässä viheralueeseen sekä luonnonsuojelualueeseen. Valittajat perustelevat valitustaan pääasiassa siten, että merkinnän laajennus on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maakuntakaavan vastainen. Lisäksi valittajat vaativat, että valtuuston päätös on todettava lainvastaiseksi, koska sen valmistelussa ei ole noudatettu maankäyttö- ja rakennuslain vaatimuksia osallisuudesta ja vuorovaikutteisuudesta.

5. Kaksi yksityishenkilöä vaativat valituksessaan (valitus 5), että hallinto-oikeus kumoaa valtuuston päätöksen 7.6.2021 kaavan hyväksymisestä Lahnuksen Ketunkorven osalta. Valittajien mukaan koko Ketunkorven alue tulisi kaavoittaa A3-alueeksi AT-kyläalueen sijaan. Valittajat perustelevat valitustaan pääasiassa siten, että Ketunkorpeen tarvitaan asemakaava kunnallistekniikan ja kadun rakentamista varten.

6. Kaksi yksityishenkilöä vaativat valituksessaan (valitus 6), että koko yleiskaava kumotaan lainvastaisena. Valittajat perustelevat valitustaan pääasiassa siten, että kaavan vaikutuksia ei ole selvitetty riittävästi, kaava on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, maakuntakaavan, yleiskaavan sisältövaatimusten, luonnonsuojelulain, Nuuksion järviylänköä koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen ja kaupungin ilmastotavoitteiden vastainen eikä kaavaa asetettu uudelleen nähtäville, vaikka siitä rajattiin hyväksymiskäsittelyssä pois merkittäviä osia.

Valittajat ovat jättäneet 29.12.2021 täydennyksen alkuperäiseen valitukseensa, koskien pääasiassa ratayhteyttä ja ylijäämämassojen välivarastointi- ja käsittelyalueita, pintavesiä ja yleiskaavaprosessia.

Valittajat ovat jättäneet 11.4.2022 täydennyksen alkuperäiseen valitukseensa, koskien pääasiassa yleiskaavan rajausta ja sen vaikutusten arviointia.

7. Neljä yksityishenkilöä vaativat valituksessaan (valitus 7), että koko yleiskaava kumotaan lainvastaisena. Valittajat perustelevat valitustaan pääasiassa siten, että Myntinmäen alueen, jolle valittajien kiinteistöt sijoittuvat, poistaminen yleiskaavasta hyväksymisvaiheessa tarkoittaa merkittävää muutosta kaavan kokonaisuuteen, on yleiskaavan sisältövaatimusten vastaista eikä poiston vaikutuksia ole arvioitu lain edellyttämällä tavalla.

8. Seitsemän yksityishenkilöä vaativat valituksessaan (valitus 8), että hallinto-oikeus kumoaa päätöksen kaavan hyväksymisestä siltä osin, kun välille Espoon asema-Hista on osoitettu päärata (länsirata) ja palauttaa kaavan uuteen valmisteluun. Toissijaisesti valittajat vaativat, että kaava tulee palauttaa uuteen valmisteluun, jolloin kaavaan tulee sisällyttää määräys ekologisen yhteyden turvaamiseksi Kvarnträskin/Stampforsenin luonnonsuojelualueiden ylityksen kohdalla sekä määräykset radan estevaikutuksen minimoimiseksi Stampforsenin pohjoispuolella. Valittajat perustelevat valitustaan pääasiassa selvitysten riittämättömyydellä ja vaihtoehtotarkastelujen puutteella.

9. Yksityishenkilö vaatii valituksessaan (valitus 9), että hallinto-oikeus kumoaa yleiskaavan. Valittaja perustelee valitustaan pääasiassa siten, että yleiskaavassa valittajan kiinteistöt on, siltä osin kuin ne kuuluvat kaavoitettuun alueeseen, merkitty tieliikennealueeksi ja osin tieliikenteelle varatuksi alueeksi ja tästä aiheutuu valittajalle kohtuutonta haittaa. Valittaja katsoo valituksessaan lisäksi, että kaavan valmistelu ja asukkaiden kuuleminen ei ole ollut asianmukaista.

Valittaja on jättänyt 11.4.2022 valitukseensa täydennyksen, jossa valittaja täsmentää vaativansa valtuuston 7.6.2021 hyväksymän muutetun yleiskaavaehdotuksen kumoamista kokonaan ja asian palauttamista uuteen valmisteluun Espoon kaupungille ja sen myötä Espoon valtuuston käsiteltäväksi niin, että valittajan omistamat kaksi kiinteistöä sisällytetään Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaan samalla tavalla kuin ne sisältyivät alkuperäiseen yleiskaavaehdotukseen. Lisäksi valittaja täydentää valitukseensa perusteluja yleiskaavan rajausta koskien.

10. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) vaatii valituksessaan (valitus 10), että hallinto-oikeus kumoaa Espoon valtuuston päätöksen 15.11.2021 yleiskaavan hyväksymisestä seuraavilta osin: Histan raideliikenteeseen tukeutuvan asemanseudun merkintä ja määräys sekä kyseisen merkinnän alle jäävät merkinnät (TP-, A1-, A2-, A3-, V- ja P-alueita sekä keskuksen kohdemerkintä, kadut ja asema), lukuun ottamatta Rautatie -merkintää; sekä Ketunkorven asuntovaltainen alue (A3). ELY-keskus perustelee valitustaan pääasiassa siten, että Histan

ja Ketunkorven A3 -alueen kaavoittamisessa ei ole otettu huomioon valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, maakuntakaavan ohjausvaikutusta ja yleiskaavan sisältövaatimuksia. ELY-keskus katsoo valituksessaan, että Histan aluetta koskeva ajoitusmääräys ei ole riittävän selkeä eikä sen vaikutuksia ole selvitetty riittävästi.

11. Espoon ympäristöyhdistys ry on jättänyt 28.12.2021 valituksen valtuuston päätöksestä 15.11.2021. Valittaja on viitannut valituksessa 3 esitettyihin vaatimuksiin ja esittänyt niihin täydennyksiä. Lisäksi valittaja on esittänyt uusia valitusperusteita yleiskaavan sisältöä ja oikaisukehotuksen käsittelyä koskien.

Espoon ympäristöyhdistys ry on jättänyt 23.2.2022 täydennyksen valitukseensa 28.12.2021. Täydennyksessä valittaja esittää perusteluja yleiskaavan maakuntakaavan vastaisuudelle ja 28.12.2021 uutena valitusperusteena esitetulle maankäyttöehdotukselle Hepokorven TP/T-merkinnän tilalle.

Valitusoikeus

Maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n 1 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään.

Kuntalain 135 §:n mukaan valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Valittajan tulee esittää edellä tarkoitettujen valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Maankäyttö- ja rakennuslain 196 §:n 2 momentissa on säädetty oikaisukehotuksen johdosta tehdyn päätöksen vaikutuksesta valitukseen siten, että jos kunta päättää muuttaa hyväksytyä kaavaa, hallinto-oikeuden on varattava valituksen tehneille tilaisuus täydentää tai muuttaa valitustaan. Tällöin myös muilla valitukseen oikeutetuilla on oikeus hakea muutosta päätökseen siltä osin kuin kaavaa on muutettu.

Espoon kaupunki pyytää, että hallinto-oikeus jättää tutkimatta uudet valitukset ja täydennykset siltä osin, kuin niissä on päätöksen 15.11.2021 jälkeen esitetty uusia valitusperusteita, jotka eivät koske yleiskaavaa päätöksellä 15.11.2021 muutetuilta osin. Tässä lausunnossa on perusteltu yleiskaavan lainmukaisuutta kattavasti myös uudet valitukset ja täydennykset huomioiden ja näissä esitettyjen seikkojen lainmukaisuus ilmenee kaavan aineistosta, mutta kuntalain 135 §:ssä ja maankäyttö- ja rakennuslain 196 §:ssä säädetty huomioiden Espoon kaupunki katsoo, että uusia valitusperusteita ei ole sallittua esittää muilta kuin niiltä osin, joilta yleiskaavaa on uudella päätöksellä 15.11.2021 muutettu. Oikaisukehotuksen johdosta on tehty uusi kaavaa koskeva päätös siten

kuin laissa on säädetty. Muutokset ilmenevät kaavaselostuksen alusta lisälehdeltä 1/15 alkaen. Uusimaakaava 2050 maakuntakaavan valituskäsittelyyn ja sitä koskevaan hallinto-oikeuden päätökseen liittyvät ja sen johdosta annetut täydennykset ovat lisäselvityksenä hyväksyttäviä, mutta valitusperusteet 7.6.2021 hyväksytyä yleiskaavan sisältöä koskien olisi tullut esittää päätöksen valitusajan puitteissa.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen kaavoitukseen liittyy laillisuusharkinnan lisäksi myös tarkoituksenmukaisuusharkintaa. Valitusten sisältämien tarkoituksenmukaisuusharkinnan alaan kuuluvien seikkojen osalta kaupunki viittaa edellä laissa säädettyyn ja vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön ja pyytää, että hallinto-oikeus jättää tutkimatta valitukset tällaisilta osin.

I. Lausunnon yleiset perustelut

Yleiskaavan tavoite

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava on strateginen ja yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, jolla ratkaistaan tavoitellun kehityksen periaatteet. Yleiskaavan tehtävänä on yhdyskunnan eri toimintojen, kuten asumisen, palvelujen ja työpaikkojen sekä virkistysalueiden yleispiirteinen sijoittaminen ja niiden välisten yhteyksien järjestäminen. Espoon kaupungin strategian eli Espoo-tarinan hengessä yleiskaavalla pyritään vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin. Yleiskaavan tavoitteet ovat yhtenevät valtakunnan ja maakunnan tason tavoitteiden kanssa, ja suunnittelussa on etsitty niihin paikallisia ratkaisuja yhteistyössä osallisten kanssa.

Yleiskaavalla varaudutaan ja luodaan edellytykset väestön kasvulle. Kasvu on painottunut Espoon eteläosiin, jossa yleiskaava on käytännössä toteutunut kymmenisen vuotta etuajassa. Nämä alueet eivät pysty tulevina vuosikymmeninä yksin ottamaan vastaan ennustettua kasvua. Kaupunki tarvitsee yleiskaavallista varantoa, jotta asemakaavoitus voidaan ohjelmoida tarkoituksenmukaisesti vahvoihin joukkoliikenneyhteyksiin tukeutuviin sijainteihin.

Asemakaavoituksessa tulee olla tarjolla useita kestävästi kasvun suuntia, koska pitkän aikavälin suunnitelmat eivät aina toteudu arvioiden mukaan. Koska rakentamispotentiaali ei toteudu kaikilla alueilla, tulee yleiskaavoissa varautua erilaisiin kehittämissuuntiin. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavalla vastataan Espoon kaupungin kasvuun luomalla kaupunkirakennetta eheyttävillä maankäyttöratkaisuilla edellytykset hyvälle joukkoliikenteelle ja Länsiradan tulevaisuudelle. Espoon pohjois- ja keskiosien verkostomainen kaupunkirakenne nojaa vahvasti tie- ja raideliikenteen väyliin ja solmukohtiin.

Yleiskaavan tavoitetta on käsitelty tarkemmin kaavaselostuksessa sivuilla

20–31, jossa on avattu muun ohella yleiskaavan merkitystä Espoon kaupungin väestönkasvuun vastaamisessa ja suhdetta voimassa olevaan yleiskaavatilanteeseen.

Yleiskaavan esitystapa

Maankäyttö- ja rakennuslain 40 §:n 1 momentin mukaan yleiskaava esitetään kartalla. Kaavaan kuuluvat myös kaavamerkinnot ja -määräykset.

Maankäyttö- ja rakennuslain 40 §:n 2 momentin mukaan yleiskaavaan sisältyy selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteiden, eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten sekä ratkaisujen perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 16 §:n 1 momentin mukaan yleiskaava esitetään kartalla tai kartoilla sellaisessa mittakaavassa, että niistä alueidenkäytön ja rakentamisen ohjaustarve ja yleiskaavan tarkoitus huomioon ottaen ilmenevät tarkoituksenmukaisella tavalla alueiden käytön periaatteet, tarpeelliset alueet ja kaavan muu sisältö.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava on strateginen. Se osoittaa maankäytön suunnittelun kannalta olennaisimmat kehityslinjat ja keskeiset painopisteet. Kaavan esitystapaa on havainnollistettu tarkemmin kaavaselostuksessa (s. 28). Kaavakartta koostuu 100 m x 100 m:n ruuduista, joista muodostuvat alueet kuvaavat maankäytön pääkäyttötarkoitusta. Alueiden minimikoko on noin 4 hehtaaria eli neljä ruutua. Ruutuja tulee tarkastella aluekokonaisuuksina, ei yksittäisinä ruutuina. Alueilla ei ole tarkkaa rajaa. Tarkemmat aluerajaukset ratkaistaan maankäytön jatkosuunnittelussa. Pääkäyttötarkoituksen ohella alueet sisältävät lisäksi, mikäli siitä ei aiheudu haittaa alueen pääasialliselle käyttötarkoitukselle, virkistykseen, liikenteeseen, yhdyskuntatekniseen huoltoon, asumiseen sekä palveluihin liittyviä aluevarauksia. Asumisen alueiden kaavamääräysten mukaan alueen pinta-alasta keskimäärin 60 % on korttelimaata. Prosenttiosuus voi vaihdella riippuen alueesta.

Helsingin hallinto-oikeus ja korkein hallinto-oikeus ovat todenneet päätöksissään (HHAO 5.2.2018 nro 18/0049/5, KHO:2018:151), että kyseessä oleva yleiskaavan esitystapa on lainmukainen. Päätökset koskivat Helsingin kaupungin yleiskaavaa, jonka esitystapa oli olennaisilta osin valituksenalaista yleiskaavaa vastaava. Korkein hallinto-oikeus totesi päätöksessään muun ohella, että maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen yleiskaavan esittämistapaa koskevat säännökset ovat yleispiirteisiä. Yleiskaavan esittämistapaa, jossa kaava esitetään oikeusvaikutteisella pääkartalla ja erillisillä teemakartoilla, jotka ovat osin oikeusvaikutteisia ja osin oikeusvaikutuksettomia, ei sellaisenaan voida pitää lainvastaisena. Kaavakartan pikseliesitystavasta johtuen asemakaavoitusvaiheeseen jää tavanomaista enemmän liikkumavaraa eri käyttötarkoituksiin osoitettavien alueiden rajausten suhteen. Kunkin alueen

pääkäyttötarkoitus on kuitenkin sinällään kaavakartan perusteella riittävästi arvioitavissa.

Valituksenalaisen yleiskaavan esitystavan vaikutus yleiskaavan tulkintaan on huomioitu kaavan selvitysten ja vaikutusten arvioinnin lähtökohtana.

Maakuntakaavan ohjausvaikutus

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n 1 momentin mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa. Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 1 momentin mukaan yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon siten kuin siitä samassa laissa säädetään.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan laadintaa ohjanneiden maakuntakaavojen ja yleiskaavan yhteisenä tavoitteena on muun ohella kasvavan pääkaupunkiseudun asuntotuotannon, joukkoliikenteen ja ekologisen kestävyuden kysymysten yhteen sovittaminen. Yleiskaavoituksessa näitä kysymyksiä ratkotaan paikallisesti, jolloin valtakunnallisten ja maakunnallisten tavoitteiden rinnalle tulee otettavaksi huomioon muun ohella kaupungin strategia ja osallisten näkemykset.

Yleiskaavan laadinnan aikana samaan aikaan vireillä ollut Uusimaakaava 2050 maakuntakaava on otettu ohjausvaikutuksenomaisesti selvitysaineistona huomioon yleiskaavoituksessa. Yleiskaavan hyväksymiskäsittelyn ulkopuolelle on rajattu alueet, joiden on katsottu edellyttävän uuden maakuntakaavan voimaantuloa. Maakuntakaavojen ohjausvaikutuksen merkitys on siten hyvin tarkkaan tunnistettu ja huomioitu yleiskaavassa.

Voimassa oleva maakuntakaava on ollut maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:ssä ja 39 §:ssä säädetyllä tavalla ohjeena yleiskaavoituksessa ja yleiskaavaa hyväksyttäessä. Kaavaselostuksessa ja lausuntojen vastineessa on kuvattu tarkemmin yleiskaavan suhdetta maakuntakaavatilanteeseen. Maakuntakaavan ohjausvaikutukseen liittyviä valitusperusteita on tarkasteltu tarkemmin jäljempänä tässä lausunnossa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (14.12.2017) tavoitteena on kestävä aluerakenne ja alueidenkäyttö, joka koostuu eri kokoisista, toimivista ja elinympäristöltään laadukkaista yhdyskunnista, tehokkaista ja toimintavarmista liikenneyhteyksistä ja energiahuollosta sekä elinvoimaisesta luonto- ja kulttuuriympäristöstä.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava tukee verkostomaisen aluerakenteen muodostumista ja ohjaa väestönkasvua nykyisten ja uusien joukkoliikenneyhteyksien varrelle. Yleiskaava tukee täydennysrakentamista

ja kaupunkirakenteen eheyttämistä alueellaan. Kaavaselostuksessa on kuvattu tarkemmin väestön sijoittumista ja asumisen alueiden piirteitä.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan maankäyttöratkaisu mahdollistaa yhdyskuntarakenteen kehittämisen resurssitehokkaasti olevaan rakenteeseen tukeutuen ja sitä täydentäen ja monipuolistaen. Valtaosa koko Espoon kaupungin kasvusta osoitetaan olemassa olevia alueita täydentäen ja tiivistäen, mikä on huomioitu yleiskaavan mitoitustavoitteessa. Hyväksytyyn yleiskaavan alueelle osoitettu väestömäärä on väestöennusteiden perusteella noin 10 % koko kaupungin väestöstä tavoitevuonna 2050. Yleiskaavan uudet ja merkittävästi täydentyvät keskukset on suunniteltu tiiviinä ja joukkoliikenteen runkoyhteyksiin tukeutuen. Yleiskaavan asukasmitoituksesta 28 000 asukasta 40 000:sta sijoittuu joukkoliikenteeseen tukeutuviin keskuksiin. Kaupunkirakenteellisia kysymyksiä on käsitelty tarkemmin muun ohella kaavaselostuksen lisälehdellä 4/15. Yleiskaava tukee siten osaltaan koko kaupungin MAL-sopimuksen tavoitteiden toteutumista. MAL-sopimuksella ei ole välitöntä oikeudellista merkitystä yleiskaavan lainmukaisuuden arvioinnissa. Yleiskaavan oikeusvaikutteisten yleismääräysten mukaan maankäytön jatkosuunnittelussa varmistetaan toimivat liikenneyhteydet ja liityntäpysäköintimahdollisuudet sekä saavutettavuus joukkoliikenteellä, kävellen ja pyöräillen.

Viiskorven ja Kalajärven välisen taajamanauhan väestönkasvu mahdollistaa myös poikittaisten joukkoliikenneyhteyksien kehittämisen paitsi Espoon sisällä, myös seudullisesti Vantaan suuntaan, mikä on ilmastovaikutusten kannalta myönteistä. Runkobussiyhteydet, ja mahdollisesti myöhemmin myös pikaraitiotie tarjoavat yhteydet seutu- ja kaukoliikenteen asemille ja liittyvät laajemmin pääkaupunkiseudun kehittyvään liikennejärjestelmään vähentäen yksityisautoilua ja liikkumisen päästöjä.

Tulevaan väestönkasvuun varautuminen edellyttää rakentamisen potentiaalia ja mahdollisuuksia voimassa olevan Espoon eteläosien yleiskaavan, muiden osayleiskaavojen ja asemakaavojen lisäksi. Länsiradan mahdollistamalla eli Helsinki–Turku ratakäytävän Espoo-Lohja-Salo -ratahankkeella turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävän liikenneyhteyden jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti. Samalla ratakäytävällä hyödynnetään sen mahdollistamaa joukkoliikenteeseen tukeutuvaa maankäyttöä alustavan yleissuunnitelman mukaisesti.

Yhdyskuntarakenteen eheyttämisen rinnalla valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin sisältyy myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen huomioiminen. Väestönkasvun osittainen ohjaaminen Espoon pohjois- ja keskiosiin vähentää viheralueiden ja viherrakenteen vähenemisen painetta jo ennestään tiiviillä ja edelleen tiivistyvillä alueilla. Näillä alueilla riittävän viherrakenteen säilyttäminen on tärkeää muun

muassa helleaaltoihin, rankkasateisiin ja myrskyihin varautumisen kannalta. Espoon eteläosat ovat pitkälti asemakaavoitetut ja aluetta rakennetaan täydennysrakentamalla muutamien poikkeuksin. Täydennysrakentaminen on ensisijaista, mutta se etenee toivottua hitaammin, koska jo toteutuneilla alueilla on huomattavan paljon reunaehtoja ja ristiriitaisia intressejä. Tämän vuoksi muitakin alueita on tarpeen kehittää samanaikaisesti. Espoon eteläosissakaan kaikki alueet eivät ole otettavissa rakentamiskäyttöön. Nykyisen rakenteen sisään ja lomaan sijoittuvat viher- ja virkistysalueet sekä Keskuspuisto ovat ominaispiirteitä, joita halutaan vaalia. Kaupungistuminen sekä toisaalta luontoliikunnan ja luonnossa elpymisen tärkeä merkitys kansanterveydelle lisäävät virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden tarvetta kaupunkirakenteen sisällä. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan maankäyttöratkaisut on tulkittava tämän kokonaisuuden osana.

Kaavaratkaisun ilmastovaikutukset liittyvät kiinteästi pääkaupunkiseudun kasvupaineeseen ja sen ohjaamiseen. Kaavan keskeinen lähtökohta on ollut asukasmäärän kasvuun vastaaminen. Pääosa Espoon pitkän aikavälin kasvusta toteutuu kuitenkin muualla kuin Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan alueella, eli nykyistä rakennetta täydennysrakentamalla sekä länsimetron, kaupunkiradan ja Raide-Jokerin sekä keskustojen vyöhykkeillä.

Voimakkaista tiivistämistavoitteista huolimatta pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan asukkaista merkittävä osa arvostaa edelleen pientaloasumista ja hakeutuu siten asumaan seudun pientaloalueille. Osallisten näkemykset on otettava maankäytön suunnittelussa huomioon laajempien ohjaavien tavoitteiden rinnalla. Pientaloasumisen kysyntään vastaaminen on myös yksi Espoon strategisista tavoitteista, joihin yleiskaavalla on osaltaan velvollisuus vastata. Vaikka yleiskaava-alueen pientaloalueilla liikenteen asukaskohtaiset päästöt ovat muuta kaava-aluetta suuremmat, välimatkat ja siten autolla kuljetut matkat ovat lyhyemmät kuin vastaavilla alueilla, jotka sijoittuvat kauemmas pääkaupunkiseudun työpaikka- ja palvelukeskittymistä. Sijoituessaan muualle Uudellemaalle asukaskysyntään vastaavien pientaloalueiden rakentaminen hyvin todennäköisesti aiheuttaisi myös yhtä lailla hiilinielujen ja -varastojen vähenemistä. Erityisesti seudullisesta näkökulmasta Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava eheyttää siten yhdyskuntarakennetta ja tarjoaa monipuolisia asumisen mahdollisuuksia lähellä pääkaupunkiseudun työpaikkoja ja palveluja.

Yleiskaavan sisältövaatimukset

Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 2 momentin mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys; olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö; asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus; mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen

liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla; mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön; kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset; ympäristöhaittojen vähentäminen; rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 3 momentin mukaan 2 momentissa tarkoitetut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät.

Yleiskaavan sisältövaatimukset ovat keskenään samanarvoisia, mutta niiden painoarvo eri alueiden yleiskaavojen välillä on erilainen yleiskaavan ohjaustavoitteesta ja tarkkuudesta riippuen. Erilaisissa yleiskaavoissa kaikki sisältövaatimukset eivät vaikuta samalla tavalla, vaan sisältövaatimukset on otettava huomioon soveltuvin osin siten kuin MRL 39 §:n 3 momentissa säädetään. Sisältövaatimusten täyttymistä arvioitaessa on siten otettava ensisijaisesti huomioon yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuustaso.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan alueelliset lähtökohdat ja maankäytön ohjauksen tavoitteet ovat edellä todetulla tavalla erilaiset kuin esimerkiksi Espoon eteläosissa. Maankäyttö- ja rakennuslain nojalla yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain. Koko kaupunkia koskevilla maankäytön tavoitteilla, MAL-sopimuksen tavoitteilla tai esimerkiksi kaupungin omilla ilmastotavoitteilla ei ole välitöntä oikeudellista merkitystä yleiskaavan lainmukaisuutta arvioitaessa, vaikka nämä onkin huomioitu yleiskaavan laadinnan kokonaisuudessa.

Yleiskaavan keskus-kohdemerkintää koskee määräys: ”Alueen suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota käveltyvyyteen, laadukkaaseen kävely- ja pyöräily-ympäristöön, toimiviin liikenneyhteyksiin sekä alueen saavutettavuuteen joukkoliikenteellä, kävelen ja pyöräillen”. A1-alueita koskee määräys, jonka mukaan ”asemakaavoituksessa aluetta kehitetään tiiviinä kaupunkimaisen rakentamisen alueena, joka tukeutuu kävelyyn, pyöräilyyn sekä tehokkaaseen joukkoliikenteeseen”. A2-aluetta koskee määräys: ”Asemakaavoituksessa aluetta kehitetään tiiviisti rakennettujen pientalojen ja/tai alueen luonteeseen sopivien kerrostalojen monipuolisena asuinalueena, joka tukeutuu kävelyyn ja pyöräilyyn sekä joukkoliikenteeseen”.

Huomattava osa pientalovaltaisista A3-alueista täydentää olemassa olevaa kaupunkirakennetta. Yleiskaava toteuttaa A3-alueiden osalta tavoitetta monipuolisesta asuntotuotannosta, joka on myös kaupungin strategian ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen päämäärä. Pientaloasumisen alueet monipuolistavat asumisen vaihtoehtoja maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 2 momentin 3 ja 5 kohdassa

säädettyjen yleiskaavan sisältövaatimusten mukaisesti, eli vastaavat asumisen tarpeisiin sekä luovat mahdollisuuksia turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön. Näiden alueiden tiivistäminen parantaa edellytyksiä kestäväan elämäntapaan muun muassa edistämällä joukkoliikenteen ja keskitettyjen energiaratkaisujen toteuttamismahdollisuuksia alueille.

Yleiskaavan selvitykset ja vaikutustenarviointi

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n 1 momentin mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Samana lainkohdan 2 momentin mukaan kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävät suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset asetuksen kohdassa mainittuihin seikkoihin.

Yleiskaavan selvitykset ja vaikutustenarviointit on laadittu näiden säännösten mukaisesti. Yleiskaavan toteuttamisen merkittävät vaikutukset on selvitetty ottaen huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus sekä aikaisemmin tehdyt selvitykset. Selvityksiä ja vaikutustenarviointia on avattu tarkemmin kaavaselostuksessa. Kaavaehdotuksen vaikutusten arviointi perustuu asiantuntija-arvioihin ja raporttiin ”Alustavan yleiskaavaehdotuksen vaikutusten arviointi”. Luontovaikutukset ja vaikutukset Natura 2000 -alueisiin on arvioitu omassa raportissaan. Arvioinneissa on otettu huomioon muun ohella seudulliset vaikutukset sekä maakunnallisten verkostojen ja yhteyksien jatkuvuus kaava-alueen ulkopuolelle.

Ämmässuo-Kulmakorpi alueen vaikutusten arvioinnissa on käyty läpi jätteenkäsittelyn, kiertotalouden ja energiantuotannon toimintojen, teollisuus- ja yhdyskuntateknisen huollon toimintojen, häiriötä tuottavan virkistys- ja urheilutoiminnan sekä maa-ainestoinnin vaikutuksia. Yleiskaavasta on tehty kattava ilmastovaikutusten arviointi.

Yleiskaavalla ratkaistaan yleiskaava-alueen tulevaisuuden kannalta olennaisimmat kehityslinjat ja keskeiset painopisteet, ja sillä mahdollistetaan Espoon pohjois- ja keskiosien pitkäjänteinen kehittäminen osana seudun tiivistyvää kaupunkirakennetta. Yleiskaavaratkaisu tukee

vahvan seudullisen raideliikennejärjestelmän kehittämistä, jota kohti edetään vaiheittain. Yleiskaavan vaikutusten arviointia on täydennetty Länsiradan vaikutusten osalta erillisellä selvityksellä.

Yleiskaavan alueelliset rajaukset hyväksymiskäsittelyssä

Kaavaselostuksen lisälehdellä (3/15) on todettu (hyväksymiskäsittely, kevät 2021), että kaavaehdotukseen hyväksymiskäsittelyssä tehtyjen muutosten johdosta hyväksymiskäsittelystä on rajattu pois sellaiset kaavan osat, joiden hyväksyminen olisi edellyttänyt kaavaehdotuksen asettamista uudelleen nähtäville. Samalla lisälehdellä on kuvattu tarkemmin poisrajausten vaikutusta hyväksytyyn yleiskaavaan ja kaavaselostusta on osin täydennetty tämän mukaisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslain 35 §:n 3 momentin mukaan yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain. Hyväksytyä yleiskaavaa on arvioitava sen sisällön, tarkoituksen ja ohjaustavoitteen kannalta. Yleiskaava ei ole lainvastainen sillä perusteella, että se on laadittu koskemaan vain osaa kaupungin alueesta, tai että siitä on ennen hyväksymiskäsittelyä rajattu pois ehdotusvaiheessa mukana olleita alueita. Alueiden kaavoittamisen järjestys on kunnallisen itsehallinnon ja maankäyttö- ja rakennuslain säännösten nojalla kaupungin harkintavaltaan kuuluva seikka. Yleiskaavan alueellisella rajauksella itsessään ei ole oikeudellista merkitystä yleiskaavan lainmukaisuuden arvioinnissa. Valituksenalaisen yleiskaavan hyväksymiskäsittelystä pois rajattujen osien merkitystä on käsitelty tarkemmin kaavaselostuksessa. Rajauksilla ei ole merkityksellistä vaikutusta yleiskaavan hyväksytyn osan sisältövaatimusten täyttymisen tai selvitysten sisällön ja johtopäätösten kannalta. Vaikutuksena on pääasiassa yleiskaavan yleisen tason mitoitustavoitteiden pieneminen poisrajausten mukaisessa suhteessa, mutta tällä ei ole oikeudellista merkitystä yleiskaavan tehtävän, eli tarkemman jatkosuunnittelun ohjaamisen kannalta yksittäisissä asemakaavoitettavissa kohteissa. Rajauksilla ei ole vaikutusta esimerkiksi hyväksytyjen osien virkistysalueiden riittävyteen tai luonnonarvojen turvaamiseen kaava-alueella tai sen ulkopuolella.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Kaavaselostuksessa on kuvattu tarkemmin yleiskaavan suunnittelun vaiheita ja vuorovaikutusta (s. 119–121). Kaavaselostuksesta ilmenevän mukaisesti yleiskaavan laadinnassa on noudatettu, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa on säädetty osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä. Yleiskaavaluonnos oli nähtävillä 3.4. – 3.5.2018. Kaavaehdotus oli nähtävillä 7.9. – 20.10.2020. Tilaisuuden varaamisesta mielipiteen esittämiseen on tiedotettu maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla. Lakisäätöisen menettelyn lisäksi osallistumista ja vuorovaikutusta on edistetty kaavaselostuksesta ilmenevällä tavalla muun ohella kyselyillä, työpajoilla, asukastilaisuuksilla sekä asukasyhdistysten

keskustelutilaisuuksilla. Koronapandemian vuoksi ehdotusvaiheen tilaisuudet toteutettiin onnistuneesti verkossa.

Oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että maankäyttö- ja rakennuslain osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyn tarkoituksena on mahdollistaa osallisten vaikutusmahdollisuus kaavoitukseen sekä osallisten mielipiteiden ja tietojen välittäminen kaavan laatijalle. Oikeuskäytännössä on edelleen todettu, että koska kaavoitus on erilaisten, osin keskenään risteävien intressien ja sisältövaatimusten yhteensovittamista, kaavaa ei ole pidettävä lainvastaisena pelkästään sillä perusteella, että se ei sisällöltään vastaa osallisten muistutuksissa esille tuomia näkemyksiä tai vaatimuksia.

II. Lausunnon perustelut tarkempien valituskohteiden osalta

1. Rakentamattomien rantojen yleismääräys

Yleiskaavassa on yleismääräys, jonka mukaan rakentamattomat rannat on asemakaavoissa ensisijaisesti varattava yleiseen virkistyskäyttöön. Kaavaselostuksessa ja kaavamääräyksen kehittämissuosituksessa on todettu, että määräyksen tarkoituksena on ohjata kaupungin toimesta tapahtuvaa asemakaavoitusta. Yleismääräys ei koske maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuja ranta-asemakaavoja. Määräyksellä halutaan turvata kasvavassa kaupungissa mahdollisimman monelle asukkaalle hyvät yhteydet rannoille ja mahdollisuus virkistäytyä alueen vesistöjen äärellä. Yleismääräystä ja sen selostusta on valituksen 1 johdosta täsmennetty oikaisukehotusvaiheessa kaavaselostuksen lisälehdeltä (1/15) tarkemmin ilmenevän mukaisesti siten, että määräyksen tarkoitus käy selkeämmin ilmi. Yleismääräys ei rajoita maanomistajan oikeutta maankäyttö- ja rakennuslain 74 §:n mukaisen ranta-asemakaavan laatimiseen. Kyseinen jatkosuunnittelua ohjaava yleismääräys on lainmukainen ja valitusintressi yleismääräyksen osalta lienee muutoksen myötä poistunut.

2. Siniviherrakenne kaavamääräyksessä

Yleiskaavassa on yleismääräys, jonka mukaan monipuoliset ekosysteemipalvelut ja ilmastonmuutokseen varautuminen on turvattava kaikilla suunnittelutasoilla kehittämällä siniviherrakennetta kiinteänä osana kaupunkirakennetta.

Kaavaselostuksen mukaan (s. 59) yleiskaavassa käytetään termiä siniviherrakenne, jolla tarkoitetaan yhdyskuntarakenteen kasvullisten alueiden ja niiden välisten viheryhteyksien muodostamaa verkostoa sekä vesialueita ja niiden muodostamaa verkostoa. Käsitteeseen lukeutuvat kaikki kasvulliset alueet (myös pienialaiset kuten pihat) kaavoitustilanteesta ja maanomistuksesta riippumatta.

Siniviherrakenne on terminä vakiintunut ja ymmärrettävä. Esimerkiksi vireillä olleen kaavoitus- ja rakentamislain nähtävillä olleessa hallituksen esityksen luonnoksessa käytettiin termiä viherrakenne. Viherrakenne-termin määrittely löytyy lisäksi esimerkiksi Suomen ympäristökeskuksen 'Kaupunkiseutujen vihreän infrastruktuurin käsitteitä' -raportista vuodelta 2013. Viherrakennetta ei voi sellaisenaan esittää yleiskaavatasolla kaavakartalla, sillä se käsittää kaupungin kasvullisten alueiden muodostaman verkoston (viheralueverkosto) lisäksi kaupungin pienet kasvulliset alueet, kuten esimerkiksi katujen varren kasvulliset alueet ja pihojen kasvulliset osat. Siniviherrakenteessa huomioidaan viherrakenteeseen sisältyvien kasvullisten osien lisäksi myös vesistöt. Yleismääräyksen tarkoitus on ohjata kaupungin toimesta tapahtuvaa jatkosuunnittelua. Määräys ei myöskään aiheuta maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Määräys on siten yleiskaavan tarkkuustason mukaisesti yleispiirteisenäkin lainmukainen.

3. Suojaviheralue (EV)

Suojaviheraluemerkintä on ympäristöministeriön oppaan 'yleiskaavan merkinnät ja määräykset' mukainen kaavamerkintä. Oppaan mukaan merkinnällä osoitetaan sellaiset esimerkiksi liikenneväylien varrella olevat viheralueina säilytettävät alueet, joiden tarkoituksena on pääasiassa suojata muita alueita haitoilta, ja joita ei sijaintinsa takia voida käyttää virkistysalueina. Suojaviheralueille voi tarvittaessa antaa kaavamääräyksiä esimerkiksi puuston säilyttämisestä tai istuttamisesta. Yleiskaavan selvityksessä 'Yhdyskuntatekninen huolto ja ympäristöterveys 2019' (s. 38) on kuvattu tarkemmin alueen luonnetta, vaikutuksia ja etäisyyttä olemassa oleviin rakennuksiin. EV-merkinnän kaavamääräyksellä on osoitettu toimenpiderajoitus, joka on tarpeen turvaamaan merkinnän tarkoitusta riittävän suojapuuston säilyttämisestä. Kaavamääräyksen kehittämissuosituksen mukaan kerroksellisesta kasvillisuudesta koostuvalla suojaviheralueella ehkäistään asutukseen kohdistuvia pöly- ja maisemahaittoja.

Yleiskaavassa on yleismääräys, joka velvoittaa huomioimaan maankäytön jatkosuunnittelussa melusta ja päästöistä aiheutuvat rajoitukset maankäytön sijoittumiselle sekä näihin liittyvät suojaustarpeet. Lisäksi sekä erityisalueen (E) että yhdyskuntateknisen huollon alueen (ET) kaavamääräyksessä edellytetään kiinnittämään erityistä huomiota ympäristöhaittojen torjuntaan. Toimintojen ympäristövaikutuksia Ämmässuo-Kulmakorven alueella säädellään ensisijaisesti ympäristö- ja maa-ainesluvuissa, mutta haittavaikutusten vähentämiseksi alueen ympärille on vaikutusten arvioinnissa suositeltu puustoista ja kerroksellisesta kasvillisuudesta koostuvaa suojavyöhykettä pölyämis- ja maisemavaikutusten vähentämiseksi. Yleiskaavassa osoitettu Ämmässuon toimintojen suojaviheralue (läntinen osa) ulottuu yhtä pitkälle etelään kuin Ämmässuon voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu suojaviheralue (EV). Ämmässuo-Kulmakorven alueen olemassa olevien ja suunniteltujen

toimintojen vuoksi yleiskaavassa ei ole ollut perusteita osoittaa EV-merkinnän alueelle uutta rakentamista. EV-merkinnän alueelle ei sijoitu olemassa olevaa asutusta tai loma-asutusta. Kyse ei siten ole vastaavasta tilanteesta kuin esimerkiksi päätöksissä KHO:2006:24 ja KHO:2022:3. Valituksessa ei ole väitettykään, että suojaviheralueen merkintä aiheuttaisi maanomistajalle kohtuutonta haittaa. Suojaviheralueen merkintä on alueen olosuhteista ja olemassa olevista reunaehdoista johtuen perusteltu, eikä lähtökohtaisesti estä alueen käyttämistä kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla. Merkintä on näin ollen lainmukainen.

4. Arvokas kulttuuriympäristö (ma) -ominaisuusmerkintä

Kaavatyön yhteydessä on laadittu useita kulttuuriympäristön arvoihin liittyviä selvityksiä, joiden ohjauksessa on ollut mukana Espoon kaupungin museo. Jatkosuunnittelua ohjaavien yleiskaavan yleismääräysten mukaan suunnittelussa on sovittava yhteen yleiskaavassa osoitettu maankäyttö ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Maankäytön jatkosuunnittelussa ja muissa toimenpiteissä on otettava huomioon muinaisjäännösrekisterin mukaiset muinaismuistolain nojalla suojellut kiinteät muinaisjäännökset sekä arvokkaiden maisema- ja kulttuuriympäristöalueiden erityispiirteet. Maankäytön jatkosuunnittelussa ja muissa toimenpiteissä on arvioitava kulttuuriympäristöjä ja muinaismuistoja koskeva selvitystarve yhteistyössä museoviranomaisen kanssa.

Ominaisuusmerkinnällä (ma) osoitetaan arvokkaat kulttuuriympäristöt. Alueita koskevissa toimenpiteissä ja tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon ja turvattava alueen rakennushistorialliset, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot. Alueita koskevista toimenpiteistä tulee neuvotella museoviranomaisen kanssa. Merkintään liittyy maankäyttö- ja rakennuslain mukainen toimenpiderajoitus. Kaavaselostuksen mukaan aluerajaukset perustuvat kaavatyön yhteydessä laadittuun yleiskaavatasoiseen kulttuuriympäristöselvitykseen. Arvoalueiden kokonaisuudet sisältävät paikallisesti arvokkaiden alueiden lisäksi myös valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY) ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt.

Yleiskaavan esitystavasta ja tarkkuustasosta johtuen arvokkaan kulttuuriympäristön ma-ominaisuusmerkintä osuu paikoin maa- ja metsätalousalueen (M) merkinnän alueelle. Maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaan toimenpiderajoitus ei koske puiden kaatamista yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi osoitetulla alueella. Seuraavassa kyseisen lakimuutoksen perusteluista todetun mukaisesti yleiskaavassa on tunnistettu, että M-alueille ei ole mahdollista sisällyttää sellaisia rasteri-, kohde- tai viivamerkintöjä, joihin kohdistuisi maisematyölupapalveloite puiden kaatamiselle. Arvokas kulttuuriympäristö -ominaisuusmerkintä ei näin ollen merkitse, eikä ole tarkoitettu perustamaan, maisematyölupapalveloitetta puiden kaatamiseen yleiskaavan

M-alueilla. Tämä on tunnistettu ja tuotu esiin kaavaselostuksessa (s. 76). Puiden kaatamista koskevan toimenpiderajoituksen voimassaolon määrittää tässä tilanteessa yleiskaavan pääkäyttötarkoituserkintä, eikä esitystavasta johtuvalla päällekkäisellä ma-ominaisuusmerkinnällä ole vaikutusta luvantarpeen tulkintaan. Yleiskaavan yleispiirteisestä tarkkuustasosta ja esitystavasta johtuen ma-ominaisuusmerkintä ei ole lainvastainen sillä perusteella, että se osuu osittain maa- ja metsätalousalueen merkinnän alueelle.

5. Avoimen maisematilan elinkeinoalue (AME)

Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 2 momentin mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon muun ohella elinkeinoelämän toimintaedellytykset sekä rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutosta (230/2017) koskevassa hallituksen esityksessä (HE 251/2016 vp) on todettu maisematyölupavaatimuksen muutoksesta muun ohella seuraavaa: Useat metsäalueisiin kohdistuvan suunnittelun kehitystarpeet kuten maisematyöluvun käyttö (toimenpiderajoitus) liittyvät maankäyttö- ja rakennuslain ja metsälain (1093/1996) alueelliseen soveltamiseen. Maankäyttö- ja rakennuslaki sääntelee kaikkea maankäyttöä, metsälaki ainoastaan metsiä. Lakien luonteeseen kuuluu, että ne toimivat eri tavalla, koska niissä on kyse eri oikeushyvästä. Metsälakia sovelletaan metsän hoitamiseen ja käyttämiseen metsätalousmaaksi luettavilla alueilla. Maisematyö lupa on tärkeä ohjausväline, jolla turvataan kaavan toteutuminen ja samalla valvotaan yleisen edun toteutumista. Kuntien näkökulmasta yleiskaavoissa ei käytetä maisematyölupavaatimusta turhaan. Maisematyö lupa on tarpeellinen ohjausväline taajama-alueilla, taajamien lievealueilla ja ranta-alueilla. Syvällä metsäalueella korostuvat luonnonsuojelun ja ulkoilukäytön intressit suhteessa metsätalouteen. Erilaisille alueille kohdistuvaa suunnittelua on tarpeen ohjata eri tarkkuudella.

Maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n muutoksen yksityiskohtaisissa perusteluissa on todettu seuraavaa. Yleiskaava-alueella maisematyö lupaa ei voisi määrätä koskemaan puiden kaatamista maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueeksi osoitetulla alueella. Ehdotettu muutos koskisi metsän hakkuuta ja siihen liittyviä metsätaloustoimenpiteitä. Esimerkiksi metsänuudistamiseen liittyvään maanmuokkaukseen ei tarvittaisi maisematyö lupaa. Maa- ja metsätalousvaltaisella alueella tarkoitettaisiin yleiskaavan M-alkuisia aluevarausmerkintöjä. Näille alueille ei olisi mahdollista sisällyttää sellaisia rasteri-, kohde- tai viivamerkintöjä, joihin kohdistuisi maisematyö lupavelvoite.

Ympäristöministeriön asetuksessa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa kaavoissa käytettävistä merkinnöistä (31.3.2000) on todettu, että kaavoissa voidaan tarvittaessa käyttää muitakin kuin asetuksen liitteen

mukaisia merkintöjä. Valituksenalaisessa yleiskaavaratkaisussa on katsottu osassa Avoimen maisematilan elinkeinoalue -merkinnän (AME) kohteena olevilla alueilla yleiskaavan sisältövaatimusten edellyttävän kulttuuriympäristömaisemaan kuuluvien reunametsien turvaamista osoittamalla niille arvokas kulttuuriympäristö -ominaisuusmerkinnällä (ma) toimenpiderajoitus myös puiden kaatamiselle. Kuten lakimuutoksen perusteluissa on todettu, maisematyölupa on kunnalle tarpeellinen ohjausväline maisema-arvojen turvaamiseksi. Lakimuutoksella ei muutettu yleiskaavan sisältövaatimuksia koskevaa sääntelyä. AME-kaavamerkinnän ja osassa AME-alueita vaikuttavan ma-merkinnän toimenpiderajoituksen tarkoitus on turvata samaan aikaan alueella harjoitettuja maatalouselinkeinoja ja reunametsiin perustuvia maisema-arvoja.

Kaavaluonnoksen nähtävillä olon jälkeen laadittiin selvitys kaavan vaikutuksista maa- ja metsätalouteen. Selvityksen sekä sen jälkeisten jatkotarkasteluiden pohjalta yleiskaavaehdotusta valmisteltaessa tehtiin kaavaratkaisuun tarkistuksia huomioiden vaikutukset maa- ja metsätalouteen. Yleiskaavan vaikutusten arvioinnissa on arvioitu kaavan vaikutuksia maa- ja metsätalouteen muun ohella metsälain soveltamisen ja KEMERA-tukien osalta (Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavoituksen vaikutukset maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksiin, Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen julkaisuja 21/2019).

AME-merkinnällä on osoitettu yleiskaavassa sellaisia kulttuurihistorialtaan arvokkaita vanhoja viljelymaisemia, joiden säilyminen avoimena jatkossakin katsotaan maisemakuvan säilymisen kannalta erityisen tärkeäksi. Lisäksi AME-alueeksi on merkitty asutuksen läheisiä vanhoja peltoja, jotka nykyisin ovat viljelyssä, mutta saattavat vuoteen 2050 mennessä kehittyä esimerkiksi luonteeltaan avoimiksi virkistysalueiksi. Osa AME-alueista on jo nyt virkistyskäytössä esimerkiksi golfkenttinä. Tästä syystä merkinnän MA eli maisemallisesti arvokas peltoalue ei ole katsottu vastaavan riittävän hyvin kaava-alueen perinteisesti viljelykäytössä olleiden peltöjen nykytilaa ja tulevaisuuden mahdollisuuksia. Kaavan yleispiirteisyys huomioiden on varsinaiset metsäalueet pyritty rajaamaan AME-alueiden ulkopuolelle. Kaavamääräyksen mukaan aluetta kehitetään avoimen maisematilan ja reunametsien säilyttämistä tukevien elinkeinojen alueena. Alue varataan ensisijaisesti maa- ja metsätalouskäyttöön sekä muille maaseutuelinkeinoille. Merkinnän kehittämissuosituksessa on todettu, että alueet on tarkoitettu pidettäväksi viljelyssä, laitumina, virkistys- ja matkailukäytössä tai muutoin hyödynnettynä siten, että avoimet maisematilat ja niihin liittyvä reunapuusto sekä metsäsaarekkeet säilyvät. Reunametsillä ja peltöjen keskellä sijaitsevilla metsäsaarekkeilla on merkitystä myös osana ekologista verkostoa.

Pinta-alallisesti suuri osa Espoon arvokkaista kulttuuriympäristöistä on viljelykäytössä olevaa avointa maisematilaa. Näiden alueiden arvot perustuvat alueilla sijaitsevien historiallisten kyläalueiden, kartanoiden, tielinjausten ja muiden rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuuksien

lisäksi alueen pitkään viljelyhistoriaan ja sen ylläpitämään avoimeen maisematilaan. Avointen maisematilojen reunametsät sekä esimerkiksi kartanoympäristöjen puukujanteet ovat arvokkaita kulttuuriympäristöjen ominaisuuksia. Yleiskaavoituksessa kaavoittajalla on velvollisuus yleiskaavan sisältövaatimusten mukaisesti ottaa huomioon rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen. Myös useat kansainväliset sopimukset, kuten Euroopan neuvoston kulttuuriperintösopimukset sekä maisemayleissopimus velvoittavat maisema-arvojen ja kulttuuriympäristöjen huomioimiseen. Valituksessa mainittujen perustuslain kohtien lisäksi yleiskaavoitusta velvoittaa myös perustuslain 20 §, jonka mukaan vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöönsä koskevaan päätöksentekoon. Maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetty menettely ja sisältövaatimukset konkretisoivat ja yhteensovittavat perustuslain lähtökohtia kaavoituksessa.

Maisematyöluvan hakemista edeltää usein luvanvaraisuuden arviointi lupaviranomaisen toimesta. Monet toimenpiteet voidaan katsoa luonteeltaan vähäisiksi ja siten luvanvaraisuuden arvioinnin perusteella voidaan todeta, että niihin ei tarvitse hakea lupaa. AME-merkintä ei rajoita alueen käyttämistä maatalouselinkeinotoimintaan. Kaavaselistuksesta ja vaikutustenarvioinnista tarkemmin ilmenevällä tavalla kaavoituksessa on selvitetty ja arvioitu AME-merkinnän merkittävät vaikutukset. Edellä todetun mukaisesti merkintä täyttää sitä koskevat yleiskaavan sisältövaatimukset eikä merkinnästä aiheudu lainkohdassa tarkoitettua kohtuutonta haittaa. Yleiskaavan AME-merkintä on siten maankäyttö- ja rakennuslain mukainen.

6. Suojelualuumerkintöjen kohtuullisuus

Uusimaakaava 2050 velvoittaa maakuntakaavan suojelualueiden osalta ottamaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja alueidenkäytössä huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet ja turvaamaan luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot. Uusimaa-kaavan mukaan viranomaisen on päätöksissään otettava huomioon, etteivät ne vaaranna tai heikennä niitä luonto- ja ympäristöarvoja, joiden perusteella alueesta on tarkoitus muodostaa suojelualue. Luontoinventoinneissa tunnistetut maakunnallisesti arvokkaat alueet tulee ottaa huomioon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa myös suoraan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Suojelualueet ja niihin liittyvät määräykset eivät ole yleiskaavatasolla maanomistajalle kohtuuttomia. Alueen käyttömahdollisuudet ja siihen liittyvät lunastus- ja korvauskysymykset ratkaistaan tarkemmin erikseen luonnonsuojelualueen perustamisen yhteydessä tai maankäyttö- ja rakennuslain 101 §:n mukaisesti, mikäli maanomistaja ei voisi lainkohdassa tarkoitettua mukaisesti käyttää maataan kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla.

7. Luontoarvojen selvittäminen ja vaaliminen yleiskaavassa

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava on strateginen ja merkintätavaltaan yleispiirteinen yleiskaava. Kaavassa osoitettua maankäyttöä tulee tarkastella aluekokonaisuuksina, joiden tarkempi sisältö ja aluerajaukset ratkaistaan jatkosuunnittelussa. Yleiskaavan luontoselvitykset on kaavaselostuksesta ja selvityksistä tarkemmin ilmenevän mukaisesti laadittu tästä lähtökohdasta maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyllä tavalla.

Valituksenalaisessa Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa on osoitettu kaikki suojelualueet, jotka sen alueelle on osoitettu aiemmassa maakuntakaavassa sekä voimaan tullessa Uusimaakaava 2050 maakuntakaavassa. Aiemman 4. vaihemaakuntakaavan luonnonsuojelualue -merkintä kumottiin Uusimaakaava 2050:ssä ja korvattiin suojelualue -merkinnällä. Aluevarausmerkintöjen aluerajauksiin ei kuitenkaan tehty maakuntakaavassa muutoksia Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan alueella. Uusimaakaavan valituskäsittely ja Helsingin hallinto-oikeuden päätös 24.9.2021 eivät siten koskeneet Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan aluetta. Espoon kaupungin alueella ainoa kohde, joka hallinto-oikeuden päätöksen myötä palautui maakuntakaavassa suojelualueeksi, on erityisesti suojeltavan lajin elinympäristö Saunalahdessa, valituksenalaisen yleiskaavan alueen ulkopuolella. Valituksen 3 täydennyksen / valituksen 11 väite valituksenalaisen yleiskaavan ristiriidasta maakuntakaavan suojelualueiden kanssa on näin ollen perusteeton.

Yleiskaavan luontovaikutuksia on arvioitu alustavasta kaavaluonnoksesta (25.8.2017), alustavasta kaavaehdotuksesta (31.10.2019) ja viimeisimpänä päivitetystä kaavaehdotuksesta (24.8.2020). Tarkistetussa luontovaikutusten arvioinnissa on todettu, että laajalla alueella alueidenkäyttöä ohjaava yleiskaava on yleispiirteinen, jolloin kaavan vaikutusten arviointi on yleispiirteistä ja sisältää merkittävimmät luonnonympäristöön kohdistuvat vaikutukset. Yleiskaavan yleispiirteisyys on arvioinnissa tunnistettu epävarmuustekijänä, joka on huomioitu varovaisuusperiaatteen mukaisesti siten, että arvioinnin lähtökohdaksi on pidetty luonnon häviämistä uusilta rakentamisalueilta, vaikka todellisuudessa osa säilyy kaavamääräysten edellyttämän mukaisesti esimerkiksi viher- tai virkistysalueina. Asumiseen osoitetut alueet käsittävät pääkäyttötarkoituksen ohella myös viheralueita, joiden sijaintia ja kokoa ei ole määritelty yleiskaavassa (kaavaselostus s. 62). Asuntovaltaisten alueiden (A1, A2 ja A3) kaavamääräysten mukaan alueen pinta-alasta keskimäärin 60 % on korttelialuetta. Kaavamääräysten mukaan alueilla tulee turvata riittävät ja hyvin saavutettavat lähivirkistysalueet sekä laadukkaat virkistysyhteydet laajemmille viheralueille. Kaavan yleismääräyksiin sisältyy useita luonnon huomioimiseen liittyviä määräyksiä, jotka eivät suoraan näy kaavakartalla.

Yleiskaava-alueen luontotietoja on eritelty kaavaselostuksen liitteessä 11. Liite 11 on ote Espoon luontotietojärjestelmän aineistosta, joka sisältää rauhoitetut alueet, tiukimmin suojeltujen lajien elinympäristörajaukset sekä alueellisesti arvokkaimpia laaja-alaisia luontoarvokohteita 12.5.2021 tilanteessa. Liite 11 on päivitetty yleiskaavan hyväksymiskäsittelyä varten lepakko- ja viitasammakkoaineiston osalta. Luontotietojärjestelmän tietomäärä on suuri ja yksityiskohtainen, joten esimerkiksi kaikkia uhanalaisten lajien havaintoja ei ole kuvattu kartalla sen luettavuuden säilyttämiseksi, koska yleiskaavan tarkkuustaso ei tätä edellytä.

Suomen ympäristökeskuksen 'Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi' –oppaan (Mäkelä & Salo, Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47/2021) mukaan yleiskaavan luontovaikutusten arviointi painottuu maakuntakaavatasolla huomioon otettaviin luonnonarvoihin sekä kuntatasolla ekologisten aluekokonaisuuksien tunnistamiseen ja näihin aluekokonaisuuksiin kohdistuvien vaikutusten arviointiin. Oppaan mukaan yleispiirteisellä tasolla selvitettäviä luonnonarvoja ovat etenkin erityisesti huomioitavat laajat kohteet, kuten ekologinen verkosto tai uhanalaisten lajien tai luontotyyppien sekä luontodirektiiviin liitteen I luontotyyppien tai liitteiden II ja IV lajien laajat ja edustavat esiintymät. Yleispiirteisen tason luontoselvityksessä ei kuitenkaan välttämättä tarvita maastotöitä. Mikäli yleispiirteisessä kaavassa osoitetaan jollekin alueelle yksityiskohtaisia suunnitteluratkaisuja, on tällaisen alueen luonnonarvot oppaan mukaan selvitettävä ympäröiviä alueita tarkemmin. Tarkemmalla selvityksellä voidaan ottaa huomioon myös erilaiset ja usein pienialaiset lakisääteisesti turvatut luonnonarvot kuten luonnonsuojelulain luontotyypit sekä luontodirektiivin liitteen IV(a) eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikat.

Yleiskaavan luontoselvityksissä on painotettu harvinaisten tai huomionarvoisten luontotyyppien ja lajien inventointia Espoon ympäristökeskuksen laatiman Espoon luontoarvojen priorisointiluokittelun mukaisesti (Espoon ympäristökeskus 2021). Yleiskaavan suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty yleiskaavoituksen luontoinventointien ohella asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjä selvityksiä ja vaikutusten arviointeja, Espoon ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen luontoinventointeja sekä muita luontoarvojen suojeluun liittyviä ja Espoon luonnosta kertovia julkaisuja ja lähteitä. Keskeisenä lähteenä ovat olleet myös Espoon luontotietojärjestelmän tiedot Espoon luontotyypeistä ja lajistosta, joita Espoon kaupungin eri keskuskeskukset sekä muun muassa luontojärjestöt ovat selvittäneet. Yleiskaavan määräysten mukaisesti maankäytön jatkosuunnittelussa luontotietoja tulee päivittää ja tarkentaa. Näin voidaan huomioida tarkemmin kunkin suunnittelualueen ominaispiirteet ja sekä pienialaiset luontoarvot.

Yleiskaavan luontovaikutusten tarkistetussa arvioinnissa (24.8.2020) on arvioitu lajeihin kohdistuvia vaikutuksia yleiskaavan tarkkuustason ja

ohjausvaikutuksen edellyttämällä tavalla. Arvioinnissa on tunnistettu mahdolliset rakentamisesta aiheutuvat vaikutukset, mutta todettu niiden olevan pitkälti jatkosuunnittelun keinoin hallittavissa. Arvioinnin yhteenvedossa on todettu muun ohella, että yksittäisiin lajeihin tai lajiryhmiin kohdistuvien vaikutusten on arvioitu jäävän enintään kohtalaisiksi, sillä vaikka metsien pinta-ala Espoon kaupungissa tulee väijäämättä pienenemään jonkin verran, on metsien pinta-ala vielä kaavan mukaisen rakentamisen toteuduttua huomattavan suuri. Arvioinnissa on nostettu esille ne kohteet, jotka osayleiskaava- ja asemakaavavaiheessa tulee ottaa huomioon.

Ekologiset yhteydet on yleiskaavassa turvattu oikeusvaikutteisilla kaavamerkinnoilla ja kaavamääräyksillä sekä informatiivisilla kehittämissuosituksilla. Lisäksi kaavassa on osoitettu laajat virkistys- ja suojelualueiden muodostamat kokonaisuudet. Kaavakartalla ja sen liitekartalla 3 on osoitettu oikeusvaikutteisena ekologisten yhteyksien merkinnät.

Luonnon arvottamisen kriteeristö Uudellamaalla (LAKU) on kehitetty Uudenmaan liitossa maakuntakaavoituksen apuvälineeksi luonnonympäristöjen arvon arvioimiseen. Liiton mukaan kriteeristöä voidaan soveltaa myös erilaisissa suunnittelu yhteyksissä maakuntaa suppeammalla alueella. Luonnonsuojelun toimenpiteet-hanke (LuonTo) oli Espoo-tarina eli Espoon strategiaan pohjautuva hanke, joka päättyi 2021. Hankkeessa tuotettiin taustatietoa kaavoitukseen ja muuhun suunnitteluun. Toimenpideohjelman perusteella suojeltavien alueiden lopulliset rajaukset ja niille soveltuvat toiminnot on tarkoitus ratkaista tarkemman kaavoituksen yhteydessä tai luonnonsuojelun perustamispäätöksessä.

Joidenkin lajien suojelutilanne muuttui luonnonsuojeluasetuksen (160/1997) liitteiden muutoksella 28.6.2021. Erityisesti suojeltavien lajien listalle lisättiin haapatyttöperhonen ja siltä poistettiin lahokaviosammal. Luonnonsuojelulain 47 §:n mukaan erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan hävittäminen tai heikentäminen on kielletty. Kielto tulee voimaan, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päätöksellään määritellyt erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikan rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Tällaisia suojelualuerajauksia ei ole tehty Espoossa kummankaan lajin osalta. Lahokaviosammal on edelleen luontodirektiivin liitteen II laji, rauhoitettu ja viimeisimmän 2019 uhanalaisarvioinnin perusteella erittäin uhanalainen laji. Lajin havainnot ovat kuitenkin lisääntyneet merkittävästi ja esiintymispaikan säilyminen voidaan huomioida erittäin suurella tarkkuudella jatkosuunnittelussa. Lajista on havaintoja Espoon luontotietojärjestelmässä vuodesta 2014 lähtien ja lajin esiintymistä selvitetään useiden Espoon kaavahankkeiden luontoselvityksissä vuosittain. Parhaillaan on käynnissä Espoon lahokaviosammalen kokonaisselvityksen valmistelu. Kokonaisselvityksen tarkoituksena on

saada alueellisesti kattavampaa tietoa lajin esiintymisestä Espoossa ja tuottaa tietoa lajin suotuisan suojelutason arviointiin eri kaavahankkeissa.

Haapatyttöperhosesta on jonkin verran hajahavaintoja Suomen lajitietokeskuksen järjestelmässä eri puolilta Espoota sekä keskitetymin yleiskaavoituksen luontoinventoinneista (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2017 ja 2021). Vuoden 2022 aikana on tarkoitus laatia paikkatietotarkastelu lajin esiintymispotentiaalista, jotta inventointeja voitaisiin jatkossa kohdistaa tarvittaville alueille. Molemmat selvitykset palvelevat laaja-alaisempaa maankäytön suunnittelua kuten asemakaavoitusta edeltäviä maankäyttötarkasteluja ja kaavarunkotöitä sekä asemakaavoitusta. Lajien tilanne alueella ja yleiskaavan vaikutus niihin on selvitetty yleiskaavan tarkkuustaso ja ohjaustavoite huomioiden lain edellyttämällä tavalla.

Luontovaikutusten arvioinnin mukaan yleiskaavan yleismääräyksissä luontoarvot on huomioitu vahvasti. Yleismääräyksillä veloitetaan ottamaan maankäytön jatkosuunnittelussa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun kannalta arvokkaat alueet ja turvaamaan arvojen säilyminen. Lisäksi tarkentuvassa maankäytön jatkosuunnittelussa tulee laatia tarvittavat luontoselvitykset. Vaikutusten arvioinnissa on esitetty jatkosuunnitteluun suosituksia, joilla luontoon kohdistuvia vaikutuksia voidaan entisestään poistaa tai lieventää. Keskeiset suositukset on liitetty yleiskaavan yleismääräysten kehittämissuosituksiin. Yleismääräyksillä ja kehittämissuosituksilla turvataan muun muassa ekologisten verkostojen ja virtavesien kokonaisuuden toimivuutta sekä erityisesti pienialaisten, monimuotoisten ja harvinaisten elinympäristöjen tarkempaa huomiointia jatkosuunnittelussa.

Yleismääräyksillä ja suositelluilla viheraluesuunnitelmillä turvataan virkistysalueiden riittävyttä asuinalueilla ja ohjataan virkistystä muualle kuin herkempien luontokohteiden läheisyyteen. Lisäksi Natura 2000-alueita koskee kaavamääräys, jonka mukaan Natura-alueita ei voida maankäytön jatkosuunnittelussa laskea lähivirkistykseen soveltuvaksi alueeksi vaan riittävät ja hyvin saavutettavat lähivirkistysalueet tulee turvata muualla.

Valituksenalaisen yleiskaavan esitystapa on yleispiirteisempi kuin voimassa olevassa Espoon pohjoisosien yleiskaavassa tai Espoon eteläosien yleiskaavassa. Luonnonsuojelualue- ja suojelualuemerkinän sekä rakentamisalueiden merkinnän pikselimuotoisessa esitystavassa on eroa.

Rakentamiseen tarkoitettujen alueiden osoittaminen yleiskaavassa alueille, jotka voimassa olevassa yleiskaavassa on osoitettu esimerkiksi virkistyskäyttöön, ei sellaisenaan merkitse luonnonarvojen vaalimista koskevan yleiskaavan sisältövaatimuksen vastaisuutta.

Yleiskaavan tarkistetun luontovaikutusten arvioinnin mukaan merkittävää tiivistymistä tai nykyisen asuinrakenteen laajentumista on osoitettu Kalajärvelle, Nupuriin, Karhusuolle sekä Koskelo-Viiskorpi-alueelle. Kaavan esitystavasta johtuen osia useammasta luontokohteesta sijoittuu rakentamisalueiden merkinnöille. Esimerkiksi osia Nupurin paikalliseksi arvotetusta lehtopurolaaksosta sijoittuu yleiskaavan pientalovaltaisena asuinalueena kehitettävälle alueelle A3. Lisäksi reunaosia Nupurinjärven maakunnalliseksi arvotetun alueen rajauksesta sijoittuu yleiskaavan A3-alueelle, joka on lisäksi lähes kokonaan asemakaavoitettu. Nupurin alueella laajempia osia LAKU-kohteista sijoittuu rakentamisalueille, samoin liito-oravakohteita sekä muutamia lepakoille tärkeitä alueita. Vaikutusten arvioinnin mukaan aluetta laajemmin tarkasteltaessa pääosa arvokkaiksi rajatuista kohteista sijoittuu rakentamisalueiden ulkopuolelle ja luonnonympäristöjen yhtenäisyys säilyy. Yleiskaavassa on suunnittelun kuluessa laajennettu virkistys- tai suojelualueita Nupurin ja Korsbackan alueelle ja ekologiset yhteydet on osoitettu oikeusvaikutteisoin merkinnöin. Samoin esimerkiksi Kalajärven alueella ekologisen yhteyden sijaintia on selvitysten perusteella tarkennettu pohjoisen suuntaan parempien edellytysten vuoksi.

Valituksen 3 liitteissä esitettyjen tarkempien valituskohteiden osalta on kyse yleiskaavan strategisesta tavoiteluonteesta, erilaisesta tarkkuustasosta suhteessa voimassa oleviin yleiskaavoihin sekä rakentamisen pikselimerkintöjen ja suojelualuemerkintöjen eroista. Valituksen liitteissä esitetyt vaatimukset koskevat tasoltaan tarkempaan jatkosuunnitteluun kuuluvia seikkoja. Yleiskaavan toteuttamisen vaikutukset on selvitetty ja arvioitu kaavaselostuksesta ja selvityksistä ilmenevällä tavalla yleiskaavan tarkkuustason ja tavoitellun ohjausvaikutuksen mukaisesti. Yleiskaavan kaavamääräykset velvoittavat huomioimaan ekologiset yhteydet sekä luonnon monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun kannalta arvokkaat alueet ja tarkemman lajisuojelun jatkosuunnittelussa kaikilla alueilla. Yleiskaavan laadinnassa on selvitetty kattavasti alueen luontoarvoja ja vaikutusten arvioinnissa on todettu, että luontoarvot on huomioitu yleiskaavan määräyksissä vahvasti. Rakentamisalueiden sekä luontoalueiden ja -kohteiden läheisyys tai osittainen päällekkäisyys ovat yleispiirteisen yleiskaavan tunnistettu ja osin väistämätön ominaisuus, joka ei tee yleiskaavasta lainvastaista. Yleiskaavan tarkkuustaso ja siinä annetut jatkosuunnittelua velvoittavat määräykset huomioiden yleiskaava ei ole lainvastainen valituksissa esitetyillä perusteilla.

8. Yleiskaavan Natura-vaikutustenarviointi

Yleiskaavan Natura-vaikutustenarviointia ohjasi ohjausryhmä, jossa oli Espoon kaupungin ja arviointia laatineen konsultin lisäksi edustajat naapurikunnista, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta ja Metsähallituksesta.

Luonnonsuojelulain 65 §:ssä säädetyn mukaisesti Espoon kaupunki pyysi yleiskaavaehdotuksesta lausunnon ELY-keskukselta, joka totesi launnossaan 29.10.2019, tarkasteltavat kohteet erikseen huomioiden, että Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotus ei yksistään tai myöskään tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä kaava-alueella tai sen läheisyydessä sijaitsevien Natura 2000 -alueiden suojelun perusteena olevia luontoarvoja, kun esitetyt lieventämistoimet toteutetaan jatkosuunnittelussa.

Natura-arviota päivitettiin 24.8.2020 tarkentuneen yleiskaavaehdotuksen (25.5.2020) perusteella. Arviointitarkistuksen yhteenvedossa on todettu, että yleiskaavaehdotuksessa esitetyt maankäyttömuutokset verrattuna alustavaan yleiskaavaehdotukseen ovat Natura-alueisiin nähden vähäisiä. Merkittävä osa muutoksista on neutraaleja tai myönteisiä. Kaavaehdotuksen vaikutukset tarkasteltuihin Natura-alueisiin eivät eroa vuonna 2019 laaditun Natura-arvion johtopäätöksistä. Kaavaehdotuksella 2020 ei arvioida olevan merkittäviä kielteisiä vaikutuksia Natura-alueiden suojeluperusteisiin eikä eheyteen. Esitetyt lievennystoimet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Asemakaavoituksen yhteydessä tulee tehdä asemakaavaa koskeva Natura-arvio tarkentuvan suunnittelun myötä.

ELY-keskuksen lausunnon perusteella Natura-alueita koskevia yleismääräyksiä ja Natura-alueen kaavamääräystä täsmennettiin vielä siltä osin, kuin niillä ohjataan jatkosuunnittelussa tehtävää Natura-alueisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia sekä riittävien lähivirkistysalueiden suunnittelua. Lisäksi Natura-aluetta koskevan kaavamääräyksen ja yleismääräyksen kehittämissuosituksia täydennettiin haitallisten vaikutusten lieventämiskeinojen osalta.

Natura-arvioita tehtiin kaikkiaan neljä yleiskaavan valmistelun kuluessa (alustavasta yleiskaavaluonnoksesta 3.10.2017, alustavan yleiskaavaehdotuksen Natura-arviointi 29.4.2019, erillinen arviointi Espoonlahden Natura-alueesta samassa kaavavaiheessa 25.4.2019 sekä tarkistettu Natura-arvio yleiskaavaehdotuksesta 24.8.2020). Kaavaratkaisua on päivitetty eri suunnitteluvaiheissa Natura-arviointien perusteella. Kaavamääräysten ja kehittämissuosituksien ohella on paikoin muokattu kaavassa osoitettuja rakentamisen alueita. Vestran Natura-alueen ympäristössä on vähennetty rakentamisen alueita Natura-alueen ja rakentamisalueen väliin jäävän viheraluevyöhykkeen leventämiseksi. Nuuksion Natura-alueen Ketunkorven sekä Siikajärven osa-alueiden läheisyydestä on poistettu rakentamisalueita ja laskettu rakentamisalueiden tehokkuutta. Matalajärven ympäristössä on vähennetty Högnäsin asuntovaltaisen alueen osoitettua tehokkuutta.

Rakentaminen, hankkeiden toteutuminen ja niiden vaikutusten hallinta ratkaistaan tarkemmassa jatkosuunnittelussa asemakaavoituksessa sekä maankäyttö- ja rakennuslain tai muun lainsäädännön nojalla tapahtuvassa lupaharkinnassa. Alueella voimassa oleva yleiskaava on otettava

huomioon muun ohella ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisessa lupaharkinnassa. Luvan myöntämisen edellytykset ja hankkeen vaikutuksia rajoittavien ehtojen asettaminen ratkaistaan erikseen sitä koskevan sääntelyn ja siihen liittyvien selvitysten perusteella. Yleiskaavan hyväksyminen ei siten sellaisenaan merkitse yleiskaavan mahdollistamien hankkeiden vaikutusten realisoitumista. Yleiskaavamerkintöjen vaikutukset on arvioitu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti yleiskaavan tarkkuustason ja ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla. Tähän nähden ja kun otetaan huomioon, mitä yleiskaavan selvityksissä ja Natura-lausuntomenettelyssä on todettu, yleiskaava täyttää soveltuvilta osiltaan myös unionin oikeuskäytännössä vakiintuneen luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan tulkintaan liittyvän vaatimuksen selvitysten aukottomuudesta ja päätelmien täydellisyydestä, täsmällisyydestä ja lopullisuudesta, joilla voidaan hälventää kaikenlainen perusteltu tieteellinen epäily alueiden suojelutavoitteisiin kohdistuvista kielletyistä vaikutuksista.

9. Vesistövaikutukset

Vesistövaikutusten arviointi on yleiskaavatasolla yleispiirteistä, sillä jatkosuunnittelussa ratkeavat tarkemmin rakentamisalueiden sijoittuminen ja tehokkuus sekä kiinteistökohtaiset ja alueelliset hulevesien hallinnan ratkaisut. Myös rakentamisalueiden sijoittuminen suhteessa rantaviivaan ratkaistaan asemakaavoituksessa.

Yleiskaavassa on annettu hulevesien hallintaa koskeva yleismääräys, jonka mukaan maankäytön jatkosuunnittelussa on otettava huomioon riittävät aluevaraukset hulevesien luonnonmukaiseen hallintaan. Hulevesien hallinnan jatkosuunnittelu tulee tehdä valuma-aluelähtöisesti ottaen huomioon vesistöjen erityispiirteet. Maankäytön jatkosuunnittelussa tulee edistää vesien hyvän tilan säilyttämistä tai saavuttamista ja voimakkaasti kehittyville alueille tulee laatia hulevesien hallintasuunnitelma.

Kehittämissuositus ohjaa lisäksi ensisijaisesti ehkäisemään huleveden muodostumista ja huomioimaan jatkosuunnittelussa rakentamisaikaisen kiintoaine- ja ravinnekuormituksen vähentämisen.

Natura-arvioinnin ohjausryhmän aloituskokouksessa todettiin, että vesistövaikutusten arvioimiseksi tulisi laatia riittävän laajuinen suunnitelma hulevesien käsittelystä, jonka perusteella arviointi voidaan tehdä. Yleiskaavan yhteydessä laadittiin 'Hulevesien hallinnan periaatteet' – selvitys (2019), jossa käsiteltiin hulevesien hallinnan tavoitteita ja keinoja kaavan viidessä keskuksessa.

Viiskorpi oli yksi näistä keskuksista. Siellä hulevesien hallinnan tarpeiden tarkastelu jaettiin kahteen eri osa-alueeseen, Matalajärven suuntaan laskevaan valuma-alueeseen ja Niipperinpuron suuntaan laskevaan valuma-alueeseen. Selvityksessä on todettu Matalajärven valuma-alueen

tärkeimmiksi tavoitteiksi alueella syntyvien hulevesien laadullinen hallinta (ravinne- ja kiintoainekuormituksen kasvun ehkäisy) sekä Matalajärven vesitaseen säilyttäminen. Hulevesien hallinnan periaatteet Matalajärven valuma-alueella käsittävät kiinteistökohtaisen hulevesien hallinnan lisäksi kiinteistöjen liikennöityjen alueiden hulevesien suodatuksen, kosteikkorakenteen toteuttamisen sekä liikennemääriltään suurimpien katualueiden hulevesien laadullisen käsittelyn esimerkiksi viherpainanteilla tai biosuodatusrakenteilla. Kosteikkorakenne tulee toteuttaa heti alueen rakentamisen alkaessa. Nämä hulevesien hallinnan keinot ovat tavanomaista hulevesien hallinnan tasoa merkittävästi tehokkaampia. Hulevesien hallinnan periaatteet -selvitys toimii yleiskaavan yleismääräysten ja kehittämissuosituksen kautta lähtötietona maankäytön jatkosuunnitteluun hulevesien hallinnan suunnittelussa.

Natura-arviossa on tuotu esiin, millä kriteereillä arviointia on tehty. Keskeistä arvioinnissa on tunnistaa, heikentääkö hanke tai suunnitelma merkittävästi niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Natura-arvioinnissa keskitytään suojelun perustana oleviin luontotyyppihin tai lajeihin. Heikentämistä arvioitaessa huomioidaan luontotyyppin tai lajin suotuisaan suojelutasoon kohdistuvat muutokset sekä hankkeen vaikutus Natura 2000 -verkoston eheyteen ja koskemattomuuteen, millä tarkoitetaan tarkastelun alaisen kohteen ekologisen rakenteen ja toiminnan säilymistä elinkelpoisena ja niiden luontotyyppien ja lajien kantojen säilymistä elinvoimaisina, joiden vuoksi alue on valittu Natura-verkostoon.

Arviossa on todettu, että lajeihin tai luontotyyppihin ei kohdistu kielteisiä vaikutuksia, kun uusien rakentamisalueiden hulevesien hallinta toteutetaan asianmukaisesti siten, että Matalajärven ei kohdistu lisäkuormitusta. Hulevesitarkastelussa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisella Matalajärven virtaavien vesien laadussa tai määrässä ei tapahdu sellaisia muutoksia, jotka muuttaisivat järven tilaa heikommaksi. Yleiskaavan yleismääräykset velvoittavat toteuttamaan esitetyt toimenpiteet jatkosuunnittelussa, jolloin kielteisiä vaikutuksia ei synny.

Matalajärveä ja sen valuma-aluetta koskien on laadittu vuosien saatossa lukuisia erilaisia selvityksiä ja suunnitelmia. Näitä ovat muun ohella Matalajärven valumavesien hallintasuunnitelma ja Matalajärven kunnostustyösuunnitelma 2010–2012. Valuma-alue on pääosin yksityisessä maaomistuksessa, ja sitä koskevat suunnitelmat ovat luonteeltaan selvitystasoisia, koska niihin ei sisälly toteuttamisvelvoitetta ja toimenpiteiden toteutus riippuu paljolti yksityisistä maanomistajista. Matalajärven valumavesien hallintasuunnitelma (2011) on kaupunkisuunnittelukeskuksessa laadittu selvitys järven kohdistuvasta vesistökuormituksesta sekä sen vähentämisen mahdollisista keinoista. Selvityksessä on tarkasteltu mahdollisia hulevesien hallinnan ratkaisuja teoreettisella tasolla pääosin yksityiselle maalle. Selvitystä tehtäessä on tunnistettu, että ratkaisujen toteutuminen riippuu paljolti yksityisistä

maanomistajista. Valituksessa on viitattu myös Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelmaan ja siellä tunnistettuun tarpeeseen toteuttaa Matalajärven kunnostustyösuunnitelma 2010–2012. Suunnitelma koostuu useista toimenpiteistä, jotka on ollut tarkoitus toteuttaa Matalajärven suojeluyhdistyksen toimesta ulkoisella rahoituksella. Yleiskaavoituksen kannalta kyse on lähtötiedoista ja taustaselvityksistä, jotka on otettu huomioon soveltuvin osin.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava ei millään tavalla estä valumavesien hallintasuunnitelman tai kunnostustyösuunnitelman toteuttamista. Matalajärven kohdistuvista toimenpiteistä vastaa nykyään Metsähallitus ja muista toimenpiteistä maanomistajat. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan valmistelussa kyseiset suunnitelmat ovat olleet taustatietona kertoen järven tilasta ja valuma-alueen kuormituksen vähentämisen keinoista. Erillisissä suunnitelmissa asiaa on tarkasteltu ja esitetty suosituksia ainoastaan yhdestä näkökulmasta. Maankäytön suunnittelu on kuitenkin erilaisten tavoitteiden yhteensovittamista. Vesistövaikutusten lisäksi tulee ottaa huomioon erilaisia muun ohella rakennettavuuteen, kulttuuriympäristöön ja maisemaan sekä saavutettavuuteen liittyviä tekijöitä. Vaikutusten arvioinnin tehtävä on selvittää kaavaratkaisun merkittävät vaikutukset.

Edellä mainittujen suunnitelmien toteutumattomuus ei sellaisenaan merkitse heikennystä järven tilaan. Toisin kuin valittajat ovat valituksessa 3 väittäneet, näiden hankkeiden toteutumista ei ole Natura-arviossa oletettu toteutuvaksi eikä toteuttamattomia hankkeita ole Natura-arviossa myöskään käytetty lievennyksinä uusille päästöille.

Kaavoituksen myötä kaupunki voi toteuttaa hulevesiratkaisuja puistoalueiksi kaavoitettaville alueille. Yleiskaavassa ei ole osoitettu merkittävää lisärakentamista Matalajärven rantavyöhykkeelle. Nykytilassa kaupungin mahdollisuudet vaikuttaa hulevesiratkaisujen toteutumiseen ovat hyvin vähäiset yksityisen maanomistuksen vuoksi. Yleiskaavassa osoitettu maankäyttö ja hulevesien hallintaa koskevat yleismääräykset sekä selvityksessä tarkemmin konkretisoidut hulevesien hallinnan keinot voivat siten mahdollistaa Matalajärven tilaa parantavien keskitettyjen hulevesien hallintarakenteiden toteuttamisen kaavoituksen myötä. Natura-arviossa on myös todettu, että hulevesien hallinnalla voidaan mahdollisesti vähentää nykyistä ravinne- ja kiintoainekuormaa.

Matalajärven valumavesien hallintasuunnitelma on jo yli kymmenen vuotta vanha ja siinä esitetyt arviot hulevesien laadullisen parantamisen mahdollisuuksista ovat osin vanhentuneita. Viimeisen kymmenen vuoden aikana hulevesien hallintaratkaisut ovat vakiintuneet käytännöksi uudisrakentamisessa. Samalla myös erilaisten menetelmien soveltuvuudesta Suomen olosuhteisiin on saatu lisätietoa ja erilaiset laadullisen hallinnan menetelmät ovat kehittyneet tutkimushankkeiden myötä. Hulevesien laadulliseen hallintaan soveltuvat esimerkiksi erilaiset

biosuodatinrakenteet, joita Matalajärven valuma-alueelle on suositeltu Hulevesien hallinnan periaatteet -raportissa.

Yleiskaavan Natura-vaikutusten arvioinnissa tai hulevesien hallinnan periaatteet -selvityksessä ei ole esitetty lievennyskeinona rakentamistöiden ajoittamista tiettyihin kesäkuukausiin. Yleiskaavan Natura-vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty siihen mennessä valmistuneita asemakaavoituksen selvityksiä ja Natura-arvioiteja. Yleiskaavan Natura-arviointi on kuitenkin tehty itsenäisenä arviona huomioiden yleiskaavan suunnittelu- ja ohjaustarkkuus. Arvioinnissa huomioidut hulevesien hallinnan keinot perustuvat kaavaa varten laadittuun Hulevesien hallinnan periaatteet -selvitykseen.

10. Maakunnallinen ekologinen yhteys Ämmässuon eteläpuolella

Uusimaakaava 2050 maakuntakaavassa on osoitettu itä-länsisuuntainen maakunnallinen ekologinen yhteys Ämmässuon eteläpuolelta ja toinen yhteys Nupurinjärven suuntaan pohjoiseen. Yleiskaavassa maakunnalliset ekologiset yhteydet Kirkkonummen suuntaan on osoitettu Fagerängin pohjoisosaan sekä etelämpänä Skogändan tasalle. Ne perustuvat yleiskaavaa varten tehtyyn selvitykseen (Ekologisten yhteyksien selvitys 2016 Espoonkartanon-Gumbölen alueella. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen julkaisu 6/2016). Maakunnallisen ekologisen yhteyden kaavamerkinnän kuvauksen mukaan merkinnällä osoitetaan laajojen metsäalueiden ja niitä yhdistävien viheryhteyksien muodostama ekologisten yhteyksien runko. Suunnittelussa ja hoidossa tulee turvata metsäisten yhteyksien jatkuvuus, ekologinen kytkeytyneisyys ja riittävä leveys sekä tarvittaessa kehittää yhteyksien toimivuutta. Merkinnällä osoitetaan yhteyksien suunta, sijainti on ohjeellinen.

Yleiskaavan tarkkuustasosta johtuen kaavassa ei esitetä yhteyksien tarkkaa rajausta. Oleellista on, että Kirkkonummen suunnan yhteydet sijoittuvat laajemmalle maa- ja metsätalousalueen aluemerkinnälle. Ekologisen verkoston osalta kaavakartalla on osoitettu luonnonsuojelu- ja suojelualueet, Natura 2000 -alueet sekä maakunnallisesti merkittävät ekologiset yhteydet. Ne tulee ottaa oikeusvaikutteisena huomioon kaavakartalta sekä oikeusvaikutteiset paikalliset ekologiset yhteydet ja virtavesien ekologiset yhteydet Luontoarvojen verkosto 2050 -liitekartalta 3. Lisäksi liitekartalla on osoitettu informatiivisena ekologisten yhteyksien kehittämiskohteet. Lisäksi Virkestysverkosto 2050 - ja Kestävä vesien hallinta 2050 -liitekartoilla on tavoitteita luontoarvojen ja ekologisen verkoston säilyttämiselle. Ekologisten yhteyksien kehittämisuosituksiin on lisätty tavoite maakunnallisen ekologisen yhteyden minimileveydestä sekä muuta ohjeistusta leveyteen liittyen. Paikallinen ja virtavesien ekologinen yhteys -merkinnöille on annettu omat, oikeusvaikutteiset kaavamääräykset liitekartalla 3. Ekologisten yhteyksien kehittämisen toteuttamistapaa ei määritellä yleiskaavassa.

Halujärven pohjoispuolelle osoitettu maakunnallinen ekologinen yhteys sijoittuu maa- ja metsätalousvyöhykkeelle, jonka leveys noudattaa merkinnän ohjeellista suositusleveyttä yleiskaavassa (taajama-alueiden ulkopuolella 300–500 metriä). Maakunnallisten ekologisten yhteyksien suosituksessa todetaan, että paikoin yhteyksissä voi olla kapeikkoja. Erillisessä alueen vaikutusten arvioinnissa paikallisten kaventumien ei arvioitu heikentävän yhteyden toimivuutta. Selvityksen mukaan ekologiset yhteydet voivat metsäympäristöjen ohella sijaita osittain myös muiden viherympäristöjen (esim. puistot, viljelykset) alueilla.

Natura-alueita ja luonnonsuojelualueita sekä luontodirektiivin liitteen IV (a) lajien esiintymiä koskevat luonnonsuojelulain mukaiset kiellot. Yleiskaavan vaikutukset metsäelinympäristöihin kokonaisuutena on tunnistettu luontovaikutusten arvioinnissa. Suojelualueiden tuntumaan esitetyn maankäytön jatkosuunnittelua ohjaa yleiskaavan yleismääräys, jonka mukaan tulee luonnon monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun kannalta arvokkaat alueet ottaa huomioon maankäytön jatkosuunnittelussa sekä turvata arvojen säilyminen. Lisäksi SL- ja S-alueiden kaavamääräyksen mukaan kielletään alueiden luonto- tai suojeluarvojen heikentäminen.

11. Nuuksion järviylänkö

Nuuksion järviylänköä koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan “Nuuksion järviylänköaluetta tullaan valtion toimesta kehittämään yhdessä asianomaisten kuntien kanssa ulkoilu- ja erämaisena luonnonalueena pääkaupunkiseudun ja sen lähikuntien asukkaiden hyväksi alueen luonnonarvot säilyttäen. Nuuksion järviylänköalueella tarkoitetaan kartalla likimääräisesti rajattua aluetta. Alueen tarkka raja määritellään kuntien laatimien vahvistettavien yleiskaavojen yhteydessä”. Espoon kaupunki on tarkentanut Nuuksion ympäristön maankäyttöä Espoon pohjoisosien yleiskaavassa ja edelleen valituksenalaisessa Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa. Yleiskaavassa on otettu huomioon, mitä aiemmin voimassa olleessa maakuntakaavassa ja Uusimaakaava 2050 maakuntakaavassa on todettu muun ohella virkistyskäytön kannalta luontevien ja toiminnallisesti yhtenäisten alueiden muodostumisesta esimerkiksi Nuuksion kansallispuiston ympärillä olevan järviylängön alueen osalta.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa ei osoiteta rakentamista luonnonsuojelun tai virkistyskäytön kannalta tärkeille alueille Nuuksion järviylängöllä valtioneuvoston päätöksen mukaisesti. Bodominjärven länsipuolinen alue on merkitty A3-merkinnällä, koska alueen olemassa oleva rakentaminen vastaa pientaloaluetta. Kyseinen merkintä on siten nykytilanteen toteava.

12. Kyläalueet (AT-alueet)

Yleiskaavan kyläalueet (AT) voivat täydentyä vähäisesti

asemakaavoituksella tai tapauskohtaisella ja kysyntälähtöisellä suunnittelutarveharkinnalla, joka ei voi johtaa määrältään tai vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen. Useat yleiskaavan kyläalue-merkinnöistä vastaavat voimassa olevaa yleiskaavaa sekä jo kylämaisesti rakentuneita alueita. Kyläalueiden kehittymismahdollisuuksia ja niihin liittyviä erilaisia reunaehtoja on kuvattu ehdotusvaiheen selvityksessä 'Näkökulmia kylien ja maaseudun kehittämiseen'. Selvitys on myös tukimateriaalia jatkosuunnitteluun.

Yleiskaava ei tule merkittävästi lisäämään rakentamisen määrää etäällä palveluista ja joukkoliikennereiteistä, koska koko Espoon kaupungin asemakaavoittamaton alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:ssä tarkoitettua suunnittelutarvealuetta. Vakituisen asumisen kaavamerkintä ei välittömästi oikeuta lisärakennuspaikkoihin, mikäli tarkemmassa suunnittelussa, kuten suunnittelutarveratkaisumenettelyssä todetaan, ettei rakentaminen täytä maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyjä erityisiä edellytyksiä. Mikäli alueelle on edellä mainitut tekijät huomioiden mahdollista rakentaa lisää, rakentaminen toteutuu pääasiassa kysyntälähtöisesti maanomistajan aloitteesta.

Suunnittelutarveratkaisun edellytysten tutkintaan sisältyy suoraan lain nojalla velvollisuus huomioida luontoarvojen säilyminen. Tästä on säädetty maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:ssä suunnittelutarveratkaisun edellytyksiä koskien, sekä saman lain 197 §:n yleissäännöksessä, jonka mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään. Yleiskaavatasolla huomioitavat seikat, kuten ekologiset yhteydet, on tunnistettu ja huomioitu myös kyläalueiden osalta.

Olemassa olevien, luonnonsuojelualueisiin rajautuvien kyläalueiden ja loma-asuntoalueiden mahdollinen pienimuotoinen lisärakentaminen ratkaistaan jatkosuunnittelussa, jossa rakentamisen määrään ja sijoittumiseen vaikuttavat muun ohella siitä aiheutuvat ympäristövaikutukset. Kaavamääräysten mukaan asuntovaltaisilla alueilla tulee turvata riittävät ja hyvin saavutettavat lähivirkistysalueet sekä laadukkaat virkistysyhteydet laajemmille viheralueille.

13. Hepokorven alue

Hepokorven alueen kehittäminen ja tarve elinkeinotoimintojen ja teollisuuden alueena pohjautuu yleiskaavan tavoitteisiin. Lisäksi Kehä III:n aluetta vahvistetaan työpaikka-alueena ja osana metropolialueen elinkeinovyöhykettä. Kaavaselostuksessa on kuvattu erityyppisten elinkeinotoimintojen sijoittumisen periaatteita. Kaavaselostuksen mukaan tuotantotoiminnan ja logistiikan sijoittumisessa keskeistä on suuri tilantarve ja hyvät liikenne yhteydet. Tällaisille toiminnolle soveltuvia alueita on esimerkiksi Kehä III:n pohjois- ja länsipuolella. Kehä III:n työpaikka-alueiden toimialarakenteessa painottuvat edelleen varasto-, logistiikka-

sekä teollisuustyyppiset toimialat. Kehä III on myös väylä seudun kansainvälisinä yhteyksinä toimiviin lentokenttään ja satamaan.

Yleiskaavan tavoitteena on ollut myös luoda edellytykset järjestää yhdyskuntatekninen huolto kestäväällä tavalla ja varmistaa sille riittävät alueet. Hepokorven alue on tunnistettu tärkeäksi monen teknisen huollon toiminnon näkökulmasta. Yhdyskuntatekninen huolto ja ympäristöterveys 2050 -liitekartassa on osoitettu Hepokorven alueelle informatiivisella merkinnällä alueen mahdollisia yhdyskuntateknisen huollon toimintoja: Palvelinkeskus/ylijäämäenergia, energiantuotanto ja sähkönsiirto sekä maa- ja kiviainesten ja rakennusmateriaalien kierrätys. Toimintojen sijoittumisen perusteita on avattu tarkemmin kaavaselostuksessa ja selvityksessä 'Kohti kestävyyttä ja resurssitehokkuutta - Yhdyskuntatekninen huolto ja ympäristöterveys'. Alue on selvityksissä todettu otolliseksi maamassojen ja rakennusmateriaalien kierrätysalueeksi, sillä se sijaitsee keskellä kaava-alueita melko kaukana asutuksesta hyvien kulkuyhteyksien päässä. Hepokorpi on tunnistettu ja osoitettu liitekartassa lisäksi mahdolliseksi palvelinkeskuksen sijaintipaikaksi. Merkintä perustuu alueen sijaintiin suhteessa keskitettyyn lämmönjakeluverkkoon ja sähköasemiin (kaavaselostus, s. 56). Alueen soveltuvuus energiahuollon toiminnolle perustuu kaava-alueen maankäytön muutokseen sekä alueen sijaintiin suhteessa liikenneverkkoon ja energiahuollon verkostoihin (Kohti kestävyyttä ja resurssitehokkuutta... -selvitys, s. 27).

Hepokorven elinkeinotoimintojen ja teollisuuden alueen vaikutukset on huomioitu kaavan vaikutusten arvioinnissa yleiskaavan ohjausvaikutus ja suunnittelutaso huomioon ottaen. Hepokorven alue on lisäksi otettu huomioon kaavan Natura-vaikutusten arvioinnissa.

14. Brobackan A3-aluemerkinnän rajaus (valitus 4)

Kaupunkisuunnittelulautakunta on kokouksessaan 15.4.2020 § 56 käsitellyt yleiskaavaehdotuksen asettamista nähtäville. Tässä kohdassa lautakunta on päättänyt muun ohella tehdä nähtäville esitettyyn ehdotukseen muutoksen, jossa A3-merkintää laajennettiin Brobackassa. Muutos ilmenee kokousasian pöytäkirjan karttaliitteestä sivulta 14, kuva 20 sekä lausunnon liitteestä. Perusteluna muutokselle oli, että alue sijaitsee joukkoliikennedyhteyksien varrella ja kunnallistekniikka kulkee alueen läpi. Yleiskaavaluonnos oli ollut nähtävillä aiemmin 3.4.-3.5.2018. Kaavaehdotus päätettiin muutoksin asetettiin nähtäville 7.9.-20.10.2020. Valituksen kohteena oleva lautakunnan kokouksessa 15.4.2020 § 56 kohdalla päätetty muutos on siten ollut vaaditulla tavalla nähtävillä kaavaehdotusvaiheessa.

Yleiskaavasta hyväksymiskäsittelyssä poisrajattujen osien vaikutusta on käsitelty tarkemmin kaavaselostuksen alussa ja erikseen tässä lausunnossa. Rajauksilla ei ole vaikutusta hyväksytyyn yleiskaavan lainmukaisuuteen.

Kaavaselostuksessa (s. 62) ja edellä tässä lausunnossa todetun mukaisesti asumiseen osoitetut alueet käsittävät pääkäyttötarkoituksen ohella myös viheralueita, joiden sijaintia ja kokoa ei ole määritelty yleiskaavassa. Kiinteistöjen tarkempi jaottelu käyttötarkoituksittain, kuten asuin- ja viheralueisiin, ratkaistaan asemakaavoituksen yhteydessä. Mahdollisen uuden rakentamisen sijoittuminen ja määrä ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Kaavassa on annettu tarpeelliset luontoarvoja turvaavat yleismääräykset. Asemakaavoituksen yhteydessä laaditaan tarvittavat tarkemmat luontoselvitykset ja Natura-selvitykset. Yleiskaavan tarkkuustaso ja kaavamääräykset huomioiden kyseinen A3-merkinnän rajaus ei siten ole valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastainen.

Yleiskaavaehdotuksesta saatiin muistutuksia kaikkiaan noin 750 kappaletta. Muistutuksista ja niihin annetuista vastineista on koottu erillinen vastineraportti, joka on lähetetty maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n 2 momentin mukaisesti osoitteensa ilmoittaneille muistutuksen jättäjille. Mainitun lainkohdan soveltamista koskien on vakiintuneesti katsottu, että kunnan kannanotto muistutuksissa esitettyihin mielipiteisiin voi olla myös ote kaavan hyväksyvää toimielintä varten laaditusta yhteenvedosta vastineeksi muistutuksiin. Yleiskaavan osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyä on käsitelty tarkemmin kaavaselostuksessa ja edellä tässä lausunnossa. Yleiskaava ei ole lainvastainen valituksessa esitetyillä menettelyyn liittyvillä perusteilla.

15. Ketunkorven A3- ja AT-alueet (valitukset 5 ja 10)

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa osoitettu Lepsämänjoentien varren kyläalue (AT) vastaa voimassa olevan Espoon pohjoisosien yleiskaavan, osa I pientalovaltaista aluetta (AP), ottaen huomioon Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan strategisemmän esitystavan. Tarkemmat aluerajaukset ratkaistaan maankäytön jatkosuunnittelussa. Ketunkorvessa yleiskaavan A3- ja AT-alueella on vireillä kaupunkisuunnittelun työohjelman mukainen Ketunkorven asemakaava, jossa tutkitaan ja esitetään tarkemmat rakentamismahdollisuudet.

Lahnuksen AT-alue rajautuu jo rakentuneilta osin luonnonsuojelu- ja Natura-alueeseen. Lepsämänjoentien varsi on osoitettu yleiskaavassa kyläalueena, joka vastaa tehokkuudeltaan parhaiten alueelle sopivaa rakentamisen määrää ottaen huomioon Natura-alueen läheisyyden. Yleiskaavan Natura-arvioinnin mukaan Ketunkorven alueelle osoitettu maankäyttö ei aiheuta kielteisiä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin.

Vesihuollon toteuttaminen ei edellytä alueen asemakaavoitusta. Asemakaavoittamattoman alueen ulkopuolella vesihuollon rakentamista Espoossa toteutetaan vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Yleiskaavan A3- ja AT-alueiden rajaukset Ketunkorven alueella perustuvat kaavan aineistosta tarkemmin ilmenevällä tavalla yleiskaavan selvityksiin ja soveltuvin osin olemassa olevan tilanteen toteamiseen. Yleiskaavassa osoitetut A3-alueet täydentävät olemassa olevaa kaupunkirakennetta. Yleiskaavan väestön painopiste on hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Pientaloasumisen alueet monipuolistavat asumisen vaihtoehtoja maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 2 momentin 3 ja 5 kohdassa säädettyjen yleiskaavan sisältövaatimusten mukaisesti. Yleiskaavan oikeusvaikutteisten yleismääräysten mukaan maankäytön jatkosuunnittelussa varmistetaan toimivat liikenneyhteydet ja liityntäpysäköintimahdollisuudet sekä saavutettavuus joukkoliikenteellä, kävellen ja pyöräillen. Yleiskaavan sisältövaatimuksista edellä tässä lausunnossa todettu koskee myös Ketunkorven aluetta.

Ketunkorven A3-alue on Uusimaakaava 2050 maakuntakaavassa valkoista aluetta. Maakuntavaltuusto on todennut käsittelyssään 25.8.2020, että maakuntakaavan valkoisilla alueilla on mahdollisuus paikallisesti merkittävään yhdyskuntarakentamiseen ja asemakaavoitukseen. Kunnilla on lisäksi valkoisilla alueilla mahdollisuus taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeseen tai olemassa olevaan taajamarakenteeseen tukeutuvaan asemakaavoitukseen.

Ketunkorven alueen A3- ja AT-alueiden rajaukset ovat näin ollen yleiskaavassa hyväksytyssä muodossaan lainmukaiset, eikä valituksissa ole esitetty perusteita, joiden vuoksi yleiskaavaa tulisi näiltä osin kumota tai palauttaa.

16. Yleiskaavan ilmastovaikutukset

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset muun ohella ilmastoon.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa ilmastovaikutusten arviointia on tehty kaavan eri vaiheissa laajasti ja monipuolisesti hyödyntäen erilaisia menetelmiä. Arvioinnissa on hyödynnetty myös päästölaskentaa, mitä laki ei sinällään arvioinnilta edellytä. Kaavaselostuksessa (s. 91) on todettu: "Ilmastovaikutuksia on arvioitu läpi yleiskaavan suunnitteluprosessin. Lisäksi työn rinnalla on laadittu useita selvityksiä liikenteeseen liittyen. Ilmastovaikutuksia on arvioitu kokonaisuutena kaavan vaikutusten arviointiraporteissa sekä erillisissä ilmastovaikutuksia koskevissa raporteissa (KEKO-ekotehokkuusarviointi sekä Ilmastovaikutusten arviointi, Ramboll 2020)." KEO-ekotehokkuusarviointiin on sisällytetty päästölaskenta, joka toteutettiin erikseen koko alueelle ja sen kolmelle

osa-alueelle (läntinen ja itäinen ratakäytävä sekä Espoon keskuksen ympäristö).

Lisäksi hyväksymisvaiheen kaavaselostuksessa on esitetty kyseisten raporttien pohjalta ja niitä täydentäen kaavan merkittävimmät ilmastovaikutukset (kaavaselostus s. 91). Arviointia täydennettiin tässä vaiheessa erityisesti hiilinieluihin ja -varastoihin kohdistuvien vaikutusten ja massojen hallinnan osalta. Selostuksessa on arvioitu yleiskaavan suhdetta kaupungin ilmastotavoitteisiin. Seudullisten ilmastovaikutusten arviointi on myös lisätty kaavaselostukseen kaavan hyväksymisvaiheessa. Ilmastovaikutusten arvioinnin materiaalit mahdollistavat lain vaatimuksiin nähden erittäin kattavasti yleiskaavan merkittävien ilmastovaikutusten arvioinnin.

Kaavoituksen ilmastovaikutusten arviointiin tai päästölaskentaan ei ole olemassa standardoitua menetelmää. KEKO-laskuri on ympäristöhallinnon yhdessä VTT:n, Aalto-yliopiston ja kuntien kanssa kehittämä kaavoituksessa yleisesti käytetty vaikutusten arvioinnin työkalu. Päästölaskennassa huomioidaan kaikki merkittävimmät päästölähteet (infran ja rakennusten rakentaminen, energian kulutus, henkilöliikenne ja maankäytön muutos eli hiilivarastojen väheneminen metsäkadon myötä). Työkalu ei mahdollista erilaisten liikenteen ominaispäästöjen skenaariotarkasteluja, mutta kuten ELY-keskuksen lausunnosta annetussa vastineessa on todettu, skenaariotarkastelut eivät tuottaisi sellaista uutta tietoa, joka vaikuttaisi konkreettisesti kaavaratkaisuun tai kaavaratkaisun merkittävien vaikutusten tunnistamiseen. Erilaiset skenaariotarkastelut ovat luonteeltaan herkkyystarkasteluja ja ainoastaan täydentäisivät vaikutusten arviointia. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa epävarmuustekijöiden vaikutusta on arvioitu laadullisesti ilmastovaikutusten arviointiraportissa. Koska päästölaskenta ei ole vakiintunut kaavoituksessa eikä siihen soveltuvia, yleisesti saatavilla olevia työkaluja ole juurikaan kehitetty, täyttää päästölaskennan toteuttaminen osana ilmastovaikutusten arviointia yleiskaavoituksessa muun selvitystyön ohella selvästi lain vaatimukset kaavoituksen selvityksistä.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa laaditun KEKO-päästölaskennan lähtötiedot on kuvattu yksityiskohtaisesti pääosin kartoin ja taulukoin 'Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava; KEKO-ekotehokkuusarviointi' -raportin liitteessä 1 (Laskennan lähtötiedot). Lisäksi KEKO-laskurin laskentaoletukset ja -periaatteet on esitetty kaikille avoimissa dokumenteissa Suomen ympäristökeskuksen internetsivuilla. Hiilinielu- ja varastovaikutusten laskentaperiaatteet on kuvattu kaavaselostuksessa (s. 93). Yleiskaavallista laskentaa hiilinieluihin ja -varastoihin kohdistuvista vaikutuksista ei ole Espoon kaupungin tietojen mukaan tehty aiemmin missään tällä tarkkuudella, eikä sitä varten ole olemassa valmista yleisesti käytettyä menetelmää.

Ilmastovaikutusten arvio perustuu nähtävillä olleen kaavaehdotuksen

rajaukseen ja sen laadinnan pohjana olleisiin aineistoihin. Kaupunginhallitus on 3.5.2021 päätöksellään rajannut kaava-alueesta osan hyväksymiskäsittelyn ulkopuolelle. Rajauksen muutos ei vaikuta yksittäisten alueiden tai ratkaisujen ilmastovaikutuksiin, joita selostuksessa on kuvattu kaavaehdotuksen rajaukseen perustuen. Selostuksessa (s. 98) on lisäksi arvioitu, miten hyväksymiskäsittelyyn vietävän kaava-alueen rajausta vaikuttaa kaavan ilmastovaikutuksiin kokonaisuutena. Selostuksessa on muun ohella todettu, että hyväksymiskäsittelyyn vietävällä kaavalla on hieman pienempi hiilivarastoja ja –nieluja vähentävä vaikutus kuin kaavaehdotuksella, sillä viheralueiden osuus kaava-alueesta kasvaa noin 5 %. Seudullisten ilmastovaikutusten kokonaisuuden kannalta kaavarajauksella ei ole merkitystä.

Kaavassa virkistysalueille osoitettu maisematyölupavaade ja kaavan suojelumerkinnot vaikuttavat lisäksi myönteisesti hiilinielujen ja -varastojen kehitykseen pitkällä aikavälillä viheralueena säilyvillä alueilla.

Espoossa on asetettu myös kaupungin omia ilmastotavoitteita, kuten hiilineutraalius vuonna 2030. Kaupungin itse asettamilla ilmastotavoitteilla ei ole oikeudellista merkitystä yleiskaavan lainmukaisuuden arvioinnissa. Kaavaselostuksessa on kuvattu sivuilla 91 ja 92 kaavan suhdetta kaupungin ilmastotavoitteisiin seuraavasti: Kaavan ilmastovaikutukset linkittyvät vahvasti kaupungin kasvuun, johon varautuminen on yksi keskeisistä kaavan tavoitteista. Yleiskaavan lähtökohdat ja kaavaratkaisut tukevat hyvin Espoon ilmastotyön keskeisiä toimenpidekokonaisuuksia sekä liikenteen ja maankäytön yhteensovittamiseen että energiaan liittyen. Yleiskaava ja sen arvioitu toteutumisaikataulu tukevat myös Espoon hiilineutraaliustavoitteen 2030 saavuttamista. Pidemmälle aikavälille Espoossa ei ole asetettu ilmastotavoitteita. Vuoteen 2050 mennessä kaava-alueen päästöjen on arvioitu vähenevän kaavaratkaisun ja yleisen päästökehityksen ansiosta asukasmäärän kasvusta huolimatta.

17. Yhdyskuntateknisen huollon alue ja erityisalue

Yleiskaavassa on annettu yhdyskuntateknisen huollon (ET) ja erityisalueen (E) merkintöihin liittyen kaavamääräykset, joiden mukaan alueen toimintojen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristöhaittojen torjuntaan ja toiminnan kehittämisessä tulee ottaa huomioon kaavassa osoitettu ympäröivä maankäyttö. Suojaviheralue (EV), jolla on osoitettu toimenpiderajoitus, on tarkoitettu Ämmässuon yhdyskuntateknisen huollon ja Kulmakorven erityisalueen suojaviheralueeksi. EV-merkintää on käsitelty tarkemmin edellä.

Alueelle laadittiin kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä erillinen arvio maankäytön vaikutuksista ympäristöön (Ämmässuo-Kulmakorpi vaikutusten arviointi. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen julkaisu 10/2019), jolla tunnistettiin merkittävimmät vaikutukset ja niiden lieventämiskeinot. Kaavaluonnoksesta kaavaehdotukseen erityisalueen

laajuutta pienennettiin alueen lounaiskulmassa ekologisen yhteyden turvaamiseksi ja ympäristön asukkaille kohdistuvien haittojen vähentämiseksi.

18. Ämmässuo-Kulmakorven alueen yhteisvaikutusten arviointi

Ämmässuo-Kulmakorven alueen vaikutusten arvioinnissa eri toimintojen vaikutuksia on tarkasteltu yleiskaavatasoisesti. Hankkeita koskevien suunnitelmien ja vaikutusten arviointien puuttuessa vaikutusten arviointi on tehty hyödyntäen tietoa vastaavien toimintojen vaikutuksista. Tarkemmat riskinarvioinnit ja vaikutusten arviointi tehdään toimintojen lupakäsittelyjen yhteydessä soveltuvan lupalainsäädännön mukaisesti. Ämmässuon-Kulmakorven vaikutusten arvioinnissa on vaikutuksia tarkasteltu lähtökohtaisesti kaavamerkinnöittäin. Lisäksi ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen kohdistuvia vaikutuksia on käsitelty kokonaisuutena koko alueella.

Ämmässuon-Kulmakorven alueen vaikutusten arvioinnissa arvioitiin kolmen eri kaavamerkinnän vaikutuksia: erityisalueen (E), yhdyskuntateknisen huollon alueen (ET) sekä elinkeinoelämän ja teollisuuden alueen (T), joka käsittää Kulmakorpi I -asemakaava-alueen.

Ilmastovaikutusten arviointiin ei käytetyn laskentatyökalun rajoitteista johtuen sisältynyt kuljetusliikenteen päästöjä. Kaavaselostuksessa on kuitenkin arvioitu kuljetusliikenteen suhteellista osuutta alueen päästöistä perustuen pääkaupunkiseudun vastaaviin liikenteen päästöjen suhteisiin. Ämmässuon-Kulmakorven alueen toiminnot ovat luonteeltaan seudullisia eikä niiden ilmastovaikutuksia voi tarkastella kohde- tai aluekohtaisesti rajatulla alueella. Selostuksen ilmastovaikutusten arvioinnissa (s. 95) on arvioitu Ämmässuon-Kulmakorven alueelle sijoittuvien toimintojen ilmastovaikutuksia seudullisesta näkökulmasta.

19. Liikennemäärä ja liikenneturvallisuus

Kuljetusliikenne on otettu huomioon arvioitaessa yleiskaavan vaikutuksia liikennemääriin. Yleiskaavaehdotuksen liikenne-ennusteet on laskettu HSL:n HELMET-malleilla. Mallien lähtötietoina on asukas- ja työpaikkamäärät ennustetilanteessa. Malleilla lasketaan henkilöliikenne kulkutavoittain (henkilöauto, joukkoliikenne, kävely, pyöräily) ja tavaraliikenne ajoneuvoluokittain (pakettiautot, kuorma-autot ilman perävaunua, perävaunulliset kuorma-autot). Tieliikenteen matkat (henkilöautot, bussit, pakettiautot, kuorma-autot) sijoitellaan tieverkolle, jolloin tuloksena saadaan väylien liikennemäärät. Ämmässuon-Kulmakorven alueen vaikutusten arvioinnissa on myös arvioitu liikenteellisiä vaikutuksia, sisältäen kuljetusliikenteen.

Ajoneuvoliikenteen tarpeita on tarkasteltu laadituissa liikenneselvityksissä. Selvitysten tuloksena on todettu, että uusia pääteitä ja -katuja ei tarvita,

mutta nykyisiä tulee parantaa ja kehittää, mm. Turunväylä. Uudenmaan ELY-keskus on syksyllä 2020 aloittanut Turunväylän kehittämishankkeen sisältäen toimivuustarkastelut välillä Tuomarila - vt 2 sekä aluevaraussuunnitelman laatimisen Turunväylän kolmansille kaistoille välillä Tuomarila - vt 2.

Ämmässuon-Kulmakorven alueen vaikutusten arvioinnin mukaan liikennemäärän kasvaminen vaikuttaa heikentävästi liikenneturvallisuuteen erityisesti Nupurintiellä. Nupurintielle on välille Brobackantie-Kirkkonummen raja vuonna 2018 laadittu tiesuunnitelma, joka pitää sisällään kevyen liikenteen väylän toteuttamisen Nupurintien eteläpuolelle. Tämä lieventää kevyelle liikenteelle kaavan mukaisen toiminnan toteutumisesta aiheutuvia turvallisuusvaikutuksia. Yleiskaavan vaikutusten arvioinnissa on todettu joukkoliikenteen korkean kulkutapaosuuden parantavan liikenneturvallisuutta ja että liikennejärjestelmää parannetaan pääasiassa nykyisten väylien osalta, mikä parantaa niiden liikenneturvallisuutta.

Väyläviraston 2020 laatimassa raportissa 'Helsinki-Turku-käytävän junaliikenteen matkustusennusteet ja liikennöintimallien vertailu' on johtopäätöksissä esitetty, että Helsinki-Hista-Lohja-välillä liikennöi alkuvaiheessa kaksi lähijunavuoroa tunnissa suuntaansa. Maankäytön kasvaessa Helsinki-Hista -välin liikennöintiä täydennetään ruuhka-aikana ainakin kahdella lähijunavuorolla tunnissa suuntaansa. Välillä Helsinki-Hista on siis mahdollista liikennöidä neljällä lähijunavuorolla tunnissa suuntaansa, mikä takaa riittävän matkustajakapasiteetin. Henkilöautoliikenne ei siten lisääny Histasta Helsinkiin ja Espoon keskukseen junaliikenteen kapasiteetin takia.

20. Meluvaikutukset

Kaavaselostuksessa on todettu Ämmässuo-Kulmakorven aluetta koskien (s. 83), että yleiskaava osoittaa alueiden käytön yleispiirteet, mutta ei ratkaise yksityiskohtaisesti alueelle soveltuvaa toimintaa. Ympäristölupaa edellyttävien toimintojen edellytykset ja haittojen vähentämiskeinot ratkaistaan erikseen ympäristönsuojelulain mukaisessa menettelyssä. Toiminnasta riippuen myös maa-aineslaki ja vesilaki voivat asettaa toiminnalle rajoituksia ja edellytyksiä, joiden toteutuminen arvioidaan erikseen. Kaavan tarkoitus on mahdollistaa alueen kehittyminen pitkällä aikavälillä siten, että erilaiset toiminnot ja käyttötarkoitukset voidaan tarkemmassa suunnittelussa yhteensovittaa alueella tarkoituksenmukaisesti.

Kaavaratkaisussa asumisen ja häiriötä aiheuttavien toimintojen väliin on pyritty jättämään riittävä suojaetäisyys. Lähin asuttu rakennus sijoittuu noin 450 metrin etäisyydelle erityisalueesta alueen itäpuolella. Erityisalueen ja yhdyskuntateknisen huollon alueen kaavamääräyksiin lisätiin määräys ympäristöhaittojen vähentämisestä: Alueen toimintojen suunnittelussa on

kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristöhaittojen torjuntaan. Toiminnan kehittämisessä tulee ottaa huomioon kaavassa osoitettu ympäröivä maankäyttö. Yleiskaavassa on myös oikeusvaikutteinen yleismääräys, jonka mukaisesti maankäytön jatkosuunnittelussa on huomioitava melusta johtuvat rajoitukset maankäytön sijoittumiselle sekä näihin liittyvät suojaustarpeet.

Meluselvitysalue on informatiivinen merkintä ja toimii herätteenä maankäytön jatkosuunnittelua varten. Alueella on jatkosuunnittelussa erityinen tarve selvittää ajantasaiset ympäristölupatilanteet ja melutasot, mutta meluselvitysalue ei suoraan rajoita sen sisälle jäävien alueiden maankäytön tai elinkeinojen kehitystä. Meluselvitysalue käsittää alueet, joilla melun on arvioitu voivan ylittää melulle annetut alimmat ohjearvot, jotka koskevat mm. loma-asumista ja taajaman ulkopuolisia virkistysalueita. Meluselvitysalueen rajauksen laadintaan on valittu ne melumallinnustilanteet, joissa toiminta sijoittuu pääosin kaavaratkaisun erityisalueelle. Rajaus ei siten perustu suoraan hankkeiden suunnitelmien mukaiseen toiminta-alueiden laajuuteen (kaavaselostus s. 83). Kaavaselostuksessa on edelleen tuotu esiin, että rajaus perustuu alueella tehtyihin melumallinuksisiin (Ramboll 2011, 2015 ja 2018). Kulmakorven-Ämmässuon alueen ympäristössä loma-asumisen huomioon ottaminen meluvyöhykkeen määräytymisessä on perusteltua alueen nykyinen luonne ja käyttö huomioon ottaen. Tarkemmassa suunnittelussa tulee selvittää melutasot ja arvioida niitä suhteessa melutason ohjearvoihin. Merkinnän on tarkoitus myös edistää terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön luomista.

Erytisalueen rajaus ei noudata suoraan hankkeiden suunnitelmien mukaisia aluerajauksia, vaan rajaus on tehty yleispiirteisesti pyrkien sovittamaan yhteen maakuntakaavassa osoitettu maankäyttö, voimassa olevat ympäristöluvat, maa- ja kiviaineshuollon tarpeet ja muu alueiden käyttö ja sen kehittämistarpeet. Erytisalueen aluerajaus ja siten suojavyöhykkeen sijainti on osoitettu siten siinä laajuudessa kuin on arvioitu olevan tarpeen ottaen yleiskaavatasoisesti huomioon ympäristön aiheuttamat rajoitteet toimintojen sijoittumiselle. Meluselvitysalue tai erityisalue -merkinnät eivät itsessään perusta oikeutta ulottaa toiminnan melua tietyille alueelle, vaan erityisalueen toimintojen melun ulottuvuudet ja suojaustoimenpiteet ratkaistaan toimijoiden lupakäsittelyissä ympäristönsuojelulain mukaisesti. Tässä yhteydessä otetaan huomioon nykyinen asutus ja toiminnot. Lisäksi ratkaistaan keinot kaavamääräyksissä edellytetyn ympäristöhaittojen vähentämisen toteuttamiseksi.

21. Ämmässuo-Kulmakorpi alueen vaikutukset pintavesiin

Vaikutuksia pintavesiin on yleiskaavoituksessa arvioitu erillisessä Ämmässuo-Kulmakorpi alueen vaikutusten arviointi -raportissa. Ämmässuon-Kulmakorven vaikutusten arvioinnissa on vaikutuksia

tarkasteltu lähtökohtaisesti kaavamerkinnöittäin. Vaikka arvioinnissa hyödynnettiin tietoa alueella vireillä olevista hankkeista, on arviointi yleiskaavatasoinen ja laadittu kaavan merkittävien vaikutusten tunnistamiseen. Raportissa on todettu, että erityisalueen toiminnoilla on lieventämistoimenpiteiden kanssa vähäinen vaikutus pintavesiin. Yhdyskuntateknisen huollon alueella uusien toimintojen aiheuttamien muutosten on todettu kohdistuvan Loojärven sijasta Gumbölenjoen suuntaan ja vaikutus pintavesiin on joko vähäinen tai ei vaikutusta. Elinkeinotoimintojen alueen vaikutukset eivät kohdistu arvioinnin mukaan Loojärven valuma-alueelle.

Yleiskaavassa ohjataan ympäristöhaittojen vähentämistä suunnittelutasoon ja ohjaustarkoitukseen soveltuvalla tavalla kaavamääräyksin. Vaikutusten arvioinnin pohjalta sekä erityisalueelle että yhdyskuntateknisen huollon alueelle on annettu kaavamääräys, jonka mukaan alueen toimintojen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristöhaittojen torjuntaan. Määräys ohjaa myös hulevesien hallintatarkoituksien valintaa tarkemmassa suunnittelussa. Lisäksi alueita koskee yleismääräys, jonka mukaan maankäytön jatkosuunnittelussa tulee edistää vesien hyvän tilan säilyttämistä tai saavuttamista ja voimakkaasti kehittyville alueille tulee laatia hulevesien hallintasuunnitelma.

Yleiskaavalla osoitetaan alueiden pääkäyttötarkoitus, mutta ei tarkkaa toimintojen sijoittumista tai toteutusta. Siten myöskään ympäristöhaittojen vähentämisen keinoja ei ole perusteltua ohjata yksityiskohtaisesti yleiskaavatasolla. Yleiskaavassa ei ole perusteita kieltää maa- ja kiviainestoimintaa kategorisesti tietyllä pääkäyttötarkoituksialueella. Tarkempi arviointi ympäristöhaittojen vähentämisen keinoista tehdään vesi- ja ympäristölupakäsittelyssä. Vastaavasti yleiskaavassa osoitettu erityisalue tai se, että maa-ainestoimintaa ei ole kielletty maa- ja metsätalousalueella, ei millään tavalla estä vesi- ja ympäristölupaviranomaista tekemästä kielteistä lupapäätöstä louhintaan, murskaukseen tai läjitykseen liittyen, mikäli haetun hankkeen muut laissa säädetyt edellytykset eivät täytyisi.

Yleiskaavan hyväksyminen ei merkitse sen mahdollistamien toimintojen vaikutusten realisoitumista sellaisenaan, vaan toiminnan edellytykset ja vaikutusten rajoittaminen tutkitaan tarkemmin soveltuvan lupalainsäädännön mukaisessa käsittelyssä. Yleiskaavamerkintöjen vaikutukset on arvioitu yleiskaavan tarkkuustason ja ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla ja kaavassa on annettu tarvittavat määräykset jatkosuunnittelun ja lupaharkinnan pohjaksi.

22. Maamassojen hallinta

Yleiskaavan tarkoitus on osoittaa yleispiirteisesti alueiden käyttö. Yleiskaavakartassa ei siten ole osoitettu omilla merkinnöillään massojen kierrätysalueiden kaltaisia yksittäisiä toimintoja, vaan yleisemmät

kaavamerkinnot mahdollistavat kierrätysalueiden sijoittamisen tarkemmassa suunnittelussa muun muassa Elinkeino toimintojen ja teollisuuden alueille. Välivarastointialueet voivat sijoittua myös muiden yleiskaavan pääkäyttötarkoitusten alueille. Espoon kaupungin vuonna 2017 valmistuneessa massojen hallinnan esiselvityksessä ja sitä seuranneessa maa- ja kiviainesten hallinnan ja uusiomaarakentamisen toimenpideohjelmassa (2018) on esitetty useita toimenpiteitä maa-aineshuollon ilmasto- ja kustannustavoitteiden saavuttamiseksi. Maamassojen väliaikaisten varastoinnin lisäksi selvityksissä on todettu, mm. että Kulmakorven-Ämmässuon alue on tärkeä sekä ylijäämämaiden sijoittamismahdollisuuksien, että kiviainesten saatavuuden turvaamiseksi kohtuullisella etäisyydellä. Selvityksen perusteella toimintojen turvaaminen Kulmakorven-Ämmässuon alueella edistää kestävästä massojen hallintaa sekä ilmasto- että kustannusnäkökulmasta. Yleiskaavaa varten tehdyn ”Kohti kestävyttä ja resurssitehokkuutta- yhdyskuntatekninen huolto ja ympäristöterveys”- raportin liitteenä on myös esitetty massojen hallinnan periaatteita ja pyritty tarkastelemaan mm. yleiskaavan alueella tapahtuvan maamassojen varastoinnin mahdollisuuksia ja reunaehtoja.

23. Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Yleiskaavan vaikutuksia arvioitaessa on tunnistettu uuden rakentamisen aiheuttavan merkittäviä investointeja infrastruktuuriin ja palveluverkkoon. Vesi- ja sähköverkon investointimenoja ei ole erikseen arvioitu, mutta laskelmista ei ole eroteltu HSY:n tai sähköyhtiöiden toiminnasta syntyviä maksuja ja tuloja, joilla investoinnit on katettava. Vesihuoltolain 4 luvun 18 §:n mukaan vesihuollon maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen investoinnit ja kustannukset. Kaavatyön aikana on kuitenkin pyritty arvioimaan ja vertailemaan eri alueiden rakentamisen suhteellisia kustannuksia ja maankäytön tuloja.

Yleiskaavan eri asumisen alueiden kustannuksien ja tulojen muodostumista on verrattu toisiinsa ja tarkastelusta tehdyt kartat on esitetty kaavaselostuksessa. Tarkastelun periaatteita on avattu enemmän raportissa ”Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan toteuttamisen lähtökohtia ja skenaarioita”. Tarkastelu perustui saatavilla olevaan tietoon alueiden rakennettavuudesta, nykyisestä rakentamisesta ja asukasmäärän perusteella tehtyyn arvioon tulevasta rakentamisesta. Tarkastelusta havaitaan, että esimerkiksi Histan alueen rakentamisen kustannukset ovat rakentamisen määrään nähden maltillisia. Yleiskaavan rakentamisalueita on myös tarkasteltu suhteessa alueiden rakennettavuuteen ja vältetty sijoittamasta rakentamisen alueita heikosti rakennettaville alueille, paitsi mikäli alueen on katsottu sijaitsevan keskeisellä paikalla yhdyskuntarakenteessa. Tarkastelun perusteella ei ole syytä olettaa, että esimerkiksi vesihuollon tai sähköverkon rakentaminen olisi erityisen kallista ja siten johtaisi esimerkiksi kasvaviin asiakasmaksuihin.

Verrattaessa toisaalta kaupungille mahdollisesti tulevia maankäytön tuloja,

Histan alueella maankäytön tulot ovat korkeat verrattuna moniin muihin rakentamisalueisiin, johtuen osittain kaupungin suuresta maanomistuksesta alueella.

Tulevaan väestönkasvuun varautuminen edellyttää maankäytön potentiaalia ja mahdollisuuksia voimassa olevan Espoon eteläosien yleiskaavan, muiden osayleiskaavojen ja asemakaavojen lisäksi. Länsiradan mahdollistamalla Helsinki-Turku ratakäytävän Espoo-Lohja-Salo ratahankkeella turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävän liikenneyhteyden jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti. Espoo-Lohja-Salo ratahankkeen investointimenot on arvioitu yleissuunnitelman mukaan olevan n. 2,5 Mrd. euroa. Tarkemmat suunnitteluratkaisut ja mahdollinen kustannusjako kaupunkien ja valtion välillä neuvotellaan myöhemmin erikseen.

24. Myntimäen alueen rajauksen vaikutus hyväksytyyn yleiskaavaan (valitus 7)

Yleiskaavan laadintaa vaiheittain tai osa-alueittain sekä hyväksymiskäsittelyn alueellisten rajausten vaikutusta on käsitelty tarkemmin edellä.

Valituksessa viitattu, korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä KHO:2021:60 todettu ei sovellu valituksenalaisen Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan tarkasteluun, koska mainitussa tapauksessa oli kyse yleiskaavan lainmukaisuuden arvioinnista erilaisten sisältökysymysten osalta. KHO:n päätöksestä ei ole johdettavissa oikeusohjetta, että yleiskaavaa ei voisi hyväksyä osittain rajattuna suhteessa kaavan laadinnan aikana nähtävillä olleeseen rajaukseen. Tapauksessa oli pääasiassa kyse siitä, että kyseisessä yleiskaavassa osoitettu selvitysalueita koskeva merkintä ja siihen liittyvät kaavamääräykset eivät edellyttäneet alueen säilyttämistä nykyisellään, mikä oli ollut kyseiseen kaavaan laaditun Natura-arvioinnin lähtökohtana, eikä Natura-arviointia tämän vuoksi pidetty riittävänä. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan osalta ei ole kyse tällaisesta tilanteesta. Yleiskaavan hyväksymiskäsittelystä poisrajatulla Myntimäen alueella tai sen läheisyydessä ei ole Natura-arvoja. Edellä todetun mukaisesti yleiskaavan Natura-arviointi on laadittu lain edellyttämällä tavalla. Hyväksymiskäsittelystä poisrajatulla alueella ei ole vaikutuksia hyväksytyyn yleiskaavan sisältövaatimusten täyttymiseen eikä siihen kohdistuvan maakuntakaavan ohjausvaikutuksen arviointiin. Poisrajatuilla alueilla on edelleen voimassa Espoon eteläosien yleiskaava ja Espoon pohjoisosien yleiskaava, osa I. Kaavaselostuksessa todetun mukaisesti näiden alueiden maankäyttö ratkaistaan myöhemmin erikseen. Yleiskaava ei ole lainvastainen valituksessa esitetyillä perusteilla.

Histan liikenneyhteyksien toteutuminen ja toimivuus eivät ole sidoksissa

Myntinmäen toteutumiseen. Hista ja Myntinmäki voidaan toteuttaa erillisinä. Ehdotusvaiheen liikenneselvityksessä on tarkasteltu vaihtoehtoa, jossa Espoossa olisi Länsiradalla asema vain Histassa. Myntinmäen maankäytön ja aseman toteutumattomuus vähentäisi Länsiradalla liikennöivien taajamajunien suurinta matkustajamäärää noin 600 matkustajalla/h/ruuhkasuunta. Histan ja Lohjan välillä junien kuormitukset eivät muutu merkittävästi perusskenaarioon nähden. Liikenneselvityksessä on todettu sekä Myntinmäen ja Histan asemien toteuttamisen olevan haasteellista junakapasiteetin suhteen, joten ainoastaan Histan toteuttaminen helpottaa junaliikenteen järjestelyjä.

25. Ratalinjaus yleiskaavassa (valitus 8)

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa osoitettu ratalinjaus perustuu yleiskaavan laadinnan aikana voimassa olleeseen 2. vaihemaakuntakaavassa osoitettuun linjaukseen. Linjaus sisältyy myös vailla lainvoimaa voimassa olevaan Uusimaakaava 2050 maakuntakaavaan. Yleiskaavan kaavamääräyksen mukaan radan ja asemien sijainti on ohjeellinen. Espoon alueella tällä hetkellä voimassa olevissa yleiskaavoissa ei ole osoitettu kyseistä maakuntakaavan mukaista ratalinjausta. Ratalinjauksen sijainti yleiskaavassa on selvitetty kaavan aineistosta ilmenevän mukaisesti yleiskaavan tarkkuustason ja ohjausvaikutuksen edellyttämällä tavalla. Radan täsmällinen sijainti määritellään ratalain mukaisessa ratasuunnittelussa, johon liittyy erikseen muun muassa ratalain mukainen kuulemismenettely ja asianosaisten tilaisuus antaa mielipiteensä asiassa. Ratalain 10 §:n 4 momentin mukaan yleissuunnitelmaa ei saa hyväksyä vastoin maakuntakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa, eli myös yleissuunnitelman tulee noudattaa maakuntakaavassa osoitettuun pohjautuvaa linjausta. Ratalain 10 §:n 5 momentin mukaan yleis- ja ratasuunnitelmaa laadittaessa on otettava huomioon, mitä luonnonsuojelulaissa (1096/1996) ja sen nojalla säädetään.

Ekologiset yhteydet hyväksytyyn yleiskaavan alueella on turvattu yleiskaavan merkinnöillä ja määräyksillä. Hyväksymiskäsittelyssä poisrajatun Kvarnträskin/Stampforsenin alueella jää voimaan Espoon pohjoisosien yleiskaava ja Espoon eteläosien yleiskaava, joissa luonnonsuojelualueet on osoitettu kaavamerkinnöillä SL1 ja SL. Voimaan jäävät merkinnät ja yleiskaavan toimenpiderajoitus turvaavat alueella kulkevaa ekologista yhteyttä. Myntinmäen alueen poisrajaaminen hyväksytystä yleiskaavasta ei vaaranna kyseisellä alueella olevien ekologisten yhteyksien säilymistä. Hyväksytty yleiskaava ei ole lainvastainen valituksessa esitetyillä perusteilla.

26. Yleiskaavan vaikutus yksityishenkilön kiinteistöille (valitus 9)

Kaavaselostuksessa on todettu, että Turunväylälle on tarve toteuttaa kolmannet kaistat välille Tuomariansolmu – Kehä III. Myöhemmässä

vaiheessa Histan rakentuessa Turunväylälle tarvitaan kolmannet kaistat myös Kehä III:lta lännen suuntaan. Lisäkaistoihin tulee varautua Veikkolaan saakka. Uudenmaan ELY-keskus on syksyllä 2020 aloittanut Turunväylän kehittämiselvityksen sisältäen toimivuustarkastelut välillä Tuomarila - vt 2 sekä aluevaraussuunnitelman laatimisen Turunväylän kolmansille kaistoille välillä Tuomarila - vt 2. Turunväylälle laadittujen ennusteiden perusteella lisäkaistatarvetta vuoteen 2050 mennessä on ainakin Ämmässuon ja Tuomarilan väliselle osuudelle myös yleiskaavassa osoitetusta Histan maankäytöstä riippumatta.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa ei ole yleiskaavan tarkkuustasosta johtuen teiden ja katujen liikennealuevarauksia, vaan kaikki liikenneyhteydet kaavassa on merkitty viivamerkinnoin. Yleiskaavan yleismääräyksissä on todettu, että mikäli yleiskaavan voimaantullessa kiinteistöllä on asuin- tai lomarakennus, se säilyttää rakennusoikeutensa. Valittajan kiinteistö sijoittuu kuitenkin suurimmilta osin hyväksytyn yleiskaavan alueen ulkopuolelle. Hyväksytyn yleiskaavan ulkopuolella on edelleen voimassa Espoon pohjoisosien yleiskaava, osa I. Hyväksytyn yleiskaavan yleispiirteisyys huomioiden yleiskaavalla ei ole valittajan kiinteistön käyttöön liittyviä välittömiä vaikutuksia. Tielinjauksen suhde kiinteistöihin ratkaistaan tarkemmin tiesuunnittelun yhteydessä. Yleiskaava ei näin ollen aiheuta maanomistajalle MRL 39 §:n 4 momentissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa. Kiinteistön käyttömahdollisuuksia, kauppaa tai lunastusta koskevat kysymykset on ratkaistava erikseen omissa menettelyissään. Yleiskaavan hyväksymiskäsittelyn alueellisten rajausten perusteita ja vaikutuksia on käsitelty tarkemmin edellä.

Yleiskaavan osallistumis- ja vuorovaikutusmenettely on toteutettu lain edellyttämällä tavalla, mitä on käsitelty tarkemmin edellä. Yleiskaava ei ole lainvastainen valituksessa esitetyillä perusteilla.

27. Histan yleiskaavamerkinnot ja ajoitusmääräys

ELY-keskus on todennut valituksessaan, että valitus ei koske radan ja aseman merkintää. ELY-keskus on lisäksi todennut valituksessaan, että yleiskaavaa varten on tehty riittävät selvitykset, mutta ELY-keskuksen näkemyksen mukaan selvitysten sisältö ei ole välittynyt kaavaratkaisuun maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n edellyttämällä tavalla. Kaavaselostuksessa ja ehdotusvaiheen lausuntovastineraportissa, ELY-keskukselle annettussa vastineessa, on käsitelty kattavasti Histan alueen merkitystä ja kaavaratkaisun perusteita. Histan alueen merkinnot perustuvat voimassa olevaan Uusimaakaava 2050 maakuntakaavaan sitä tarkentaen ja täyttävät itsessään yleiskaavan sisältövaatimukset edellä ja kohta jäljempänä todetun mukaisesti.

Espoon kaupunki katsoo, että ELY-keskuksen valitus ei kohdistu varsinaisesti yleiskaavassa osoitetun, maakuntakaavan mukaisen Histan alueen maankäyttöratkaisuihin eli kaavamerkintöjen lainmukaisuuteen

sisällöllisesti, vaan aluetta koskevaan ajoitusmääräykseen, toisin sanoen merkinnöillä osoitetun maankäytön toteuttamisen ajoitukseen. Seuraavassa perustellaan tarkemmin valituksen johdosta, miten Histan alueen merkinnät ja sitä koskeva ajoitusmääräys ovat erityisesti maakuntakaavan ohjausvaikutuksen ja yleiskaavan tavoitteiden mukaiset, yleiskaavan sisältövaatimusten mukaiset sekä laajemmin tärkeät myös ratahankkeen ja seudullisten vaikutusten kannalta. Histan alueen suunnittelun merkitys ei rajoitu Espoon kaupungin väestönkasvun kestävään ohjaamiseen, vaan vaikuttaa myös laajemman alueen kestäväen liikkumisen edellytyksiin muun ohella liityntäliikenteen järjestämisen kautta.

Histan aluetta koskee Uusimaakaava 2050 maakuntakaavassa merkintä ”Uusi raideliikenteeseen tukeutuva taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke”. Merkinnän kuvauksen mukaan kehittämisperiaatemerkinnällä osoitetaan uudet tuleviin asemanseutuihin tukeutuvat, maakunnan kehittämisen kannalta merkittävät uudet taajamatoimintojen vyöhykkeet. Merkintää koskee seuraava suunnittelumääräys:

”Vyöhykettä koskee taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräys muutoin kuin kaupan osalta. Lisäksi vyöhykettä koskee seuraava määräys:

Uuden raideliikenteeseen tukeutuvan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen maankäyttö sekä uuden tai olevan raideliikenneyhteyden ja uuden aseman suunnittelu tulee kytkeä toisiinsa. Vyöhykkeelle ei tule suunnitella sellaista alueidenkäyttöä, joka estää tai merkittävästi haittaa alueen tulevaa kehittämistä tiiviiksi, monipuolisia toimintoja ja palveluita mahdollistavaksi, raideliikenteeseen tukeutuvaksi taajama-alueeksi. Vyöhykkeellä tulee kiinnittää erityistä huomiota kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiin.

Vyöhykkeen toteuttaminen voi alkaa jo ennen, kuin alueella on asema. Poikkeuksena ovat Histan ja Lempolan alueet, joiden toteuttaminen tulee kytkeä uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitovaan toteuttamispäätökseen. Vyöhykkeen toteuttamisen aikana ennen aseman rakentamista on huolehdittava riittävän palvelutason joukkoliikenteen järjestämisestä alueelle.

Vyöhykkeen tarkempi sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.”

Toisin kuin ELY-keskus on valituksessaan väittänyt, Uusimaakaava 2050 ei edellytä, että Histan alue tulisi ottaa käyttöön vasta, kun rata ja asema ovat olemassa. Sen sijaan maakuntakaava edellyttää, että Histan alueen toteuttaminen on kytkettävä radan ja aseman toteuttamiseen. Maakuntakaava ei kiellä alueen suunnittelun edistämistä samaan aikaan radan suunnittelun kanssa, vaan päinvastoin edellyttää sitä. Maakuntakaavan keskeinen tavoite Histan alueella on turvata alueen

kehittyminen tehokkaana rataan tukeutuvana taajamatoimintojen alueena, sen sijaan että alueelle toteutuisi vähemmän tehokasta maankäyttöä. Yleiskaavassa osoitettu Histan alue on maakuntakaavan ohjausvaikutuksen mukainen ja yleiskaava toteuttaa erityisesti tätä maakuntakaavan tavoitetta.

Lähtökohtana valituksenalaisen ajoitusmääräyksen lainmukaisuuden tulkinnassa on maankäytön suunnittelun ja toteuttamisen ajallinen ero, sekä valituksenalaisen kaavapäätöksen asema maankäyttö- ja rakennuslain järjestelmässä. Maankäytön suunnittelun prosessit ovat pitkiä, monesti useiden vuosien mittaisia. Strateginen yleiskaava, joka ei toimi rakennusluvan myöntämisen perusteena, ei johda yleiskaavan mahdollistamien vaikutusten välittömään realisoitumiseen, vaan yleiskaavaa seuraa asemakaavoitus, jossa tarkentuvan suunnittelun periaatteen mukaisesti tehdään alueen toteuttamiseen johtavat ratkaisut. Yleiskaavan määräykset velvoittavat asemakaavan laadinnassa. Maankäytön suunnitteluun liittyy realiteettina aina jonkin verran epävarmuutta tulevaisuuden kehityksestä, eikä maankäyttö- ja rakennuslaki edellytäkään täyttä varmuutta tulevaisuuden kehityksestä kaavapäätöksen hyväksymisen edellytyksenä. Olennaista on kaavan merkittävien vaikutusten tunnistaminen (MRL 9 §) ja sisältöratkaisun hyväksyttävyyden laissa säädettyjen sisältövaatimusten (MRL 39 §) keskinäisessä punninnassa. Ratkaisu yleiskaavan sisältövaatimusten keskinäisestä painottamisesta kuuluu lain nojalla kaavoittajalle ja kaavan hyväksyvälle valtuustolle.

Maakuntakaavaan perustuva ratalinjaus on ollut Histan alueen suunnittelun lähtökohtana. Yleiskaava on luonteeltaan tarkentuvan jatkosuunnittelun mahdollistava maankäytön suunnitelma. Radan suunnittelu etenee omissa menettelyissään. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisilla kaavoilla on ratalaissa todetun mukaisesti vaikutusta radan suunnitteluun. Rataan tukeutuvien alueiden maankäytön kehitysnäkymät vaikuttavat myös radan rahoituksen ja toteutuksen suunnitteluun. Asiassa vaikuttavien suunnitteluvaiheiden ja -päätösten vuorovaikutussuhteet eivät ole yksisuuntaiset, eikä näistä realiteeteista johtuen ole käytännössä mahdollista ajallisesti eriyttää radan ja maankäytön suunnittelua, vaan niitä on voitava viedä eteenpäin rinnakkain.

Tulkinnallisena lähtökohtana on myös todettava, että ELY-keskus on katsonut valituksenalaista yleiskaavaa koskevassa oikaisukehotuksessaan (8.7.2021), että maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen kaavan rakennusoikeutta ei voi kytkeä toisen lain, kiinteistönmuodostamislain mukaisen maanmittaustoimituksen kiinteistöjaotukseen. Kyseessä ollut asuntojen enimmäismäärää koskenut kaavamääräys on poistettu 15.11.2021 hyväksytystä yleiskaavasta. Espoon kaupunki katsoo yleisesti ottaen, että rakennuspaikan pinta-alaa on mahdollista käyttää määreenä rakennusoikeutta mitoitettaessa, mutta on samaa mieltä siitä, että kaavamääräyksellä ei lähtökohtaisesti voi kytkeä kaavan oikeusvaikutuksia

riippumaan toisen lain mukaisesta menettelystä. Kaavan lainmukaisuutta on arvioitava maankäyttö- ja rakennuslain nojalla, ottaen huomioon muu sääntely siten kuin se lain nojalla asiassa vaikuttaa. Ajoitusmääräyksen vaadittavaa sanamuotoa on siten arvioitava maankuntakaavan ohjausvaikutuksen ja yleiskaavan sisältövaatimusten kannalta, ottaen huomioon määräyksen siirtyminen yleiskaavasta edelleen asemakaavoitukseen sekä tulkinnessa faktapremissinä vaikuttava ratahankkeen tosiasiallinen tilanne. Ajoitusmääräys ei ole lainvastainen sen perusteella, että se ei sanamuodoltaan vastaa esimerkiksi rataaissa säädettyä päätösvaihetta tai radan rahoitusta koskevaa tilannetta. Yleiskaavatasolla olennaista on, että määräys on maakuntakaavassa edellytetyn mukainen, selkeä ja siirtyy ohjaamaan asemakaavoitusta. Valituksenalainen ajoitusmääräys täyttää nämä vaatimukset.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edellyttämällä tavalla yleiskaavalla luodaan Histassa edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittäväälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.

Histan yleiskaavaratkaisu on laadittu ottaen huomioon muun ohella yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys, olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö sekä asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus. Kaavaratkaisun tueksi on tehty muun ohella tarvittavat kaavataloudelliset selvitykset, jotka osoittavat kaavaratkaisun mahdollistavan energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaisen järjestämisen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla. Histan alueen suunniteltu asukasmitoitus vastaa noin 3–4 vuoden väestönkasvua Espoossa. Jollei Histan asemanseutu toteudu, sinne mitoitettu kasvu suuntautuu pieninä paloina muualle. Kuten edellä ja kaavan aineistoissa on todettu, Espoon eteläosien täydennysrakentaminen on hidasta, eikä yksinään riitä vastaamaan kaupungin väestönkasvuun kestäväällä tavalla. Histan alueen toteutukseen tähtäävät suunnitteluprosessit on voitava käynnistää ajoissa, jotta kaupungin kasvu saadaan suunnattua hallitusti kestäville sijainneille ja vastaavasti hyödynnettyä radan tarjoama joukkoliikennepotentiaali.

Histan alue ei myöskään tukeudu pelkästään rataan, vaan kaavaselostuksessa joukkoliikenteestä todetun mukaisesti Histan suunnan bussiliikenneyhteyksiä kehitetään maankäytön kehittymisen myötä. Kaavaselostuksessa on todettu, että aluetta palvelemaan riittää aluksi kaksi Espoon keskukseen suuntautuvaa linjaa. Vuorotarjonta riippuu maankäytön kehityksestä. Esimerkiksi 20 minuutin vuoroväli kummallakin linjalla tarjoaa keskimäärin 10 minuutin vuorovälin linjojen yhteisesti palvelemilla alueilla. Yleismääräysten mukaisesti vyöhykkeen toteuttamisen aikana ennen aseman rakentamista on huolehdittava riittävän palvelutason joukkoliikenteen järjestämisestä alueelle. Histan alue tukeutuu siten joukkoliikenteen osalta myös bussilinjoihin. Alueelle osoitetun tehokkaan uuden maankäytön toteuttaminen on kuitenkin

kytketty maakuntakaavan edellyttämällä tavalla jatkosuunnittelua ohjaavalla yleiskaavan määräyksellä radan ja aseman toteutumiseen. Kaavaratkaisu huomioi näin ollen erityisesti mahdollisuudet joukkoliikenteen tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen.

Yleiskaavan edellä tarkemmin käsiteltyjen yleismääräysten mukaisesti ja kaavan tarkkuustaso huomioiden yleiskaava täyttää myös muut maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:ssä säädetyt sisältövaatimukset, kuten riittävien virkistysalueiden osoittamisen. ELY-keskus on todennut valituksessaan, että kaavassa ei ole annettu Histan osalta riittäviä määräyksiä ympäristöhaittojen vähentämiseksi tai poistamiseksi. Espoon kaupunki toteaa, että Histan alueen merkintöjen osalta tarvetta tällaisille määräyksille ei ole noussut esiin kaavan laadinnan aikana. Edellä todetun mukaisesti yleiskaavassa on annettu määräykset ympäristöhaittojen vähentämiseksi tai poistamiseksi niiden alueiden merkintöjen osalta, joissa sen on selvitetty olevan tarpeen. Yhdyskuntateknisen huollon alueelle (ET) ja erityisalueelle (E) on annettu kaavamääräys, jonka mukaan toiminnan kehittämisessä tulee ottaa huomioon kaavassa osoitettu ympäröivä maankäyttö.

Espoon kaupunki pyysi ELY-keskuksen oikaisukehotuksen johdosta lausunnot Uudenmaan liitolta ja Väylävirastolta.

Uudenmaan liitto on todennut lausunnossaan (maakuntahallitus, 27.9.2021 § 112) pitävänsä tärkeänä, että uusia asemanseutuja pitää olla mahdollista ja tuleekin kaavoittaa ja suunnitella jo ennakkoon, ennen kuin päätös radan tai aseman toteuttamisesta tehdään. Alueen yksityiskohtaisempi kaavoittaminen on mahdollista, kunhan huolehditaan, että aluetta suunnitellaan raideliikenteeseen tukeutuvana taajamana ja että vaihemaakuntakaavan suunnittelumääräyksen ehto alueen toteuttamisesta siirtyy kuntakaavoihin. Uudenmaan liitto katsoo, että Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa tarkentunut Histan asemanseudun raja-alue on perusteltu ja huomioi maakuntakaavatyössä tuotetun tuoreimman tiedon.

Uudenmaan liitto katsoi lausunnossaan myös, että Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa tarkentunut Histan asemanseudun ajoitusmääräys on perusteltu ja molempien maakuntakaavojen mukainen. Pitkällä aikavälillä kestävästi hyvin saavutettavan, kaavoitettavan rakennusmaan niukkuus on merkittävä riski Uudenmaan kehitykselle. Uuden kasvusuunnan suunnittelu on aloitettava hyvissä ajoin, ja sovitettava suunnittelussa yhteen joukkoliikenne ja sitä tukeva maankäyttö. Maakuntakaavassa osoitettujen ratojen ja asemanseutujen suunnittelua ja toteuttamista tulee edistää ja ohjata linjakkaasti samoilla periaatteilla, kunkin alueen omat erityispiirteet huomioiden, kaikkien viranomaisten yhteistyöllä.

Väylävirasto on todennut lausunnossaan (30.9.2021), että Helsingin ja Turun välinen raideyhteys on Suomen merkittävimpiä raideyhteyksiä ja sen

kehittämiseen on tunnistettu laaja-alaiset tarpeet. Espoo-Salo oikoradan yleissuunnitelmassa esitetyistä lähiliikennejunien liikennepaikoista Espoon Hista on lähimpänä Helsinkiä. Valtatie 1:n (Turun moottoritie) ja valtatie 2:n (Porintie) läheisyyden takia Espoo-Salo oikoradan kaikki neljä liikennepaikkaa palvelevat erittäin hyvin paikallista ja valtateiltä suuntautuvaa liityntäliikennettä. Asema-alueet, liityntäliikenne ja liityntäpysäköinti tulee suunnitella niin, että varmistetaan sujuvat matkaketjut, jotka houkuttelevat asukkaat uuden junaliikenteen käyttäjiksi. Tehokas liikennejärjestelmä ja joukkoliikenne tarvitsevat riittävästi matkustajia sekä säännölliset juna-aikataulut Espoo-Salo oikoradalle. Tavoiteltavaa on vähintään 10 000 asukkaan tai työpaikan sijoittuminen 2,5 kilometrin etäisyydelle asemista. Maankäytöstä yli puolet tulisi sijaita kilometrin etäisyydellä asemista. Jotta tämä mitoitus toteutuisi lähellä Espoo-Salo oikoradan valmistumisajankohtaa, tulisi Histan asema-alueen asuin- ja työpaikkarakentamisen alkaa viimeistään, kun Espoo-Salo oikoradan toteutus päätös on tehty. Jos Histan asema-alueen asemakaavoitus aloitetaan vasta toteutus päätöksen kanssa samaan aikaan, menetetään tehokkaan liikennejärjestelmän ja joukkoliikenteen hyötyjä vuosikausia. Kaavan ajoitusmääräyksillä tulisi tukea raideyhteyksiin perustuvan yhdyskuntarakenteen kehittämistä.

Väylävirasto totesi lausunnossaan lisäksi, että Histan yleiskaavan ajoitusmääräys voi vaikuttaa myös ratasuunnitelman sisältöön ja suunnitelman hyväksymisen edellytyksiin. Ratasuunnitelmassa on osoitettava rautatie ja sen sijainti, käyttö eri tarkoituksiin, korkeusasema, poikkileikkaus ja kuivatus niin, että vaikutukset voidaan riittävästi arvioida ja rautatie voidaan merkitä maastoon. Ratalain mukaan ratasuunnitelman tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan, jossa rautatiealueen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty (10.1 §). Espoo-Salo oikoradan ratasuunnitelmassa tulee esittää rautatien käyttö eri tarkoituksiin siten, että vaikutukset voidaan riittävästi arvioida. Histan asema-alueella tämä tarkoittaa mm. kulkuyhteyksien, liityntäpysäköinnin ja melutorjunnan mitoitusta ja suunnittelua. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava on liian yleispiirteinen ratasuunnittelun tarpeisiin asema-alueilla, mikä vaikeuttaa kulkuyhteyksien, liityntäpysäköinnin ja meluntorjunnan suunnittelemista. On hyvä huomata myös se, että Histan alueelta tulevaa matkustajapotentiaalia ei voida täysimääräisesti ottaa huomioon liikennevaikutuksissa, jos asemakaava laaditaan vasta ratasuunnitelman jälkeen. Väylävirasto toteaa, ettei Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaan tule asettaa Histan asema-alueelle ajoitusmääräyksiä, jotka rajaavat asemanseudun suunnittelua ratasuunnitelmassa.

Valtuuston 15.11.2021 hyväksymässä yleiskaavassa raideliikenteeseen tukeutuvan asemanseudun kaavamääräystä on muutettu ajoituksen osalta niin, että se koskee toteuttamisen sijaan rakentamista ja mahdollistaa näin jatkosuunnittelun. Yleiskaavan toteuttamisella voidaan tarkoittaa osayleiskaavoitusta, asemakaavoitusta ja myös rakentamista. Muutettu

kaavamääräys on täsmällisempi: ajoitusmääräys koskee vain rakentamista. Histan asemanseudun maankäytön suunnittelua on näin ollen mahdollista viedä eteenpäin rinnakkain radan suunnittelun kanssa. Tämä mahdollistaa alueen pitkäjänteisen suunnittelun, jonka avulla voidaan huolehtia siitä, että asemanseudun rakentamiselle on kaupungin kasvun mukainen tarve ja tehokkaan joukkoliikenteen järjestämiselle on todelliset edellytykset. Jatkosuunnittelun eri vaiheissa selvitetään ja varmistetaan suunnitteluvaiheen mukaisesti, että vaikutukset ovat yhdyskuntarakenteeseen, liikenteeseen, talouteen ja ympäristöön kestävyuden kannalta kokonaisuutena positiiviset. Alueen rakentaminen voidaan kuitenkin aloittaa vasta, kun radasta ja asemasta on toteuttamispäätös ja myös niiden rakentaminen voi alkaa. Toisin kuin ELY-keskus on valituksessaan väittänyt, yleiskaava ei siten ole viimesijainen taso määrätä alueen käyttöönoton ajoituksesta, vaan yleiskaava siirtää maakuntakaavan ajoitusmääräyksen edelleen tarkempaan jatkosuunnitteluun kaavahierarkiajärjestelmän mukaisesti.

ELY-keskuksen valituksessa ei ole esitetty perusteita arvioida Histan alueen kaavamerkintöjen tai ajoitusmääräyksen lainmukaisuutta toisin kuin valtuusto on yleiskaavan hyväksymispäätöksessä tehnyt. Histan alueen merkinnät ja määräykset eivät ole lainvastaisia ELY-keskuksen valituksessa esitetyillä perusteilla.

28. Histan alueen rajauksesta yleiskaavassa

Keväällä 2021 Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava valmisteltiin ennakoiden Uusimaakaava 2050 maakuntakaavaa, joka ei ollut vielä lainvoimainen. Hyväksymiskäsittelyn ulkopuolelle rajattiin Histan ulommat alueet, jotka edellyttivät Uusimaakaava 2050 maakuntakaavan voimaantuloa. Yleiskaavaa on valmisteltu rinnakkain maakuntakaavan kanssa uusimpaan tietoon pohjautuen, minkä johdosta asemanseutu-merkintä on esitetty samoin kuin Uusimaakaava 2050 -kaavassa.

Ulkopuolelle rajatut alueet ovat jo osittain rakentuneet pientaloalueina voimassa olevan yleiskaavan (Espoon pohjoisosien yleiskaava, osa I) pohjalta. Näiden alueiden ei voida enää laskea tukeutuvan ainoastaan radan joukkoliikenteeseen, vaan joukkoliikenne alueilta toimii nyt bussiliikenteellä Espoon keskuksen suuntaan. Histan aseman rakentamisen myötä joukkoliikenne näiltä alueilta tulee kehittymään liityntäliikenteeksi asemalle. Histan ympärillä oleville voimassa olevan yleiskaavan mukaisille pientaloalueille ei sijoitu Espoon kokonaisväestönkasvu huomioon ottaen merkittävää määrää uusia asukkaita. Kyseisten alueiden rajaaminen pois hyväksytystä yleiskaavasta ei vaikuta mitenkään hyväksytyyn yleiskaavan sisältövaatimusten täyttymiseen.

Lopuksi

Valituksenalaisen yleiskaavan aineistosta ja kaavaselostuksesta tarkemmin ilmenevällä tavalla sekä tässä lausunnossa esitetyillä perusteilla voidaan todeta, että yleiskaava on laadittu noudattaen, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa on säädetty yleiskaavan sisältövaatimuksista, maakuntakaavan huomioon ottamisesta ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumisen edistämisestä, kaavan vaikutusten selvittämisestä sekä osallistumisesta ja vuorovaikutuksesta. Valtuuston päätökset yleiskaavan hyväksymistä koskien eivät ole syntyneet virheellisessä järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eivätkä päätökset muiltakaan osin ole lainvastaiset.

Kaupunginhallitus pyytää kunnioittavasti, että hallinto-oikeus hylkää valitukset.

Kun otetaan huomioon, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:ssä on säädetty oikeudenkäyntikulujen korvausvelvollisuudesta, ei ole pidettävä kohtuuttomana, että muutoksenhakijat joutuvat itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Käsittely

Puheenjohtaja Kausteen kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto yhtyy valitukseen siltä osin kun ne koskevat sitä, että kaava on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vastainen eikä vastaa kaupungin ilmastotavoitteisiin ja on haitallinen luonnolle, ja palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu muutosehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 11 äänellä 3 ääntä vastaan yhden poissa ollessa hylänneen puheenjohtajan ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Espoon valtuusto hyväksyi 7.6.2021 § 77 päätöksellään Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan, alue 722300. Päätöksestä jätettiin Helsingin

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 204

169/189
06.06.2022

hallinto-oikeuteen yhdeksän valitusta ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) teki päätöksestä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen oikaisukehotuksen. Oikaisukehotuksen johdosta valtuusto teki yleiskaavan hyväksymisestä uuden päätöksen 15.11.2021 § 153. ELY-keskus valitti tästä päätöksestä hallinto-oikeuteen. Yksi aiemman päätöksen valittajista valitti myös tästä päätöksestä.

Hallinto-oikeus on pyytänyt kaupungilta lausuntoa valitusten johdosta 31.5. mennessä ja myöntänyt lisäaikaa lausunnon antamiselle korkeintaan 17.6. saakka. Annettavassa lausunnossa Espoon kaupunki katsoo perustellusti, että valituksissa ei ole esitetty sellaisia lakiin perustuvia seikkoja, joiden vuoksi kaavapäätös olisi palautettava tai kumottava. Espoon kaupunki pyytää lausunnossa, että hallinto-oikeus hylkää valitukset.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Lausunnon liite
- 2 Äänestyslista § 204

Oheismateriaali

- ei julkaista Hallinto-oikeuden lausuntopyyntö (sisältää henkilötietoja)
- Valitukset ja täydennykset

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 205

170/189
06.06.2022

8734/10.03.02/2021

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 205

§ 205

Valtuustoaloite kerrostalorakentamisen laadun parantamiseksi (Kv-asia) (Palautettu 11.4.2022)

Valmistelijat / lisätiedot:
Keränen Ossi
Savolainen Anne M
Julkunen Hiikka
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettu Henna Partasen ja 21 muun valtuutetun 7.6.2021 tekemään valtuustoaloitteeseen kerrostalorakentamisen laadun parantamiseksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustoaloite

Henna Partanen ja 21 muuta valtuutettua ovat jättäneet 7.6.2022 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Espoossa perustetaan kerrostalorakentamisen laadun parantamiseen tähtäävä ohjelma, jolla pyritään löytämään uusia monipuolisia kerrostaloasumisen vaihtoehtoja.

Aloitteeseen valmisteltiin vastaus, joka käsiteltiin kaupunginhallituksessa 11.4.2022. Kaupunginhallitus palautti yksimielisesti asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että Espoon käytäntöjen vaikuttavuutta verrataan aloitteessa mainitun Helsingin kehittyvä kerrostalo -ohjelman toimenpiteisiin ja arvioidaan esimerkiksi laatukilpailujen toteuttamismahdollisuuksia Espoossa kerrostalorakentamisen laadun parantamiseksi.

Vastausta on nyt täydennetty palautuspäätöksessä esitetyllä tavalla.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Asuntorakentamisen laatua, kaupunkikuvaa ja lähiympäristön toiminnallisuutta ohjataan kaavoituksessa asemakaavamääräyksin sekä asemakaavan ratkaisuja havainnollistavin kortteli- ja lähiympäristösuunnitelmin. Rakennuslupavaiheessa kiinnitetään huomiota myös rakennusten toiminnallisuuteen ja esteettömyyteen. Hankkeiden laatua arvioidaan ja rakennussuunnitelmia kehitetään kaupunkikuvatoimikunnan antamin kehittämissuosituksin.

Espoossa suurin osa asuntotuotannosta toteutuu yksityisen omistamalle maalle, jossa tuotantoa voidaan kaavoituksen ja rakennuslupavaiheen lisäksi ohjata maankäytösopimuksilla. Maankäytösopimukseen sisällytettävät hankkeiden suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvät vaatimukset saattavat kuitenkin merkittävästi vaikeuttaa ja hidastaa sopimusneuvotteluja. Lisäksi toteutumatta jääneiden vaatimusten valvonta ja sanktiointi on vaikeaa.

Asuntotuotannon ohjaaminen ja uudenlaisten ratkaisujen kehittäminen on helpompi toteuttaa kaupungin omistamalla maalla, jolloin kehittämisvaatimukset ja niiden toteutumisen seuranta voidaan sisällyttää tontinluovutusehtoihin. Tontinluovutusten ohella kaupunki voi myöntää omistamalleen maalle myös suunnitteluvarauksia ja edellyttää suunnitteluvarauksen saajalta uudenlaisia kehittämisideoita.

Helsingin kehittyvä kerrostalo-ohjelmassa on tähän mennessä ollut mukana noin 30 hanketta. Hankkeissa on toteutettu erilaisia kehittämiskohteita kuten energiatehokkuutta, kestävien materiaalien käyttöä, asuntojen kokoa, hintaa, valoisuutta, muuntojoustavuutta, autopaikattomuutta, kiertotaloutta, elinkaariasumista, yhteisöllisyyttä ja ryhmärakentamista.

Espoon kaupungin tontinluovutuksissa on viime vuosina edellytetty muun muassa energiatehokkuuteen tai puurakentamiseen sisältyviä ehtoja. Finnoossa tontinsaajat ovat sitoutuneet rakennusten energiatehokkuutta edistäviin kriteereihin ja lisäksi yksi kortteli on luovutettu geoenergiaan tukeutuvaan kerrostalotuotantoon. Myös Karakalliossa on rakenteilla kerrostalokortteli, jossa maalämpöön tukeutuville kohteille on asetettu numeerinen hiilijalanjälkitavoite. Puukerrostalohankkeita perustuen erilaisiin runkojärjestelmiin on valmistunut, rakenteilla ja suunnitteilla Tapiolan Tuuliniityssä, Finnoossa, Espoon keskuksessa, Mäkkylässä ja Niittykummussa. Lisäksi Tuuliniityyn on kaavoitettu ja toteutunut autopaikaton korttelialue.

Myös asumista palvelevia tiloja kehitetään. Tapiolan Jousenpuistoon valmistui kaupungin luovuttamalle tontille vuoden 2021 lopussa yhteisöllinen ja ekologinen vuokratalo, jossa on runsaasti yhteiskäyttötiloja,

isot lasitetut yhteiset parveketilat sekä kattoterassi pienviljelymahdollisuuksin. Talossa toimii myös asumiskoordinaattori. Vastaavanlainen elämäнкаariasumista, yhteisöllisyyttä ja asumisen palveluja tarjoava korttelikokonaisuus on tulossa Tiistilään, jossa rakentamisen on tarkoitus käynnistyä vuoden 2022 aikana. Korttelin vapaarahoitteisen tuotannon suunnittelussa on panostettu myös asuntojen muunneltavuuteen ja 30 % asunnoista rakennetaan helposti yhdisteltäviksi.

Espoon kaupungilla on omistuksessa Helsinkiin verrattuna huomattavasti vähemmän kerrostalorakentamiseen kaavoitettua maata, minkä takia erillisen kerrostalorakentamisen laadun parantamiseen tähtäävän ohjelman perustaminen ei ole ehkä kannattavaa. Sen sijaan Espoossa voidaan kaupungin omistamalla maalla toteuttaa kerrostalorakentamisen laadun parantamiseen ja kerrostaloasumisen kehittämiseen tähtääviä hankkeita myös ilman varsinaista ohjelmaa. Tämä vaatii, että suunnitteluvarauksissa ja tonttihaussa toimijoilta edellytetään toteuttamiskelpoisia innovatiivisia kerrostaloasumista ja -rakentamista kehittäviä hankeideoita. Lisäksi kaupungin omistamalla maalla voidaan toteuttaa laatukilpailuja, kunhan kilpailukriteerit on etukäteen määritelty ja ne ovat selkeitä ja mahdollistavat kilpailevien ehdotusten arvioinnin. Tavoite kerrostaloasumisen laadun kehittämisestä kaupungin omistamalla maalla sisällytetään valmisteilla oleviin asumisen ja maankäytön periaatteisiin.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite kerrostalorakentamisen laadun parantamiseksi 7.6.2021

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	173/189
Kaupunginhallitus	§ 123	11.04.2022
Valtuusto	§ 56	25.04.2022
Kaupunginhallitus	§ 206	06.06.2022

6955/00.01.02/2021

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 206

§ 206

Valtuustoaloite erillisen esteettömyysohjelman laatimiseksi (Kv-asia) (Palautettu 25.4.2022)

Valmistelijat / lisätiedot:
Wallin Sirkku

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ja Liisa Kivekkään sekä 17 muun valtuutetun 26.4.2021 tekemään valtuustoaloitteeseen erillisen esteettömyysohjelman laatimiseksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Guzenina puheenjohtajan kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Guzeninan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Selostus

Valtuustoaloite

Johanna Värmälä ja Liisa Kivekäs sekä 16 muuta valtuutettua ovat jättäneet 26.4.2021 valtuustoaloitteen erillisen esteettömyysohjelman laatimisesta:

Valtuustoaloite Esteetön Espoo -esteettömyysohjelman laatimiseksi Espoossa on ollut esteettömyysohjelma vuoteen 2020 asti. Esteetön Espoo 2020 - esteettömyysohjelman loppuraportin laatinut seurantaryhmä

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	174/189
Kaupunginhallitus	§ 123	11.04.2022
Valtuusto	§ 56	25.04.2022
Kaupunginhallitus	§ 206	06.06.2022

esittää esteettömyystyön jatkamista ohjelmatoiminnan keinoin. Ryhmä myös toteaa, että ohjelman tulee olla kytköksissä hyvinvoinnin ja palvelutoiminnan kehittämiseen. Esteettömyyteen liittyvien asioiden hallinta vaatii koordinoitua, koska esteettömyys koskee eri toimialoja ja monia toimijoita. Lisäksi esille tulevien ongelmien ratkaiseminen ja kehittämiskohteet on huomioitava toimintasuunnitelmissa ja talousarvioissa. Esteettömyyttä edistävä suunnitelmallinen työ tulee tehdä käyttäjälähtöisesti. Käyttäjryhmien sekä järjestö- ja yritystoiminnan edustajien tulee olla mukana esteettömyysohjelmatyössä. Edellä olevan perusteella me allekirjoittaneet esitämme, että Espoo laatii yhteistyössä eri toimijoiden kanssa uuden esteettömyysohjelman.

Valtuustossa 25.4.2022 asia palautettiin äänestyksen jälkeen uudelleen valmisteluun.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuusto edellytti 25.4.2022 päätöksessään, että valtuustoaloitteen vastauksessa huomioidaan vammaisneuvoston lausunto erillisen esteettömyysohjelman tarpeesta.

Vammaisneuvosto on ottanut kantaa erillisen esteettömyysohjelman puolesta lausunnossaan 20.4.2022. Vammaisneuvoston perustelee kantaansa sillä, että esteettömyysohjelmaan voidaan viitata kaupungin muissa ohjelmissa ja suunnitelmissa tarpeen mukaan. Näin esteettömyyden monialainen edistäminen kaupungin kaikilla tasolla pysyy hallinnassa, eikä pirstaloitu.

Esteettömyyttä toteutetaan Espoossa maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla kaikessa rakentamisessa. Lisäksi kaupungin palveluiden esteettömyyttä ja saavutettavuutta edistetään omina toimenpidekokonaisuuksinaan ikäryhmittäisten hyvinvointisuunnitelmien kautta sekä yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelman kautta. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelman valmistelu on käynnissä. Valmistelussa on laajasti edustettuna eri väestöryhmät. Hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 valtuusto hyväksyi maaliskuussa 2022.

Päätöshistoria

Valtuusto 25.04.2022 § 56

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ja Liisa Kivekkään sekä 17 muun valtuutetun 26.4.2021

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	175/189
Kaupunginhallitus	§ 123	11.04.2022
Valtuusto	§ 56	25.04.2022
Kaupunginhallitus	§ 206	06.06.2022

tekemään valtuustoaloitteeseen erillisen esteettömyysohjelman laatimiseksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Värmälä Kivekkään kannattamana ehdotti, että asia palautetaan seuraavin perusteluin:

”Valtuusto palauttaa asian uudelleen valmisteluun, jotta vastauksessa voidaan huomioida vammaisneuvoston ja sen Rakennetaan kaikille - työryhmän lausunto.”

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu palautusehdotus, joten seuraavien puhujien on kohdistettava puheensa palautukseen.

Keskustelun palautuksesta päätyttyä puheenjohtaja totesi, että oli äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että äänestyksessä ne, jotka kannattavat palautusehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka vastustavat palautusehdotusta, äänestävät ei.

Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan äänestysjärjestysehdotuksen.

Äänestyksessä valtuusto 39 äänellä 33 ääntä vastaan, 2 äänestäessä tyhjää hyväksyi palautusehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on päättänyt palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Päätös

Valtuusto:

Asia palautettiin uudelleen valmisteltavaksi siten, että vastauksessa voidaan huomioida vammaisneuvoston ja sen Rakennetaan kaikille - työryhmän lausunto.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.04.2022 § 123

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ja Liisa Kivekkään sekä 17 muun valtuutetun 26.4.2021 tekemään valtuustoaloitteeseen erillisen esteettömyysohjelman laatimiseksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	176/189
Kaupunginhallitus	§ 123	11.04.2022
Valtuusto	§ 56	25.04.2022
Kaupunginhallitus	§ 206	06.06.2022

Käsittely Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös
Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite esteettömyysohjelman tekemiseksi
- Valtuustoaloite erillisen esteettömyysohjelman laatimiseksi 200422
Lausunto Evane ja RAKA

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 207

177/189
06.06.2022

1699/10.03.01/2022

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 207

§ 207

Valtuustokysymys energiakaivojen sijoittamisesta yleisille alueille Espoossa

Valmistelijat / lisätiedot:
Meriläinen Susanna

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus antaa vastauksen valtuutettu Jouni J Särkijärven 23.3.2022 jättämään valtuustokysymykseen kalliolämpökaivojen sijoittamisesta kaupungin omistamalle maalle sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi. Vastaus toimitetaan tiedoksi muille valtuutetuille valtuuston seuraavan kokouskutsun yhteydessä.

Käsittely

Laukkanen puheenjohtajan kannattamana teki seuraavan esityksen:

”Esitän, että kaupunginhallitus antaa valmistelukehotuksen kaupunkiympäristön toimialalle valmistella kiireisesti esityksen kaupunginhallitukselle ohjeista energiakaivojen sijoittamisesta ja käytänteistä mm. kaupungin maa-alueille.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Laukkasen esitys yksimielisesti hyväksyä. Koska esitystä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus antoi vastauksen valtuutettu Jouni J Särkijärven 23.3.2022 jättämään valtuustokysymykseen kalliolämpökaivojen sijoittamisesta kaupungin omistamalle maalle sekä totesi kysymyksen loppuun käsitellyksi. Vastaus toimitetaan tiedoksi muille valtuutetuille valtuuston seuraavan kokouskutsun yhteydessä.

Lisäksi kaupunginhallitus antoi valmistelukehotuksen kaupunkiympäristön toimialalle valmistella kiireisesti esityksen kaupunginhallitukselle ohjeista

energiakaivojen sijoittamisesta ja käytänteistä mm. kaupungin maa-alueille.

Selostus

Valtuustokysymys

Jouni J Särkijärvi on jättänyt 23.3.2022 valtuustokysymyksen kalliolämpökaivojen sijoittamisesta kaupungin omistamalle maalle. Valtuustokysymyksessä kysytään, aikooko kaupunginhallitus edistää geolämpöön siirtymistä sallimalla yksityisten kiinteistöjen maalämpökaivojen poraamisen viistoon myös kaupungin omistamalle maalle.

Vastaus valtuustokysymykseen

Espoon kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijat ovat tutustuneet energiakaivojen sijoituksista saatavilla oleviin selvityksiin ja aineistoihin ja miettineet vastaavien ohjeistusten tarvetta Espoossa. Tarve päivitetylle ohjeistukselle on olemassa, sillä tämänhetkinen rakennusjärjestys ja olemassa olevat ympäristösuojelumääräykset eivät ohjaa energiakaivojen sijoittelua tarpeellisessa määrin.

Nykytilanne Espoossa on, että lämpökaivojen sijoittamista yleisille alueille ei sallita. Espoon tavoite hiilineutraaliuteen ja kaavoitukselle tulevat vaateet rakennusten A-energialuokasta ajavat siihen, että maalämmön käyttö rakennusten lämmitysmuotona tulee lisääntymään. Lisäksi asemakaavoituksessa on suunniteltu alueita, joissa maalämpöä tuetaan sallimalla kaivojen osittainen sijoittaminen yleiselle alueelle (kaupungin suostumuksella).

Kaupunkitekniikan keskuksen näkökulmasta ei ole estettä energiakaivojen sijoittamisen edistämiseksi yleiselle alueelle. Energiakaivojen sijoittelusta tulisi kuitenkin laatia selkeät säännöt, joihin rakentajat, suunnittelijat ja lupakäsittelijät voivat tukeutua. Ohjeistuksen tulisi olla mahdollisimman yksiselitteinen ja johdonmukainen, jotta lupakäsittelyyn ei jää liikaa tilaa tapauskohtaiselle harkinnalle. Energiakaivot olisi jatkossakin lähtökohtaisesti sijoitettava omalle tontille. Ensisijaisena vaihtoehtona energiakaivojen sijoittamiseen yleiselle alueelle tulisi tarkastella mahdollisuutta kaivojen syventämiseen ja energiatarpeen pienentämiseen muilla keinoin niin, että energiakaivot voidaan sijoittaa omalle tontille.

Energiakaivoja voisi olla mahdollista sijoittaa kaupungin omistamille yleisille alueille tietyin reunaehdoin, jos riittävää energiapeittoa ei saavuteta omalla tontilla sijoitettavilla energiakaivoilla.

Kaikille yleisille alueille energiakaivoja ja keruuputkistoja ei kuitenkaan ole mahdollista sijoittaa. Kaupunkialueella maalämmön hyödyntämisen kasvua rajoittaa tiivis kaupunkirakenne, lisäksi maanalaiset tilat, rakenteet ja varaukset rajoittavat maalämpökaivojen sijoittelua. Lisäksi asemakaava

määrittelee alueiden käyttötarkoituksen pääpiirteissään ja osoittaa tarvittaessa joko tarkasti tai likimääräisesti alueen eri toiminnot.

Mahdollisesti toteutettavia päivityksiä nykyiseen käytäntöön

- kaivojen porauksen lähtöpiste voi sijaita kaupungin antamalla naapurin suostumuksella alle 7,5 metrin etäisyydellä kaupungin omistamasta tontista tai alle 4 metrin yleisen alueen rajasta ilman erillistä selvitystä reunaehdot huomioon ottaen.
- energiakaivot voisi jatkossa kallistaa yleisen alueen puolelle, kunhan lähtöpisteet ovat omalla tontilla ja poraus leikkaa yleistä aluetta minimissään neljän metrin syvyydessä.
- mikäli tälläkään tavalla ei saada riittävästi lämpöenergiaa, voitaisiin yleiselle alueelle sijoittaa joko osa useamman energiakaivon muodostamasta energiakaivokentästä reunaehdot huomioon ottaen. Sijoitus yleisille alueille vaatisi erilliselvitystä, jossa on otettava huomioon maanalaiset rakenteet, varaukset sekä mahdollinen maanalainen kaava. Luontosuhteet, kuten kulttuurihistoriallisesti arvokkaat alueet, pohjavesialueet, luonnonsuojelualueet sekä muinaismuistoalueet. Lisäksi yleisille alueille sijoittaessa on otettava huomioon hulevesien hallintaan kaavoitetut alueet. Yleinen etu ajaa yksityisen edun edelle. Kaupunkiympäristön tehtävänä on kaupunkiomaisuuden kehittäminen, rakenteellisen toimivuuden ja viihtyisyyden vaaliminen kaupunkilaisille. Lähtökohtaisesti yksityisten toimijoiden hankkeet tulee toteuttaa siten, että myös muille, samaan yleiseen alueeseen rajoittuvien tonttien haltijoille jää mahdollisuus hyödyntää kyseistä geoenergiaresurssia.

Yleisillä alueilla oleva geoenergiaresurssi varataan ensisijaisesti yhteiskunnan kannalta tärkeiden toimintojen ja keskeisten julkisten rakennusten, kuten sairaaloiden ja koulujen tarvetta varten. Mikäli voidaan katsoa, että tällaista tarvetta ei nyt tai keskipitkällä aikavälillä tulevaisuudessa ole olemassa, voisi energiaresurssia mahdollisesti hyödyntää yksityisten kiinteistöjen tarpeisiin. Edellytyksenä on silloinkin, että naapurikiinteistöjen yhdenvertainen kohtelu voidaan mahdollistaa ja tarvittaessa todentaa se energian riittävyttä koskevalla selvityksellä.

Päätöshistoria

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

180/189

Kaupunginhallitus

§ 207

06.06.2022

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys yksityisten kiinteistöjen maalämpökaivojen poraaminen viistoon myös kaupungin omistamalle maalle, Särkijärvi Jouni J

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 208

181/189
06.06.2022

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 208

§ 208

Päätökset ja kirjelmät sekä kokouksessa kuultavat selostukset

Valmistelijat / lisätiedot:
Kammonen Riitta-Liisa
Lövgren Reetta
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

1
Unicefin kiitoskirje Ukraina-lahjoituksesta on oheismateriaalina.

2
Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös 9.5.2022 kanteluun, joka koskee kaupungin menettelyä hulevesihaittaan puuttumista koskevassa asiassa.

Päätöshistoria

Liitteet

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

182/189

Kaupunginhallitus

§ 208

06.06.2022

Oheismateriaali

- UNICEFin kiitoskirje Ukraina-lahjoituksesta_kunnat
- Ei julkaista_Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös EOAK-965-2021-18 - Hulevesihaittaa koskeva asia 1091032_1 (002)

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

183/189

Kaupunginhallitus

§ 209

06.06.2022

§ 209

Lautakuntien ja jaostojen sekä viranhaltijoiden päätökset

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaoston pöytäkirja 23.5.2022

Kulttuurilautakunnan pöytäkirja 24.5.2022

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 31.5.2022 § 30
Rekrytointilisän maksaminen kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen soveltamisalalla, Henkilöstöyksikkö, työterveyspalvelut

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 31.5.2022 § 31
Määräaikainen tehtävälisä, konsernihallinto, hallinto ja kehittäminen - yksikkö, hankintakeskus -vastuuyksikkö

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 31.5.2022 § 32
Määräaikainen tehtävälisä, konsernihallinto, rahoitus ja talous - yksikkö, talouspalvelut

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 31.5.2022 § 33
Kielillisän myöntäminen, konsernihallinto, hallinto ja kehittäminen -yksikkö, asiointipalvelut

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 23.5.2022 § 77
Espoon kaupungin osallistuminen Kiuas ry:n varhaisen vaiheen yrityspalveluiden tuottamiseen

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 24.5.2022 § 79
Nuorisovaltuuston jäsenten osallistuminen Kuplat rikki -hankkeen leirille 7.-12.6.2022 Torniossa

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 1.6.2022 § 81
Espoon kaupungin osallistuminen Junction Oy tapahtumatuotantoon

Hallinto- ja kehittämisjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 23.5.2022 § 30
Ompelukoneiden sekä niiden huollon ja korjausten hankinta, päätös

Hallinto- ja kehittämisjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 25.5.2022 § 31
Työvaatteiden ja -suojaimien hankinta, keskeyttämisspätös

Henkilöstöjohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 30.5.2022 § 5
Aiheettomasti maksetun palkan takaisinperintä suomenkielisen
perusopetuksen tulosyksikössä (900140901)

Henkilöstöjohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 30.5.2022 § 6
Aiheettomasti maksetun palkan takaisinperintä suomenkielisen
perusopetuksen tulosyksikössä (900129838)

Henkilöstöjohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 30.5.2022 § 7
Aiheettomasti maksetun palkan takaisinperintä suomenkielisen
perusopetuksen tulosyksikössä (900141169)

Perusturvajohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan
seuraaviin päätöksiin:

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 24.5.2022 pöytäkirja

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 12.5.2022 § 36
Perhe- ja sosiaalipalvelujen avoimien etuuskäsittelijöiden tehtävien
(vakanssit 332594, 333668) muuttaminen toimistosihteerin tehtäviksi
2.5.2022 alkaen

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 24.5.2022 § 40
Kielillisän myöntäminen hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla 2022

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 17.5.2022 § 5
Sopimusmuutos koskien vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten
kuljetusten hankintaa

Tehtäväkohtaiseen palkkaan kuuluvan määräaikaisen tehtävälisän
maksaminen hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 25.5.2022 § 42
Rekrytointilisän maksaminen hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 17.5.2022 § 5
Sopimusmuutos koskien vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten
kuljetusten hankintaa

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan
seuraaviin päätöksiin:

Svenska rum -lautakunnan pöytäkirja 19.5.2022

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 209

185/189
06.06.2022

Kasvun ja oppimisen lautakunnan pöytäkirja 24.5.2022

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat)
20.5.2022 § 26
Kielillisän myöntäminen kasvun ja oppimisen toimialan Svenska
bildningstjänster tulosyksikössä

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat)
23.5.2022 § 28
Valtion erityisavustusten hakeminen esi- ja perusopetuksen oppilaiden
digitaalisten taitojen kehittämiseen osana Uudet lukutaidot -
kehittämisohjelmaa vuosille 2022-2023

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat)
23.5.2022 § 29
Edustajan määrääminen Kansalaisopistojen liiton KoL ry:n ylimääräiseen
liittokokoukseen

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat)
25.5.2022 § 32
Valtion erityisavustus digitaalisiin taitoihin ja osaamiseen liittyvän hyvän
pedagogisen toiminnan kehittämiseen varhaiskasvatuksessa osana Uudet
lukutaidot -kehittämisohjelmaa vuosille 2022-2023.

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat)
25.5.2022 § 33
Valtion erityisavustusten hakeminen sairaalaopettajien palkkaamiseen
konsultatiivisen sairaalaopetuksen lisäämiseksi vuosille 2022-2023

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat)
25.5.2022 § 30
Kasvun ja oppimisen toimialan henkilöstötoimikunnan sihteerin
nimeäminen

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat)
25.5.2022 § 31
Kaupungin edustajan nimeäminen Svenska Framtidsskolan i
Helsingforsregionen Ab:n varsinaiseen yhtiökokoukseen

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan
seuraaviin päätöksiin:

Teknisen lautakunnan pöytäkirja 18.5.2022

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan pöytäkirja 19.5.2022

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	186/189
Kaupunginhallitus	§ 209	06.06.2022

Kaupunkisuunnittelulautakunnan pöytäkirja 24.5.2022

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat)
24.5.2022 § 12
Harkinnanvaraisen henkilökohtaisen lisän myöntäminen
kaupunkiympäristön toimialalla

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat)
30.5.2022 § 13
Nimikkeen muutokset kaupunkiympäristön toimialalla alkaen 2022

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat)
30.5.2022 § 14
Harkinnanvaraisen, määräaikaisen henkilökohtaisen lisän myöntäminen
kaupunkiympäristön toimialalla

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat)
23.5.2022 § 32
Edustajan nimeäminen ja toimiohjeen antaminen Otahalli Oy:n
varsinaiseen yhtiökokoukseen 31.5.2022

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat)
23.5.2022 § 33
Edustajan nimeäminen ja toimiohjeen antaminen Tapiolan Pankkitalo Oy:n
varsinaiseen yhtiökokoukseen 31.5.2022

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat)
2.6.2022 § 34
Edustajan nimeäminen ja toimiohjeen antaminen Tapiolan Keskustorni
Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen 7.6.2022

Käsittely

Perusturvajohtaja Sanna Svahnin estyneenä ollessa asian osaltaan esitteli vanhusten palvelujen johtaja Minna Hoffström.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 188, § 189, § 190, § 191, § 192, § 194, § 195, § 198, § 199, § 200, § 201, § 202, § 203, § 204, § 205, § 206, § 207, § 208, § 209

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 193, § 196, § 197

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen
- kuntien yhteisen toimielimen päätöksestä sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusaika viranhaltijalain 37 §:ssä tarkoitettua irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kuitenkin kulua vasta 40 §:n 1 momentissa säädetyn irtisanomisajan päättymisestä. Sama koskee valitusaikaa silloin, kun 37 §:ssä tarkoitetun irtisanomista koskevan päätöksen on tehnyt valtuusto tai kuntalain 58 §:n 1 momentissa tarkoitettu kuntayhtymän toimielin.

Oikaisuvaatimus on toimitettava kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Päätöksen julkaisupäivän voi varmistaa päätöksen valmistelijalta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Käyntiosoite: Siltakatu 11, Kauppakeskus Entresse, kolmas kerros
Virka-aika: ma-pe 8.00 - 15.45
Postiosoite: Espoon kirjaamo, PL 1
02070 ESPOON KAUPUNKI
Sähköposti: kirjaamo@espoo.fi
Telekopio: +358-(0)9-816 22495
Vaihde: +358-(0)9-81621

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.